הארץ

1.20 ש"ח יום ד' א' בשבט תשמ"ח, 20 בינואר 1988 VOL. 69/20890 JANUARY 20 1988

עוד רעיון מבית

ידעפון — מידע מעודכן טלפונית

מידע מעודכן טלפונית להכנות משכורות וניכויים ממנה, מסוי, ביטוח לאומי, מדדים, משפט וכלכלה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: הרב שלמה אבנר, ראש ישיבת עטרת כהנים
על: השמירה על ביתו של שרון
(עמ' 2)

*

תחנת רדיו גרמנית: ישראל תיכננה לחבל במשלוחי אורניום מגרמניה לפקיסטאן וללוב; התכוונה גם לחטוף שני מדענים גרמניים (עמ' 2)

*

פיקרינג: אירועי השטחים לא ישפיעו על יחסי הידידות בין ארה"ב לישראל (עמ' 3)

*

הממונה על מחוז ירושלים שוקל לבטל רשיון ההוצאה לאור של "דרך הניצוץ", בטאון קבוצה בחד"ש (עמ' 7)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד מעונן.
● ירושלים: 12—5.
● תל־אביב: 20—7.
● חיפה: 20—9.
● באר־שבע: 17—4.
הגולן 12—3, צפת 12—5, טבריה 20—5, שומרון 14—3, נתב"ג 17—6, יריחו 20—5, אילת 22—7.

זכו בלוטו

בהגרלה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 34, 13, 11, 9, 6, 5. המספר הנוסף: 36.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5812	−0.0028
נוסעים	1.8794	0.0033
שחור	1.6700	—

שער הסל

יציג	1.7172	−0.0005

בגליון זה 16 עמודים

שיבושים חמורים היום ומחר בבתי החולים עקב העיצומים

שרת הבריאות פנתה לרופאי המדינה, לרופאים המרדימים, לעובדי המעבדות לעובדי המשק והמנהל להפסיק העיצומים כדי לאפשר משא ומתן לאור הודעת שר האוצר כי לא ידון עם עובדים שנוקטים בעיצומים

מאת עדנה ארידור

שבושים חמורים צפויים היום ומחר בכל בתי החולים בארץ בעקבות הרחבת השבתת מרפאות חוץ ומחלקות לטיפול יום. השבתת חדרי ניתוח ומעבדות. המיקרוביולוגים והביוכימאים משביתים מהיום למשך 48 כל כל המעבדות בבתי החולים הממשלתיים העירוניים והציבוריים והמרפאות משרד הבריאות וקופת חולים הכללית. כתוצאה מההשבתה יידחו טיפולים וניתוחים. יבוצעו בדיקות רק למקרים שיש להם כדי הצלת

(סוף בעמוד 4)

אחרי חצות: יוסף ביגון ומשפחתו נחתו בישראל

בחצות השעה לאחר חצות נחת מטוס חברת טארום הרומנית שהביא עימו את בני משפחת ביגון: יוסף, אשתו מינה ובנו של הר"ד יוסף ביגון, בוריס. לאולם קבלת הפנים הוא נכנס בקשי כשמסייעים לו בדחיפות אנשי משמר הגבול ומשטרת ישראל ובשבריקע מריעים הבריז שלא ראוהו שנים רבות. מילותיו הראשונות של ביגון עם בואו היו: זהו הרגע המאושר בחיי. אנשי המועצה למען יהודי בריה"מ הגישו למטורב העליה לשעבר את תמונתו שהיתה תלויה במשרדי המועצה מאז 1971. בתצלום משמאל לימין: יוסף ביגון מחזיק בידיו את נכדתו, בנו ואשתו של יוסף ביגון. (כתבה: נדירה אמיתי; צילם: עוזי קרן)

עדות ראיה / תום שגב

אחרון הסירובניקים המפורסמים בא עם משפחתו ועם הרבה ספרים

הוא לא הביא אתו את כלבו ולא טילפן אל רונלד רייגן. המטוס נחת לאחר חצות הלילה. הרבה אחרי "מבט" וסמוך מאד לסגירת גיליונות העיתונים, ומי שרוצה יכול ללמוד מזה משהו סמלי — שחוש היח"צנות של יוסף ביגון אינו מפותח כמו זה של אנטולי שצ'רנסקי ושל כמה מה"סרובניקים" שבאו במשך שנים.

ביגון, מתמטיקאי בן 56, דר־קטור, במשקפי ג'ון לנון עגולים וקסקט פליטים לראשו, שהוד ליף בכיפת משי כחולה, הביא אתו את משפחתו והרבה ספרים. משרד הקליטה ולשכת העי־תונות הממשלתית ארגנו לכ־בודו את אותו באלאגן מיוחד במינו השמור בדרך כלל רק לקונגרסים הציוניים. קיבלו או־תו בהמון גדול של עסקני עלייה.

הוא היה סרבל־מייקר מוזה 17 שנים עברו מאז ביקש בר־אשונה לצאת מברית המועצות, וכמעט 10 שנים ישב בבתי כלא ובמחנות מאסר. אך כשהכינו השלטונות הסובייטיים שמוטב להם להיפטר ממנו, כפי שהתי־פטרו מפעילי העלייה האחרים, העמיד ביגון כל מיני תנאים והעלה שורות של דרישות פורמליסטיות כמו היו אלה השלטונות שביקשוהו לעזוב והוא מסרב להם, עד שטענו נגדו שהוא נשאר שם על־פי הוראה מישראל.

אולי באמת רק רצה הדרכון סובייטי לבנו כדי שיוכל לבקר שם, כפי שאמר בעודו שם. זה נשמע אנושי מאוד, כמו אנטנות הצלחות שרבים מיוצאי בריה"מ מרכיבים על גגות בתיהם כדי שיוכלו לצפות בטלוויזיה של הארץ שעזבו. לא קל לעזוב

(סוף בעמוד 4)

מוסקווה הסכימה לכניסת משלחת ישראלית; תגביר השתתפותה בתהליך המדיני

נמרוד נוביק, יועץ שר החוץ, אומר ל"הארץ" לאחר שמונה שעות של שיחות בהלסינקי עם גנאדי טראסוב, האחראי ל"תיק" הישראלי־ערבי במוסקווה: "הרוסים סבורים שיש לפעול בדחיפות לקדם את התהליך המדיני. המגעים בינינו מתהדקים. נקבעה פגישה נוספת" ● "המשלחת למוסקווה — כנראה תוך כמה שבועות; אפשר להגדיר זאת כדרג קונסולרי בכיר או דרג מדיני בינוני"

מאת דניאל רבן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). בריה"מ הסכימה לביקור של משלחת נציגים ישראליים במוסקווה, הודיע דובר משרד החוץ הסובייטי, גנאדי גראסימוב.

הוא מסר במסיבת עתונאים, כי עדיין לא נקבע מועד לביקור זה — הראשון מסוגו מאז ניתקה בריה"מ את קשריה עם ישראל ב־1967.

יועץ שר החוץ נמרוד נוביק אמר אמש ל"הארץ" בתום שיחות של שמונה שעות בהלסינקי עם גנאדי טאראסוב, האחראי לטיפול בסכסוך הישראלי־ערבי במשרד החוץ במוסקווה, כי בריה"מ המעצמות מתכוונת למלא תפקיד פעיל ביישוב הסכסוך הישראלי־ערבי, והיא סבורה שיש לפעול בדחיפות גדולה כדי לנסות ולקדם את התהליך המדיני.

בתשובה לשאלה, אם נקבעה פגישה נוספת, אמר נוביק: "כן. נקבעה פגישה כזאת, אך אינני יכול לומר מתי והיכן. מכל מקום ברור שהמגעים בינינו נמשכים ואף מתהדקים".

לדברי נוביק, לא ניתן לקבוע בוודאות מתי תבקר במוסקווה המשלחת הדיפלומטית הישראלית, אך הוא מעריך שזה "עניין של שבועות". הזמן הזה דרוש, לדבריו, כדי לקבוע את הרכב המשלחת ולבצע את ההכנות בכל התחומים.

על דרג המשלחת אמר נוביק: "אפשר להגדיר זאת כדרג קונסולרי בכיר, או מדיני בינוני".

(סוף בעמוד 4)

מנהיג בג'יהאד האיסלאמי ברצועה: לחברי הארגון יש מספרים אישיים וכינויים

סופר "הארץ" נפגש בחשאי עם האיש ("עבדתי בישראל כמנהל עבודה באתרי בניה") ושמע מפיו כי עשרות הצטרפו לארגון מאז תחילת המהומות ● "כך אנו מחליטים להרוג יהודי" ● "אף מלה לשידבית — אתה יודע מה קורה למלשינים"

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

במעטה של סודיות ותוך נקיטת אמצעי זהירות מפני שירותי הביטחון, איפשרו לי תושבים מעזה להיפגש אתמול ושלשום עם חברים בארגון הדתי־הקיצוני "הג'יהאד האיסלאמי", האחראי לרציחתם של כמה ישראלים בשנתיים האחרונות ברצועת עזה. הפגישה עם אחד המנהיגים התקיימה בתנאי שזהותו של בן־שיחי לא תיחשף.

אל המקום בו מתגורר האיש הגענו במכונית "פג'ו" המשמשת כמונית. מספר קטן של אנשים הסתובבו בחצר כאשר הגענו לשם. המלווה ביקש שאמתין במכונית, עד שיחזור. כעבור דקות מספר חזר ואמר כי "האיש שלנו" ממתין, נכנסנו למבנה. השומן בחדר צר. המכסה צבוע בכחול, ירוק ואדום — צבעי דגל אש"ף. במבנה עשרות מתפללים, ביניהם ילדים, על מחצלות־תפילה. חלצתי את נעלי ונכנסתי פנימה. כיתרו אותי עשרה אנשים.

"אתה לא מהשידבית?" שאל אחד מהם.

"לא, אני עיתונאי".

"תראה לנו תעודות", הם דרשו. הראיתי.

"טוב, שב פה. תזכור, אף מילה לשידבית. אתה יודע מה קורה למלשינים".

במרכז המבנה ישב אדם בשנות הארבעים לחייו, כאפיה לבנה לראשו, עיניו כחולות, לחייו אדומות. הוא קיבל את פני ב"שלום". הוא מדבר קצת עברית, אך מעדיף לנהל את השיחה בערבית. "עבדתי בישראל כמנהל־עבודה באתרי־בניה. משם אני יודע קצת עברית. שב ושאל אותי מה שאתה רוצה. רק בלי תמונות". הראיון התחיל, בסיוע של מתורגמן.

המטרה: האיסלאם בכוח

מה זה הג'יהאד האיסלאמי?

הג'יהאד האיסלאמי. זה ארגון דתי. להבדיל מארגונים אחרים הקיימים ברצועה, כמו האחים המוסלמים, אנחנו רוצים לשחרר את הארץ רק בכוח. אנחנו שואפים לשנות את העולם כולו ולהפכו למוסלמי בעזרת הנשק; להרוג את כל הכופרים באיסלאם, ובכללם היהודים הציונים. הארגון שלנו אינו מאמין בכל המתנגדות של השלי־טים הערבים, כי אין אף נשיא ערבי שמצא פתרון. התנועה שלנו מאמינה, כי בנשק נוכל לחסל את הכיבוש. אחד הדברים שהתנועה אומרת זה: אם לקחו ממך משהו בכוח, יש להחזירו בכוח. לכן האבן שאנחנו זורקים והסכין שאנחנו משתמשים בה — זה המנוף שלנו לחיסול הכיבוש.

כמה חברים יש בארגון?

אף אחד לא יכול לענות לך על שאלה זו. זה ארגון סודי. יש חברים שאינם מכירים את האחרים בארגון. רק מפקדי הקבוצות מכירים את האנשים.

(סוף בעמוד 4)

"הממשל עשוי לשקול לשלוח שליח למזה"ת"

— מעריך יוסי ביילין, המעודד בארה"ב יומה זו ● השגריר ארד ימחה על כתבה המשווה את ישראל לדרא"פ

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). המנכ"ל המדיני של משרד החוץ יוסי ביילין סבור, כי הממשל עשוי לשקול שנוי, שליח לישראל כדי לשמור על המשך תהליך השלום. בשיחה עם כתבים ישראלים אמר ביילין כי איננו יכול לומר בוודאות כי הממשל אמנם ישגר שליח כזה אך הוא בהלט יעודד את ראשי

(סוף בעמוד 4)

מובארק דוחה קריאת שמיר לחדש מו"מ האוטונומיה: רק ועידה

בלשכת שמיר כועסים

מאת גדעון אלון

נשיא מצרים חוסני מובארק דוחה את קריאתו של ראש הממשלה יצחק שמיר לחדש את הכו"מ על

(המשך בעמוד 4)

המצב בשטחים: "שקט מסויים תחת לחץ כבד"; מאמץ לשבור ההשבתות

רבין: החזרת הרגיעה תצריך ימים או שבועות ספורים אך "אנחנו נוכיח מי שולט בשטחים" ● "אם הם רוצים לשבות ולא לספק אוכל — שלא יבכו אחר כך" ● כוחות הבטחון מנעו אתמול כניסת שיירה עם מזון וסיוע לתחום רצועת עזה

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

גורמי ביטחון מעריכים כי יחלפו עוד כמה שבועות עד שתשרור רגיעה בשטחים. את המצב השורר כיום בגדה המערבית וברצועת עזה הגדיר אתמול מקור ביטחוני כ"שקט מסויים תחת לחץ כבד". גם שר הביטחון יצחק רבין העריך אתמול כי השבת הרגיעה לשטחים תצריך זמן — ימים או אולי שבועות ספורים — אך "אנחנו נוכיח מי שולט בשטחים".

עיקר המאמצים של כוחות הביטחון בשלב זה מופנים לשבירתה של שביתת המסחר בשטחים, ולהוצאת הפועלים מהשטחים לעבודה בישראל.

"הוועדה הלאומית המאוחדת למען ההתקוממות בשטחים הכבושים" הגוף הפת"ח־אש"פי החדש הפעיל בשטחים, שזהותו ומוקד פעילותו עדיין לוטים בערפל, ממשיך לקרוא להקשחת ושיפור המרי וההתמרמרות של האוכלוסיה, לשביתה ולשיתוק של כל מערכות החיים בשטחים.

מקור ביטחוני אמר אמש בעניין זה כי אם שלטונות הביטחון לא יוכלו לשבור את שביתת המסחר בשטחים, "יהיה זה המרשם הטוב ביותר לאנרכיה". שביתת המסחר הקיפה אתמול את רוב המגזר העירוני בגדה המערבית. חיילי צה"ל פתחו את החנויות בכוח. מנעוליהן של עשרות חנויות ברחבי ערי הגדה המערבית נפרצו או רותכו, ושלטונות הביטחון התאמצו להפגין את נחישותם להיאבק בשביתת המסחר הממושכת.

בשיחה עם כתבים במהלך סיור באזור רמאללה אמר אתמול רבין כי שאלת הטיפול בשביתות המסחר בשטחים עומדת במקום השני בסולם העדיפויות של מערכת הביטחון. לדבריו, "ההוראה בעדיפות ראשונה לכוחות הביטחון היא: בכוח, בעוצמה ובמכות, למנוע הפגנות אלימות", תוך הימנעות מרבית משימוש בנשק חם. הוא הסביר כי השימוש בנשק חם מוגבל לתקריות של ניסיונות לתקוף חיילי צה"ל, וכי "מי שינסה לתקוף חייל, שיביא בחשבון שהוא יכול גם להיהרג".

"ירד כמעט לאפס"

רבין טען כי מספר ההפגנות ברצועת עזה, ובמידה רבה גם בגדה המערבית, "ירד כמעט לאפס". ולכן המאבק מתנהל עתה על שביתות המסחר ואי־יציאתם של פועלים לעבודה בישראל. תוך ציון הכוונה לשבור את השביתה, אמר השר רבין: "אם הם רוצים לשבות ולא לספק אוכל, שלא יבכו אחר־כך, ושלא יגידו שיש באיזשהו מקום מחסור במצרכים".

בהקשר זה הבהיר השר כי כוחות הביטחון "לא ירשו כל אספקת סיוע של מצרכים מבחוץ, לא על־ידי מדינות ולא על־ידי אירגונים, משום שהמצרכים ישנם בשפע, וכאשר ייפתחו החנויות לא יהיה כל מחסור במצרכים".

מקורות ביטחוניים הבהירו כי השר לא כיוון את דבריו לאספקת המצרכים לפליטים בידי סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, אלא ליוזמות של גורמים מקרב ערביי ישראל ואירגוני שמאל, לשלוח

(סוף בעמוד 4)

גם אתמול מנע השומר מטעם "עטרת כהנים" כניסה אל שכניו של שרון

אחד משוטרי משמר הגבול ליד הבית בעיר העתיקה: "הכניסה מותרת רק למי שגר פה. אלה הוראות של השר" ● לשכת שרון: "אין לשר דבר וחצי דבר עם השומרים על ביתו שאינם מכוחות הבטחון" ● השומר: "ישיבת עטרת כהנים היא בעלת הבית. זה בהליכים"

מאת אודי ניר סופר "הארץ"

גם אתמול מנע השומר מטעמה של ישיבת "עטרת כהנים" את הכניסה לדירות שכניו של השר אריאל שרון בעיר העתיקה בירושלים. השומר, אורח ששמו יוסף (אבו־

(סוף בעמוד 4)

מגעים חשאיים בין בכירים ב"עבודה" ובוטרוס ראלי כדי שיבוא היום לארץ

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

אישים בכירים בצמרת מפלגת העבודה קיימו אתמול מגעים חשאיים עם בוטרוס ראלי, מזכיר המדינה לענייני חוץ במצרים, במאמץ לשכנעו להגיע היום לישראל להשתתף בכנס היערכות של מפלגת העבודה לקראת הבחירות, העתיד להתקיים אחר הצהריים בברכו הקונגרסים, בבני התערוכה בתל אביב. לפני כחוד

(סוף בעמוד 4)

שוק ההון

ירידות חדות

מאת יהודה שרוני

שוק המניות נפל אתמול בכבדות הרציעים, בכל אפיקי ההשקעה. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד אל מתחת ל־90 נק' ושערי המניות הזרפטיות נשחקו בתחילת 88 כלמעלה ב־12 אחוז. הירידות לא פסחו גם על אגרות החוב ארוכות המועד. לאחר מספר ימים שבהם פוחת השקל לעומת הדולר בכ־3 אחוזים, ייסף אתמול בנק ישראל את השקל לעומת הדולר בשיעור סימלי.

עורך את המערכת: [illegible]

בזכות תיק ההשקעות שלך - מגיע לך כרטיס "ויזה זהב" חינם לשנה.

ממש מתנה.

חשבון יומי זהב
לבעלי השקעות של 50,000 ש"ח ומעלה
משיכת יתר עד 10,000 ש"ח בריבית 2% לחודש, והטבות נוספות.

לבעלי השקעות הכוללות קופות גמל מ־75,000 ש"ח ומעלה

בנק לאומי - רווח יומי

هكذا من الأصل

"ישראל תיכננה לחבל במשלוחים של אורניום מגרמניה לפקיסטן וללוב"

— טוענת תחנת הטלוויזיה הפרטית "ר.ט.ל. פלוס" בקלן ● "ישראל תיכננה גם לחטוף שני מדענים גרמניים שעסקו בסיוע לבניית "פצצת האטום המוסלמית" — אך התוכנית נכשלה"

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). משרד ההגנה בבון הכחיש אתמול ידיעות כאילו דרש שר הבטחון של ישראל יצחק רבין מעמיתו המערב גרמני מנפרד וורנר להפסיק משלוחים של אורניום מועשר לפקיסטן וללוב. על דרישה כזאת דיווחה תחנת הטלוויזיה הפרטית "ר.ט.ל. פלוס" הפועלת בקלן.

על פי הדיווח של התחנה, שלא אושר משום מקור אחר, נודע לישראל על משלוחים גרמניים של חומרים רדיו אקטיביים לפקיסטן וללוב עוד לפני זמן רב. הישראלים תיכננו, הוסיפה התחנה, פעולות חבלה שיסכלו את המשלוחים, וכן להזהיר את הגרמנים באמצעות שר הבטחון רבין.

התחנה גם דיווחה, כי ישראל התכוננה לחטוף שני מדענים גרמניים שעסקו בסיוע לבניית "פצצת האטום המוסלמית", אך התוכנית נכשלה. על פי הסיפור התוכנית סוכלה כאשר סוכן ישראלי השאיר בטעות כתא טלפון במתבן עשרה דרכונים בריטיים מזוייפים (ממשלת בריטניה מחתה בשעתו על כך שהמוסד הישראלי משתמש בדרכונים בריטיים לביצוע פעולות חשאיות).

עד כה לא הוכח, שמערב גרמניה סיפקה חומרים רדיו אקטיביים לפקיסטן וללוב. התביעה הכללית הגרמנית מוסיפה לחקור חשדות על משלוחים אפשריים כאלה. החשדות צצו בעקבות שערוריה שבה קשור המפעל "נוקם" שבמדינה המחוזית האסאן. המפעל הוביל חומרים רדיו אקטיביים ללא אישור של השלטונות ותוך התעלמות מאמצעי הזהירות הנדרשים.

אחרי שבעל החנות פתח את עיסקו — נוטלים המפתח למנוע סגירתה מחדש

תושבים התלוננו בפני רבין: לקחו פה בבוקר הרבה ילדים בלי סיבה; רבין: כל מי שלקחו מגיע לו, ועד שלא יהיה שקט, זה מה שיהיה ● לחיילי גולני במרכז רמאללה אומר שר הבטחון: "להיכנס בהם"; "הם יספגו ברגליים, בידיים ובגוף"

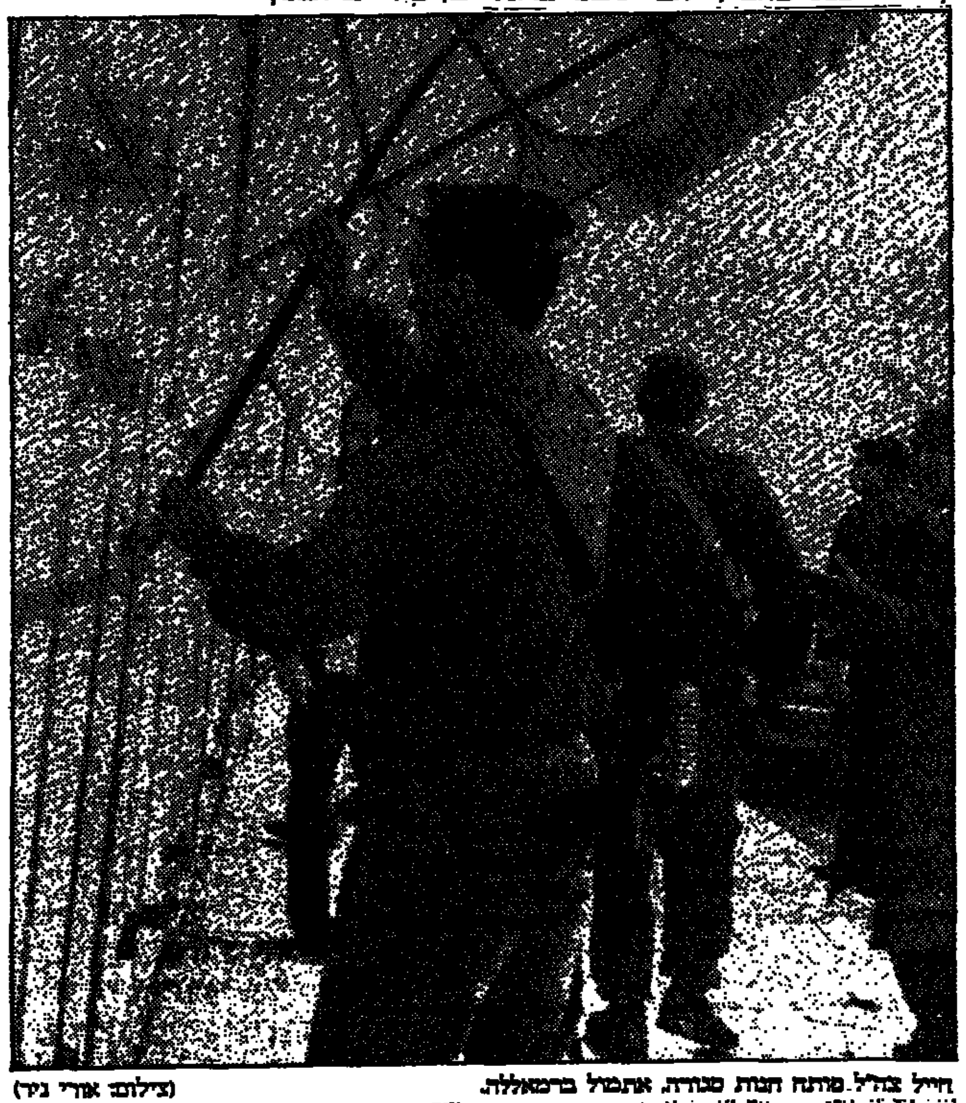

חייל צה"ל פותח חנות סגורה, אתמול ברמאללה. (צילום: אורי ניר)

עדות ראיה / אורי ניר

"זה יכול לקחת ימים או כמה שבועות, אבל אנחנו נוכיח מי שולט בשטחים". זה היה אתמול משפט המפתח בדבריו של שר הביטחון, יצחק רבין, במהלך סיור באיזור רמאללה. כדי למנוע אי־הבנות, הסביר רבין שמדובר בשימוש ב"כוח, עוצמה ומכות" לטיפול בהפרות הסדר.

סיורו של שר הביטחון נפתח במטה המינהל האזרחי בבית־אל, שם כבר הוקם מינחת מאולתר למסוקים, המשמשים לתצפית ממעוף הציפור על המתרחש בגדה המערבית. שישה ג'יפים של צה"ל ושל משמר הגבול ליוו את פמליית השר, שכללה את הרמטכ"ל, אלוף פיקוד המרכז, מתאם הפעולות בשטחים, ראש המינהל האזרחי ביו"ש וצמרת הפיקוד הצבאי של האיזור. ממעל ריחף כל העת מסוק צבאי, במטרה להתריע על אפשרות של התנכלות לשיירת השר.

במחנה הפליטים ג'ילזון, תחנתו הראשונה של רבין, מתעניין השר מדוע התושבים לא יצאו לעבודה. "לא היתה תחבורה, שמענו שיש שביתה כללית", משיבים הצעירים. אחד מספר שפוטר ביום חמישי שעבר מעבודתו בכל־בו שלום בתל־אביב, בגלל היעדרותו הממושכת מהעבודה. שני צעירים אחרים עזים, ומתלוננים באוזני השר על הכאת ילדים קטנים, על שימוש מופרז בכוח ובגז מדמיע. "מכים ומענישים את כולם, בלי שום אבחנה", אומר זיד חייר פאיל, חשמלאי בן 28. תשובתו של רבין: "שידאגו שיהיה פה שקט".

כשהשיירה יוצאת את המחנה, מתגודדים כמה ילדים בכיכר המרכזית, ומשליכים מטר של אבנים על המכוניות. מן הצד השני של השיירה ניצבות כמה נשים, המטמיעות גידופים עסיסיים על האורחים הבלתי־רצויים במחנה.

בצד הכביש המוביל לעיירה ביר־זית פזורים סלעים וגרוטאות, ששרידי משו קודם לכן כמחסומים במרכז הכביש. ביציאה מהעיירה ביר־זית, עוקפת השיירה את הבולדוזר הענק, ששימש שעה קלה קודם לכן לפינוי מחסומי האבנים והגרוטאות מנתיב נסיעתו של השר.

שיחות מוטיוואציה

התחנה האחרונה בסיור היא העיר רמאללה. העיתונאים שנילוו עד כה לשיירה נוספים בידי קומנדקרים של משמר הגבול. אחרי ויכוחים ממושכים מאפשרים לעיתונאים להתקרב קימעא אל השר, המשוחח עם חיילי "גולני" במרכז רמאללה. מרחוק כמה מטרים אפשר לשמוע התבטאויות כמו "להיכנס בהם", ו"הם יספגו ברגליים, בידיים ובגוף".

כשמסתיימת "שיחת המוטיוואציה" עם החיילים (כך מוגדרות שיחות כאלה בעגה הצבאית), פונה רבין לשוחח עם קבוצה של תושבים ערבים נועמים. "לקחו פה בבוקר הרבה ילדים בלי סיבה", זועק אחד. רבין משיב: "כל מי שלקחו מגיע לו, ועד שלא יהיה שקט, זה מה שיהיה".

דקותיים אחרי שרבין ופמלייתו יוצאים את העיר רמאללה, מוטלות שתי אבנים מגג אחד הבתים. בעלי החנויות — כאיש אחד — מגיפים את תריסי החנויות, וניצבים קפואים בפתח חנויותיהם.

חיילי "גולני" נחלצים לפתיחה בכוח של החנויות; וכך מתנהל תהליך פתיחת החנויות: כעשרה חיילים עוברים משני צידי הרחוב הראשי. חיילי "גולני" הצעירים, וחלקם נראים עדיין כילדים רכים המשתתפים בפעולה קונדסית של תנועת נוער, הולמים בכוח באלות שבידיהם על פתחי החנויות, בהצהרת כוונות שאינה משתמעת לשתי פנים: מנעולי חנות שבעליה התמהמה בפתיחתה — ולוא לרגע — ייפרצו בכוח באמצעות לום־פלדה.

סוחר שמסרב לפתוח את חנותו — החיילים יאחזו בצווארונו, או ינעצו בגבו את האלות שבידיהם, ויאלצו אותו לפתוח את התריס, בלוויית קללות וגידופים. מפתחות המנעולים של החנויות שנפתחו, יוחרמו בידי החיילים, כדי למנוע את סגירתן מחדש. כך נפרצו לפתוח עשרות, מבעלי חנויות, מול עדשותיהן של מצלמות הטלוויזיה, לעיניהן רוויות השינאה של העוברים ושבים.

אחד מהם פונה לעיתונאים ואומר: "רבין מצביע שבכוח לא נשיג שום דבר. אולי הוא צודק, אבל אם הוא חושב שהוא יצליח לדכא אותנו בכוח, הוא טועה. ההתנהגות הזאת רק תגביר את ההתנגדות".

שיחת היום / גדעון אלון

עם: הרב שלמה אבינר, ראש ישיבת "עטרת כהנים"
על: השמירה שיזמה הישיבה על ביתו של שרון

אף פעם לא שמעתי תלונות משכניו הערביים של שרון

מדוע הצבתם שומר במתקבם בפתח ביתו של השר שרון ברובע המוסלמי?

בכל פעם שאנו חשים שיש מתח, אנו נעזרים בחברת שמירה ששולחת שומר אחד המוצב בפתח הבניין.

מדוע הוא מנע מאורחיהם של השכנים הערבים להיכנס לבניין?

למיטב ידיעתי, זה לא נכון. בבית הזה גרות כמה משפחות ערביות. כל מי שמזומן לבקר אצלן, רשאי להיכנס. אבל לא ייתכן שכל אחד שירצה להיכנס פנימה, ירשה לעשות זאת. זה מפריע ולכן יש מקום למנוע זאת, בדיוק כפי שלבית שלך לא תיתן לכל אחד להיכנס.

אבל השכנים הערביים התלוננו שהשומר לא מאפשר גם לקרוביהם שלהם להיכנס.

אינני חושב שזה כך. אף פעם לא שמעתי תלונה מאיש מן הערבים שמתגוררים בבניין. אם זה נכון, זה באמת לא בסדר.

השומר שלכם מנע מסופר "הארץ" להיכנס לבניין. האם מישהו נתן לו סמכות לכך?

אינני יודע פרטים על המקרה. אבל באופן עקרוני אני יכול לומר לך שאנו חיים שם כבר 10 שנים והיחסים עם השכנים הערבים הם טובים. לפעמים יש חיכוכים, אבל הרבה פחות מאשר בין שכנים יהודים לבין עצמם. אבל אני מוכן לבדוק את התלונה הזו. עד היום 99 אחוז מהתלונות ומהפרסומים בעיתונות היו שקריים.

האם השמירה על ביתו של שרון מתואמת עם המשטרה?

כל צעד שאנו עושים, מתואם עם המשטרה. למיטב ידיעתי, היא נותנת הנחיות לשומר והוא מתודרך על ידה.

השכנים הערבים בבניין מספרים שאתם מציעים להם הרבה כסף כדי לרכוש את דירותיהם. האמנם?

נכון שאנחנו מציעים להם כסף. אם הם מוכנים לעסקה ולא מופעלים עליהם לחצים ע"י גורמים חיצוניים, העסקה מתבצעת. בדרך כלל, ההיענות טובה.

מהיכן אתם מגייסים את הכסף לרכישת הדירות?

עפ"י רוב, זה הון חוזר. דירות ובכספי שנאסף ו[...] דירות נוספות.

מאז ששרון נכנס ל[...] הרובע המוסלמי גדל מספר [...]ים שרוצים לגור ברובע?

אינני יודע. אבל בטוח [...] הוסיף ביטחון. זה גם מרא[ה ש]רק קבוצה שולית היא [...] לגור ברובע. אלא זה דבר [...] ומכובד: גם אנשים בעלי [...] ממלכתי באים לשם.

איך הרשב שבימים א[...] מתיחות בין יהודים וערב[ים...] מקום להתגרות באוכ[לוסיה] הערבית, ולרכוש דירות [...] בנה שלהם?

ראשית, חלק מן הדירות הן רכוש יהודי. שנית, שבעתות של מתיחות יש חיכוכים. אבל אני מדגיש [...] משך כל השנים לא היו שום בעיות בינינו לבין ה[...] הערבים. ייתכן שדווקא הרגישות הרבה, כולם [...] מאוד.

למרות רוב הקולות הגדול בו זכתה רשימת הימין

המערך מקווה להמשיך להחזי[ק] בראשות אגודת הסטודנטים בר

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

המהפך בהצבעת הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב, שהעניק רוב קולות לרשימות הימין על פני רשימת המערך, עדיין לא מבטיח מהפך בתפקיד יו"ר אגודת הסטודנטים. בעוד התוצאה הסופית של מספר המנדטים שתקבל כל רשימה תתברר רק היום לפי הסכמי קיזוז בין הרשימות, הרי רק לקראת הפגישה הראשונה של כל הנבחרים לאגודת הסטודנטים החדשה ביום שישי יוברר אם המערך יצליח בכל זאת לשמור על הקואליציה שבר[...] אשותו ועל תפקיד יו"ר האגודה.

עדי הדר, יושב ראש אגודת הסטודנטים ונציג העבודה, טוען, כי בידו כבר הסכם חתום עם אנשי צוותו (מפ"ם ורצ), הקובע כי יושב הראש של האגודה בקדנציה הבאה יהיה נציג העבודה וכי יחד הם יהוו — לטענתו — רוב מקרב 70 חברי האגודה.

ערן גייפל, ראש "סטודנטיו" (ליכוד, תחיה, ההסתדרות עובדים לאומיים), שאנשי סיעתו קיבלו 22 מנדטים (ולהם עוד מצטרפת תמיכת רשימת צומת שלה בין אחד לשני מנדטים) מקווה להשיג בו[...] ראשות האגודה בעזרת [...] אותה יציע לאנשי העבוד[ה] [...] מאיים. הוא הדגיש, כי [...] זכו להצלחה ניכרת ח[...] 1,500 קולות מקרב [...] הכפילו בלמעלה משניים [...] בנציגיהם בוועד האגודה.

השנה הצביעו 3,300 [...] מתוך 18,000 בעלי זכ[ות] [...] שהם 15 אחוזים מכלל [...] הבחירה. בשנה שעברה [...] 3,600 סטודנטים שהיוו [...] מכלל בעלי זכות הבחירה

פועלים לבנונים דוחים איו[ם] לבל יצאו לעבודה בישרא[ל]

(ע). הפועלים הלבנונים המועסקים בישראל אינם מתכוונים להיענות לדרישתו של השייח' מוחמד מהדי שמס־אדין, סגן נשיא המועצה השיעית העליונה בלבנון, שאסר על תושבי לבנון בשם האיסלם לצאת לעבודה בישראל.

כל הפועלים המועסקים בישראל [...] הגיעו לעבודה ורבים ישמחו לעשות זאת אם ימצאו להם מקומות תעסוקה. "אנחנו חושבים שהצו הדתי החשוב הוא לחיות בכבוד ולצורך זה צריך לעבוד", אמרו פועלים בתגובה לדרישתו של השייח'. הם הודיעו למעסיקיהם שאל להם לחשוש. הבטיחו להגיע לעבודה מידי יום ביומו.

מספר הפועלים הלבנ[ונים המוע]סקים בארץ עומד ע[...] כשמפעלים רבים בצפון [...] לקבל פועלים לבנוני[ים] [...] שירות. התעסוקה אינה [...] לפועלים. נוספים להינב[...] לפועלים המועסקים. ביש[...] להיות קרוב משפחה הם [...] דר"ל.

חבש נועד עם 4 המגורש[ים]

קסארה, לבנון (א־פי). מנהיג "החזית העממית לשחרור פלשתין", ג'ורג' חבש, הגיע אתמול ממפקדתו שבדמשק לביקור אצל ארבעת הפלשתינאים שגורשו מישראל, והשוהים במשרדי אירגון הצלב האדום בכפר הנוצרי קסארה, מזרחית לביירות — 90 קילומטר צפונית לגבול הישראלי.

ארבעת הפעילים פתחו ביום חמישי שעבר בשביתת־שבת, בדרישה לאפשר להם לשוב לבתיהם. הם ביקשו, כי הצלב האדום יטיסם לעזה, במידה שהדבר לא יתאפשר. הארבעה גורשו ביום רביעי, לאחר שהואשמו בהסתה למהומות בגדה המערבית ובעזה.

אישים בכירים באש"ף לא ביקרו בביקעה מאז גורש מהאזור מנהיג האירגון, יאסר עראפאת, בידי מורדים סוריים ב־83', כשנה לאחר הפלישה הישראלית ללבנון. בביקורו העלה חבש על נס את הישגי "ההתקוממות העממית" בשטחים, וציין כי הביאה לשינוי מהותי בדעת הקהל העולמית.

אירגון "החזית העממית לשחרור פלשתין" מוביל את המחנה הבלתי־מתפשר באש"ף, האירגו[ן] [...] באחריות על ארבעת המגו[רשים]

דורון
רוזנבלום
★
ההויה הדרובונית של החורף הישראלי
ב חדשות של שבת

אנו מודיעים בצער רב על פטירת בעלי, אבינו וסבנו היקר

מרדכי זייף

ההלוויה תתקיים היום יום רביעי א' שבט תשמ"ח 20.1.88 בשעה 3.30 אחר הצהריים בבית העלמין סגולה בפתח תקוה

יושבים שבעה בבית המשפחה ברחוב נורדאו 31, פתח תקוה

האבלים: אשתו: דורה
בניו: אריה וב"ב
יוסף וב"ב
וכל בני המשפחה

המועצה להסדר ההימורים בספורט
משתתפת באבלו הכבד של יו"ר המועצה
אריה זייף
על מות אביו
מרדכי זייף
ומביעה תנחומיה למשפחה

חברי המועצה
ההנהלה
והעובדים

שכר הח"כים יופחת החודש ב־5.5 אחוזים

מאת צבי זרחיה

שכר חברי הכנסת יופחת החודש ב־5.5% כפי שיופחתו שכרם של יתר נושאי המשרות ברשויות השלטון כמו נשיא המדינה, ראש הממשלה, שרי הממשלה, שופטים, דיינים וכו'.

דין שכרם של חברי הכנסת כדין שכרם של יתר נושאי המשרות ברשויות השלטון, ששכרם משתנה בהתאם לשינויים בשכר הממוצע במשק כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי. שכר זה משתנה אוטומטית אחת לשלושה חודשים.

יו"ר ועדת הכנסת, ח"כ מיכה רייסר, חייב לפרסם הודעה על שיעורי שכר היסוד של חברי הכנסת, כפי שהשתנה, ואולם, אין באי פרסום ההודעה כדי להשפיע על השינוי.

דאו ג'ונס ירד ב־27 נקודות

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). נעילת הבורסה בניו יורק נטתה אתמול כלפי מטה. למרות הערכות אופטימיות שרווחו באחרונה, צנחו אמש שערי המניות בבורסת ניו־יורק בשיעור ניכר ומדד דאו ג'ונס הראה על הפסד של 27 נקודות. המדד הכללי ירד ל־1936.

ברוקר ותיק אמר אמש כי לפי התנודות של הבורסה בשבועות האחרונים, בצורך להתרגל לרעיון שבחודשים הבאים עשויה הבורסה להפתיע בשני הכיוונים.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965
מחוז התכנון מקומי מרחבית הכרמל
הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית, לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית, לתכנון ולבניה מרחבית הכרמל, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא:
"תכנית כפ' מכ/239 — שכונת מגורים רמת עתלית"
המהווה שינוי לתכניות הבאות:
ג/555 — תכנית מתאר עתלית.
ג/807 — שכונת מגורים בעתלית רתם, מבנ' מהי"ם.
ג/994 — שכונת בתים מודרים בעתלית, מבנ' מהי"ם.
2/21/1 — תכנית רישום שכונות ציבוריות בעתלית.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10545 — חלקות 141 עד 151, 163 עד 169, וחלק בחלקה 175.
גוש 10562 — חלקות 99 עד 107 וחלקי חלקות 140, 158, 163.
המקום: עתלית, רתם.
עיקרי התכנית:
— שינוי יעוד חלקות הנכללים מאזור מגורים ב' לאזור מגורים א'.
— התאמת תואי הכביש.
— הוראות בניה להוספת לבניינים הקיימים.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
[...]
מיכה גלזר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
י"ג בטבת התשמ"ח
3 בינואר 1988

ח"כ רפי אדרי: חתונה בירושלים

שבעים מוזמנים, ביניהם שר החוץ, שמעון פרס, שר האוצר, משה נסים, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, חברי כנסת וידידים קרובים, השתתפו אמש בשמחת נישואיו של ח"כ רפי אדרי, יו"ר סיעת המערך בכנסת. את אדרי (שהוא גרוש "כהרי") וכלתו, אן קלוד עמר, בתו של המלונאי במרוקו דוד עמר, השיא הרב מנחם הכהן, ואחרי החופה הסבו המסובים לשולחנות במלון המלך דוד בירושלים לכבוד אורה, סיזה בקר ומזונן של מנות אחרונות. בצילום: הזוג, כתונת לזיכה.
(צילום: אורי קטיין, "חדשות")

ראיתי שמעתי

חליל מוכן למסע דילוגים

ראש ממשלת מצרים לשעבר, מוסטפה חליל, אמר בשיחה טלפונית עם תנועת המרכז, כי עקרונית הוא מוכן לצאת למסע דילוגים בישראל ובירדן כדי לקדם את תהליך השלום. חליל אמר כי אם יקבל עוד פרטים על ההצעה, (שהעלה באחרונה השר משה שחל) ויוברר לו כי מדובר בהצעה רצינית ומבוססת, הוא ייוועץ עם ממשלת מצרים כדי לגבש דרך פעולה למסע דילוגים ולפתיחתו של משא ומתן בין ישראל, ירדן ומשלחת פלשתינית.

ג. ארם

הדס יקבל עיטור מיוחד

שגריר־ישראל לשעבר בספרד, שמואל הדס, הוזמן על־ידי ממשלת חבל קטלוניה שבספרד לביקור מיוחד כדי לקבל עיטור של כבוד, אות הערכה על התפקיד שמילא בהידוק הקשרים בין שתי המדינות. הדס תרם במיוחד להידוק הקשרים הכלכליים בין ישראל לבין החבל.

ג. ארם

אופרה אחרת בהיכל התרבות

הנהלת התזמורת הפילהרמונית הביעה מחאה חריפה במכתב לסגן ראש עיריית תל אביב, נתן וולוך, על שניתן לאופרה הישראלית החדשה להופיע בחודש הבא בהיכל התרבות באופרה "לה טראוויאטה".

במכתב ששיגרו חברי הנהלת התזמורת, צבי ליטמן־קיעקב מישורי ויהושע ססטרנק, הם קובלים על שהנהלת היכל התרבות איפשרה לאופרה הישראלית להעלות את האופרה בלי לקבל את הסכמת התזמורת, כמתחייב בחוזה בין התזמורת לבין עיריית תל־אביב. לדעת חברי הנהלת התזמורת, זה עלול לפגוע בתכניתה של התזמורת להעלות בראשית פברואר את האופרה "פידליו" בהיכל התרבות, בשני קונצרטים מיוחדים.

בתגובה על המכתב, שיגר וולוך, המשמש גם יו"ר הנהלת היכל התרבות, מכתב חריף ובו הוא כותב: "מכתבכם התקבל אצלנו בתדהמה ובפליאה. האופרה הישראלית החדשה הוא מפעל מבורך שעיריית תל אביב־יפו היא שותפה מרכזית לו. אני מציע שבמקום תשלחו מכתבי מחאה חריפים תבדקו על מה אתם מלינים".

חיים הנדוורקר

א.א. אנסקי בן 84

84 שנים מלאו לביטאי הירושלמי הוותיק, א.א. אנסקי, הידוע כיום גם כאביו של השדרן אלכס אנסקי. מאות מתלמידיו לשעבר, חניכי הנוער העובד והלומד בבירה, הוליכו לעשות לו השבוע מסיבת הפתעה. הערב הנוסטלגי שפע סיפורים על דייקנותו של אנסקי ועל דבקותו במטרה של חלוץ תיאטרוני הילדים בארץ, שהיו לשם דבר.

א.א. אנסקי: תמיד שואף לשלמות

בין המברכים הרבים היה הבן, אלכס אנסקי, המופיע גם הוא על בימה בימים אלה. הוא אמר: להיות בנו של האיש הזה, זו שליחות. תמיד אינו מרוצה, תמיד שואף לשלמות, תמיד מעיר מה ואיך לשפר, אך הכל הוא עושה ברוח מקצועית טובה.

אישים הולנדים בסיור אופניים בישראל

כ־120 אישים הולנדיים, בהם ראש ממשלת הולנד לשעבר, אנדריאס ואן אגט (בן 56), מתכוונים לסייר ברחבי ישראל בחודש מאי על אופניים, במסגרת טורניר של שישה ימים, כחלק מחגיגות העצמאות ה־40 של ישראל.

השר לאיכות הסביבה, אד נייפלס, ושר הפנים, קורנליס ואן דייק, אמורים לעבור יום־יום מרחק של 70 עד 130 קילומטר על אופניים. המשתתפים ירכבו מתל־אביב לעכו, לירושלים וחזרה לתל־אביב, במסע המאורגן על־ידי העיר ההולנדית מידלבורג.

רויטר־עתים

בעריכת עידית רוזנבלום

אמש בקונצרט / הרי גולומב

הו, הימים הטובים

התזמורת הקאמרית בקונצרט מספר 4 למנויים בהיכל התרבות. המנצח: ג'וזף פילברסטין. הסולן: יובל ירון (כינור).

הקונצ'רטו הברנדנבורגי הראשון של באך ידע — ובוודאי עוד יידע — ימים טובים יותר: המנצח בחר בדרך כלל מהירויות גדולות, שיכלו עקרונית גם לשכנע, אך גם הוא וגם התזמורת לא עמדו בהן בעקביות. התוצאה היתה לא פעם "מפורקת", והדבר התבטא בחוסר תיאום ריתמי בין הרכיבים השונים, ובתחושה כללית שהמנצח נגרר אחרי האירועים ולא גרם להם.

זו היתה אולי הסיבה העיקרית לאותה תחושת התפרקות, שהיתה דומיננטית גם במרבית פרקי הסרנדה של דבוז'אק, שסיימה את הקונצרט. רק הפרק האיטי התקרב בביצועו לצליל התזמורתי המלא והמרוכז הנדרש כאן.

יכולת כנרית מרשימה ביותר הפגין יובל ירון בקונצ'רטו הרביעי של מוצארט. ירון מצטיין בצליל עשיר וגמיש ובטכניקה קולחת. כמעט ללא רבב. צליליו הגבוהים ערבים, מתוקים וצלולים, אך דווקא בעומק שבצליליו הנמוכים ניכר ייחודו. בפרשנותו למוצארט היו הרבה עליות, אך גם מעט ירידות, שקשה היה ליישב את כולן בביצוע אחד: לצד שיאים של עדינות ואיזון מופתי בין הרכיבים השונים, היו גם מעברים סתמיים ואחידים מדי. וגם מקרים של טמפו "נסחב" ללא סיבה ניכרת לאוזן. הפעם הוביל המנצח את התזמורת בתמיכה נאמנה ורגישה בסולן.

אמש במחול / אורה ברפמן

אח, איזה מוות יפה

בלט אנטוניו גאדס. בתכנית: "חתונת הדמים" ו"פלמנקו ליברה".

גאדס שואב מלורקה ומבסס את "חתונת הדמים" שלו על משוואה של אהבה, מוות ואסתטיקה. עבודה חזקה שבחלקיה הפחות טובים, בתחילתה, היא נאראטיווית מדי. היא נשענת על קונוונציה של תנועות מפרשות, אך במיטבה היא מרהיבה כמו בסולו של גאדס, האהוב, הרוקד את הוויות התאווה שלו, או בקטע הסיום, בקרב סכינים למוות בין החתן והמאהב הנעשה כולו בהילוך איטי, כמו בחלום, לשקט מוחלט.

איזה מוות אסתטי! הנשימה נעצרת. לגאדס חוש דרמאטי כיוצר ונוכחות מרהיבה כמבצע. יש בו כוח עצור ואיפוק מושלם. הוא מגוון בתנועותיו, פניו וגופו רבי־הבעה.

חלקו השני של הערב, "פלמנקו ליברה". אינו דומה לפלמנקו העממי של הטאברנות או לזה הממוסחר במועדוני מדריד. זהו פלמנקו פורמליסטי המשחק בתווך בין מחוות הגאווה, האצילות והכבוד. גאדס, כאן, חד כתער. מי שבחר לראות תוכנית זו מבין השתיים שהוצגו, זכה — ולו רק בגלל קטעי הדרדן.

השמעלותשל
אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	7	גשום	3	6
אתונה	7	7	גשום	5	14
בוקרשט	5	2	מ"ח	—	—
בריסל	3	7	גשום	1	5
וינה	1−	3	מ"ח	1	5
ז'נבה	1	3	גשום	1−	5
לונדון	5	8	גשום	6	9
ליסבון	10	15	גשום	10	16
מדריד	7	11	מ"ח	4	12
ניו־יורק	3	8	גשום	2	7
פאריס	6	10	גשום	6	10
פרנקפורט	1	5	מ"ח	4	5
ציריך	1	3	גשום	—	—
קהיר	12	16	מ"ח	8	17
קופנהאגן	3	6	מ"ח	3	3
רומא	9	15	גשום	6	14
שטוקהולם	1	2	גשום	0	2

EL AL אל על

בכנסת

רבין: יותר כוח — פחות ירי

"קשה להביא את ירדן אל שולחן המשא ומתן בלי נכונות להיפרד מירושלים" • דראושה עזב את ישיבת המערך בטריקת דלת: "לא רוצים לשמוע ח"כ ערבי" • עזר ויצמן שבר צלחת במזנון והכריז: "המפלגה מחורבנת"

עדות וסיעות/

דן מרגלית

שר הביטחון יצחק רבין סבור כי קשה להביא את ירדן אל שולחן המשא ומתן בלי נכונות להיפרד מירושלים. בהופיעו אתמול בסיעת המערך אמר שר הביטחון כי הוא מעדיף תצלומי עוצר מאשר תצלומי ירי, צמיגים בוערים ובקבוקי תבערה. אין לו כוונות לצילומים. אמר רבין, הרי אי־אפשר לשבור את הפראה, ו"כל ימות אלים בין חייל לבין אורח מכוער".

רבין אמר עוד: "אנו מפעילים כוח, אגרסיוויות ומכות ללא־החוכמות, אך גם ללא נשק חם. מפזרים הפגנה בכוח אבל מכה איש טרם מת... זו הפעם הראשונה מאז מלחמת השחרור שערביי השטחים ולא מדינות ערב מנהיגים את המאבק בישראל".

לדבריו, היה שיפור במצב בשטחים. מאז נכנס לתפקידו הוא החליף קצינים ישראלים ששימשו כראשי ערים בשטחים — בערבים, אך קשה היה לפטר ישראלים שעבדו במינהל האזרחי, בגלל עמדת איגוד עובדי המדינה, אמר רבין.

שר הכלכלה גד יעקבי העיד: "וכך נקבעת מדיניות החוץ?" רבין: "תתפלא".

לדעת שר הביטחון, אש"ף "בונה" על טרור ולא על מרי אזרחי, וגם כיום הוא מעדיף את הטרור. "שתי ישויות לאומיות מתנגשות בשטחים, וההשוואה בין מה שקורה שם לבין דרום אפריקה או למרד הסטודנטים בפאריס היא שקרית", אמר רבין.

בדיון עמד אהרן נחמיאס על הצורך להקדים רגיעה למשא ומתן, אבא אבן הדגיש דווקא את הצורך להחזיק בשטחים לצורך מיקוח.

וייצמן שבר צלחת

השר עזר וייצמן שבר אתמול צלחת במזנון הכנסת, תוך התבטאויות נרגזות שבהן נשמע מעיד כי "המפלגה מחורבנת". במקום נכחו שני ח"כים מסיעתו לשעבר, שהצטרפו עמו למערך: בנימין בן אליעזר ושלמה עמר. לפי דיווחים של עדי ראייה, קבל עמר שעוד לפני הרשעתו, מנסה מפלגת העבודה לקפח את מקומו ברשימת המועמדים לכנסת. ואף שוייצמן לא היה גם שבע רצון מעמר — יצא כעסו על מפלגת העבודה.

"בלי להחזיק בסיני, היה שלום עם מצרים" לדבריו. זה נחוץ כדי לצמצם את השליטה ב־1.4 מיליון ערבים. ח"כ אורה נמיר תהתה מדוע עזב רבין את כבירה המתון והתחבותי. עם מי ינהל רבין משא ומתן, אם לדבריו כה קשה להביא את ירדן אל שולחן המשא ומתן, הקשתה נמיר.

שתי התנגשויות מילוליות נשמעו בישיבה. ח"כ עבד אל ואהאב דראושה תבע את רשות הדיבור, וכשהיו"ר רפי אדרי הזכיר לו כי יש סדר־נואמים, עזב בטריקת דלת, בהערה שבסיעת המערך אין רוצים לשמוע את דבריו של ח"כ ערבי. לדבריו, נרשם לדיון בעוד מועד.

אחרי הכוחים זאת, ח"כ שבח וייס סבר כי אין זה הזמן מצדה, והציע לתבוע מהליכוד להסכים להקדים את הבחירות.

כאשר ח"כ חיים רמון קיבל את רשות הדיבור, תיאר רבין כ"ברשה חורפה" את ההשוואה שעשה בין המצב בשטחים — שבהם לא נהרג איש מחיילי צה"ל — לבין מלחמת יום הכיפורים, שבה נהרגו, כדבריו, 3,000 חיילי צה"ל. רמון הסביר כי התכוון להשוואה מדינית בלבד.

רבין, הוסיף רמון, תיאר אותו כמי שמסייע לטרור. לטרור, והוא לא שלל את זכותו לומר עליו כך, ולפיכך שיניו לו להתנצל. הוא שאל מה אומר רבין על פיתוח הנהגה מדינית בשטחים, והאם יבדוק את המדיניות שמנהיג בשטחים הממונה על המינהל האזרחי שמואל גורן?

קיצוצים בחינוך

מאה משרות של מדריכי של"ח קוצצו במערכת החינוך. בתי ספר יפסיקו לצאת לטיול כי 100 מ־350 המדריכים יפוטרו. יו"ר ועדת החינוך נחמן רז (מערך) מסר אתמול כי הוועדה תנסה להפגיש את הילד עם המולדת.

הוא העיד לח"כ אלעזר גרנות (התחיה) כי הנוער מפתח התנגדות למושג "אהבת המולדת", מפני שהוא הופך לזהה עם "מעשי נבלה ותועבה", ודווקא אלה שמדברים בשם ארץ ישראל לא מכירים אותה.

פרופ' מנשה הראל מסר לוועדה על מחסור בעתודה של מורים לגיאוגרפיה היסטורית. מנכ"ל החברה להגנת הטבע מנחם זלוצקי תבע לפעול לפתיחת החרמון לטיולים, מאחר שצה"ל סגר שטחי טבע נרחבים לצורך אימונים.

הוועדה מסרה כי שר החינוך והתרבות יצחק נבון חושש עדיין מתביעה של משרד האוצר לקצץ 10 מיליון שקלים בתקציב. לגבי המערכת שסבלה מן הקיצוצים, זוהי פגיעה קשה.

בדיון בכנסת על מעצר עתונאים, גרושים ועוצר במחנות הפליטים:

רן כהן, צ'רלי ביטון ומוחמד מיעארי הצביעו אי אמון; שינוי ומפם נעדרו

באולם המליאה/

עמוס בדרוד

"הגיע הזמן לקרוא את הבעיה כסכסוך פוליטי. זה עם שדורש את הזכויות האלמנטריות שלו, שרוצה לחיות במולדתו ביחסי שכנות, אבל לא פחות מקיום מדיני, מזכות להגדרה עצמית והקמת מדינתו הפלשתינית לצד מדינת ישראל", כך אמר מוחמד מיעארי (המתקדמת) בהצעת אי־אמון בממשלה בגלל מעצר עיתונאים, גירושים ועוצר במחנות הפליטים.

ההצעה נדחתה ברוב גדול, כשרק שלוש ידיים מורמות נגד הממשלה: רן כהן מר"צ, צ'רלי ביטון מחד"ש ומוחמד מיעארי מהמתקדמת. שאר חברי סיעות אלה לא נכחו באולם. "שינוי" הודיעה שלא תצביע נגד הממשלה, [illegible] גם חברי מפ"ם לא נכחו בעת ההצבעה.

מיעארי האשים את רבין על הצהרות כוחניות, שיש להכות את זורקי האבנים, ועל שאמר כי לא יינתן מעבר אל מחנות הפליטים למכוניות המובילות את המזון שאספו ערביי ישראל, אם זה יועבר באמצעות סוכנות הסעד של האו"ם.

עוד אמר מיעארי על רבין כי מעולם לא הגה תוכנית מדינית: כשהיה שגריר המליץ להרחיב את ההפצצות בעומק מצרים, כשהיה באופוזיציה המליץ להדק את המצור על ביירות ותמך בכך בשרון, וכיום הוא מרחיב את ממדי הדיכוי.

שר הביטחון חזר בתשובתו על העקרונות שהשמיע פעמים אחרות, כי חייבת להיות קודם־כל רגיעה ואחר כך אפשר להתחיל במשא ומתן מדיני, כשבכפוף פתרון מדיני למצב.

מאיר כהן־אבידב (ליכוד־חרות) יצא בנאום תקיף ביותר נגד המציע ונגד תביעות הערבים בכלל. הוא אמר כי לפני ארבע שנים, כאשר הוחלה בעיית האבנים, היה לו בן בצבא. הוא יעץ לבן שאם יידה בו אבן, שישיב ביריות. "יהיה לי יותר כבוד לבקר אותם בבית סוהר מאשר בבית חולים", חזר על דבריו מאתמול.

כאשר נפתח עליו ח"כ דראושה (מערך) בקריאות ביניים, שאג לעברו אבידב: "אתם יודעים איפה הייתם? כבוד אשפתות. הכפר שלך, חבר הכנסת דראושה, נראה היום כמו שהיה לפני 40 שנה איזה התקדמות עצמה לך ותראה את הכפרים האחרים איך התקדמו ב־20 שנה". הוא הציע לח"כ הערבי לחזור לסעודיה, שמשם מקור משפחתו. לערבים האחרים יעץ להגיד תודה ליהודים על מה שעשו בשבילם על פני השנים, תוך כך הזכיר למיעארי שהיה במעצר בית כבתור ראש תנועת "אלארד". אילו היה שלטון ירדני, אמר אבידב, "הייתם מתחבאים כולכם בחורים. לא הייתם מעזים לצאת לרחוב".

אמנון לין (מערך) דחה את הצעת האי־אמון כ"בלתי־הגיונית, בלתי־צודקת, קנטרנית". רק על־ידי פתרון מדיני אפשר להגיע לפתרון בשטחים, שלפיו יוכלו לחיות יהודים וערבים יחד. יש להתקדם בתהליך המדיני, מכיוון שקיים גורם אש"ף בשטחים ובמדיניות ערב. "אינני רוצים לחיות במצב שבו נצטרך לשלוח את בנינו עוד פעם לשחרר שטחים, כאשר ישתלטו שם קיצוניים המאמינים באמונה הפלשתינית", אמר לין.

תופיק זיאד (חד"ש) אמר כי 35 נשים הפילו את ולדותיהן בגלל גז מדמיע, וליותר מ־500 אנשים נשברו ידיים או רגליים. אך העם בשטחים הגיע למצב שהוא חזק הרבה יותר מהאש והמפלה של כוחות הכיבוש. לדבריו, חוללה התקוממות בשטחים "רעידת אדמה" בדעת הקהל בעולם וגם בישראל. מול תמונה רשמית שבשארת שחורה, יש תמונה מעודדת של חוגים רחבים שמאבקים למען פתרון פוליטי צודק.

יאיר צבן (מפ"ם) אמר שאם אש"ף יכיר בישראל ויפסיק את הטרור, חייבת הממשלה לראות בו פרטנר למשא ומתן. עליה להתייע על עמדה זו כבר היום. הנוסחה שאין מדברים עד שיהיה שקט היא מיושנת, ואפילו בספרי הפדגוגיה לגננות ולמורים כבר נמחקה, הטיח כלפי שר הביטחון. גם הניסיון שלנו עם מצרים ועם סוריה מפריך תורה זו. יש לאפשר לתושבי השטחים התארגנות פוליטית, אחרת הם יבטאו שאיפותיהם בהתפרעויות.

אמנון רובינשטיין (שינוי) אמר שאש"ף אינו מוכן למשא ומתן לשלום על בסיס הכרה הדדית. אין הוא מאמין בממשלה, כי זו ממשלת שיתוק. "המיץ דיבר עם אויב אפילו בשיחה — למה לא לדבר כאשר זורקים אבנים?" הוא שאל. הוא תבע מראש הממשלה להתייחס בכבוד גדול יותר להצעת עמירב, ומן הממשלה להצהיר שתהיה מוכנה לפנות את רצועת עזה ולמסור אותה למשטר נאמנות בינלאומי.

חשש מטרור בקנדה בשל הכוונה לגרש מחבל פלשתיני

מאת גלעד דותן
כתב "הארץ" בקנדה
וסוכנויות הידיעות

אוטאווה (מיוחד ל"הארץ") בנג'מין בושאר, שר ההגירה בממשלת קנדה, נראה נבוך למדי כשנאלץ להסביר לעתונאים את פרשת המחבל הפלשתינאי מוחמד בפרלמנט באוטאווה. השר אמר כי למחבל שנידון ל־17 וחצי שנות מאסר על רצח ישראלי, כבר נמסר כי החלו בהליכי גירוש נגדו, אולם הבעיה מורכבת מאוד מאחר ומוחמד יוכל לפנות לבית משפט לבירור עניינו, דבר העלול להימשך חמש שנים.

בושאר סירב לומר לאיזו מדינה יגורש המחבל חסר האזרחות, שממשלת ישראל ביקשה את הסגרתו. האופוזיציה והעתונות מותחים ביקורת בוטה על הממשלה בגין הפרשה, וגובר החשש לפעולת תגמול נגד דיפלומטים ואזרחים קנדיים אם המחבל יגורש.

שלשום פורסמה הודעה רשמית לפיה הפלשתיני שהסתיר משלטונות ההגירה הקנדים את העובדה כי הורשע ביוון ב־1970 בפיצוץ מטוס נוסעים ישראלי, יהיה נושא לחקירה לצורך הסגרה.

מוחמד מחמוד עיסא מוחמד, 46, נכנס לקנדה לאחר שביקש מעמד של תושב קבע בעת שהיה בספרד בינואר 1987. על כך מסר התובע הכללי ג'יימס קלהאר בבית הנבחרים הקנדי.

מוחמד נדון בבית משפט יווני ב־1970 ל־17 שנות מאסר על החלק שנטל בפיצוץ מטוס נוסעים ישראלים באתונה ב־1968. הוא שוחרר בחילופי בני ערובה שנה לאחר מכן וגורש ללבנון.

3 קהילות יהודיות בגרמניה: לשנות שם בי"ס ע"ש הנאצי פליק

מאת דניאל דגן
כתב "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). הקהילות היהודיות בערים ברלין, קונסטנץ ופרייבורג הצטרפו אתמול לדרישה לשנות את שמו של בית ספר תיכון מערב־גרמני הנקרא על שם הפושע הנאצי פרידריך פליק. הסיעה הסוציאל־דמוקרטית השלטת בעיר קרויצטל, שבה נמצא בית הספר, שמעה אמש דיווח על המאבק הציבורי המתנהל למען שינוי השם.

פרידריך פליק, שעמד בראש קונצרן ענק הנושא את שמו, נידון בנירנברג לשבע שנות מאסר על חלקו בניצול כוח העבודה של אסירי מחנות ריכוז ובתמיכה במאמצי המלחמה של היטלר. הוא ישב בכלא ארבע שנים, ואחר כך הוסיף לנהל את הקונצרן. פרידריך פליק מת ב־1971.

המאבק למען שינוי השם מתנהל על־ידי האגודה לשיתוף פעולה יהודי־נוצרי בעיר זיגן שליד קרויצטל. האגודה הופתעה בשבוע שעבר מקבלת מכתב מאוניברסיטת בר אילן, שבו הובעה למעשה התנגדות למאבק לשינוי השם.

נציג של בר אילן ביקש מהאגודה להתחשב בעובדה שהאוניברסיטה קיבלה תרומות מקרן פרידריך פליק.

נראה כי המאבק למען שינוי השם מתחיל לצבור תנופה. אחד מראשי הסוציאל־דמוקרטים בקרויצטל אמר אמש ל"הארץ": "כשניתן השם פליק לגימנסיה, איש לא חשב על עברו של פרידריך פליק. כולם חשבו על התרומה שנתן להקמת הבניין. אבל בשנים האחרונות השתנתה התודעה הציבורית בנושא. אין ספק שנצטרך להביא זאת בחשבון".

הסוציאל־דמוקרטים, שהם מפלגת השלטון בקרויצטל, שלטו בעירייה גם ב־1968, כשניתן השם פליק לגימנסיה.

צבן לחריש: הפסק חלוקה ליחודיים

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

בקריאה ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש כי יורה להפסיק מיד את חלוקת הכספים הייחודיים על בסיס ההסכם הקואליציוני, עד להשלמת הבירור בנושא זה בוועדה לביקורת המדינה של הכנסת, יצא אתמול ח"כ יאיר צבן (מפ"ם).

הוא ציין כי הגילויים שנחשפו בדו"ח מבקר המדינה ובמהלך הדיונים בוועדה לביקורת המדינה הם מסמרי שיער ואין להשלים בשום פנים עם השערוריה. לדבריו נודעו לו פרטים לגבי אופן חלוקת הכספים הייחודיים.

בשלב ראשון מחלקים 45% מהסכום הכולל לעמותות השרים לפי "גולגולת".

בשלב השני משלימים לכל גוף ייחודי את הסכום המגיע לו לפי ההסכם הקואליציוני.

לדבריו בימים אלה עומד להתבצע השלב השני של חלוקת המענקים ולכן יש לעוצרו. מדובר בהעברת 7 מיליון שקל (מתוך הקצבה כללית של 15 מיליון ש"ח).

ח"כ צבן מדגיש כי אם תביעתו מחריש לא תיענה הוא יעתור לבג"צ.

ערך את העמוד: אוד גונדר

שר הכלכלה של בופוטסואנה: קלמנוביץ' הומלץ על ידי אישים בכירים בישראל

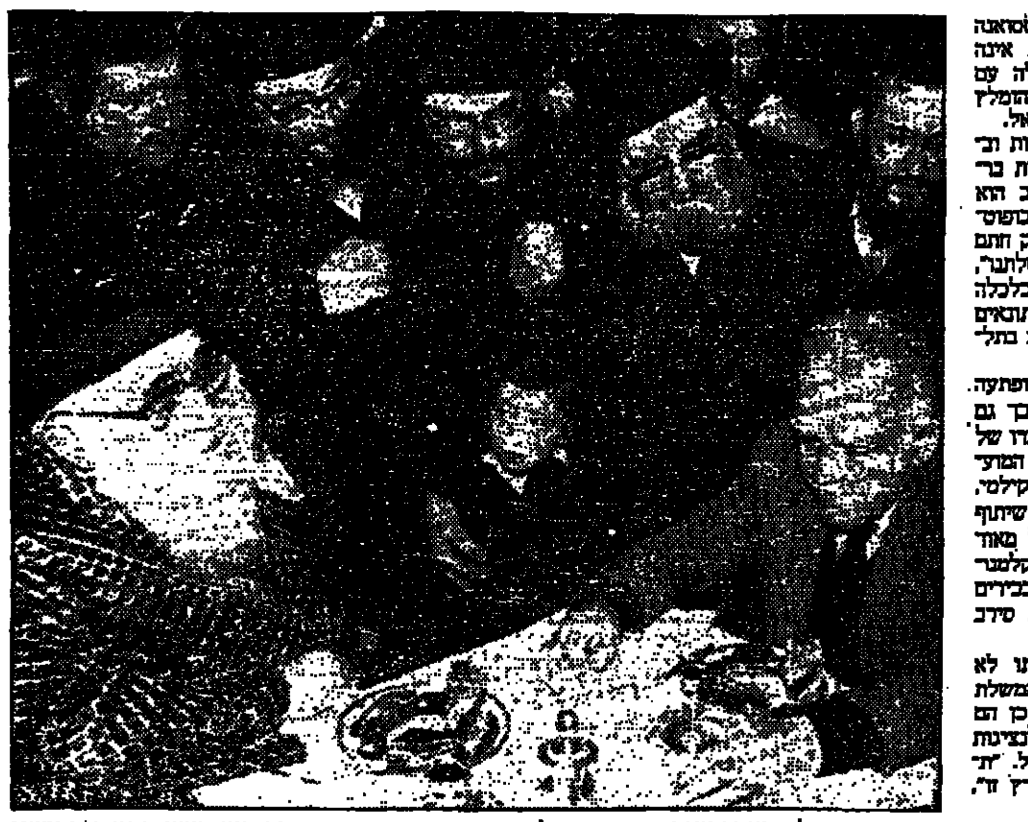

ראש הממשלה, יצחק שמיר, היה אתמול אורח העיר בני ברק. שמיר הוא ראש הממשלה השני המבקר בעיר — קדם לו לפני למעלה משלושים שנה דוד בן גוריון. בין השאר, נועד שמיר עם האדמו"ר מוויז'ניץ, שביקש ממנו לפעול למניעת שביתות במערכת הרפואה.
בתצלום: יצחק שמיר והאדמו"ר מוויז'ניץ.

(ע.) שר הכלכלה של בופוטסואנה אמר אתמול כי ממשלתו אינה מצטערת על שיתוף הפעולה עם שבתאי קלמנוביץ', משום שהומלץ על־ידי אישים בכירים בישראל.

"בניגוד לפרסומים בעיתונות ובכלי התקשורת בישראל, הבית ברחוב הירקון 194 בתל אביב הוא רכושה הבלעדי של ממשלת בופוטסואנה. שבתאי קלמנוביץ' רק חתם על רכישתו כנאמן של ממשלתנו", אמר אפרים קיקילמי, שר הכלכלה של בופוטסואנה, במסיבת עיתונאים שקיים אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

הדובר ציין, כי כשם שהופתעה ישראל ממעצר קלמנוביץ', כך גם נדהמה ממשלתו בפרשת מעצרו של החשוד בריגול לטובת ברית המועצות. עם זאת, הוסיף קיקילמי, ממשלתו אינה מצטערת על שיתוף הפעולה עמו, משום שהועיל מאוד לענייניה. הוא גם ציין, כי קלמנוביץ' הומלץ על־ידי אישים בכירים ומכובדים בישראל, שבשמם סירב לנקוב.

השר הטעים, כי ממשלתו לא עשתה כל ניסיון לאלץ את ממשלת ישראל להכיר בארצו. כמו כן הם מודעים לעובדה שאין לנציגות סטאטוס דיפלומאטי בישראל. "תמיד פעלנו בגדר החוק בארץ זו", אמר.

לדבריו, מטרת נציגות ארצו בישראל היא לפתח קשרים כלכליים ולעודד חברות ופרטים הרוצים להשקיע בפיתוח בופוטסואנה.

פיקרינג: ארועי השטחים לא ישפיעו על יחסי הידידות בין ארה"ב לישראל

(ע.) "הפרות הסדר האחרונות בשטחים המוחזקים אין בהן כדי לפגוע ביחסי הידידות וההבנה הבסיסיים בין ישראל לבין ארה"ב", כך אמר אתמול שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, בהופיעו בפני חברי לשכת המסחר ישראל־אמריקה בבית אסיה בת"א.

השגריר אמר בתשובה לשאלה: "עמדתנו ברורה והסטייט דפרטמנט גם הבהיר, כי היחסים יימשכו כפי שהיו. אם יתגלו חילוקי־דיעות יהיו דיונים ובירורים אבל גם אלה יתנהלו באווירה ידידותית ולא עוינת".

הוא הוסיף, כי אין קיפאון במדיניותה של ארה"ב במזרח התיכון, והיא תמשיך לשאוף לחידוש התהליך המדיני, לקראת הסדר שלום באזור.

פיקרינג אמר כי נוכח העליה ביבוא לארה"ב בשנים האחרונות וקיטון בייצוא האמריקני בעקבות עלייתו של הדולר עד תחילת 1985, הועלו הצעות־חוק בקונגרס להקמת חומות מכס נגד מכלול גדול של פריטי יבוא ועדיין מתחולל מאבק אדיר בעניין זה, הן בקונגרס עצמו והן בין הלובי הדורש מכסי־מגן לבין הממשל. עד כה, אמר, הדף הממשל נסיונות להערים קשיי מכס על היבוא לארה"ב, אם כי עדיין מתנהלים דיונים סביב שני חוקים שאם יעברו יהיה בהם כדי להכביד על היבוא לארה"ב. לאחד החוקים, חוק יבוא הטקסטיל, עליו מתקיימים עתה דיונים, ואשר אם יועבר עלול לפגוע גם ביצוא הטקסטיל מישראל לארה"ב, מתנגד הממשל בתקיפות, ואם יועבר בקונגרס, יטיל עליו הנשיא וטו.

איגודים מקצועיים אקדמאים בהסת' יוכלו לחתום הסכמי שכר ללא קשר להסכם המסגרת

מאת יהודית וינקלר

תיקון בחוקת ההסתדרות יעניק עצמאות חסרת תקדים לאיגודים מקצועיים לנהל משא ומתן על הסכמי שכר ולחתום עליהם ללא זיקה מחייבת להסכמי מסגרת או התניה בחתימתם ראש האיגוד המקצועי. דיונים חשאיים בנושא זה מתנהלים בין ראשי האיגודים המקצועיים האקדמאיים לבין צמרת ההסתדרות, והמסמך העומד לעלות לדיון ואישור במועצת ההסתדרות הקרובה נמצא בשלבי עיבוד סופי על ידי היועצים המשפטיים של האיגודים וההסתדרות.

הדיונים מתנהלים מזה חודשים אחדים, בצל האיום החוזר ונשנה מצד המהנדסים, הכנסאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח לפרוש מההסתדרות ולהעמיק את המסגרת של הפדרציה שהוקמה על ידם יחד עם ארגון המורים העל יסודיים, איגוד הטייסים ועובדי המחקר במערכת הביטחון.

הדיונים נכנסו בשבועות האחרונים להילוך גבוה, כדי להביא את הנוסח הסופי של התיקון בחוקה למועצת ההסתדרות העומדת להתכנס בחודש הבא. מועצה זו תדון גם בשינוי החוקה בסעיף המגדיר את הזכויות והחובות של ועדי עובדים. על פי ידיעות שלא אושרו עדיין, יש סיכוי סביר שגם ארגון המורים העל יסודיים שאיננו שייך למסגרת ההסתדרותית יצטרף להסתדרות — אם הנוסח הסופי של התיקון בחוקה לעצמאות יתר לאיגודים יעלה בקנה אחד עם התביעות הבסיסיות שלהם.

אם יאושר התיקון בחוקה, יביא הדבר למהפך של ממש במבנה האיגודים המקצועיים בהסתדרות, המנועים על פי המצב המשפטי הנוכחי מלחתום באורח עצמאי על הסכמי שכר. נושא זה הועמד במבחן משפטי פעמים אחדות על ידי המהנדסים, ולאחר שנוכחו לדעת כי אין בפניהם דרך לעקוף את ההגבלות המוטלות עליהם מכוחה של חוקת ההסתדרות, יזמו את המהלך. על פי הערכות הרווחות בחוגי הפועל, השינוי במעמדם של האיגודים עלול ליצור הלכה למעשה שתי קטגוריות של פרוצדורות בהסתדרות — האחת של עובדי הדירוג האחיד, והאחרת של עובדים אקדמאים.

הבחירה האוטומטית שלי
OPEL KADETT AUT.
אופל קדט אוטומטית - הפתרון המוטורי היעיל ביותר בתנועה העירונית הצפופה.

	1,3 רגיל	1,3 אוט'	1,6 רגיל	1,6 אוט'
קדט 4 דלתות	36,754	39,873	38,768	41,890
קדט 5 דלתות	35,306	38,426	37,323	40,443
קדט 5 ד' סטיישן	-	-	39,949	43,071

בדגמי 1,6 ניתן לקבל בתוספת תשלום הגה כח.
המחירים כוללים מע"מ
לפי מחירון החברה 012/88 כפוף לשינויים.

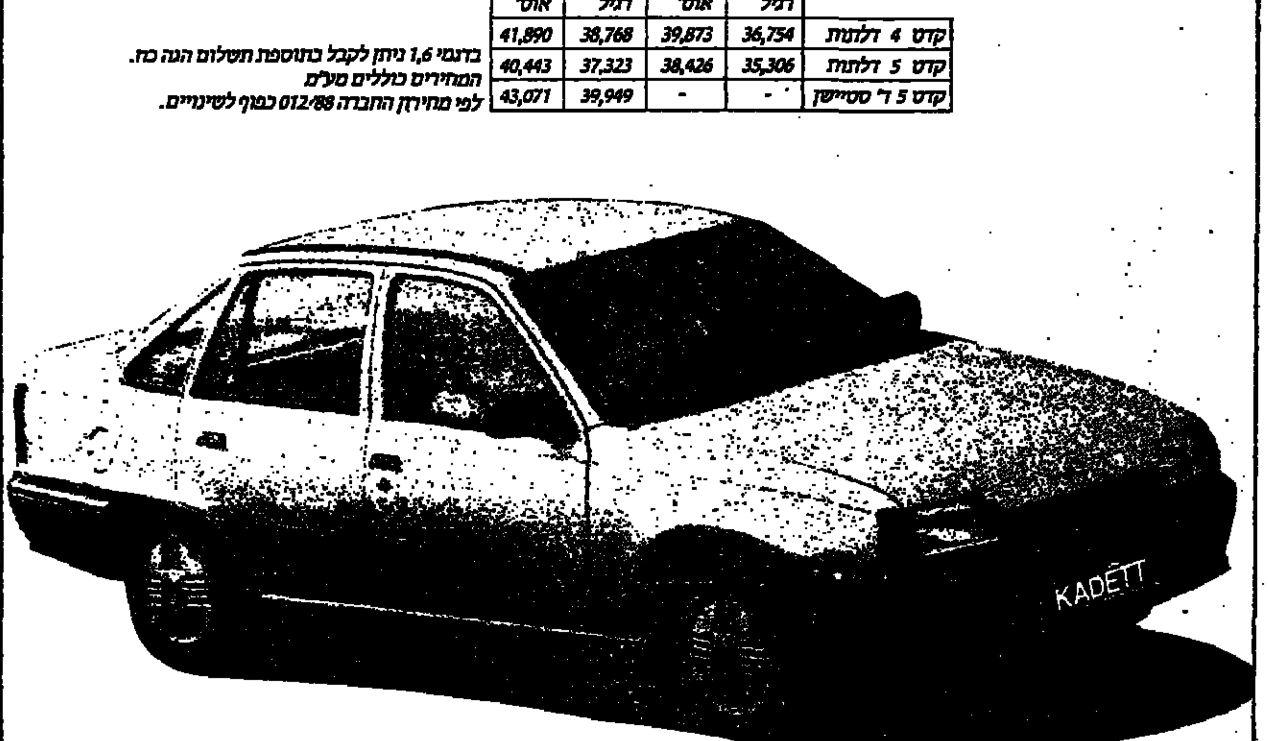

OPEL
Backed By The Worldwide Resources of General Motors
ליאו גולדברג בע"מ המניע להצלחת אופל בישראל

هكذا من الاصل

صورة عن الأصل

משלחת ישראלית למוסקווה

(סוף מעמוד 1)

הפגישה בין נוביק לגראסימוב התקיימה אתמול במשרדו של השגריר הסובייטי בהלסינקי. המשרד הבודד שוכן במערכת של בניינים ייצוגיים בגן ובחומה גבוהה. בנוסף לנוביק ולגראסימוב, נכחו רק שני רשמים, אחד מכל צד. הרשם בצד הסובייטי היה אלכסיי צ'סנוקוב, שהיה חבר המשלחת הקונסולרית הרוסית בישראל.

גראסימוב, שהגיע ברכבת ממוסקווה, יצא היום בחזרה לבריה"מ. נוביק יעזוב היום את הלסינקי בדרכו ארצה.

לדברי נוביק, יש "הסכמה מסויימת" בין הצדדים בתפיסה על הוועידה הבינלאומית המוצעת ליישוב הסכסוך הישראלי־ערבי, אך יש גם פערים. "יש הרבה עבודה לעשות", הוסיף נוביק, "ויש רעיונות כיצד לגשר על הפערים בתפיסותינו".

על השאלה, אם הרוסים יסכימו לקשור יחסים דיפלומטיים עם ישראל במסגרת הכנות אפשריות לכינוס ועידה בינלאומית, השיב נוביק: "אינני רוצה להיות דובר של הצד הסובייטי, אבל התרשמתי שהם מבינים כי יחסים דיפלומטיים הם במסגרת ההתקדמות בתהליך. בעניין הזה יש בהירות מרחיקת לכת".

השיחה בין נוביק וגראסימוב עסקה גם בנושא העלייה היהודית מבריה"מ, אך בעניין זה סירב נוביק להרחיב את הדיבור. על התפתחות היחסים בין מוסקווה לירושלים אמר נוביק: "שני הצדדים מבינים היטב את העמדות, והיכן אפשרויות לקידום התהליך".

לשכת רה"מ: סיפוק

גדעון אלון, סופר "הארץ", מוסר כי לשכת ראש הממשלה הביעה אמש סיפוק מהחלטת בריה"מ לאפשר למשלחת של דיפלומטים ישראלים לבקר במוסקווה. עם זאת, גורמים בלשכת ראש הממשלה הדגישו כי ישראל עומדת על דרישתה לכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות ולפתיחת שערי היציאה ליהודים.

גם במשרד החוץ הביעו אמש קורת רוח. דובר משרד החוץ אהוד גול אמר כי ישראל מקבלת בברכה את ההודעה של ממשלת בריה"מ. עם זאת, הדובר הביע צער על שההצהרה הסובייטית חוזרת ומציבה תנאים לחידוש היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

על החלטת בריה"מ לאפשר למשלחת דיפלומטית ישראלית לבקר במוסקווה, לראשונה מאז נותקו היחסים בין שתי המדינות ב־1967, מסר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי גראסימוב בהודעה רשמית שפרסם. במקביל, העביר גם נוביק הודעה דומה מהלסינקי.

בהודעתו של דובר משרד החוץ הסובייטי הודגש כי צעד זה של מוסקווה אינו מעיד על שינוי במדיניותה כלפי ישראל, וכי אין שום אפשרות לכינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל כל עוד לא יושג פתרון כולל לסכסוך במזרח התיכון.

גורמים מדיניים הדגישו אמש כי "אין ספק שהחלטת מוסקווה לאפשר לקבוצה של דיפלומטים ישראלים לבקר בבריה"מ נובעת מעמדה הדו־משמעית של ישראל, התובעת לשמור על עקרון ההדדיות, והבהרתה שלא תאריך את תוקף אשרות השהייה של המשלחת הקונסולרית הסובייטית בארץ, אם לא יינתן למשלחת מקבילה מישראל לבקר במוסקווה".

גורמים מדיניים ציינו כי בימים הקרובים ינהלו מגעים באמצעות שגרירות הולנד במוסקווה (המייצגת את האינטרסים של ישראל בבריה"מ) לגבי מועד ביקור המשלחת הישראלית, משך שהייתה בבירה הסובייטית ושאר פרטים. במקביל יתנהלו במשרד החוץ דיונים לגבי הרכב המשתתפים במשלחת הישראלית.

נראה, העריכו גורמים מדיניים, שהמשלחת הישראלית תפעל במסגרות הולנד במוסקווה, וכי הסובייטים יגבילו את חופש הפעולה של חברי המשלחת ויקשו עליהם לקיים פגישות עם פעילי עלייה וסירובניקים יהודים.

ד"ר יהודי שטרן, דובר המרכז למידע למען יהודי בריה"מ, אמר אמש כי על ממשלת ישראל להתנות את הסכמתה לביקור משלחת ישראלית במוסקווה בפתיחת שערי היציאה ליהודים. לדבריו, ההודעה הסובייטית באה דווקא בימים שבהם חל צמצום ניכר במספר היתרי היציאה ליהודים.

שאלות בעלות אופי טכני

מוסקווה (ע.ג.). דובר משרד החוץ הסובייטי גראסימוב אמר כי בפגישה בהלסינקי נידונו שאלות בעלות אופי טכני ולוח הזמנים לביקור במוסקווה של מספר נציגים ישראליים, במטרה לעמוד על העבודה של מחלקת האינטרסים הישראליים בשגרירות הולנד. "לוח הזמנים המדויק לביקור זה עדיין לא נקבע", הוסיף גראסימוב.

גראסימוב הוסיף כי ההסכם על ביקור משלחת במוסקווה איננו מהווה שינוי בעמדת בריה"מ כלפי ישראל. הוא הדגיש "בריה"מ הבהירה כי אין מקום לחידוש הקשרים הדיפלומטיים בטרם יושג הסדר כולל של בעיית המזרח התיכון".

משלחת קונסולרית סובייטית נמצאת בישראל מאז יולי אשתקד, אך גראסימוב אמר כי אין לכך קשר עם הביקור של המשלחת הישראלית. הוא אמר בתדריך לעתונאים, "בריה"מ תמיד הודיעה כי אין מקום להדדיות בנושא זה. בישראל נמצא רכוש סובייטי וישנם אזרחים סובייטים, הדרים שם באופן קבוע. לכן יש עבודה קונסולרית לא מעטה. לישראל אין רכוש בבריה"מ ואין אזרחים ישראליים, הדרים באופן קבוע בטריטוריה של בריה"מ", הוסיף.

העמדה המכשילה

עוד אמר גראסימוב, כי לנציגים הישראליים בפגישה בהלסינקי, נאמר, כי "העמדה המכשילה" של ממשלתם היא המיכשול העיקרי לשלום במזרח התיכון.

יוסף ביגון

(סוף מעמוד 1)

ארץ, אפילו היא מאוסה מאין כמוה.

ביגון הוא אחרון הסירובניקים המפורסמים. שמותיהם פרנסו זה שנים את המאמץ העולמי למען יהודי בריה"מ. לא יהיה קל להמשיך במאמץ הזה בלעדיהם. "אין בעיה", אמר לי על כך נתן שצ'רנסקי, "נמצא חדשים".

קבלת הפנים בלוד היתה, כקודמותיה, פאתטית מאוד. חברי הקיבוץ מעגן מיכאל הכינו לו דירה אך גם בהתנחלות גבעון מחכה לו דירה. הפוליטיקה הישראלית תתחרה גם עליו. אי שם באחד הבנקים מחכים לו כארבעים אלף דולר שהוענקו לו לפני שנים אחדות על ידי מסדר ז'בוטינסקי בניו יורק. גם ביגון תואר כסמל ציוני, אך מה הוא מסמל, בעצם? רוב היהודים החיים בבריה"מ לא הגישו בקשות לצאת משם: איש אינו יודע אל נכון כמה מהם רוצים לצאת. רוב היוצאים בחרו שלא להתיישב בישראל. יותר משהן ממחישות את עוצמת הציונות, ממחישות קבלות הפנים האלה את מצוקתה. אבל יוסף ביגון ובני משפחתו כל כך שמחו להגיע לפה, וזה היה יפה.

ראלי

(סוף מעמוד 1)

דשים היתה לראלי פנייה דומה, כדי להביאו לכינוס מיוחד של מרכז מפלגת העבודה שיעסוק בנושא השלום. אולם הביקור לא יצא לפועל.

כנס המערכות של מפלגת העבודה, בו יטלו חלק כל שרי המפלגה, תוכנן עוד לפני מספר חודשים כמהלך מרכזי, במסגרת היערכות מפלגת העבודה לבחירות (במועד הקבוע, בנובמבר). תחילה תוכנן הכנס להתרכז בנושאי חברה וכלכלה, אך בעקבות האירועים בשבועות האחרונים סוכם במפלגת העבודה, כי הכנס ייוחד לנושא מדיני, לתוכנית השלום של מפלגת העבודה כמסר מרכזי, סביבו תנהל המפלגה את תעמולת הבחירות.

בהתייעצות שהיתה לפני מספר ימים בלשכתו של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, סוכם לפנות לבוטרוס ראלי, בתקווה שהופעתו בפני פעילי העבודה, תביא לזינוק ציבורי במגמות הפוליטיות והמדיניות של מפלגת העבודה. המגעים והנסיונות להבאתו של בוטרוס ראלי לארץ נשמרו בסוד, בעיקר מתוך החשש שביקורו של השר המצרי כיום בישראל תעורר ביקורת קשה נגד מצרים בעולם הערבי, נוכח האירועים בשטחים. אישים מרכזיים במפלגה לא ידעו מהעניין. עד אמש בשעה מאוחרת לא היה ברור אם אכן יגיע בוטרוס ראלי הבוקר לישראל.

השומר בביתו של שרון

(סוף מעמוד 1)

יוסף בפי עורכי הסביבה, וכן שלושה שוטרי משמר הגבול המוצבים בכניסה לבית המשותף שברובע הגיא, מנעו גם אתמול מסופר "הארץ" לבקר את המשפחות הערביות המתגוררות בבנין. השומר סירב להזדהות, אך הסביר כי ההוראות שקיבל מידי מעסיקיו — אנשי ישיבת "עטרת כהנים" — גורסות כי הכניסה למקום מותרת רק לדיירי הבית: "זה בית פרטי, והכניסה מותרת רק למי שגר פה". אחד משלושה שוטרי מג"ב שהיו במקום הוסיף: "אלה ההוראות של השר. אף אחד לא נכנס. זה מהשר".

בתשובה לדברי סופר "הארץ" כי בכוונתו לבקר את משפחת קוואסמה המתגוררת בבניין, וכי אין בכוונתו להיכנס לשטח שבבעלות "ישיבת עטרת כהנים", אמר השומר: "אתה עיתונאי. אני מכיר אותך. ויש לי הוראות לא לתת לעיתונאים להיכנס. גם עיתונאים אחרים ניסו להיכנס הנה. וגם להם לא נתתי. אתה לא שונה מאף אחד". בתשובה לשאלה, אם יש להצטייד באישור כלשהו להיכנס לבניין, אמר השומר כי אם יש למישהו השגות על הוראותיו האוסרות כניסה למקום, הוא יכול לפנות ל"ממונים". חרף שאלות חוזרות ונשנות, סירב השומר לומר מי הם אותם "ממונים". לדבריו: "אתה עיתונאי. אתה יודע בדיוק למי אתה צריך לפנות". אחר־כך התרצה והפטיר: "שמע לי, שום אישור לא יעזור לך. חבל על הזמן. לא תיכנס לכאן".

סופר "הארץ" טען באוזני השומר כי אין הוא רשאי למנוע ביקור אצל הדיירים הערביים השוכנים במקום, אך הלה השיב: "ישיבת 'עטרת כהנים' היא בעלת הבית הזה". הוא טען כי המשפחות הערביות המתגוררות במקום אינן בעלות הבית. כשנשאל אם הוא בטוח בקביעתו זו, אמר השומר: "כן. זה בהליכים".

שלושה שוטרי משמר הגבול, שעמדו לידו כל העת, חיזקו את דבריו, ואמרו כי גם להם ניתנו הוראות ברורות שלא לאפשר לזרים להיכנס לבית, אלא אך ורק לדיירי הבניין.

בינתיים נמשכות עבודות הבינוי בדירתו של השר שרון. פועלים נראו אתמול נושאים לבנים אל תוך הבית, ותושבים המתגוררים בסמיכות מסרו כי העבודה מתנהלת במרץ רב, לעיתים גם בשעות הערב המאוחרות.

אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר: בשמו של השר שרון נמסר אתמול כי אין לשר המסחר והתעשייה דבר וחצי דבר עם גורמים השומרים על יד ביתו ושאינם נמנים על כוחות הביטחון. "אני לא יודע מעניין זה, הוא לא מוכר לי, ומעולם לא ביקשתי מאיזה שהוא תלמיד ישיבה שישמור על ביתי" — נמסר אתמול בשמו של שרון.

סופרו הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר כי בהמשך לפירסום אתמול ב"הארץ" על מערכת השמירה הפרטית סביב ביתו של השר אריאל שרון תבע אתמול ח"כ מרדכי וירשובסקי מר"צ לקיים על כך דיון בוועדת הפנים של הכנסת. הוא רואה בשמירה זו "שיא הציניות". וירשובסקי אומר כי "שרון וחבר מרעיו מרכבים על דו קיום בעוד שרון מצא שומרי סף ברמות פורעים מישיבת עטרת כהנים כדי לשמור על ביתו, למנוע כניסת שכניו ולהשפילם". יושב ראש ועדת הפנים דב שילנסקי (ליכוד) הגיב כי אינו מאמין לתיאורים אלה וכי על מנת לדעת את האמת על הנעשה סביב ביתו של שרון יש לקיים סיור של ועדת הפנים במקום.

גדעון אלון, סופר "הארץ", מוסר: לשכת רה"מ סירבה אמש להתייחס לכך ששומר המוצב ליד פתח ביתו של שרון ברובע המוסלמי. גורם בלשכת רה"מ אמר אמש כי הוא בדק את הנושא והובהר לו שלא השב"כ אחראי לשמירה על המקום ולא היה זה איש שב"כ שמנע כניסת אנשים אל שכניו של השר שרון ולכן יש לפנות בעניין זה אל המשטרה.

שקט מסויים תחת לחץ כבד

(סוף מעמוד 1)

אספקה למזונות הפליטים של עזה. יצויין כי בהוראת השר לא הותרה אתמול כניסתן של משאיות אספקה שנשלחו מטעם גורמים אלה לרצועת עזה, והן נעצרו ליד מחסום ארז בכניסה לרצועה.

רבין התייחס אתמול גם לסוגיית ההנהגה בשטחים. שר הביטחון אמר כי להערכתו לא קיימים כיום בשטחים גורמים כלשהם שניתן להידבר עמם כדי להגיע לפתרון מדיני. "גם המערכת הקבועה של ראשי ערים ונכבדים, יכולתם לשלוט היום במצב קשה. אך צריך לקיים אתם את הקשרים ולהמשיך לקיים את מערכת השלטון של המינהל האזרחי בשטחים".

בניגוד לדיווחי דובר צה"ל, כאילו התקיימו אתמול חיי מסחר תקינים בגדה המערבית, דווח על שביתת מסחר כללית כמעט בכל ערי הגדה. במזרח ירושלים שררה שביתת מסחר כללית, זה היום ה־11 ברציפות.

שביתת המסחר בערים שכם, רמאללה, טול־כרם, קלקיליה וג'נין נשברה אתמול רק לאחר שחיילי צה"ל פרצו עשרות רבות של מנעולי חנויות, והיתכו מנעולים אחרים. בשכם נקטו שלטונות הביטחון אמצעי חדש להרתעת הסוחרים: שרשראות פלדה שחוברו לכלי רכב צבאיים כבדים, נקשרו למנעוליהן של כמה חנויות, ובאמצעותן נתלשו מנעולים ותריסים של בתי עסק. בעיירות הקטנות בגדה לא טרחו כוחות הביטחון לשבור את שביתת המסחר, ובחלק גדול מהן לא נפתחו החנויות.

במזרח־ירושלים המושבתת נמשכה אתמול המתיחות, ונרשמו כמה תקריות אלימות. בכביש שועפאט, צפונית לירושלים, נרגם באבנים אוטובוס בקו 25 של "אגד". נהג האוטובוס נפצע קל בפניו. ממשטרת ירושלים נמסר כי כ־10 חשודים נעצרו בהשתתפות בהפגנה בשכונת אבו־תור ובהשלכת אבנים על האוטובוס. הם נעצרו בשעות הערב במבצע סריקות ומעצרים בהשתתפות עשרות שוטרים ואנשי משמר הגבול.

בכביש מעלה אדומים־עזריה נפצעה קל אשה ששמשת מכוניתה נופצה מאבן שהושלכה עליה. מפגינים ערבים בשכונת אבו־תור בדרום ירושלים, שחסמו את צומת הרחובות בעמק־הלדי, פוזרו בגז מדמיע בידי משטרת ירושלים, שעצרה מספר חשודים בהפרת הסדר הציבורי במקום. תקריות דומות היו גם בכפרים עזריה ואבו־דיס שבתחום השיפוט של ירושלים, ובשכונת ג'בל מוכבר.

חברי הכנסת מחמד מיעארי ומתי פלד מהרשימה המתקדמת לשלום הוקיעו אתמול את החלטתו של שר הביטחון שלא לאפשר אספקת תרומות של מצרכי מזון לתושבי מחנות הפליטים בעזה. הם הגדירו אותה "בלתי־אנושית ומעוררת חלחלה".

איתן רבין, סופר "הארץ", מוסר כי כוחות הביטחון ברצועת עזה מנעו אתמול משיירת מזון להיכנס למחנות הפליטים ברצועת עזה, על־פי הנחייתו של שר הביטחון. אתמול, בשעות הבוקר יצאו חמש משאיות מאום אל פחם, חיפה ויישובים אחרים ובהן מצרכי מזון בסיסיים, כגון סוכר, חלב ושמן.

חמש המשאיות עשו דרכן בשיירה במגמה להיכנס למחנות הפליטים ושם לחלק את המזון.

האנשים בשיירה הגדירו עצמם כיהודים וערבים ואנשים הומאניים. בהגיעם למחסום ארז, עצרו אותם כוחות הביטחון ולא איפשרו להם להיכנס לתחום רצועת עזה.

במקום התנהל ויכוח קל תוך מחאה של חברי הקבוצה על ההחלטה של שר הביטחון. חברי הקבוצה החליטו כי הם ישבתו שבת במחסום ארז עד שיותר להם להכניס את המזון לרצועת עזה.

אתמול סיירו ברצועה חמישה חברי קונגרס אמריקאים שבעבר היו דיפלומטים בכמה ממדינות ערב. חברי הקונגרס, בהם ד"ר מייקל ג'זברק, סיירו בעזה ושוחחו עם אנשים.

במהלך הסיור הופתעו חברי הקונגרס לקבל שרידי רימונים מתוצרת ארצות הברית, שבהם משתמשים חיילי צה"ל ברצועה, שהתאריך עליהם היה "ינואר 1988". חברי הקונגרס לקחו את הרימונים והבטיחו לטפל בנושא. הם קיבלו מהתושבים גם כדורי גומי.

אתמול היתה שביתת מסחר חלקית ברצועה אך לא נרשמו הפרות סדר, למעט ידויי אבנים. במחנות הפליטים קיים עדיין עוצר וצה"ל מאפשר הכנסת מזון באמצעות אונר"א.

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי נפגש אתמול עם נכבדים ברפיח והבטיח להם שהחל מהבוקר הוא יתן היתרים לפועלים לצאת ולעבוד בישראל.

אתמול נעצרו עשרות צעירים במחנות הפליטים תוך שחיילי צה"ל מכים אותם. על־פי מקורות ערביים, נפצעו ממכות 49 איש.

ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ", מוסר כי מקורות ביטחוניים אמרו כי סוחרים בגדה המערבית פנו באחרונה בהיחבא לשלטונות הביטחון וביקשו מהם להורות לחיילי צה"ל לפתוח את חנויותיהם בכוח — כך יוכלו לטעון כי נאלצו לפתוח את החנות, ולא עשו זאת מרצון. סוחרים רבים נקלעו לקשיים כספיים ולחובות כבדים בשל השבתת המסחר הממושכת.

באחרונה אובחנה תופעה חדשה בשטחים, עם הקמתן של ועדות סיוע האוספות מזון ותרומות עבור תושבי מחנות הפליטים ברצועת עזה. ועדות הסיוע הוקמו על ידי מספר עיריות בגדה.

על־פי ההערכה הרווחת בקרב גורמים ביטחוניים בשטחים, נראה כי אין לצפות לרגיעה בזמן הקרוב, וקיימת מגמה להמשיך בשיבוש מהלך החיים התקין. נראה כי קבוצות שונות של מסיתים ממשיכות כמתוכנן מהומות ולהציב על סוחרים כדי שלא יפתחו את חנויותיהם.

תושבים בשטחים טוענים, בשיחות עם גורמים צבאיים, כי הם חסרי אונים מול המסיתים. מהתרשמותם של תושבים רבים עולה כי לא קיימת הנהגה ברורה המובילה את גלי המהומות ומכוונת את האירועים. גורמים רבים מעורבים במתן הוראות לתושבים, ואלו סותרות מדי פעם זו את זו.

תופעה בולטת היא שימוש בכרוזים. שימוש זה הולך ומתרחב בימים האחרונים. אלה מופצים בידי גורמים רבים, כמו אש"ף, ארגונים פלשתיניים מתונים וארגונים איסלאמיים קיצוניים. הכרוזים מנוסחים בלשון חריפה מאוד. הם קוראים לאלימות ושימוש באמצעי לחימה נגד חיילי צה"ל.

איש הג'יהאד האיסלאמי

(סוף מעמוד 1)

כאשר רוצה מישהו להתקבל לארגון, מה עליו לעשות?

אם אתה רוצה להתקבל לארגון, אינך פונה לאף אחד. הארגון יגיע אליך, אם דרך חבר או דרך קרובים שחברים בארגון. אתה תדע רק מי ראש הקבוצה שלך, וזהו.

מה ההליך לקבלת חברות?

אתה ממלא שאלון בו שואלים אותך לשמך, אם אתה מוסלמי דתי, אם אתה עובד, כמה אתה מרוויח, מה הם התחביבים שלך, אם אתה נשוי, מה מצבך המשפחתי, אם יש לך בנות או בנים, מה עושים הוריך. האם היית שייך לארגון אחר לפני שהחלטת להצטרף לג'יהאד. האם היית עצור בעבר ואם יש לך הצעות ללחימה ביהודים. לדוגמה, היה לנו חבר שהתקבל לארגון וכתב שהוא מציע לחטוף יהודים ולשחרר אותם במבצע של חילופי מחבלים. כל מי שמתקבל לארגון מקבל מספר אישי המונה 6 ספרות וכינוי, כמו אבו מוסא, ואז הוא מתחיל לפעול. יש לו ראש קבוצה האחראי עליו, ורק איתו הוא בקשר.

למה הארגון הורג יהודים?

כי מדינת ישראל אינה מדינת חוק. במקום לחיות בשלום איתנו, ישראל שולטת בנו. היא לקחה לנו את האדמות. תראה מה עושים החיילים שלכם במחנות הפליטים. (בזעם). החיילים מרביצים לילדים, נשים וזקנים. לא נותנים להם אוכל. אתה רואה את הבחור הזה? הוא הצליח לברוח מהעוצר בג'בליה. חיילים נכנסו לבית אביו והיכו אותו.

כמה מתפרנסים חברי הארגון?

כל אדם עובד ומתפרנס בעצמו. אני עבדתי כפועל־עבודה בישראל. בארגון יש מהנדסים, רופאים, עורכי־דין, סטודנטים ו"עמך". המכנה המשותף שלהם הוא — אמונתם באידיאולוגיה של הג'יהאד.

יש גם נשים?

אני לא יודע. עד היום לא נתקלתי באשה. אבל שמעתי כי לפני כמה חודשים אשה מעזה עבדה בשירות הארגון והעבירה מכתבים למנהיגים בירדן. אבל אני לא יודע מי זאת.

עכשיו נעצר המנהיג הרוחני שלכם, שיח עבד אל עודה עוזי. מי ממלא את מקומו?

בארגון הזה יש הרבה מנהיגים. אף אחד לא יגיד שהוא בג'יהאד האיסלמי. גם שיח עודה לא מודה שהוא מהג'יהאד. אותי עצרו פעם ושאלו אם אני בג'יהאד. אמרתי להם: לא.

מה הוא סדר היום שלכם?

אין לנו שום סדר יום. אנחנו עובדים כרגיל ומרבים בתפילה.

איך מחליטים להרוג יהודי?

אמרתי לך: יש קבוצות. נפגשים בבית ומחליטים להרוג יהודים. חברי הקבוצה מודיעים למפקד שהם הולכים להרוג יהודים. הם הולכים לעזה, קונים סכינים ועושים את זה. אין שום ארגון מראש.

עם מי יש לכם בעיות?

רוב הבעיות שלנו זה עם אנשי השירבית. אנחנו חושבים שהשיך בית רוצה להכניס מרגלים לארגון, אבל עד היום לא תפסנו משתפי פעולה. ברגע שנתפוס משתפי פעולה, נהרוג אותם.

האם הצטרפו חברים נוספים לארגון, בעקבות הפרות הסדר?

באו שהתחילו המהומות בעזה, הצטרפו לארגון הרבה חברים נוספים. אני לא יודע כמה. אנחנו יודעים שאלפים מתושבי עזה הם חבר הג'יהאד האיסלמי. גם אלה שאינם חברים, מאמינים במדינה מוסלמית ובאידיאולוגיה שלנו. אלה שיושבים בבית־הכלא לומדים את האידיאולוגיה של הארגון.

מה אתם עושים במסגדים?

אנחנו מתפללים במסגדים ומעבירים את האידיאולוגיה למתפללים. באים לכאן ילדים וצעירים, כולם דתיים מוסלמים. מאות ילדים מגיל 6 עד 15 לומדים במסגדים את האידיאולוגיה של הג'יהאד האיסלמי.

זה נכון שבמסגדים יש נשק?

אין שם נשק.

אתה תהיה מוכן לשבת ולדבר עם יהודים?

אני מוכן לדבר עם כל אחד, ובלבד שיחזירו לנו את המדינה שלנו ואת האדמות שלה. הוציאו אותנו בכוח מהאדמה, ואמרתי שאנחנו נחזיר את זה בכוח. אני רוצה להגיד לך עוד משהו: יש לכם ראש־ממשלה קיצוני. לא איכפת לו מהערבים, ואנחנו מוכנים למות למען המולדת שלנו. כל אחד שמת הוא קדוש.

בראיון השתתפו אנשים נוספים, כולם דתיים מוסלמים הרואים עצמם כחברים בארגון, אך למרות ההתבטאויות החריפות, כל הדוברים טענו כי לא ביצעו פעילות חבלנית נגד ישראל.

שליח אמריקאי

(סוף מעמוד 1)

הממשל האמריקאי לאמץ גישה זאת. לדעת ביילין, ללא מעורבות אמריקאית יתכן שההישגים שהושגו במהלך 87 ירדו לטמיון.

לשאלה האם יש בידי ישראל רעיונות וכיוונים חדשים אותם אפשר להציע לאמריקאים השיב ביילין: "תמיד אפשר למצוא עוד שאלות שלא נשאלו או רעיונות שלא הועלו".

בחודש הבא יגיע לישראל תת שר החוץ לעניינים מדיניים מייקל ארמקוסט אך ביקורו לא יהיה במסגרת תכנית לחידוש תהליך השלום אלא לבקור קצר בו ידונו נושאים אופרטיביים כולל יחסי ישראל אפריקה ותכניות לשיתוף פעולה בינלאומי אחרות.

ביילין הטיח ביקורת קשה על כתבה ששודרה במהדורה החדשה של רשת הטלוויזיה אי־בי־סי בה פורטו אחד לאחד נקודות הדמיון בין ישראל לדרום אפריקה. ביילין כינה את התכנית מעוותת ומסולפת כי אין כל מקום להשוות בין ישראל לדרום אפריקה שכן אין בישראל אפליה על רקע גזעי ובדרום אפריקה מדובר במיעוט לבן השולט ברוב.

שגריר ישראל משה ארד יגיש מחאתו על כתבה זו להנהלת רשת אי־בי־סי וגורמים יהודיים התבקשו להפעיל את השפעתם גם כן. השגריר מסר כי בקרב ידידי ישראל בארה"ב אין כל ויכוח על כך שהכתבה היתה מסולפת אך רמז כי קיימים קשיים אחרים כאשר מבקשים נציגי ישראל להפעיל את השפעתם של גורמים ידידותיים לישראל. השגריר סרב לפרט אך מדובר באי־נחת עמוק אותו מביעים גורמים יהודיים נוכח הדיווחים הקשים מן השטחים.

המצב בבתי החולים

(סוף מעמוד 1)

חיים. אם עד יום ראשון לא יכנסו עמם המעסיקים למו"מ על שיפור תנאי שכרם הם מתכוונים החל משבוע הבא להשבית לסרוגין מעבדות במרפאות ובבתי חולים. ההשבתה תהיה לא באותן בתי חולים בהם משביתים הרופאים את העבודה.

רופאי המדינה משביתים היום את מרפאות החוץ ומחלקות לטיפולי יום בשמונה בתי חולים. בתי החולים ע"ש זיו בצפת, "פוריה" בטבריה, "הלל יפה" בחדרה ו"פרדסיה" בית החולים הפסיכיאטרי ליד נתניה, "רמב"ם" ו"רוטשילד" בחיפה, בית החולים הממשלתי בנהריה, ובית החולים לחולי נפש "מזרע" ליד עכו. בבתי החולים אלו יתנו רק טיפולי דיאליזה ואונקולוגיה.

מחר מתכוונים הרופאים לפתוח מחדש את המרפאות בבתי החולים ע"ש זיו בצפת, פוריה בטבריה, הלל יפה בחדרה ופרדסיה. מרפאות אלו מושבתות ארבעה ימים ברציפות.

בעקבות ההחלטה להחריף את העיצומים ישביתו רופאי המדינה החל ממחר גם חדרי ניתוח בארבעה בתי חולים ממשלתיים "וולפסון" בחולון, "ברזילי" באשקלון, "אסף הרופא" בצריפין ו"שערי צדק" בירושלים. הרופאים המרדימים משביתים היום ישביתו את חדרי הניתוח בבתי החולים "שיבא" בתל השומר ו"סורוקה" בבאר שבע. מחר ישבתו חדרי הניתוח בבתי החולים "ביקור־חולים" ו"הדסה" בירושלים. בבתי חולים אלו יבוצעו רק ניתוחים דחופים להצלת חיי אדם.

מועצת עובדי המשק והמנהל בבתי החולים הממשלתיים שהתכנסה אתמול בבית חולים "וולפסון" בחולון הטילה על הועד להשבית את בתי החולים הממשלתיים והעירוניים נוכח הסתבכות בעבודתה של "ועדת פזה" שאמורה לבחון את תביעותיהם להשוואת שכרם לשכר עובדי המשק והמנהל בבתי החולים של קופת חולים הכללית.

היום יחל ועד העובדים בהכנת העובדים להשבתת השרותים בבתי החולים ולניהול מאבק נגד המעסיקים. יו"ר ועד העובדים, משה אבגוש: "זו הדרך האחרונה. ברור שהמדינה יגרום סבל רב לעובדים. הסבל כתוצאה משביתת הרופאים אינו משמעותי כמו הסבל מהשבתת השרותים". הוא הוסיף כי העובדים יתקוממו נגד כל נסיון להפעיל צווי ריתוק. "כל עוד לא מפעילים צווי ריתוק נגד עובדים אחרים בשרותי הבריאות לא יסכימו עובדי המשק והמנהל שצווים יופעלו נגדם".

ההשבתות גרמו לירידה בפעילות בתי החולים. חולים לא מופיעים לניתוחים, לא לייעוץ במרפאות חוץ. בעקבות שביתת המרדימים נעשו בבתי החולים בהם צפויה השבתה של חדרי ניתוח ליום בשבוע מאמצים להשלים עד כמה שאפשר את הניתוחים בימים אחרים. ברור שכל חולה שנדחה, הדחיה היא לפחות לחודש וחודשיים נוספים.

שרת הבריאות פנתה אתמול לרופאי המדינה, לרופאים המרדימים, לעובדי המעבדות לעובדי המשק והמנהל להפסיק בעיצומים כדי לאפשר לאוצר להכנס עמם למו"מ. פנייתה לעובדים באה לאחר הודעת שר האוצר כי לא יכנס למו"מ עם עובדים שנוקטים בעיצומים. שרת הבריאות עמדה לצאת היום לצרפת כאורחת שרת הבריאות הצרפתית ודחתה את נסיעתה לאור המשבר השורר כיום במערכת הבריאות.

בתגובה להאשמות האוצר כי קופת חולים חתמה על הסכם שכר עם רופאי בתי החולים אמר דובר קופת חולים הכללית, דוד תגר, מפליא הדבר כי בזמן שרופאי המדינה ישבו בשקט היה הסכם שנחתם עם רופאי קופת חולים בסדר, עתה כשפתחו רופאי קופת חולים בעיצומים טוען האוצר כנגד ההסכם. בקופת חולים דוחים על הביטויים המגמתיים מצד האוצר המיועדים לעוות את תוכן ההסכם.

יחיה טל, סופר "הארץ" בחיפה, מוסר כי בית החולים רמב"ם בחיפה ישבית היום כליל, למעט טיפול בהצלה מידית של חיי אדם וטיפול בנפגעים. בית החולים ישבות ליום אחד על פי החלטת כל הוועדים בבית החולים — רופאים, אחיות, מינהל ומשק — זאת על רקע מצבו הכספי הקשה של בית החולים הפוגע בתיפקודו התקין. גרעונו של בית החולים מסתכם בכ־4 מיליון ש"ח. המחסור הכספי גרם לדילול מאגר התרופות ועזרי הטיפול בחולים. מטעם אירגון הרופאים בבית החולים רמב"ם הודגש כי השביתה לא קשורה למאבק הכללי שמנהלים הרופאים בבתי החולים הממשלתיים להטבת שכרם. הנהלת בית החולים רמב"ם קראה לציבור אזרחי חיפה להימנע היום מלהגיע לטיפול בבית החולים.

מובארק

(סוף מעמוד 1)

האוטונומיה. במסר בעל פה שהעביר לשר החוץ שמעון פרס דחה נשיא מצרים את כל הרעיונות פרס לועידה בינלאומית. והדגיש כי "דבר לא יצמח ברעיונות אלה לבר מהשעייה נוספת בתהליך השלום".

מובארק מביע צער עמוק על האירועים האחרונים בשטחי יו"ש ורצועת עזה ומדגיש כי הוא מסכים עם פרס כי דווקא עתה קיים צורך דחוף לקדם את תהליך השלום ולהבכיר את הקצאון. לדבריו זאת ניתן לעשות אך ורק ע"י קידום הועידה הבינלאומית אשר תוביל למו"מ ישיר עפ"י הנוסחה שהוסכמה בינו לבין פרס.

במהלך שיחתם של פרס והשיוני בעזה. גם התקרית שהיתה בהר־הבית ביום שני שעבר.

גורמים בלישכת ראש הממשלה הביעו פליאה על דבריו של מובארק במסר לפרס. לדבריהם ב־6 בינואר אמר מובארק בראיון לעתון כוויתי כי הוא מצטער על כך שמצרים הפסיקה את שיחות האוטונומיה. "צר לנו שמובארק מדבר בכפל לשון", אמרו בלישכת ראש הממשלה. "הוא מדבר בשפה אחרת עם פרס ובשפה אחרת בראיון עתונאי". לדברי אותם גורמים, למרות דבריו של מובארק, מוכן ראש הממשלה כי לאחר שישתרר שקט בשטחים ייפתח תהליך מדיני בהשתתפות מצרים, ירדן ישראל ונציגות של הפלשתינאים.

אזכרה וגלוי מצבה ביום השבעה ליקירנו

שמואל נחום ברגמן

ז"ל

ביום חמישי, ב' בשבט תשמ"ח (21.1.88) בשעה 15.00

נפגשים ליד שער מספר 2 בבית העלמין הישן בחוף הכרמל

(ליד הכניסה לבית הקברות הצבאי)

למנחמינו בעל פה ובכתב תודה!

אשתו: פנינה

בתו וחתנה: יהודית ושמואל בוכמן וב"ב

בנו וכלתו: אריה וקטי ברגמן וב"ב

בנו וכלתו: מאיר ועדה ברגמן וב"ב

על אחינו ודודנו

פנחס הלר

שנלקח מאיתנו בטרם עת

אבלים: ד"ר אליהו ודיזה הראל

שרגא ופראוקיה הלר

גדי וענת הראל

פאולי ויעקב לובלסקי

ההלוויה תתקיים היום יום רביעי 20.1.88

בשעה 13.45 בבית העלמין בקרית שאול.

אמנו וסבתנו היקרה

קלרה כרוך

הלכה לעולמה בשיבה טובה בשנתה ה־92

ההלוויה התקיימה בחוג המשפחה ביום כ"ט בטבת תשמ"ח

ילדיה ונכדיה

אמנו יקירתנו

חנה בורמן

הלכה לעולמה

ההלוויה תתקיים היום יום ד', א' שבט תשמ"ח (20.1.88)

בשעה 13.00 בבית העלמין בחולון.

אוטובוס יצא מבניה ברח' הרא"ה 193, רמת גן בשעה 12.00.

בניה: שמעון וגלוהה בורמן — פזית וצבי רייס

ג'קי ודינה תמיר — זיו תמיר

נכדיה: יעל ואהרון — וניניה

גרשטנסקי — המשפחה בארץ

הלל ואורה בר — ובחו"ל

למנחם קלי

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

הנהלת ממן

מסופי מטען וניטול בע"מ

לליאון גולדברג ולבני ביתו

אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של בנכם

ג'יל

הנהלת שופרסל והעובדים

למנהלנו היקר

מנחם קלי והמשפחה

אתכם באבלכם הכבד על מות אמך

תמימה קליגרמן ז"ל

עובדי "קלי — בית הביטוח הפנסיוני"

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

סנדר רודבסקי והמשפחה

על מות **האח ז"ל**

למר **אליעזר לרנר**

ידיד ומכבסי ענף היהלומים במדינת ישראל

משתתפים באבלך הכבד במות רעיתך

לאה ז"ל

הנשיא, ההנהלה והחברים

בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

לשאולה, עדנה ואורנה

אבלים על מותו ללא עת של

צביקה שלנו

כאבכם, כאבנו!

זיוה, חיים ובני משפחתם

אביבה, אלחנן ובני משפחתם

המגן — חברה לביטוח בע"מ

אבלה על מותו של

צבי ערן ז"ל

ושולחת את תנחומיה למשפחה

וללשכת סוכני הביטוח.

איגוד חברות הביטוח בישראל — התאחדות חברות לביטוח חיים

אבלים יחד עם בני המשפחה על מותו של ידידנו

צבי ערן ז"ל

מנכ"ל לשכת סוכני הביטוח בישראל

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעון
03־38 38 38

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

חדשות חוץ

שנתיים לאחר רצח ראש ממשלת שוודיה:

נעצר חשוד ברצח פאלמה

סטוקהולם (אי־פי). משטרת שוודיה עצרה אתמול חשוד ברצח ראש הממשלה אולוף פאלמה, כמעט שנתיים לאחר הרצח. כך דיווחו עיתונים בבירת שוודיה.

נמסר כי החשוד נעצר למשך שבוע במרס 1986, אך הוא שוחרר מחוסר הוכחות נגדו.

המעצר הוא ההתפתחות הראשונה בחקירת מקרה הרצח מאז הובאו אנשי גרילה כורדים לחקירה לפני שנה. הם שוחררו לאחר יום אחד.

החשוד, תושב סטוקהולם בן 34, הוגבל בתנועותיו ביום ראשון. קודם למעצרו, לשטח הבירה השוודית חדרנו נלקח ממנו. פרסום זהותו של החשוד אינו מותר, על־פי החוק השוודי.

העתון "אפטונבלאדט", כתב כי חברתו לשעבר של החשוד מוכנה להעיד שראתה אקדח בארון הבגדים שלו. נכתב עוד כי לחשוד לא היה אליבי לגבי שעתיים בזמן הרצח של פאלמה.

פולין נגד "ניצול פוליטי" של ביקור ויזל באושוויץ

וארשה (ע"צ) דובר ממשלת פולין, יז'י אורבאן, גינה את "הניצול הפוליטי" מצד העתונות המערבית, של הביקור שערך חתן פרס נובל לשלום, אלי ויזל, באושוויץ.

במסיבת עתונאים אמר אתמול אורבאן, כי ביקורו באושוויץ של אלי ויזל וחמישה חתני פרס נובל אחרים, ביניהם מנהיג האופוזיציה הפולנית, לך ואלנסה, נוצל למען "משחקים פוליטיים קטנים" שאינם מתאימים למקום כזה.

משקיפים אומרים, כי הדובר רמז בכך לדברי השבח שהשמיע אלי ויזל, לרגל ביקור זה, לפעילות שמנהל בפולין לך ואלנסה, מנהיג האיגוד המקצועי החופשי "סולידאריות" שפורק על ידי השלטונות.

יצויין כי עתוני פולין לא דיווחו מראש על הביקור באושוויץ. ביום שני מסרו בקצרה, ללא כל פרשנות, על ביקור ויזל במחנה המוות לשעבר, אך בלי להזכיר את פגישתו עם ואלנסה.

סינאטור אמריקאי יהודי נועד עם נשיא סוריה

דמשק (ע"צ וע"ז). נשיא סוריה חאפז אסד שוחח אתמול עם הסינאטור האמריקאי ארלן ספקטור על התפתחויות האחרונות במזרח התיכון. בשיחה נכח גם שגריר ארה"ב בדמשק ויליאם איגלטון.

ביום שני נועד ספקטור, שהוא רפובליקאי ויהודי, עם שר החוץ הסורי פארוק אל שרעא. ספקטור כבר ביקר במשך סיורו הנוכחי בצ'כוסלובקיה, רומניה, תורכיה, פאקיסטאן, בחריין ואיחוד הנסיכויות הערביות.

דובר של שגרירות ארה"ב אמר כי ספקטור ואסד שוחחו בין היתר גם על מלחמת איראן־עיראק.

המלחין היהודי סובייטי פייגין היגר לבריטניה

לונדון (ע"צ) המנצח והמלחין היהודי לאוניד פייגין, ואשתו גאלינה, פסנתרנית, המבקשים זה חמש שנים לעזוב את ברית המועצות, הגיעו אתמול דרך וינה לנמל התעופה הית'רו בלונדון.

לאוניד פייגין (67) ביקש בראשונה לעזוב את בריה"מ ב־1983. בעקבות הבקשה נאסר על פייגין, שהוא גם כנר, להופיע בפומבי ויצירותיו הוחרמו בבריה"מ.

פייגין ואשתו (73) העדיפו את בריטניה על ישראל מטעמים מקצועיים.

מורדי סרי לנקה פשטו על בית כלא ושחררו 55

קולומבו (ע"ז). מורדים טאמיליים בדלניים פשטו אתמול על כלא במזרח סרי לנקה ושחררו את כל 55 אסיריו. כך הודיע דובר המשטרה.

הדובר מסר טלפונית, מבאטיקאלואה, כי שמונה חברים ב"נמרי השיחרור", חמושים בנשק אוטומטי ובחומרי נפץ, הגיעו לאחר יום לשערי הכלא ודרשו כי השומרים יתנו להם להיכנס. הזקיפים פתחו את השערים, ואז כלאו המורדים את כל 24 השומרים, בטרם שחררו את 55 המוסלמים והאסירים שהיו חבושים בתאים.

ב־1983 נמלטו כ־300 מורדים טאמיליים מאותו כלא לאחר שפרצו מהומות בין־עדתיות באי שבאוקיינוס ההודי.

הארכיבישוף מקנטרברי יערוך תפילה במלאת שנה לחטיפת וייט

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). במלאת שנה לחטיפתו של השליח האנגליקני טרי וייט בביירות, יערוך היום הארכיבישוף מקאנטרברי תפילה לשלום מכירו האישי מעל גלי האתר. ציון המאורע מדגיש ביתר שאת את העובדה ששחרורו של האיש רחוק יותר מתמיד.

לאחר שהכנסייה הסתבכה במתן 12 אלף ליש"ט לשני בריטים שהבטיחו לסייע במלאכת השחרור ונתגלו כנוכלים, אירעה התפתחות נוספת השבוע. "סאנדיי אקספרס" פרסם בעמודו הראשון דברים שאמר לו השייח פדלאללה, מנהיג ה"חיזבאללה" בלבנון, לפיהם לא ישאו ויתנו החוטפים על הצגתו של וייט לחופשי כל עוד מכהן נשיא ארה"ב רונאלד רייגן. פדלאללה מיהר להכחיש למחרת היום כי דיבר בכלל עם השבועון ועורכו.

עוד נודע אתמול, כי הכנסייה דחתה הצעה של חברה פרטית להביא לשחרורו של וייט בכוח.

אי הנסיך אדוארד יחובר בגשר לקנדה

מאת גלעד דוהן
סופר "הארץ" בקנדה

שרלוטטאון (מיוחד ל"הארץ") ויכוח שנמשך יותר ממאה שנה בין תושבי אי הנסיך אדוארד הסתיים אתמול במשאל עם. בו החליטו תושבי האי ליצור קשר קבוע עם היבשת על ידי גשר או מנהרה. המדובר במחוז הקטן בין עשרת מחוזות קנדה. אוכלוסייתו מונה כ־130 אלף איש, ותושביו חיים על חקלאות, דייג ותיירות. הממשלה הפדראלית מוכנה להקציב כ־700 מיליון דולר לבניית גשר או מנהרה, שיחברו את האי ואת האטלנטי דרך 14 ק"מ מים. משאל עם הוכרע ברוב של 60 אחוז נגד 40, והיה כרוך במאבק רגשי במיוחד.

ערך את העמוד: אהד גרנדר

ערפאת ופאפאנדריאו דנו במצב בשטחים

יאסר ערפאת ואנדריאס פאפאנדריאו, אתמול באתונה (תצלום אי־פי)

אתונה (ע"צ וע"ז). מנהיג אש"ף יאסר ערפאת ערך אתמול ביקור פתע ביוון ונועד לשיחה עם ראש ממשלת יוון אנדריאס פאפאנדריאו.

המטרה המדוייקת של הפגישה לא נודעה מיד. אך דיפלומטים באתונה אמרו כי הם סבורים שערפאת ביקש לדון באירועים בשטחים.

יוון מקיימת קשרים טובים עם כל המדינות הערביות. היא גינתה לא מכבר את ישראל על גירוש ארבעת הפלשתינים, בנימוק כי הצעד מהווה הפרה של החוק הבינ־לאומי.

במסיבת עתונאים באתונה, בעומדו לצד ראש ממשלת יוון אנדריאס פפאנדריאו, אמר ערפאת כי אתונה תוכל למלא תפקיד־מפתח במציאת פתרון למשבר במזרח התיכון. הוא הוסיף כי דן עם המנהיג היווני בסיכויים לכינוסה של ועידת שלום בינ־לאומית למזרח התיכון.

ערפאת הצהיר עוד כי "ההתנגדות נגד "אגרוף הברזל" של ישראל תימשך".

פפאנדריאו הוסיף כי הרעב הופך לבעיה גוברת והולכת במחנות הפליטים הפלשתינאים בשטחים הכבושים, וציין כי יוון "כבר תרמה מזון ותרופות".

קיסינג'ר מזהיר מאופוריה בארה"ב בעניין גורבאצ'וב

וואשינגטון (ע"ז). הנרי קיסינג'ר, מי שהיה שר החוץ של ארצות הברית, הזהיר אתמול את מדינאי ארה"ב שלא להיות מהופנטים על־ידי אישיותו של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב, ולא יפגעו בשל כך באינטרסים חיוניים של המערב.

במאמר ב"וואשינגטון פוסט" טוען קיסינג'ר, כי ביקורו של גורבאצ'וב בארה"ב בחודש שעבר יצר היה אופטימיות סביב מנהיג הקרמלין, שאין לה בינתיים משקל נגד בכל הקשור להחלטה נחושה להגן על האינטרסים של המערב.

האופוריה סביב ביקורו של גורבאצ'וב נראית כבריחה מהמציאות ובטיפול בסימפטומים ולא בגורמים ממשיים. "אם לא ייווצר מחדש איזון, או על־ידי משא ומתן, או על ידי חיזוק מערך ההגנה, עלולים להיווצר תנאים לסחיטה סובייטית בשטחי מדיניות ההגנה והפיקוח על הנשק", כתב קיסינג'ר.

הוא טען עוד כי ההסכם שחתם רייגן עם גורבאצ'וב על חיסול הטילים לטווח בינוני באירופה היה הסכם לשם עצמו, ולא הסכם שתהיה בו תועלת מבצעית.

שר ההגנה המצרי: הפצת הרעיון המהפכני השיעי — סכנה למצרים

קהיר (ע"צ) שר ההגנה המצרי, המארשל עבד אל־חלים אבו גזאלה, הזהיר, כי הפצת הרעיונות המהפכנים השיעיים מהווה סכנה לארצו.

בדברו שלשום בפני ועדת הבטחון של המועצה המייעצת, הזהיר: "בטחונה של מצרים נתון בסכנה עקב המטרה האסטראטגית של איראן, להפיץ בכלל העולם המוסלמי את הרעיון המהפכני השיעי", בהסתמך על הנוכחות השיעית במדינות המקיפות את חצי־האי ערב".

לאחר שהדגיש, כי "הרעיון המהפכני השיעי" הוא המקור של המשך המלחמה במפרץ, אמר השר המצרי, כי "איראן תיאלץ להפסיק את המלחמה, אם המדינות הערביות יתנגדו לה בגוש אחד".

דבריו של המארשל אבו גזאלה נאמרו ימים ספורים לאחר סיורו של הנשיא מובארק בשש מדינות ערביות במפרץ וכן בעיראק ובירדן.

שגריר ארה"ב באו"ם, ורנון וולטרס, מרים יד ומטיל וטו על הצעת הגינוי לפעולת חיל האוויר בלבנון, שלשום במועצת הביטחון (תצלום אי־פי)

סוכל קשר של הימין להפריע לבחירות במנילה; מועמדי הממשל מובילים לרוב

מנילה (אי־פי). צבא הפיליפינים הודיע אתמול כי סיכל קשר של אנשי ימין להפריע לבחירות המקומיות במנילה. תוצאות חלקיות שהגיעו אתמול בערב, אמרו מקורות במנילה, מראות כי מספר הקולות למועמדי הממשל עולה באופן יחסי מחוץ לעיר מאשר בבירה. ספירת הקולות נמשכת.

דובר הצבא הודיע כי הוא מונה בקרב 103 ההרוגים עד כה במעשי אלימות הקשורים לבחירות, גם תשעה חיילים שנהרגו במארב של קומוניסטים, כאשר ביצעו את "הובלת ההצבעה" שלהם.

הבריגאדיר אלכסנדר אגירה, מפקד אזור הבירה, אמר בטלוויזיה הממלכתית שכוחותיו חשפו מזימה של חיילים עריקים, בראשות הקולונל רגאלדו קבאסאן, להפריע להצבעה באזור מנילה. אגירה אמר כי אמצעי הביטחון המוגברים והצבתם של חיילים בנקודות מפתח מנעה מהחיילים המורדים מהתקפה.

חשש מ"שושלת אקינו"

במירוץ לראשות עיריית קזון מדורגת גיסתה של הנשיאה אקינו, מילנה אקינו־אלברט, במקום השלישי. בת דודתה, ריק סמולונג, פיגרה הרחק מאחור במירוץ למשרת המושל במחוז ריזאל.

משקיפים פוליטיים אמרו כי תוצאות הבחירות, העלובות לקרובות הנשיאה היו תגובה רגשית מהציבור כנגד האשמות שמשפחתה בונה שושלת פוליטית המזכירה את זו של הנשיא המודח מרקוס.

תוצאות ראשוניות מ־43 ערים, כולל באזור הבירה, מראים כי מועמדים של מפלגת השלטון מובילים ב־19 ערים לפחות. מועמדים מהמפלגה הליברלית הובילו בשש ערים לפחות, ומועמדים עצמאיים הובילו ב־10 ערים לפחות.

מכתב לבטאון הצבא האדום: טיפול לקוי בחיילים רוסים שנפצעו באפגאניסטאן

"הפצועים נאלצים לנקות בעצמם את האולמות וחדרי השירותים בית החולים במוסקווה, הרופאים אינם מתעניינים במצבם, המזון גרוע" ● "ממתינים חודשים לגפיים תותבות"

מוסקווה (ע"ז). חיילים סובייטיים שנפצעו באפגאניסטאן נאלצים לדאוג לעצמם בבית החולים במוסקווה, ועליהם להמתין חודשים רבים בטרם יותקנו להם גפיים תותבות. כך מסר אתמול בטאון הצבא הסובייטי "הכוכב האדום".

העיתון פרסם מכתב שנשלח על־ידי אשה שביקרה לא מכבר אצל ידיד משפחתי בבית החולים צבאי ליד מוסקווה, המטפל בנכים. "לוא רק יכולתם לראות איך הם מטפלים בפצועים", כתבה גינה אראפובה. "הם נאלצים לנקות את האולמות ואת בתי השימוש ולהביא בעצמם את מזונם. הרופאים מתעניינים יותר בצורה שבה הם מבצעים משימות אלה מאשר במצב בריאותם. המזון — יום אחרי יום רק דייסה. עבדתי 25 שנה במקצוע הרפואה, אך מעולם לא ראיתי יחס כזה כלפי החולים", כתבה אראפובה.

ראשי בית החולים הודו כי החיילים דואגים לעצמם, אך אמרו כי הסיבה לכך היא מחסור כרוני בעובדים רפואיים, מסר העיתון.

השלטונות במוסקווה לא התירו לבית החולים להעסיק אחיות וחובשים מהעיר. מועמדים מהמחוזות נדחו משום שלא היו להם רשיונות שהייה בעיר הבירה.

העיתון גם מתח ביקורת על הקצב האיטי שבו מייצר מפעל בן 90 שנה גפיים תותבות, ואמר כי בעוד החיילים ממתינים לקבלן, מאלצים אותם לישון מוקדם ואין מאפשרים להם בידור, אף לא טלוויזיה.

בימ"ש פסל עבודת הדוקטוראט הצרפתית שהכחישה קיום השואה

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בית משפט מנהלי בעיר נאנט, שבמערב צרפת, ביטל שלשום את תקפותה של עבודת הדוקטוראט, שהגיש אשתקד אנרי רוק, ושהתיימרה להוכיח ש"אין במצא הוכחות נסיבתיות" המצביעות על השמדה שיטתית של יהודים בידי הנאצים.

לפני כשנתיים זכתה עבודת המחקר לאישורה של ועדה אוניברסיטאית, שהעניקה לרוק תואר־דוקטור. לאחר חודשים אחדים, משנודע בפומבי תוכנה של ה"תיזה", התעוררה בצרפת סערה ציבורית. דיקן המכללה בעיר נאנט הורה לפתוח בחקירה מנהלית וזו העלתה נהלים פגומים בכל הקשור להליכי הגשה האישור של המחקר.

פסיקת בית המשפט המנהלי מאתמול, המבטלת את תקפותו של המחקר, איננה מבוססת על דיון בתוכנו העיוני של המחקר; הפסילה מנומקת על סמך הליקויים שנתגלו בהליכי הרשמה והבדיקה האקדמאיים של עבודת הדוקטוראט.

עתון לבנוני: סוריה פעלה בטהראן למניעת הסלמה במלחמה במפרץ הפרסי

ביירות (ע"מ). סוריה תיווכה במלחמת המפרץ לפי בקשת ירדן וסעודיה, שחששו מהסלמה איראנית כלפי עיראק. כך מסר העיתון הלבנוני "אסמיר".

שר החוץ של סוריה ביקר בטהראן פעמיים בתחילת ינואר. הוא העביר לאיראנים איגרת מאסד, שבה נעשה ניסיון למנוע מהאיראנים מלבצע את מתקפתם המתוכננת על בצרה.

חוגים דיפלומטיים בדמשק מסרו כי שר החוץ הסורי מנסה למנוע מתקפה איראנית חדשה על עיראק וכיבוש שטחים עיראקיים נוספים בידי איראן.

לאחר שני ביקורים שערך שר החוץ הסורי באיראן ובסעודיה, הודיעה איראן כי היא מוכנה לקבל שליח של מדינות המפרץ. ראש ממשלת איראן אמר כי נערכו ביקורים והוחלפו איגרות בנושא ביקור שליח מדינות המפרץ בטהראן.

עוד נמסר כי חל שיפור ביחסי סוריה־עיראק. שתי המדינות מתכוננות לפתוח מעבר גבול ביניהן שהיה סגור תקופה ממושכת. מקורות בירדן מסרו כי הוחלה העבודה לפתיחת מתקנים ביטחוניים ומתקני מכס בגבול בין שתי המדינות, ומקורות עיראקיים צפו כי התנועה האווירית בין שתי המדינות תתחדש.

לעומת זאת טוען "אל אהרם" המצרי כי "יוזמת השלום החדשה של סוריה בין עיראק לאיראן אינה כנה, ונועדה רק להסב את הזרקורים מביקור מובארק במפרץ".

לדברי משקיפים, השינוי הדרמאטי בעמדת סוריה נעשה בניסיון להסיט את הזרקורים מביקור של מובארק בשש מדינות המפרץ, שחידשו את יחסיהן עם מצרים "למרות מחאות דמשק וטריפולי".

ישראלי מביים בלונדון מחזה על ואנונו

המחזה בבימויו של מיכאל אלמז מתאר את סיפור החטיפה מלונדון דרך רומא לי"ם

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

מרדכי ואנונו שב לכיכר לסטר 15 חודשים לאחר שנחטף משם. ב"תיאטרון הקפה", מעל הפאב "ביד אנד סטאף", מטרים ספורים מהמקום שבו פגש כביכול את סינדי, עולה עתה פעמיים ביום המחזה "שיגורו של מרדכי ואנונו", המגולל את סיפור חטיפתו של טכנאי הגרעין מלונדון, דרך רומא, לבית־המשפט בירושלים.

המחזה חושף במשך שעה ו־20 דקות את המתח, חוסר האונים והתהפוכות הלב של מי שהופך במהלך המגאה לאנטי־גיבור, ומנסה לעמוד על המניעים שהביאו אותו באוקטובר 1986 לעמוד הראשי של ה"סאנדיי טיימס". למרות שההתחלה מוצאת את ואנונו בתוך מרתפה של אוניית המשא המובילה אותו לנמל אשדוד לאחר החטיפה, מתרכז עיקר העלילה במלון בלונדון שבו ניהל האיש את שיחותיו עם סינדי, הסוכנת שטמנה לו מלכודת הדבש שאיפשרה את מעצרו.

"האירוניה לא חשוד בי כאשר נכנסתי אל תוך הכור וגילמתי כל מה שעולה על רוחי", הוא ספר לסינדי התמימה־כביכול, החופה מכל רבב פוליטי כביכול, המסרבת להתמסר לו בצורה מעוררת חיוך. "לעתים אני מרגיש כמו ישו", באה ההתייחסות להמרת דתו. "גדלנו באותו מקום. נשמנו את אותו האוויר ותיעבנו את אותה האמונה".

השחקנים במחזה משוקים במקצועיות רבה. סטיוון הפ ריין מגלם אדם המבוד כי בשורתו תהפוך את העולם על־פיו. קליר פלורנס, בלונדינית כמובן, מעוררת את אמונתו ב"ביישנותה" וב"בדידותה" ומעניקה לו כל העת את התחושה שהוא זקוק לחברתה.

את הוראותיה מקבלת סינדי, בחוסר התלהבות, מסוכן ה"מוסד" אנדרו האריק וייט המרבה לנגב את אצבעותיו במטפחת גם לפני שהתנפל על קורבנו ברומא וזמיה לנעוץ בזרועו את זריקת ההרדמה.

את המחזה מביים איש התיאטרון הישראלי הוותיק מיכאל אלמז, שאינו מתעלם מכך שגם ה"מוסד" הכל־יכול נוטה לעשות טעויות. כאשר נכנס ואנונו אל אותה דירה ברומא, הוא מגלה לתדהמתו על השידה חפיסה של סיגריות "סיים".

התביעה ביפאן דורשת מאסר למנהלים בטושיבה שמכרו ציוד מתוחכם לבריה"מ

טוקיו (אי־פי). התביעה במשפטם של שני מנהלים ב"טושיבה", המואשמים כי מכרו, בניגוד לחוק, מכונות תעשייתיות ממוחשבות לברית המועצות, דרשה אתמול כי על הנאשמים יוטלו עונשי מאסר של שנה אחת.

ריוזו היאשי (53), מנהל בחטיבה לאספקת חומרים בחברת הענק היפאנית "טושיבה מאשין", והידואקי טניגוצ'י (51) סגן מנהל פרוייקט בחברה, עומדים למשפט מאז ספטמבר, באשמה של הפרת חוקי סחר ומטבע חוץ. החוקים אוסרים יצוא סחורות "רגישות" למדינות קומוניסטיות.

החברה, שהיא חברה בת ל"טושיבה", קונצרן האלקטרוניקה השני בגודלו ביפאן, מואשמת במכירת מכונות מתוחכמות בשווי 17 מיליון דולר לסובייטים בין 1982 ו־1984.

פקידים אמריקאיים אמרו כי המכונות יכולות לשמש לייצור מדחפים שקטים במיוחד לצוללות, ומכך יקשו על גילויין.

בית המשפט המחוזי בטוקיו קבע את הדיון הבא לעוד חודש.

מטוס סיני התפוצץ באוויר — 108 נהרגו

פקינג (ע"ז) מטוס נוסעים סיני, שהתרסק ביום שני בלילה בקרבת העיר צ'ונגקינג שבמחוז סין, התפוצץ באוויר בקרבת יעדו, מסרו ביום שלישי עדי ראייה. באסון ניספו כל 108 הנוסעים ואנשי הצוות.

"לפתע היה הבזק שהאיר את נמל התעופה. לאחר מכן היתה התפוצצות גדולה והמטוס נעלם", מסר עד ראייה, לפי ידיעה ששידרה ביום שלישי סוכנות הידיעות הרשמית־למחצה "צ'יינה ניוז".

המטוס, איליושין־18 מתוצרת בריה"מ, היה בטיסה מפקינג לצ'ונגקינג והתרסק 8 ק"מ מנמל התעופה העירוני.

ארבעה מבין 98 הנוסעים היו אזרחים זרים — שלושה יפאנים ובריטי.

רופא שהיה בכוננות בצ'ונגקינג, אזור בעל אוכלוסיה צפופה, המכוסה תכופות ערפל, מסר מפי אחד מעובדי ההצלה, כי המטוס פגע בכבל חשמל על גבעה קטנה, בשעה שניסה לערוך נחיתת חירום בשדה. שני בתים של חוות עלו בלהבות, כאשר נפגעו על ידי המטוס, אך סבורים כי איש לא נהרג על הקרקע.

9 הרוגים נוספים במאבקי שחורים בדרא"פ

יוהאנסבורג (אי־פי). תשעה שחורים, כולל חמישה מבית אחד, נהרגו בסיבוב האחרון של אלימות של שחורים נגד שחורים בעיר פיטרמאריצבורג וסביבתה. כך מסרה המשטרה אתמול.

לדברי המשטרה, כ־300 איש נהרגו בשנה האחרונה במאבק בין קבוצות של שחורים. עד כה נהרגו החודש 51 איש.

המאבק הוא בין "החזית הדמוקרטית המאוחדת", הארגון הגדול ביותר בדרום אפריקה למלחמה באפרטהייד, לבין "אינקתה", קבוצה פוליטית בראשות מנהיג הזולו מנגוסוטו בותלזי.

דובר המשטרה מסר כי שלושה גברים ושני נערים נהרגו כאשר נורו לתוך בית שבו שהו. שוטרים מצאו ארבע גופות נוספות בארבעה מקומות שונים בעיירות שחורים סמוך לפיטרמאריצבורג. שתי נשים נדקרו למוות וגבר שני נורה למוות.

מאז החל המאבק העקוב מדם בין קבוצות השחורים, אירעו מעשי רצח כמעט מדי יום בפיטרמאריצבורג וסביבתה. יותר מ־250 מ־300 מקרי הרצח אירעו בחמשת החודשים האחרונים.

גולגולת בכספת

בהתפתחות אחרת, המשטרה חוקרת את הימצאותה של גולגולת אדם בכספת במשרד ראש הממשלה במדינת החסות טראנסקיי.

הגולגולת נמצאה בנובמבר, כאשר ראש הממשלה סטלה סיגקאו ציוותה לפתוח את הכספת. הגברת סיגקאו נעשתה ראש ממשלה לאחר שקודמה ג'ורג' מבטאזימה אולץ לפרוש. היא הודחה בחודש שעבר בהפיכה צבאית.

מפעל הפיס

מפעל הפיס מודיע בזה בהתאם לסעיף 10 לתכנית הימורים "לוטו" 1.1987 שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3486 מיום 17.9.87 עמ' 2714 על השינויים כדלקמן:

שינוי

דמי ההשתתפות

החל מיום 20.1.88 יהיו דמי ההשתתפות עבור הטפסים המפורטים להלן, כמפורט לצידו של כל אחד מהם:

שם הטופס	סימול הטופס	דמי השתתפות	בשקלים
טופס רגיל	"רג"	1.00	בגין כל טור
טופס רגיל	"רג"	5.00	בגין 5 טורים
טופס רב־שבועי	"רשב"	25.00	
טופס שיטתי חלקי 4־4	"שט/4"	8.00	
טופס שיטתי חלקי 6־5	"שט/5"	18.50	
טופס שיטתי 8 סימונים	"שט/8"	14.00	
טופס שיטתי 9 סימונים	"שט/9"	42.00	
טופס שיטתי 10 סימונים	"שט/10"	105.00	
טופס שיטתי 11 סימונים	"שט/11"	231.00	
טופס שיטתי 12 סימונים	"שט/12"	462.00	

אליצור גורן – מנהל כללי

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04-646475

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא	המועד האחרון להגשת ההצעות
14144	כבל נושא עצמו עם בידוד פוליאתילן מוצלב	11.02.88
14143	כבל מ.ג. –(300×1 ממ"ר) תת־קרקעי עם בידוד פוליאתילן מוצלב	
14029	התקשרות שנתית לאספקת סרט בידוד פלסטי	
14127	כבלי טלפון ופיקוד עעם	
14140	פנים למתלים למבדדי משוורת	

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 18.02.88

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00־13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות ממפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שאין לעוסק פטור מס — הצעה ללא אישורים כאמור – לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, עד שעה 13.30 לתיבת המכרזים בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

SOTHEBY'S
FOUNDED 1744

לקראת המכירות הקרובות

הערכה ויעוץ לצורך מכירה יינתנו ע"י מומחי סותבי'ס בנושאים:

זכוכית עתיקה וארכיאולוגיה
ע"י אוליבר פורבי – לונדון

יודאיקה
ממשיכים לקבל חפצי אמנות למכירה בירושלים:
ספרים, כתובות, כתבי־יד ומגילות,
תשמישי קודש, חנוכיות, גביעים, ציור ורפיקה

לקביעת פגישה נא להתקשר למשרדנו עד 26.1.88
רח' גורדון 38, ת"א טל. 03-223822, 246897
בשעות 9.00־17.00
סותבי'ס
בית המכירות הפומביות הגדול בעולם

هكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

אוסישקין, 8 שנים אחרי

זה לא היה קל אבל הפועל תל־אביב העפיל בפעם השניה לחצי גמר גביע קוראץ' בניצחון 77–65 על יוגופלסטיקה ★ טאונס וזלוטיקמן הבטיחו הניצחון

גביע קוראץ'

מאת מיכאל קרונן

כאשר סגרו כדורסלני יוגופלסטיקה את פיגורם ל־57–55, שמונה וחצי דקות לסיום, היו רק מעטים מבין הצופים באולם אוסישקין שהאמינו שהפועל תל־אביב יעפיל לחצי גמר גביע קוראץ'. שחקני הפועל לא הסתדרו מול השמירה האיזורית של יריביהם ונראו קפואים ומאובנים.

אבל אז באו כמה דקות נפלאות של "האדומים", ובעיקר חיים זלוטיקמן ולינטון טאונס. הם קיבלו גם סיוע משחקני היריב שאיבדו שלושה כדורים ברציפות. בתוך שלוש דקות הוביל הפועל 68–55, הגדיל את הפער ל־72–57 ואחרי שמונה שנים חזר על הישגו הקודם – עליה לחצי גמר גביע קוראץ'.

בלי מחוות שמחה

קשה לומר שראינו מחוות שמחה באוסישקין. האוהדים, חברי ההנהלה ואפילו השחקנים, קיבלו את עצם ההישג כדבר מובן מאליו, כאילו הפועל תל־אביב עושה זאת כל שנה. שחקני הפועל התקבצו במרכז המגרש והודו לאוהדים. מישהו ניסה להרים את לינטון טאונס על כתפיים. אבל הכל נראה מאולץ. חסרה ההתרגשות והאוירה המחשמלת ההופכים ערב כזה לחוויה.

האמת שמאז יום רביעי שעבר והניצחון בסראגוסה, לא היתה כל אפשרות אחרת מלבד עלייתו של הפועל לחצי הגמר. פשוט משום שלהפועל קבוצה טובה יותר מאשר ליוגופלסטיקה. עם כל הכבוד לכך שהיא מובילה את הליגה היוגוסלבית ללא הפסד, עדיין אין זו קבוצה גדולה. אם הפועל לא היה מנצח, היתה זו בכיה לדורות.

משחק הגנה מצוין

הפתיחה של הפועל היתה טובה מאוד ואחרי עשר דקות הוא הוביל 22–12 וכעבור ארבע דקות נוספות 32–19. בפרק זמן זה הציג הפועל משחק הגנה מצוין ואחוז קליעה גבוה. אבל המעבר של יוגופלסטיקה לשמירה איזורית, תפס את עמוס פרישמן וחבריו בלתי מוכנים. לפתע נעצר שטף המישחק. השחקנים באדום התקשו להגיע למצבי קליעה, עובדה שנוצלה היטב על ידי יריביהם בצהוב. במשך כחמש דקות לא קלעו שחקני הפועל נקודה ולמזלם גם יריביהם לא הגדילו לעשות והקטינו את הפער ל־35–29. שלוש שניות להפסקה קלע חיים זלוטיקמן את הסל הראשון שלו, ואיפשר לקבוצתו לצאת למנוחה ביתרון בן שמונה נקודות.

טאונס שחקן המפתח

הבעיה של הפועל בהפסקה היתה שג'ונתן דלזל וקארל איימוס "משכו" כל אחד שלוש עבירות. שלוש דקות לפני ההפסקה הושב איימוס על הספסל ובמקומו נכנס שמעון אמסלם. זאת מאחר שהאחראי לאסוף סבל מכאבי גב, עשה תרגילי חימום אבל לא היה במצב להיכנס למישחק.

יוגופלסטיקה המשיכה בשמירה האיזורית גם בפתיחת המחצית השניה אבל טאונס, דלזל ופרישמן, לא ידעו לנצל זאת בצליפות חוץ. הפועל הוביל אמנם 48–39 אבל בתוך דקה בדיוק ספג שבע נקודות ללא מענה. עתה התנהל מישחק צמוד עד למיתקפה הגדולה. שלושה סלים של שלוש נקודות של זלוטיקמן, ששיחק בפרק זמן זה מיכד קלע, חטיפות וצליפות של טאונס והכל בא על מקומו בשלום.

טאונס היה בסופו של דבר שחקן המפתח של הפועל. לא רק שקלע יותר מכולם אלא קטף גם 7 ריבאונדים ועשה עבודה טוב מאוד בהגנה. זלוטיקמן היה עדיף על פרישמן בעמדת הרכז בעוד שמרסר היה רגיל הדמות הדומיננטית מתחת לסלים (15 נק' ו־6 ריבאונדים).

בשורות יוגופלסטיקה משך את העין הענק הצעיר דנו ראג'ה עם 18 נקודות ו־9 ריבאונדים. עוד נשמע רבות על שחקן זה בשנים הקרובות.

עכשיו נותרו להפועל שלושה שבועות להתכונן לעימות עם יריב יוגוסלבי נוסף – ציבונה זאגרב. שהיתה הקבוצה שהדיחה את הפועל ב־1980 בשלב חצי הגמר. אולי ההיסטוריה חוזרת.

הפועל תל־אביב – יוגופלסטיקה ספליט 77–65 (37–29)

● המצטיין: לינטון טאונס

● להפועל קלעו: טאונס 21, זלוטיקמן 15, מרסר 15, דלזל 14, איימוס 7, פרישמן 3, אמסלם 2.

● ליוגופלסטיקה קלעו: ראג'ה 18, איוונוביץ' 13, פראסוביץ' 11, ורג'יצ'ה 10, סובין 5, פוליאק 4, בוריץ' 2, סרטנוביץ' 2.

● כדורים חוזרים: הפועל 22 (17 בהגנה), יוגופלסטיקה 15 (10 בהגנה).

● שפטו: דוביס (יוון), אראוזו (פורטוגל). 1,500 צופים באולם אוסישקין.

לארי מרסר: הנה ברגיל בבלם מתחת לסלים, כאן הוא קולע מעל היוגוסלבים סובין ופוליאק (צילום: אריה קנפר)

קפטן הפועל תל־אביב עמוס פרישמן

אפשר לנצח את ציבונה אבל אין פיצוי להפסד בגביע

המאמן, משה ויינקרנץ: "בסופו של דבר, הניצחון בסראגוסה הוא שסייע לנו לעלות. למרות התוצאה הנמוכה, זה היה מהמשובחים שמישחקנו העונה. ההגנות היו טובות, ואנחנו נתנו הכל. אפילו אמסלם הצטיין בדקות ששיחק. ליוגוסלאוים יש סגנון מיוחד. מאד לא־יוגוסלאווי. התקפה מחושבת, 15–20 שניות, ורק אז קולעים מסודר. בוא נאמר, שלא הייתי מופתע אם בסופו של דבר היו סראגוסה או קאנטו בחצי הגמר. שתיהן טובות מאיתנו. עכשיו אסור לנו לתת לחגיגות לקלקל את ההמשך. מעכשיו, אנו מלקטים אינפורמציה על ציבונה". אגב, ויינקרנץ לא בדיוק מאושר מהעובדה שאת ציבונה הוא אמור לארח ביד־אליהו. "מקצועית, מוטב היה לו התקיים המישחק אצלנו. אני מבין את השיקולים הכספיים, אבל בכל זאת". גם זלוטיקמן ופרישמן הביעו הערכה דומה.

האודי לאסוף, שמתח בצהריים את הגב, לא שותף. אי אפשר להגיד, שתרגילי הזימום והגמישות המסורים שערך בשולי הפארקט, לעיני כל, לא היו תוספת מוראלית חשובה למאמן הקבוצתי של הפועל. מעריכים שעד פטרוביץ' זה יסתדר.

מה הם אמרו

מאת סופר "ספורט הארץ"

חיים זלוטיקמן, האס' של הפועל ת"א אמש, לא הסכים להגדרה שהיה זה מישחקה הטוב ביותר של הקבוצה בעונה זו. "בסראגוסה היה קשה יותר, בגלל הביתיות והפיגור שנקלענו אליו. אבל זה בהחלט היה אחד משיאינו העונה. הגענו מוכנים ונחושי החלטה לעלות לחצי הגמר וזה היה משמעותי יותר מהגורמים המקצועיים. מה הלאה? ציבונה היא אחת משלוש הטובות באירופה. נצטרך להתעלות על עצמנו ולהשתפר כדי לנצח. זה אפשרי".

האם היה זה מישחקך הטוב ביותר העונה?

"כל שבוע שואלים אותי את השאלה הזו..."

מוטב כך מאשר ההיפך. לא?

"אני חושב שבסראגוסה, עם כל הצניעות, שיחקתי טוב יותר".

בצד עמד עמוס פרישמן, מאופק. למה מאופק? "הכל טוב ויפה. נכון שאפשר לנצח את ציבונה, אבל אין פיצוי להפסד ברבע גמר גביע המדינה..."

ראש קטן בהפועל ת"א

על רגל אחת

ברכות להפועל תל־אביב על הישגו. נשמח לברך כל קבוצה ישראלית שמצליחה באירופה. זה טוב לא רק לקבוצות עצמן אלא לכדורסל הישראלי בכלל.

מאידך נותר לקוות שזה המישחק הטוב האחרון העונה באוסישקין. האולם הזה אינו מתאים לאירוח מישחקים כאלה. זה מתחיל בצפיפות בכניסות וממשך בפנים. עיתונאים צריכים להילחם על מקומות ישיבה. "תבוא מוקדם ואז יהיה לך מקום", אמרו לאחד הקולגות שלי. הוא הגיע בשמונה ורבע, תחילת המשחק היתה בשמונה וחצי. לבוא רבע לפני ההתחלה, זה בהחלט זמן סביר.

מערכת ההגברה לא פעלה. תמיד יש עימה בעיות באוסישקין. אמש זה היה כבר סיוט. אולי משום כך לא נערך טקס הצגת השחקנים המקובל ואת הכרוז לא שמע איש במהלך המישחק. לא היה גם מי שידאג איך לארגן קצת שמחה אחרי שריקת הסיום. בסך הכל עליה לחצי הגמר אינה דבר של מה בכך.

מי שרוצה להיות גדול, צריך להתנהג בגדול. בהנהלת הפועל תל־אביב עדיין תופסים ראש קטן.

מ. קרונן

הערב בנתניה מול בולוניה רוצה אליצור לסיים בניצחון

מאת סופר "ספורט הארץ"

אליצור נתניה ודייטור בולוניה יסיימו הערב את הופעתן בגביע קוראץ', כאשר יתייצבו באולם "ישורון" (20.30) לעימות האחרון בבית א' ברבע הגמר. התוצאה היא חסרת משמעות והמישחק פורמאלי בלבד. שכן ריאל מדריד הבטיחה כבר את עלייתה לחצי הגמר מבית זה. אבל ניצחון נתנייתי בהפרש גבוה יבטיח לה את המקום השני בבית – הישג מכובד לכשעצמו. במישחק בבולוניה ניצחה דייטור 90–81.

בנתניה לוקחים את המישחק ברצינות. הודיעו: אמש נטל חלק באימון, לראשונה מזה שלושה שבועות, דני ברמה. החוזר מעונש השעיה והוא ישותף במישחק הערב. האיטלקים נחתו אמש בישראל, וקיימו אימון קל באולם שבו יתקיים המישחק. השחקנים הבולטים בקבוצה: הבין־לאומיים ברונאמונטי, סילסטר וילאלטה והאמריקאים סטוקס ואלן.

ישפטו: דוביס (יוון) וארואזו (פורטוגל).

ברצלונה כבר הערב באורתז

אורתז (שרות "ספורט הארץ"). המחזור האחרון של הסיבוב הראשון בגביע אירופה לאלופות בכדורסל, יחל כבר הערב כאשר אורתז תארח את ברצלונה. זה מישחק חשוב ביותר לשתי הקבוצות. אורתז, עם ניצחון יחיד, חייבת לנצח כדי לשמור על סיכוי בעוד שברצלונה, שבוע אחרי שהפתיעה את טרייסר במילאנו, תנסה לחזור על מיבצעה ולזכות בניצחון שלישי רצוף.

מישחק נוסף יהיה הערב בהולנד כאשר נשואה יארח את סאטורן קלן.

שני המישחקים האחרים יתקיימו מחר. בבלגראד תארח פרטיזן את מכבי תל־אביב בעוד שבסלוניקי יפגשו אריס וטרייסר מילאנו.

בדורעף

בליגה הלאומית

אמש במחזור ה־18 בליגה הלאומית: הפועל העוגן – רמת השרון 3–0, הפועל מטה־אשר – הפועל בת־ים 3–0, הפועל שריד – איחוד עירון 3–1, הפועל קרית־אתא – הפועל כפר־סבא 3–0, הפועל רמת־אביב – מכבי פ"ת 3–1, הפועל המעפיל – מכבי חיפה 3–1.

אחרי שפיגרה נגד בלגיה 3–0, יצאה למיתקפה וסיימה 3–2

אותה הנבחרת יכולה גם אחרת

נבחרת ישראלית עלובה. לפני ההפסקה הפגינה יכולת מלהיבה אחריה וסחפה את 10,000 הצופים לתשואות ● השערים לישראל: אורי מלמיליאן (55), שלום תקוה (69)

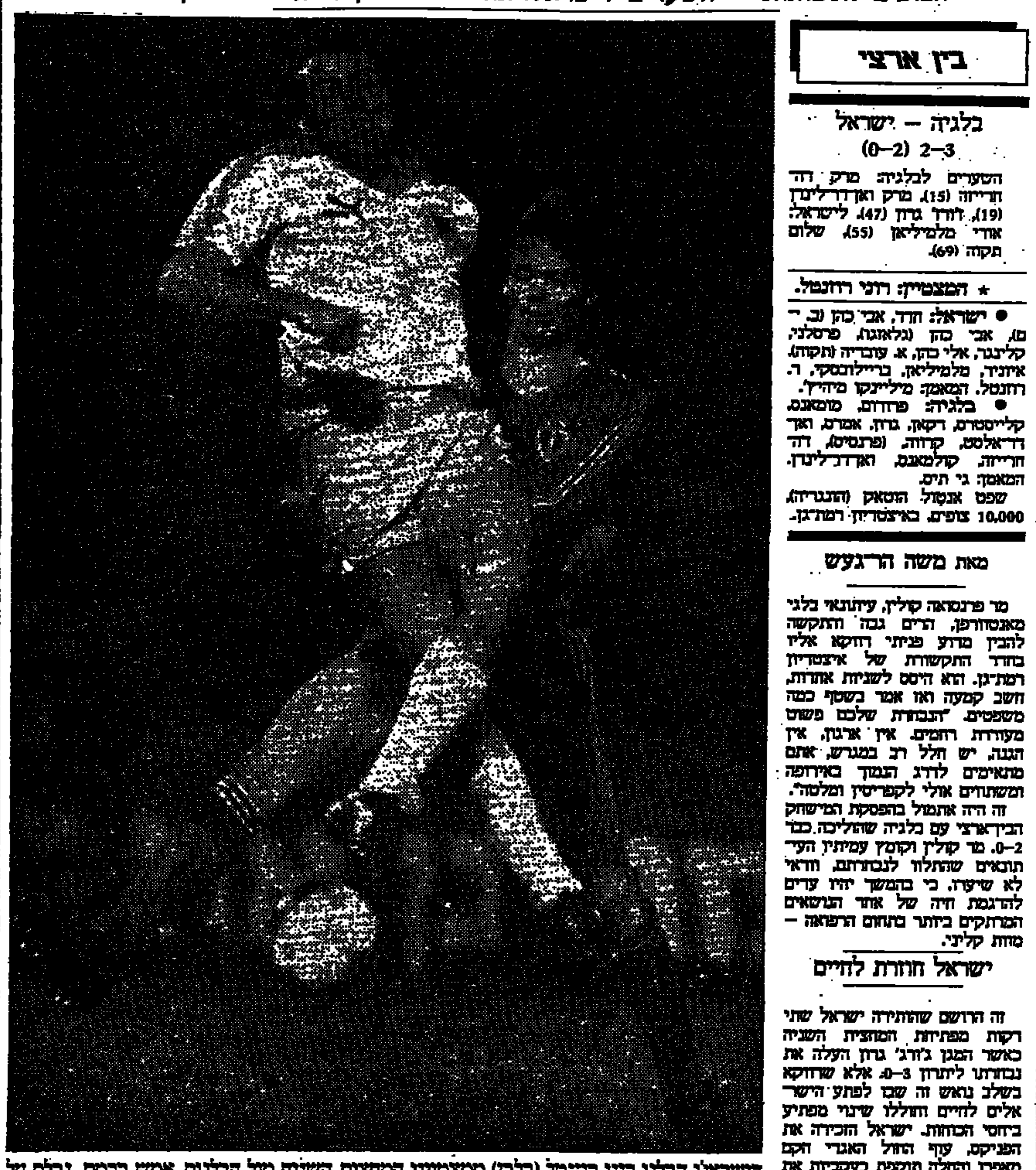

הישראלי הבלגי רוני רוזנטל (בלבן) ממצטייני המחצית השניה מול הבלגים, אמש ברמת־גן. נבלם על ידי דורז' גרון מאנדרלכט. (צילום: עוזי קרן)

בין ארצי

בלגיה – ישראל 3–2 (2–0)

השערים לבלגיה: מרק דה הרייזה (15), מרק ואנדר־לינדן (19), דורז' גרון (47). לישראל: אורי מלמיליאן (55), שלום תקוה (69).

★ המצטיין: רוני רוזנטל.

● ישראל: חדד, אבי כהן (ב. ים), אבי כהן (גלאזגו), פרסלני, קליגנר, אלי כהן, א. עובדיה (תקוה), איוניר, מלמיליאן, ברייילובסקי, ר. רוזנטל. המאמן: מילינקו מיהיץ'.

● בלגיה: פרודום, מומאנס, קלייסטרס, דקאן, גרון, אמרס, ואן דר־אלסט, קרוזה, (פרנסיס), דה הרייזה, קלמאנס, ואנדר־לינדן. המאמן: גי תיס.

שפט אנטול הוטאק (הונגריה), 10,000 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

מאת משה הר־געש

מר פרנסואה קולין, עיתונאי בלגי מאנטוורפן, הרים גבה והתקשה להבין מדוע פניתי דווקא אליו בחדר התקשורת של איצטדיון רמת־גן. הוא היסס לשניות אחדות, חשב קמעה ואז אמר בשטף כמה משפטים. "הנבחרת שלכם פשוט מעוררת רחמים. אין ארגון, אין הגנה, יש חלל רב במגרש, אתם מתאימים לדרג הנמוך באירופה ומשתווים אולי לקפריסין ומלטה".

זה היה אתמול בהפסקת המישחק הבין־ארצי עם בלגיה שהוליכה כבר 2–0. מר קולין וקומץ עמיתיו העיתונאים שהתלוו לנבחרתם, וודאי לא שיערו, כי בהמשך יהיו עדים להדגמה חיה של אחד הנושאים המרתקים ביותר בתחום הרפואה – מוות קליני.

ישראל חוזרת לחיים

זה הרושם שהותירה ישראל שתי דקות מפתיחת המחצית השניה כאשר המגן ג'ורג' גרון העלה את נבחרתו ליתרון 3–0. אלא שדווקא בשלב נאש זה שבו לפתע הישראלים לחיים וחוללו שינוי מפתיע ביחסי הכוחות. ישראל הזכירה את הפניקס, עוף החול האגדי הקם מאפרו והחלה תוקפת בעקביות את השער הבלגי. בדקה ה־55 אותת לראשונה אורי מלמיליאן כי המהפך אינו מיקסם שווא. הוא ניגש לבעוט כדור עונשין אלכסוני משמאל, סמוך לרחבת ה־16 של הבלגים. כדור מסובב, חכם ואופייני לאורי והשוער פרודום המופתע מוציא כדור ראשון מרשתו. הישראלים נראו עתה כמו לאחר בליעת מנה גדושה של כדורי מרץ. הלחץ על השער הבלגי גבר ועימו ההתלבטויות ברחבת האורחים. בדקה ה־69 ניצחונם כבר לא נראה כל כך בטוח. מוטי איווניר ביצע פריצה מצויינת באגף ימין, מסר למרכז כדור נמוך, שלום תקוה הרשית מקרוב והצדיק את כינוסו למישחק 11 דקות קודם לכן במקום אבינועם עובדיה.

שער זה מחק לגמרי את אוירת השאננות בנבחרת הבלגית שהחלה שוב להילחם על ניצחונה. היכול לא היה רב אך מספיק בהחלט. ישראל לא הצליחה להשיג את שער השוויון המיוחל.

מקורות מכט ישראלית קל ונוח לזכור את המחצית השניה. אך מי שיתעודד עלול להתאכזב אם ישכח את המחצית הראשונה. ישראל נראתה כמו נבחרת צללים ואיפשרה לבלגים לעשות במגרש כרצונם. אמנם לא היה זה הרכב שהעפיל את בלגיה למקום הרביעי המכובד באליפות העולם במכסיקו בקיץ שעבר. אך גם מחליפיהם הוכיחו כי הם בקיאים בסגנונם האופייני. כדורגל מסוגנן, מהוקצע, נאה לעין, נגיעה אחת בכדור, מסירות מדוייקות מרגל לרגל בתוספת היכרות שהישראלים כה מתקשים לבצע: מסירה לשטח חופשי, יציאה מהירה להתקפות מתפרצות, תנועה ללא כדור ופריסה מתואמת של כמה שחקנים.

מבצעים של בודדים

הבעיה הישראלית החלה בדקה ה־15 כאשר דה הרייזה הבקיע בנגיחה מכדור שהוגבה לאחר פריצה מצד כנגת מימין. אבי חדד ספג שער בין־ארצי ראשון בהופעת הבכורה שלו בנבחרת ושוב הוכח כי צריך לעבוד גם על הנושא המנטאלי. השער גרם לירידה חדה במוטיבציה במחנה הישראלי והבלגים הלמו שוב כעבור 4 דקות כאשר ואנדר־לינדן בעט שטוח לרשת. בשלב זה החלו התגיגות של ואן דר־אלסט, דה הרייזה, קלמאנס ודומיהם מול ההגנה הישראלית וההמשך ידוע.

נקודת התורפה העיקרית של ישראל היתה שוב היכולת הקבוצתית. גם הדקות הטובות היו בעיקר בזכות מבצעים של בודדים. פריצות של רוני רוזנטל והבדרקות של בריילובסקי. לכל היותר הצליחו הישראלים לבצע שתיים או שלוש מסירות לפני שאיבדו את הכדור. נכון שמאמן נבחרת ישראל מילינקו מיהיץ' ממתין עדיין לניצחון ראשון. אך גם הפעם זה היה בסך הכל מישחק מבחן נוסף בדרך לטורניר הקדם־אולימפי. בשבועות הקרובים מתוכננים לנבחרת עוד ארבעה מבחנים מול נבחרות אירופה מהשורה הראשונה. גם אם לא ננצח אפילו באחד מהם נראה שהמאמן היוגוסלאווי יחול בשמחה להניחם אם יסיימו ראשונים באוקיאניה.

ומה אתם חושבים אמר לי פרנסואה קולין בסיום המישחק? "איני משנה את דעתי על ישראל. זו היתה הנבחרת הגרועה ביותר שבלגיה מסוגלת להציג כיום. היא נקלעה לשאננות אחרי השער השלישי", הסביר הבלגי הנבון.

מיהיץ': עם רוזנטל המשחק שלנו נראה אחרת

בריילובסקי: יש לנו סיכויים טובים באוסטרליה ● קולמנס: רוני שיחק כמו בבלגיה ● רוזנטל: אני מסוגל לשחק יותר טוב

מה הם אומרים

מאת אילן פיש ומנחם כהן כותבי "ספורט הארץ"

● מילינקו מיהיץ', מאמן נבחרת ישראל: אחרי שפיגרנו 2–0 היו לנו שני יריבים – התוצאה ונבחרת בלגיה. השערים נבעו משתי טעויות יסודיות של ההגנה. זה השפיע בהמשך וקשה היה לאזן את המשחק. לא היינו צריכים להפסיד. במחצית השניה חל מהפך. הבקענו שני שערים והיו לנו אפשרויות להבקיע נוספים. חשוב שהקצב במחצית השניה היה מהיר וזה הרווח הגדול שלנו מהמשחק. השער השלישי של בלגיה הובקע מנבדל ברור.

עוד אמר מיהיץ': יש לנו בעיה בהגנה. היא צריכה להיות נוקשה יותר. איבדנו במחצית הראשונה 15 כדורים וזה יותר מדי גם לקבוצה גדולה. הכושר שלנו טוב יותר ב־50 אחוז מאשר במשחק הקודם, נגד שווייץ. אני מקווה שנגד צרפת נראה שיפור נוסף. עם רוני רוזנטל המשחק של נבחרת ישראל נראה אחרת. כולם ראו איך שחקן אחד משנה את המשחק.

● גי תיס, מאמן נבחרת בלגיה: המחצית הראשונה היתה טובה. אחרי שהובלנו 2–0 שיחקנו לאט. אבל אחרי 3–1 שיחקנו בפאניקה. במחצית השניה ישראל שיחקה טוב ואילו במחצית הראשונה היא לא היתה טובה ולכן היה לנו קל.

● אבי כהן: במחצית הראשונה היינו כל הזמן תחת לחץ, בגלל השערים המהירים שספגנו. כל הקבוצה לא תיפקדה. במחצית השניה התאוששנו. אחרי השער הראשון שהבקענו קיבלנו מוטיווציה. לדעתי לא צריך לקחת את ההפסד בצורה קשה, כי בסך הכל המטרה היא אוסטרליה.

● דניאל בריילובסקי: במחצית הראשונה לא הלך לנו שום דבר. במחצית השניה, בעיקר תודות למישחקו המצוין של רוני רוזנטל שהוא שחקן גדול, השתפרנו מן הקצה אל הקצה. תמיד אמרתי, ואני ממשיך לומר, שיש לנו סיכויים טובים באוסטרליה.

● רוני רוזנטל: עשינו תוצאה טובה מול יריב שהגיע לחצי הגמר בגביע העולמי. אף על פי שבמחצית השניה שיחקנו טוב, אינני מרוצה מעצמי. אני מסוגל להציג יכולת הרבה יותר טובה.

● יצחק וישוקר, מאמן השוערים בנבחרת: חל שיפור משמעותי בנבחרת מאז המשחק עם שווייץ. זו תוצאה של מחנות האימונים המרוכזים שאנו עורכים. לדעתי השוער חדד לא אשם בשערים שספג.

● מישל פרודום, השוער הבלגי: השער הראשון שספגתי הפתיע אותי. הבעיטה של מלמיליאן היתה מתוחכמת. השער השני לישראל הובקע לדעתי מעמדת נבדל.

● יאן קלמאנס, קפטן נבחרת בלגיה: השערים הקלים שהבקענו במחצית הראשונה פגעו כנראה ביכולתנו במחצית השניה. ואז ספגנו שני שערים, הדבר גם תודות לשיפור משמעותי במשחקו של רוני רוזנטל. הוא שיחק ברמה שבה אני רואה אותו תמיד בקבוצתי, ברוז'. התוצאה אינה מאכזבת אותי, כי יש לנו נבחרת צעירה.

הבלגים הזמינו למישחק גומלין

מאת סופר "ספורט הארץ"

ראשי ההתאחדות הבלגית הזמינו את נבחרת ישראל למישחק גומלין בבלגיה. הבלגים התכוננו לערוך את המישחק כבר במארס הקרוב ואף הציעו לקיימו ב־26.3. אך מאחר שבאותו מועד תשהה נבחרת ישראל באוקיאניה, הוחלט לדחות את המשחק ולקיימו בעונה הבאה. המועד החדש עדיין לא נקבע.

נבחרת המישנה היום נגד הגרמנים

מאת סופר "ספורט הארץ"

סגל נבחרת המישנה של ישראל בכדורגל יתמודד אחר הצהריים בהרצליה עם נבחרת החובבים של מחוז מיטלריין ממערב גרמניה. הגרמנים סיימו שלשום בתיקו 1–1 עם נבחרת הנוער של ישראל.

גליל־עליון נפרד בהפסד צורב בבדלונה 101–83

מחזיקות גביע

בדלונה (שרות "ספורט הארץ"). הפועל גליל־עליון חתם כאן אמש את הופעתו בבית ב' בגביע אירופה למחזיקות גביע, בהפסד חוץ צורב להובנטוד בדלונה. 101–83 לאחר 52–40 במחצית.

כדורסלני הגליל נימקו בסיום את הפסדם בעייפות רבה, שאילצה אותם לדהור אחרי בדלונה במקום להכתיב את הקצב בעצמם. בדקה ה־14 עוד הובילו הגליליים של מולי קצורין 33–32 והיו יריב שקול לספרדים. אבל אז התעוררה בדלונה, כבשה את השליטה בכדורים החוזרים (36 לעומת 22) והצליחה לברוח עד הסיום.

נדב הנפלד גילה יכולת סבירה וקלע 16 נק', כמו גם בראד ליף שהתגבר על הפציעה בגבו ושותף דקות רבות. דיין פיימן היה המצטיין עם 23 נק', פליישר ופורטר 13 כ"א, מזרחי 2. לבדלונה הירבה לקלוע ויאקפמה 23.

לחצי הגמר עולות איפוא מבית זה הובנטוד בדלונה וסקווליני פזארו.

שוב עימות לנדל – קאש מחר בחצי הגמר במלבורן

מלבורן (אי־פי). בחצי הגמר של אליפות אוסטרליה אשתקד ובגמר אליפות וימבלדון, גבר פאט קאש על איוון לנדל. מחר הם יפגשו פעם נוספת בשלב חצי הגמר של האליפות הפתוחה של אוסטרליה. זאת אחרי שאתמול זכו בניצחונות ברורים על יריביהם ועד כה לא שמטו מערכה באליפות זו.

לנדל הכניע את האמריקאי טוד ויטסקן 6–2, 6–1, 7–6 וקאש גבר על ההולנדי מיכאל שאפרס 6–1, 6–4, 6–2. "נפגעתי מאוד מההפסדים הקודמים לקאש", הודה לנדל. "אני מקווה שהפעם זה יהיה סיפור שונה". האוסטרלי סירב לערוך השוואות עם הגמר בוימבלדון: "הכל כאן שונה – הצופים, המיגרש, הכל. אני הרבה יותר נינוח כשאני מישחק כאן לעיני בני עירי".

היום יקבעו שני המתמודדים האחרים בחצי הגמר. אלוף השנתיים האחרונות, סטפאן אדברג, ישחק נגד הסובייטי אנדריי צ'סנוקוב בעוד שהמישחק השני יפגיש שני חובבים שוודים, מאטס וילאנדר יתמודד נגד אנדרס יאריד.

העימות ה־76 בין מרטינה נברטילובה וכריס אוורט יתקיים מחר בשלב חצי הגמר (מרטינה מובילה 40–35). זאת אחרי ששתי התותחות הותיקות ניצחו אתמול. נברטילובה גברה על הצ'כית גבוהת הקומה הלנה סוקובה 6–4, 6–7, 6–4 בעוד שאוורט הכניעה את הגרמניה קלאודיה פורוויק 6–3, 6–1.

מישחק חצי הגמר השני יהיה כל־גרמני. קלאודיה קודה־קילש ניצחה אתמול את האוסטרליה אן מינטר 6–2, 4–6, 6–2 ושטפי גראף מחצה את הבולגריה הבכירה בעולם האנגה כמלייקבה 6–2, 6–2.

מכבי יתאמן הערב בבלגראד

בלגראד (שרות "ספורט הארץ"). כדורסלני מכבי תל־אביב הגיעו לכאן אתמול אחר הצהריים לקראת המישחק נגד פרטיזן שיהיה מחר בערב בהיכל הספורט בנובי־בלגראד. עד אתמול נמכרה מחצית כמות הכרטיסים (תכולת האולם 7,500 צופים) אבל המארחים מאמינים שהאולם יהיה מלא.

שחקני מכבי לא קיימו אמש אימון אלא יצאו לריצה של 20 דקות לשיחרור. לאחר מכן יצאו לחזות במישחק בגביע אירופה למחזיקות גביע בין איאגם. טי. בלגראד ולימוז'. רק אחרי אימון הערב יקבע קליין את החמישיה הפותחת.

נגד ציבונה ביד־אליהו

מישחק חצי הגמר הראשון בגביע קוראץ' בין הפועל תל־אביב וציבונה זאגרב יהיה ב־10 בפברואר בהיכל הספורט ביד־אליהו. הנהלת הפועל תל־אביב החליטה על העברת המישחק להיכל בתקווה להכנסה כספית גבוהה וכדי לאפשר למיספר גדול של צופים לחזות בדראז'ן פטרוביץ' וחבריו. מישחק הגומלין יתקיים כעבור שבוע ביוגוסלביה.

בחצי הגמר השני תשחק ריאל מאדריד (המנצחת בבית בו משחק אליצור נתניה) נגד הכוכב האדום בלגראד או וילרבאן.

יש נבחרת!

מאת יהושע שגיא

סוף סוף, אחרי תקופת שפל ארוכה, נראו אתמול חיוכים רחבים על פני ראשי הכדורגל ואנשי הנבחרת הישראלית. הסיבה: מהפך דרמטי ובלתי צפוי במהלך המשחק הבין־ארצי עם בלגיה. האורחים באדום, מקום רביעי באליפות העולם האחרונה, הובילו 2–0 במחצית, הציגו את הנבחרת הישראלית בכל חולשתה. אבל לאחר ההפסקה השתנה הכל: הנבחרת הישראלית כמו נולדה מחדש. התעלה למשחק מסובב, הבקיע שני שערים, העמיד את הפיגור על 3–2, וכמה שחסר לו היה רק דבר אחד: טיפ־טיפת מזל. עם עוד טיפה אחת של מזל היינו מבצעים אמש את הבלגים בהפרש שניים או שלושה שערים, ואת התירוצים היו קוראים משמאל לימין בעיתונות הבלגית.

כאחר שלא עשינו זאת, אפשר לקרוא היום את התירוצים מימין לשמאל.

ב־45 הדקות הראשונות צברה הנבחרת הישראלית שריקות בוז מהקהל ועוררה רחמים. כמעט שום פעולה מוצלחת: תנועה איטית ומסירות רשלניות; איבודי כדור רבים; חוסר מנהיגות; חוסר מוטיוואציה; הגנה פרוצה; קישור מפורר; שוער מבוהל. כל אלה יצרו תחושה מעיקה של אין אונים וחוסר הסבר. מי שהפליג באותן דקות במחשבותיו לטורניר הקדם־אולימפי באוקיאניה, ודאי ראה לנגד עיניו את המפלה המבישה הצפויה לנו בחודש מארס באוסטרליה.

ואז התייצבו הנבחרות למחצית השניה. הבלגים עוד הספיקו להעלות את יתרונם ל־3–0, ולפתע נתגלתה על משטח הדשא הגרוע של רמת גן נבחרת ישראלית שונה. אותם שחקנים בכחול־לבן, אבל נבחרת אחרת. אולי נבע השינוי מהכנסתו של שלום תקוה במקום אבינועם עובדיה, אולי נבע המהפך משינוי בתפקוד הטאקטי, אולי נבע הדבר מכישרון הגופני המשותף של שחקנינו. אבל לפתע כמו נראתה רק נבחרת אחת על המשטח. המאבק התנהל כולו בטריטוריה הבלגית, האדומים נראו מבוהלים ובלתי מאורגנים מול צוות ישראלי מבריק ויעיל בכחול־לבן.

לרוני רוזנטל, הבלגי שלנו מברוז', היו כמה הבריקות מצויינות והוא משך את הצוות כולה. ממש השפעה לטובה; שלום תקוה הכניס תנופה ורעננות פיזית, אם כי נשאר מעט מאחור; דניאל בריילובסקי היה פעיל ונמרץ; אורי מלמיליאן מתחכם ושנון כמו נשא את הנבחרת כולה על גבו; מוטי איווניר עצור מרי אך לוחם עם כל הלב ומשתולל; אבי כהן הסקוטי שב בעל הבית ובכושר גופני מעולה; אפילו השוער אבי חדד, שלדעתו מולד ספג שערים קלים, הצטיין בהמשך והציל את השער מכמה כדורים מסוכנים.

אלה היו דקות שופעות ביטחון לצוות הישראלי ששמע שוב מן היציעים את קריאות ההתלהבות "אל אל ישראל". אלה היו דקות בהן הקהל הריע לשחקניו כמו בימים טובים (ולא רחוקים), דקות בהן הוכיחו ה־11 בכחול־לבן שעוד יש ניצוצות של כדורגל טוב, מלהיב, סוחף, מרגש, אפילו מתוך הליגה האפורה־משמימה של כל ימות השנה.

למאמן היוגוסלבי של הנבחרת מילינקו מיהיץ' היתה סוף סוף סיבה טובה לרוות נחת. עבודתו החלה לשאת פרי. אימוניו המאומצים הוכיחו את עצמם. התלכיד הישראלי נראה טוב יותר, פרוש נכון יותר, מגלה את השיפור המיוחל ככל שקרבים לטורניר הקדם אולימפי באוקיאניה.

אחרי המחצית הראשונה עלתה במוחי מחשבה שאולי כדאי להבריק לאוקיאניה שאנו פורשים מן הטורניר הקדם־אולימפי כיוון שאין לנו נבחרת. אחרי המחצית השניה, המצויינת, עלתה תקוה שאולי אחרי ככלות הכל עוד יצליח הצוות הזה להפתיע אפילו את עצמו ולהשיג יותר מכפי שהכל מאמינים שהוא מסוגל להשיג.

המעלה הגדולה ביותר במשחק עם הבלגים, בו חיסלנו בצורה מלהיבה פיגור 3–0 לפיגור מינימלי 3–2, נעוצה בכך שלא השוונו ולא ניצחנו, מה שאפשר היה לעשות. אין דבר טוב מן ההפסד הטעים הזה לבלגיה, שהיא אחת מנבחרות הצמרת העולמית הראשונה. אילו היינו חלילה מנצחים, היו הופכים את שחקנינו לסופר־סטארים ואז הם היו מאכזבים בהמשך. מכיון שהפסדנו יודעים שחקנינו שעליהם להמשיך להתייגע, להתאמץ, לרכז מאמץ ולהגיע לרמה גבוהה יותר.

מבחינתי האישית אני קונה עוד הפסד ועוד הפסד עד לטורניר הקדם אולימפי באוקיאניה. ההפסדים הללו לא מזיזים לי, אם הם מקרבים את הנבחרת למטרה הקדם אולימפית. לנצח צריך באמת רק שם, באוסטרליה. וכל השאר אינו אלא מבחני כח בדרך ארוכה לקו המטרה הסופי.

אם הצוות הזה מסוגל לשחק באוקיאניה, כפי ששיחק אמש במחצית השניה נגד בלגיה – אזי, יש לנו נבחרת!

ירושלים וחיפה בורחות

ליגה ארצית

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל י־ם	19	44–25	44
2.	הפו. חיפה	19	20–11	41
3.	הפו. טבריה	19	36–28	34
4.	מכבי יבנה	19	24–21	31
5.	הפו. חדרה	19	30–27	28
6.	הפועל ר"ג	19	19–22	27
7.	ב. שעריים	19	26–24	25
8.	מכבי יפו	19	15–14	25
9.	הפ. בת־ים	19	26–20	22
10.	הפו. יהוד	19	27–30	22
11.	[illegible]	19	30–23	22
12.	[illegible]	19	21–26	20
13.	הכח ר"ג	19	16–25	17
14.	מכבי עכו	18	10–31	9

מאת סופר "ספורט הארץ"

המוליך הפועל ירושלים וסגנו הפועל חיפה הגדילו להתרחק אתמול כברת דרך נוספת ממתחריהם, הפועל טבריה ומכבי יבנה. במישחקים שנערכו בסוף השבוע בגלל מזג האויר.

הירושלמים גברו במגרשם 3–2 על הפועל טבריה המדורגת 3. הפועל חיפה ניצחה 1–0 את מכבי עכו. במישחק נוסף ניצח מכבי שעריים בחוץ 4–2 את הפועל יהוד.

הפועל ירושלים – הפועל טבריה 3–2 (2–0)

השערים לירושלים: אשר שטן (11), יעקב טומיך (24), עופר יחזקאלי (75). לטבריה: משה אוחנה (49), עופר רז (62).

★ המצטיין: מיכאל דיין.

במחצית הראשונה הפגינו הירושלמים יכולת שיא. שחקני מרכז השורה בראשות דיין, ועקנין ומלכה, והמגינים בסון ותאושמש, צרו על שער טבריה ויצרו מצבי הבקעה רבים לחלוצים. לאחר 24 דקות הובילו הירושלמים בשני שערים ועד למחצית התמידו בדומיננטיות. במחצית השניה תקפה טבריה. ניצלה חולשה של השוער מויסה ושני כדורים שהוגבהו לרחבה ניגחו השערה – שוויון 2–2 בדקה ה־62. דקה לאחר מכן ערך המאמן הירושלמי יהושע פייגנבוים חילוף מוצלח כאשר הכניס את יחזקאלי. היעיל שבדקה ה־75 בעט מ־30 מטר כדור שהיטעה את השוער והודי לרשת.

שפט יצחק ברייצמן, 2500 צופים, בימק"א.

הפועל חיפה – הפועל עכו 1–0 (0–0)

השער: אלי בן־אמו (69).

★ המצטיין: יוסי קרמר.

הפועל חיפה המשיך בסדרת הניצחונות, אך הסתפק בניצחון דחוק 1–0 על סוגר הטבלה מעכו. היה זה המשחק העשירי ברציפות בו לא ספגה חיפה שער כאשר בתשעה מהם ניצב אריה חביב בין הקורות.

חיפה הופיעה ללא שטייקר (פצוע), חזר ורק (צהובים), ובדקה ה־20 איבדה את המגן מאור [illegible] שנפצע. שער הניצחון הובקע בדקה ה־69. יוסי עמר בעט לשער עכו, השוער, עיד ברכה, החזיק ואלי בן־אמו המשיך לרשת.

לפני תחילת המשחק העניקו כדורגלני ומנהלי הפועל עכו שני גביעי הוקרה למאמן דודה שוהר בשתי העונות הקודמות. על שמחת הניצחון העיב עיקול הכנסות המישחק בידי איש ההוצאה לפועל לבקשת המאמן המודח יצחק אנגלנדר וחברת הנסיעות "צבר", כאשר שהמחאות שהוצאו על ידי עמותת הכדורגל של הפועל חיפה הוחזרו ללא כיסוי.

שפט יוסף שניר, 1,000 צופים, בקרית־חיים. יוסף גלזר

מכבי שעריים – הפועל יהוד 4–2 (2–0)

השערים לשעריים: נתי עזריה (22, 72, 80), יעיש סויסה (26). ליהוד: ישראל טשן (50), יורם אורן (84, מ־11 מ').

★ המצטיין: נתי עזריה.

מכבי שעריים זקף ניצחון חוץ ראשון. הוא נהנה מהרחקת שני בלמי יהוד, יוסי בדרוני בדקה ה־13 והרצל שאול בדקה ה־30. העובדה שיהוד שיחקה החל מדקה זו בתשעה שחקנים הקלה על מלאכת שעריים, שבשלב זה הוליכה 2–0. עזריה נגח בדקה ה־22 לאחר הגבהה של שוער יהוד שפיר וארבע דקות לאחר מכן סיים סויסה מהלך משולב עם עזריה בשער נוסף.

במחצית השניה לחצו שחקני יהוד לצמצם הפיגור, וב־50 הצליח ישראל טשן להבקיע מבעיטת עונשין. אבל עזריה בשני שערים מהירים בשלבי הסיום ביסס את יתרון קבוצתו. 6 דקות מסיום [illegible] אורן צימק מנקודת הפנדל.

שפט צבי פרץ, 1500 צופים, ביהוד. שמעון קלוז

בעימות בין האחים וילקינס

דומיניק קלע 45 נק' אבל ג'ראלד (28) הוביל את הניקס לניצחון

אן.בי.אי.

ניו־יורק (אי־פי). המיפגש בין האחים ווילקינס עמד במוקד מישחקי אתמול. דומיניק קלע 45 נקודות לזכות אטלנטה הוקס אבל הניו־יורק ניקס ניצחו 110–102 עם 28 נקודות של ג'ראלד ווילקינס ו־20 של פאט יואינג.

בבוסטון המשיכו הסלטיקס בתנופה שלהם וזכו בניצחון השישי רצוף (ה־15 ב־17 המישחקים האחרונים) – 121–101 על גולדן סטייט ווריורס, שלהם היה זה הפסד חוץ 17 ברציפות. לארי בירד 26 וקווין מקהייל 19 היו הבולטים בבוסטון. [illegible] קלע רק 5 נקודות (1 מ־11) מהשדה, עד שהודח עם 4 עבירות ברבע השלישי.

● שיא קליעה עונתי הציב מג'יק ג'ונסון – 39 נקודות, בניצחון הלייקרס על יוסטון רוקטס 121–110. במחצית הובילו הלייקרס 72–54 אחרי שבשלב מסוים קלעו 18 סלים מ־18 נסיונות. קארים עבדול ג'באר 20 נק' ועבר את גבול 37,060 הנקודות בקאריירה המקצועית שלו.

● מייקל ג'ורדן קלע 33 נק' בניצחון שיקאגו על וושינגטון 112–103. ברנארד קינג קלע 18 נק' למפסידים. אדריאן דאנטלי קלע 32 נק' בניצחון דטרויט 123–116.

תוצאות נוספות: ניו־ג'רזי – פיניקס 117–113, דאלאס – קליפרס 99–87, סיאטל – אינדיאנה 115–105.

יו"ר המפד"ל ויו"ר המועצה הדתית בנשר חשודים בגניבת חומרי בניין מבית העלמין

(עו). יו"ר המועצה הדתית בנשר, אברהם ביטון (44) ומזכיר המועצה הדתית ויו"ר סניף תנועת המפד"ל בנשר, משיח עמר (41), חשודים בגניבת חומרי בניין מבית העלמין לצורך עבודות פרטיות.

שני החשודים הובאו אתמול לפני שופט השלום החיפני כאמל חייר, שציווה לשחרר את ביטון בערבות של 10 אלפים ש"ח, ולעצור את עמר עד ליום שישי. השופט הוציא צו עכוב יציאה מהארץ נגד ביטון.

בארכות מחלק ההונאות של משטרת מרחב חיפה, סמ"ר עדי אלי, טען בבית-המשפט כי יו"ר המועצה הדתית חשוד בכך שבמהלך 1986 היה מעורב בלקיחת חומרי בניה וכלי עבודה מבית העלמין שבנשר, לשיפוץ בית הכנסת "היכל שלמה" ושיפוץ סניפי תנועת הליכוד ותנועת המפד"ל. בשנת 1981, טוענת המשטרה, זייף יו"ר המועצה הדתית את חתימת נציג הרשות המקומית על רשימת הרכב המועצה הדתית שאושרה ע"י שר הדתות.

בא-כוח המשטרה אמר, כי חקירתו של ביטון טרם נסתיימה, אך אין צורך בהמשך מעצרו.

בדיון לגבי החשוד משיח עמר, טען מפקח-משנה שאול גולדמן, כי החשוד הינחה שני עובדים מהמועצה הדתית בנשר, יעקב תורג'מן ושלמה בוגלה, להשתמש בחומרי בניה וכלי עבודה של בית העלמין, המיועדים לחפירת קברים בלבד. כמו כן נעשה שימוש שלא לצורך ברכב של "חברה קדישא" כדי לשפץ את בית הכנסת "היכל שלמה" וסניפי תנועות הליכוד והמפד"ל במקום.

טיולים באוטובוסים להלוויות

בפרשיה אחרת הנחקרת ע"י המשטרה נטען, כי החשוד נהג לארגן טיולים בחגים ולגבות מהמטיילים כספים מבלי שנתן קבלות. לטענת המשטרה, ביקש החשוד השתתפות של מרכז המפד"ל במימון הטיולים, שעל פי החשד נערכו באוטובוסים שאמורים לשמש להסעת אבלים בהלוויות. דבר זה סייע בידי החשוד לשלשל כספים לכיסו.

בא-כוח המשטרה אמר, כי מזכיר המועצה הדתית שיגר חשבונית פיקטיווית של נגריה עבור עבודות שיפוץ בסניף המפד"ל, ובכסף שקיבל, 1,000 שקל, התחלק עם שני עובדי המועצה הדתית, יעקב תורג'מן ושלמה בוגלה. המשטרה טוענת עוד, כי החשוד שילם לשני עובדי המועצה סכום כולל של 150 ש"ח באמצעות צ'קים של הסתדרות הפועל המזרחי, שהיו מיועדים לקרן סעד למזקקים, וכמו כן קיבל 1,000 שקל עבור שיפוץ סניף תנועת הליכוד, שאותם שילשל לכיסו.

עוד טוענת המשטרה, כי משיח עמר חשוד בכך שבבחירות שנערכו לועידת המפלגה ולמוסדות סניף המפד"ל בנשר, הורה לאנשים מטעמו לזייף פתקי הצבעה כדי לגרום להטיית תוצאות הבחירות.

סניגורו של החשוד, עו"ד אבי גולדהמר, טען שהרקע לפרשה זו הוא סכסוך ממושך בין מזכיר המועצה והרב המקומי מרמוזה. עו"ד גולדהמר טען, כי מדובר באיש ציבור מרכזי בנשר, שמעצרו פוגע במעמדו.

השופט כאמל חייר ציין בהחלטתו, כי העבירות המיוחסות לחשוד חמורות ביותר ויש בהן כדי לפגוע ברבותן של המועצות הדתיות ובשמם הטוב של עובדי ציבור.

בעקבות הכלבת במושב ירחיב: חשש להתפשטות למרכז הארץ

הווטרינר הראשי: כלב יכול להגיע מהשרון למרכזי האוכלוסין בארץ

(ס). קיים חשש להתפשטות כלבת מאזור השרון לאזור המרכז, לאחר שכלב שנשך עלוידי שועל נגוע במושב ירחיב בשרון, מת מכלבת.

הווטרינר הראשי של משרד הבריאות, ד"ר גרשון חסיס, הוציא בראשית השבוע הוראות קפדניות לכל הרופאים הווטרינרים של הרשויות המקומיות, להתחיל במבצע השמדת כלבים משוטטים.

ד"ר חסיס אמר, כי 40 ק"מ המפרידים בין השרון למרכז הארץ מהווים מרחק קצר ביותר, והכלב נגוע עלול להגיע למרכזי אוכלוסין במרכז הארץ.

לדברי ד"ר חסיס, בארץ "עושים צחוק" מפקודות הכלבת ואנשים לא מקפידים כראוי על ההוראות המחייבות לקשור כלבים ולהציגן על פיהם מחסום. "אילו היו מקפידים לעשות כן, לא היתה בקרב וטרינרים הורה להתפשטות כלבת", אמר.

בהתיחסו לפרה שנפגעה בכלבת במושב ירחיב, ובשרה חולק לחברים, אמר ד"ר חסיס כי הווטרינרים של משרד החקלאות אינם רואים בעין יפה את התערבות הווטרינרים של משרד הבריאות בתופעה זו. לדבריו, קיים קשר של שתיקה בכל הקשור לנושא השחיטה השחורה.

"ידוע לנו שהתופעה נרחבת. ולמרות זאת רק תלונה אחת הגיעה במשך השנה והוגש כתב אישום נגד חקלאי ממושב.

משפחה הבעירה מדורת גחלים בחדר-השינה והורעלה מהעשן

14 הורעלו מפליטת גז רעיל מתנורי חימום לא-תקינים

(ס). 14 אנשים מרחבי הארץ נפגעו שלשום בלילה מהרעלת גז תחמוצת הפחמן שנפלטה מתנורי חימום לא-תקינים. 8 מהם הובהלו לבתי-חולים עלוידי הילדים בחיפה, ומצבם הוגדר כבינוני. באחד המקרים הורעלה משפחה מירושלים, לאחר שהבעירה בחדר-השינה מדורת גחלים שפלטה גזים רעילים.

משרד הבריאות פנה לציבור [illegible] ומבקש להקפיד על שימוש בתנורים תקינים, בעלי תו תקן ובתנורי קמין עם ארובה תקינה.

הרעל הוד תחמוצת הפחמן פוגע במהירות במערכת העצבים, וקיימת סכנת מוות לנפגעים. הרעל נפלט ללא ריח וללא צבע ולפיכך חובה על המשתמשים בתנורי חימום לשים [illegible]

הריכוז הגדול ביותר של חולים שנפגעו מפליטות הוד תחמוצת הפחמן.

סימני ההרעלה הם: טישטוש בראיה, תחושת חנק, התעלפויות, עירפול חושים עד אובדן הכרה. כל מי שחש בתחושות אלה, חייבים לפנות לחדר מיון.

[illegible]

חלק מעצורי מבצע נגד סמים חשודים גם בהפעלת תחנת טלוויזיה בכבלים באזור חיפה

מאת נורית כהנא
כתבת "הארץ" בחיפה

במבצע שנערך בליל שלשום לתפישת סוחרי סמים באזור מרכז זבולון, שכינויו "נער שליה", נעצרו 18 חשודים בביצוע עסקות סמים. לצורך המבצע הלילי גויסו כ-100 אנשי משטרה. מפקד משטרת חיפה, תת ניצב יעקב חביב, מסר כי בין העצורים סוכן משטרתי, שפעל כמה חודשים במכירת הרואין. יתר העצורים — מקרית אתא, צור שלום, קרית מוצקין וקרית ביאליק.

בכוונת המשטרה להגיש נגד העצורים כתבי אישום בתוך תקופת מעצרם. נודע כי נגד אחד מן העצורים הוגש גם כתב אישום על הפעלת תחנת כבלים באזור קרית ביאליק. שני עצורים נוספים חשודים בהחזקת טלוויזיה בכבלים או מפעילים אותן. אחד החשודים שנעצר בקשר לסמים חשוד גם בהקיפת שני ווילים במנוית בהוד הכרמל.

תנ"ץ חביב אמר כי באחרונה מתגברת מגמת הברחות הרואין מלבנון על "חשבון" הברחות חשיש. המשטרה תתגבר את המאבק בסחר הסם המסוכן מסוג הרואין.

בימ"ש הורה למכתשים להמשיך בהנחת קו ביוב עד רמת חובב

הוועדה המחוזית החליטה כבר לפני שנה וחצי כי ברמת חובב יינטע יער שיושקה במי השפכים ואולם המפעל נמנע מהמשך העבודה על הקו בטרם יוחל בנטיעות

מאת אבי אלעד
כותב "הארץ"

בית-משפט השלום בבאר-שבע הורה למפעל מכתשים בבאר-שבע להמשיך בעבודות להנחת קו הצינור המיועד להולכת השפכים הרגילים של המפעל עד לאתר רמת חובב, המרוחק כ-12 ק"מ מבאר-שבע.

המדובר בפרשה, הנמשכת כבר שנים, שבמהלכה לחצו רשויות התכנון, איכות הסביבה והבריאות, על מפעל מכתשים שידאג לפיתרון יסודי לסילוק שפכיו, שיצרו מטרדים קשים במשך עשרות שנים בנחל באר-שבע, המתנקז לאגן נחל הבשור.

לפני כשנה וחצי אישרה הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה בדרום תכנית שבמסגרתה סוכם שעד ינואר 1988 תשלים מכתשים את הנחת הקו לרמת חובב ותפתור את בעיית סילוק השפכים עלוידי ניצולם לגידול יער במקום. המפעל השלים את שלב א' של הנחת הקו, אולם נמנע מלהמשיך בעבודות להנחת הקו עד לרמת חובב, כדי שניתן יהיה לגשת לנטיעות.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי - טבריה

הודעה לפי סעיף 941 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה לתוספת מגורים בגוש 17501 חלקה 4 בעילוט. המבנה לא שומר על מרווח מינימלי. לאחוזי בניה מעל למותר

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגיש לועדה תוך 15 יום מפרסום מודעה זו.

סמיר ע. חק
יו"ר הוועדה

הומתק עונש דוד שהורשע במעשי סדום ב-3 אחייניו

עונשו של נאשם שהורשע בביצוע מעשי-סדום מתמשכים בשלושה בנים של אחיו, הומתק לארבע שנות מאסר, לאחר שהתביעה עשתה עסקת טיעון עם הנאשם, שהודה במעשים שיוחסו לו ובה בזה הוחלף סעיף האישום ממעשי-סדום למעשים מגונים.

מעשים אלה בוצעו לפני שנתיים ובשנה האחרונה בשלושה מאחייניו של הנאשם, בן 31, מקריית-גת. קורבנותיו היו שלושה מאחייניו, כי בעת שביצע בם מעשי-סדום הם היו בני 10, 11 ו-13 שנה.

אב בית-הדין, השופט גלעד גלעדי, קרא אתמול את גזר-הדין שניתן בהסכמת שני השופטים האחרים בהרכב, אהרן טומשוף ו-[illegible] פלפל.

השופט גלעדי אמר: "לנאשם עבירות קודמות מרובות, נגד רכוש. המעשים שעשה המורים ביותר ניתן לכנותם זוועתיים. הם נעשו בתוך המשפחה, כלפי בני אחיו הקטנים, ואפילו לא התנגדו למעשיו, כטענת הסניגור, הראי שפחדו ממנו, או שרחשו לו כבוד כדודם".

השופטים הוליכו לשלוח את הדוד ל-4 שנות מאסר בפועל.

על מאפיית הנגב נאסר באיסור מוחלט לאפות

מאת איתן רבין

משרד הבריאות הורה אתמול למאפיית הנגב — אחת המאפיות הגדולות בבאר-שבע — כי נאסר עליה באיסור מוחלט לאפות לחם ולהפיץ אותו באיזור באר-שבע והדרום.

האיסור בא בעקבות ביקורת שיגרתית שנערכה אתמול במאפיה העלתה ממצאים תברואתיים חמורים ביותר: על קירות המאפיה נתגלה טיח הגורם לנזק, וכן נתגלו מכונות ומחסנים המעלים עובש.

ממשרד הבריאות נמסר, כי עד אשר לא יתוקנו הליקויים, לא תותר אפיית לחם במאפיית הנגב.

משרד החינוך מכיר בקולג' המוסלמי בבאקה

מאת עטאללה מנצור

משרד החינוך והתרבות החליט להכיר באופן רשמי בקולג' מוסלמי ראשון בישראל. המוסד האקדמאי עומד לקום בכפר באקה אל-גרביה, ביוזמת הדרושים מכת "אתבאע אש-שריעי" — מעין חסידים — הפעילה בעיירה זאת.

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, מסר על כך בעת ביקור שערך בבאקה אל גרביה ובמסגד הענק שהוקם בשנה האחרונה הדרישים. ליד ספריה ציבורית מרשימה. שטח המסגד עולה על 1,250 מטר מרובע, והוא נבנה בהתנדבות על ידי החסידים מאבן לבנה ושיש. השייך, מוחמד ג'מיל קאסמי, אמר כי הקולג' המוסלמי ישכון בקומת הקרקע, מתחת למסגד, וילמדו בו מורים אקדמאים ממצרים.

כמה תושבי עזה נכנסים לפיג'ו סטיישן? — 17

מאת איתן רבין

מחזה נדיר נגלה אתמול לעיניהם של שוטרים וחיילי צה"ל, המשרתים במחסום בחליעה, בכניסה לרצועת עזה.

במהלך ביקורת שגרתית — במסגרתה נבדקים כלי-רכב ערביים הנכנסים לעזה — עצר אחד החיילים רכב פג'ו סטיישן, ומתוך ארגז הרכב ירדו ארבעה-עשר נוסעים. בתא הנהג ישבו שלושה נוספים — סך-הכל שבעה-עשר במספר.

השוטר הרשום רשם לנהג דו"ח.

ניצלו דייגים שספינתם התהפכה מול חוף נתניה

(ע). שני דייגים, שסירתם התהפכה ונטבעה כבה בלב ים מול חוף נתניה, ניצלו בנס. אחד מהם הגיע בשחיה באפיסת כוחות לחוף והתעלף. שני צעירים ששהו בחוף הים, הזעיקו עזרה והגיש העסר, קפוא ורועד מקור, לבית-החולים.

בחדר-המיון סיפר הניצול, כי חברו הדייג נותר בים. שני הצעירים יצאו לחוף ואיתרו את הדייג השני, שהגיע עם סירתו על גלי הים הסוערים.

שני הדייגים יצאו לפרוש רשתות ביום שני בבוקר. מזג האוויר היה סוער, הגלים הגבוהים הרדו כבבואה למנוע הסירה וקינו אותה. אחד הדייגים, בן 40, החליט להגיע לחוף בשחיה. במים קרים הוא לאבד את כוחותיו. "חשבתי שזה הסוף. פתאום הגיע גל ענק שהציף אותי ונתן לי כוח. באפיסת כוחות הגעתי לחוף בנתניה ושם לא יכולתי לזוז עוד", סיפר.

מזלו של הדייג השני האיר לו פנים, כאשר שני צעירים שהו אותה עת בחוף, וזיהו מזג האוויר הסוער, והאלה הבחינו בו והזעיקו עזרה.

בחצרות מושבות הגליל יקימו "נופשונים"

מאת אבי גבאור

איכרי מטולה, יסוד-המעלה וראשפינה יקימו בקתות-נופש (נופשונים) בחצרות משקיהם ויאכסנו בהן, בעונת התיירות, תיירים מישראל ומחוצה לה, שיחפצו לבלות את חופשותיהם באיזור חקלאי מיוחד.

הקמת הבקתות תתאפשר בעקבות התערבותו של שר החקלאות, אריה נחמקין, שביטל דרישה מוקדמת של מנהל מקרקעי ישראל לחייב את האיכרים בביצוע הערכות שמאי ובתשלום אגרות כתנאי להקמתן של הבקתות. כבר בימים הקרובים ייצא מנכ"ל התאחדות האיכרים לביקור בשטרסבורג שבצרפת, כדי לבדוק את התנאים לרכישתן.

שלמה רייזמן מסר אתמול, שהכוונה היא שהאיכרים יממנו מכיסם את רכישת הבקתות, שיוקמו בחצרותיהם.

מדובר בבקתות מפחות בגדלים שבין חדר אחד לארבעה חדרים, הנופשים, שיקבלו ממשפחות האיכרים שירותי אירוח מלאים, כולל ארוחות-בוקר, יוכלו להשתלב — לפי רצונם — בפעילות במשק.

שיטת אירוח דומה פועלת זה שנים בהצלחה בחבל אלזאס-לורן שבצרפת, ובכוונת התאחדות האיכרים הישראלית לנסות ולחקות אותה.

סיוון החלימה מדלקת הריאות ותשוחרר הבוקר

מאת נורית אמיתי

סיוון סלומון, בת ה-6, שאחיה ואחותה נפטרו מסיבוך אשר נבע מדלקת ריאות ויראלית החלימה והיא תשוחרר הבוקר מבית-החולים לביתה שברמת-השרון.

לפני כשבועיים נפטר בבית-החולים מאיר בכפר-סבא, יותם סלומון (3.5) לאחר שלקה בדלקת ריאות ומצבו התדרדר. לאחר ימים מספר אושפזו שתי אחיותיו, נועה בת השנה וסיוון בת השש בביה"ח בילינסון בפתח-תקווה. ביום ו' בבוקר נפטרה נועה. סיון החלימה.

ד"ר טומי שינפלד, מנהל היחידה לטיפול נמרץ בילדים בבילינסון, הדגיש כי מצבה של סיון טוב והיא אינה מדבקת. "אין כל מניעה מקיום מגע עימה", קבע הרופא.

עוד ציין ד"ר שינפלד, כי מותם של האח והאחות הוא מקרי ויתכן שנבע בשל בעיה במנגנון החיסוני של הגוף.

באשר לנגיף הגורם, הסביר ד"ר שינפלד כי הוא גורם לזיהומים ולעיתים גם לדלקת ריאות קצת יותר קשה מהרגיל. לעיתים, הוא מסביר, פוגע הזיהום גם במערכות הכבד, מח העצם ומערכת העצבים המרכזית. מכל מקום, הדגיש הרופא, ברוב המקרים החולים הבריאו גם כאשר מחלתם היתה קשה.

שדרן "קול השלום" חשוד בהעלמות מס

(ע). תקליטן ושדרן "קול השלום", גד ביטון, הובא אתמול לבית משפט השלום בתל-אביב כחשוד ב"העלמת שיטתיות של מס", ושוחרר בערבות.

חוקר המס שלום זיתי טען בבית המשפט, כי בעקבות פעילה סמויה של מחלקת חקירות מס ערך-מוסף באזור תל-אביב הצטברו חשדות נגד ביטון. החשוד הוגדר עלוידי החוקר כ"נותן שירותי-מוסיקה-דיסקו באירועים פרטיים, ואחד מבכירי התקליטנים בענף". זאת, נוסף להיותו שדרן ב"קול השלום".

החוקר טען, כי בחיפוש שנערך שלשום בביתו של ביטון ובמשרדו בתל-אביב, נתפסו מיסמכים ורישומים רבים. מחקירה ראשונית עולה, להערכת החוקר, כי העלמות המס בשנים האחרונות עלולות להסתכם, לגבי הנאשם, ברבבות שקלים. כן ציין, שביטון הודה בחקירה הראשונית באי-ניהול ספר הזמנות והשמטת חוזים שנחתמו עם לקוחותיו.

החוקר לא התנגד לשחרורו של ביטון בערבות. והשופטת דבורה ברליינר הורתה לו להפקיד דרכונו אצל שלטונות המס. כן קבעה ערבות בסך 10,000 ש"ח.

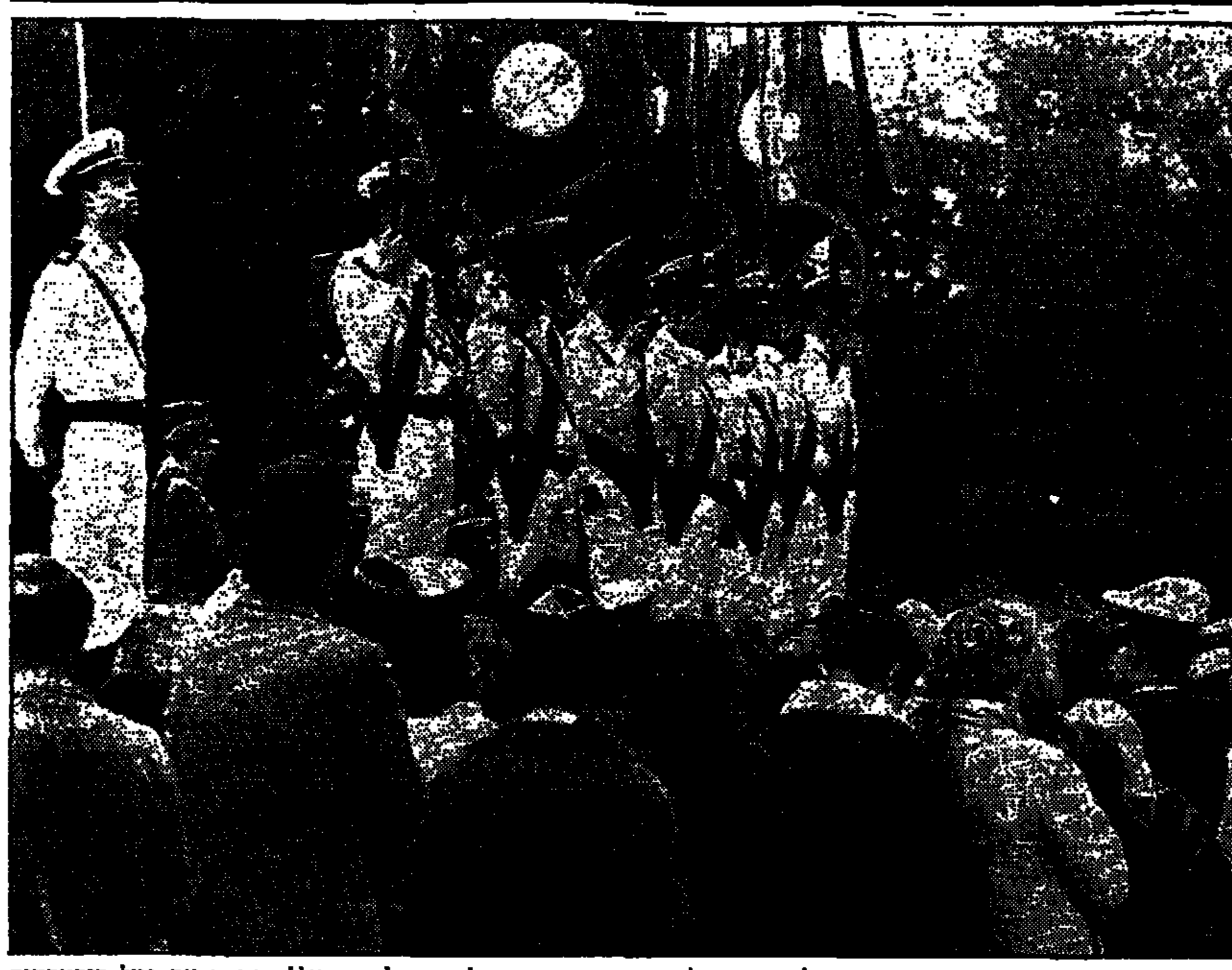

טקס אזכרה לנעדרי הצוללת דקר נערך אתמול בבית העלמין הצבאי בהר הרצל בירושלים. הצוללת עזבה את נמל פורטסמות שבאנגליה ב-9 בינואר 1968 בדרכה לחיפה. לאחר חניית ביניים בגיברלטר, המשיכה הצוללת בדרכה לנמל חיפה בצלילה. בליל ה-25 בינואר 68 התקיים הקשר האחרון עם הצוללת, שנותק במפתיע ולא חודש. החיפושים הרבים אחר הצוללת לא הצליחו להביא לפתרון תעלומת העלמה. בטקס האזכרה אתמול השתתפו המשפחות השכולות של הנעדרים, מפקד חיל הים, אלוף אברהם בן שושן, הרב הראשי של צה"ל, אלוף גד נבון, קצינים וחיילי חיל הים. יחזקאל פוליבריץ, אביו של אחד הנעדרים, קרא משירה. (צילום: רחמים ישראלי)

הממונה על מחוז ירושלים שוקל לבטל רשיון ההוצאה לאור של "דרך הניצוץ"

העיתון הוא בטאונה של קבוצת "ניצוץ" המשתייכת לחד"ש ● לטענת הממונה על המחוז הוצגו לפניו מסמכים חסויים המעידים על זיקת הקבוצה ל"חזית הדמוקרטית" של חוואתמה

מאת אורי ניר
כתב "הארץ"

הממונה על מחוז ירושלים, אלי סוויסה, שוקל לבטל את רשיון ההוצאה לאור של העיתון "דרך הניצוץ" המתפרסם בעברית ובערבית מטעם קבוצת "הניצוץ", אחד הפלגים של החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש).

במכתב שנשלח שלשום למערכת העיתון, כתב סוויסה כי הוצג לפניו חומר המצביע על כך שלעיתון זיקה של ממש ל"חזית הדמוקרטית לשחרור פלשתין" (ארגונו של נאיף חוואתמה). עורכי העיתון הוזמנו להציג את השגותיהם על הכוונה לסגור את העיתון עד ל-6 בפברואר.

עורכי "דרך הניצוץ" דחו אתמול מכל וכל את ההאשמה שהועלתה נגדם הממונה על המחוז. העורך הראשי, אסף אדיב, חבר מזכירות חד"ש, אמר כי הכוונה לסגור את העיתון הינה "צעד פוליטי שפירושו סגירת פיות של עיתון בשפה העברית והערבית, היוצא מזה עשר שנים, ומוכר בציבור היהודי והערבי". עוד אמרו עורכי העיתון, כי הכוונה לסגור אותו היא חלק מהתקפה נגד כל מי שמסקר את בצורה אמיתית ובנה את המתרחש בשטחים הכבושים".

"הזיקה היחידה שלנו היא לחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון — חד"ש — ולמאבקו הלגיטימי של העם הפלשתיני, אך אין לנו שום זיקה או קשרים עם ארגון פלשתיני זה או אחר", אמרו אתמול עורכי העיתון.

הממונה על המחוז, אלי סוויסה, חזר וציין אתמול כי החליט לסגור את העיתון לאחר שלידי גורמי הביטחון הגיעו ידיעות ברורות וחותכות על קשריו עם ארגון "החזית הדמוקראטית לשחרור פלשתין", ובידיו הוכחות מספיקות לקשרים אלה, שאין הוא יכול לפרטן.

שלושה צעירים מהשטחים נעצרו ל-12 יום בחשד שרצחו את יוסי בן-גל

בא כוח המשטרה הגיש לשופטת חומר חסוי ● סך הכל בידי המשטרה שבעה עצורים בפרשה

(ע). שני צעירים מכפר ג'בליה שברצועת עזה ועציר מראמאללה נעצרו אתמול בבית-משפט השלום בתל-אביב ל-12 יום, כחשודים ברצח יוסי בן-גל בשבוע שעבר.

כזכור, התגלתה גופתו של בן-גל (34), בתעלה בצד הכביש לירושלים, אור ליום חמישי בשבוע שעבר. אתמול הובאו בפני בית-המשפט חוסאם אבו-אלרג'אן ומוחמד אבו-אלרג'אן, שניהם בני 20 מג'בליה, ותאלר שמסבה, בן 28, מהכפר קטנה ליד ראמאללה. למעשה, זוהי פעם שניה שהשלושה מובאים להארכת מעצרם, אלא שבסוף השבוע שעבר החשודו בגניבת רכב ואילו עתה — ברצח בן-גל.

בא-כוח המשטרה, פקד רחמים תובל, הגיש לשופטת חומר חקירה חסוי, ואמר שמדובר בעבירה חמורה ביותר. הוא ביקש לאפשר למשטרה להשלים את החקירה.

בתשובה לשאלות הסניגור, עורך-דין יוסף וייל, סיפר החוקר כי למשטרה כמה גירסאות לגבי מקום ביצוע הרצח, אולם טרם הוברר בדיוק כמה אנשים השתתפו במעשה בפועל. "כרגע — עצורים בפרשה שבעה אנשים", סיפר פקד תובל, "אבל כנראה שלא כולם נכחו בשעת הרצח".

החשוד מוחמד אבו אלרג'אן הכחיש כל קשר למעשה וטען כי היה בביתו בזמן שבוצע הרצח.

השופטת, דבורה ברלינר, הבהירה כי לגבי החשוד השני, חוסאם אבו אלרג'אן, אין כל מקום לדיון, מאחר שהודה במעשה הרצח, ולא ביקש לומר דבר בבית-המשפט. אשר לשני חבריו — בידי המשטרה הודעות הקושרות אותם ישירות למעשה, למרות "אליבי" שמסר תאלר שמסבה.

השופטת דחתה את גירסת הסניגור, כאילו רק החשוד הראשון היה הרוצח, ואילו שני חבריו זרקו את הגופה אל צדי הכביש. לפיכך, הורתה להאריך מעצר השלושה עד סוף החודש.

ערך את העמוד יצחק לאור

מיטק
מרכז ישומי טכנולוגיות מידע בניהול
ליד המרכז הישראלי לניהול

21.1.88
מועד סיום ההרשמה
למסלול הפרוס
הקדימו הרשמתכם !

התחרות הארצית בניהול תשמ"ח

קבלת החלטות עיסקיות בעזרת מחשב אישי

כמו בשנים שעברו מקנה התחרות למשתתף התנסות בניהול פירמה ברמה בכירה, הבנה בתהליך קבלת החלטות, תחושת הישג אישי וצוותי, רכישת מיומנות בקבלת החלטות בסיוע כלים ממוחשבים ו... פרסים.

אבל השנה

* הפרס הראשון הוא יבמ PS/2 לכל אחד מחברי הצוות הזוכה!
** יתקיימו סדנאות להכרת המשחק עוד לפני התחרות !!
*** יפתחו 3 מסלולים לבחירתכם:
• מסלול פרוס — בזמנכם החופשי
• מסלול מרוכז — מתחילים בבית, גומרים במרתון
• מסלול מהיר — יומיים במלון השרון

ובנוסף פרסי תוכנה מתנת "איטה", "לוגו", "ערוך" ו-"רשף" עתונות מקצועית מתנת "מירב".

טלפן למיט"מ, טל. 03-257202 לקבלת פרטים ותשקיף מפורט

בחסות: בנק דיסקונט יבם ישראל עיתון הארץ

המרכז הישראלי לניהול

هكذا من الأصل

חדשות כלכלה

חב' נתיבי איילון ועיריית תל־אביב–יפו החלו בסלילת כביש חדש שיחבר את יפו עם מרכז ת"א וצפונה. הכביש החדש נסלל בהמשך לשד' ירושלים, צפונית לדרך אילת, ויחבר את השדרות עם כביש הביילת של תל־אביב (רח' קיפמן). אורכו של הכביש החדש כק"מ אחד, והוא יהיה בעל ארבעה מסלולים עם אי־תנועה מרכזי שבו ישולבו עמודי תאורה ונטיעות.
(חיים הנדוורקר, צילום: י.פ.פ.א.)

בנק המזרחי בניו־יורק יימכר במכרז פנימי בין בעלי המניות

בנק המזרחי, המחזיק ב־54% ממניות חברת האחזקות הרשומה בהולנד ומנהלת את הבנק הניו יורקי, לא יוכל להשתתף במכרז

מאת אריה לביא

בנק המזרחי בניו־יורק יימכר במכרז פנימי שייערך בין בעלי המניות של הבנק, החליטה מועצת המנהלים של חברת האחזקות (ההולדינג) הבינלאומית, המחזיקה במניות של בנק המזרחי בניו־יורק ובנק המזרחי בשווייץ.

בנק המזרחי מחזיק ב־54% ממניות חברת האחזקות הרשומה מטעמי מיסוי ברוטרדם, הולנד. יתר בעלי המניות הם משקיעים זרים, רובם מארה"ב. בין בנק המזרחי לבין השותפים הזרים התגלעו חילוקי־דעות חמורים בקשר לניהול הבנק. השותפים הזרים דרשו זה זמן רב לקנות את השליטה בבנק, אך הנהלת בנק המזרחי נמנעה מכך.

באחרונה הושג הסדר לפיו בנק המזרחי בניו־יורק יימכר למשקיעים הזרים. בשלב זה יש עדיין חילוקי־דעות לגבי שוויו של הבנק, שרווחיו ירדו באופן חד בתקופה האחרונה, לאחר שבעבר שיפר את רווחי כל קבוצת בנק המזרחי.

סוכם לפרסם מכרז פנימי בין בעלי המניות, כאשר בנק המזרחי עצמו לא יוכל להשתתף בו. בנוסף לכך, סוכם על הזמנת חוות־דעת מרואה־חשבון חיצוני, שיעריך את שוויו של הבנק.

כל תקציב המחקר ופיתוח במשרד התעשיה נוצל ב־87

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

כל תקציב המו"פ של המדען הראשי בשנת '87 נוצל — כך מסר אתמול, יגאל ארליך, המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר.

בשנת '87 אישר משרד המדען הראשי 580 בקשות לסיוע, בהשוואה ל־517 בקשות בשנת '86 — גידול של 12% במספר הבקשות שאושרו.

גם במספר בקשות הסיוע היה גידול. בסך הכל, הוגשו למדען הראשי 700 בקשות לסיוע, ב־13% יותר מבשנת '86.

ארליך הזהיר, כי על אף העליה במחקר ופיתוח בשנת '87, קיימת ירידה של כ־10% במספר האנשים והתקציבים המוקדשים למו"פ בחברות האלקטרוניקה בשנתיים האחרונות.

ארליך ציין עוד, כי למרות שהיקף התקציב שהועמד לרשות המדען הראשי בשנת '87 היה גדול יותר ב־23% מבשנת '86, שבה היה התקציב 65 מיליון דולר בלבד — הרי קיימת ירידה ריאלית של 30% ביחס לתקציב המו"פ של המדען בשנת 84/5'.

מס הכנסה טעה: 10,000 נישומים קיבלו פנקסים למקדמות מס גבוהות מדי

מאת דן מגיר

נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ', התנצל אתמול בפומבי בפני כ־10,000 עצמאים שקיבלו פנקסים לתשלום מקדמות מס בסכומים גבוהים מכפי שמגיע מהם ע"פ החוק.

שיעור המקדמות נקבע על סמך 92% ממחזור העסקות ו־8% מהדרישות הם בסכומים קבועים. בחישוב הסכומים הקבועים נפלה טעות, והמקדמות שנשלחו היו גבוהות מן הנדרש. נציבות מס הכנסה הודיעה אתמול על כך ומסרה שבימים אלה היא שולחת פנקסי מקדמות חדשים לאותם נישומים.

שרות חקירות כללי ש.ח.כ.
מקבוצת "השמירה"
31 שנות נסיון והצלחה בארץ ובעולם לשרותך!
בחקירות בינלאומיות
איתור אנשים ורכוש
בדיקת מעמד כלכלי
בדיקות גרפולוגיה
ש.ח.כ. S.I.A.
תל־אביב, רח' אנגל 8
טל' 621975 (03), 623054
מיסום שווק

הווע"פ של הבורסה יתבקש לאשר מחר בקשות גיוס הון בהיקף 84 מיליון ש'

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוועד הפועל של הבורסה יתבקש לאשר בישיבתו מחר בקשות לגיוס הון בהיקף של 84 מיליון שקל. חלק הארי של בקשות גיוס ההון יהיה באגרות חוב.

די.אי.סי., חברת ההנפקות של דיסקונט השקעות, מבקשת לגייס 35 מיליון שקל באגרות חוב צמודות מדד. משכן, בנק המשכנתאות של בנק הפועלים, מבקש לגייס 10 מיליון שקל באגרות חוב, כשהתמורה תועבר כהלוואות למשתכנים. רשת הריבוע הכחול הנכסים, הנמנית עם הקראוס, מבקשת לגייס באגרות חוב 20 מיליון שקל, שיושקעו בהמשך הפיתוח של הרשת.

חברת דלתא גליל, מבקשת לגייס במניות ובניירות־ערך הניתנים להמרה במניות, 15 מיליון שקל. את הסכום הזה ביקשה החברה לגייס במקור בבורסה של לונדון, ברם בעקבות המפולת בוול־סטריט שונתה התכנית. ועדת ניירות־הערך של הבורסה, שקיימה דיון ראשוני בעניין, ביקשה להסב את תשומת לב חברי הוועד הפועל לכך, שדב לאוטמן, הבעלים של דלתא, מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברה וגם כמנהלה.

בקשת גיוס 4 מיליוני השקלים של חברת קינג מיסבי־מגע אושרה עקרונית. ועדת ניירות הערך המליצה שלא לאפשר לשנות את הסכם דמי הניהול בחברה, אלא לקבוע כי דמי הניהול המשולמים לבעלי העניין, לא יעלו על 2% ממחזור המכירות, או 7% מהרווח המתואם לאינפלציה — הנמוך מבין השניים.

עיריית תל אביב מפרסמת מכרז להשתתפות בהקמת "מרכז השלום"

יתפרסם היום בארץ ובחו"ל ● אמור להיות מרכז המסחר והמשרדים הגדול בישראל

מאת אריה לביא

עיריית תל־אביב מפרסמת היום מכרז ראשוני להקמת פרוייקט "מרכז השלום", שאמור להיות מרכז המסחר והמשרדים הגדול בישראל. הפרוייקט יוקם על שטח של 34 אלף מ"ר במרכז אזור העסקים הצפוני של תל־אביב, סמוך לצומת שבין דרך השלום — רחוב קפלן לבין כביש נתיבי איילון ודרך פתח־תקווה.

על־פי התוכניות, הנמצאות כעת בשלבי אישור, יקימו מרכז בשטח של 150 אלף מ"ר (פי 5 ממגדל שלום בתל־אביב). מזה יהיו 120 אלף מ"ר משרדים ו־30 אלף למסחר ושירותים. בשטח המשרדי יקצו כ־50 אלף מ"ר לבעלי מקצועות חופשיים, שיעברו מאזורי מגורים בתל־אביב.

עיריית תל־אביב מבקשת להתקשר עם יזם שירכוש את זכויות הקרקע, יתכנן, יפתח ויבנה את הפרוייקט. בשלב זה מבקשת העירייה לקבל פרטים על המעוניינים להשתתף במכרז, ויכולתם המקצועית והפיננסית, עד סוף מרס 1988.

סופר "הארץ" מציין שהאחים רייכמן מקנדה גילו לפני שנים מספר עניין בקרקע זו להקמת קריה ממשלתית ומסחרית. אך לאחר עיכובים שונים הם חזרו בהם מהצעותיהם וניתקו כמעט כל קשר מסחרי עם ישראל עד לפני כשנה. לא מן הנמנע שהם יבקשו להשתתף במכרז זה.

בממשלה שוב נדחה הדיון במס היסף הסיבה הפעם: פת לא נמצא בארץ

במערך זועמים על הדחיה וטוענים: לשמיר ברור כי יש רוב בעד המשך המס והדחיה הנוספת באה, כדי לשכנע את השרים לוי, פרץ, שפירא והמר לשנות את דעתם ולתמוך בביטול המס

מאת דן מגיר

הדיון בממשלה בהצעת שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, להמשיך בגביית מס היסף, נדחה ע"י מזכירות הממשלה בעוד שבוע ויתקיים לא בישיבתה הקרובה, אלא בזו שלאחריה. הנימוק שניתן לדחיה נוספת זו של ההצעה, המונחת כבר כחודש על שולחן הממשלה, הוא שהשר גדעון פת — שהיה אמור לחזור מחו"ל — ישוב רק ביום א' בערב ולא יוכל להשתתף בישיבה הקרובה.

עיכוב הדיון בהצעת יעקבי עד לשובו של פת, נובע מהטענה שהוא האחרון הציע הצעה מנוגדת להצעת יעקבי, ובמקום הכבדת המיסים על בעלי הכנסות גבוהות, יוריד שיעור המס השולי מ־48% ל־45%.

במערך זועמו אתמול על הדחיה החדשה בדיון. לדבריהם, הדיון נסחב מפני שברור לרה"מ ולשר האוצר שכרגע יש בממשלה רוב להמשכת מס היסף. הדחיות נועדו לתת זמן לליכוד לשכנע שרים שמתכננים להצביע בעד הצעת יעקבי. היעדים לשיכנוע הם בעיקר השרים לוי, קצב, פרץ, שפירא והמר.

בינתיים מגבש השר יעקבי לזכות בתמיכה של סקטורים שונים בהצעתו. שלשום זכה לה בפורום ראשי הוועדים הקשורים למפלגת העבודה.

הבינלאומי לא רוצה עסקים עם אסי דיין

מאת אריה לביא

הבנק הבינלאומי אינו מעוניין לעשות עסקים עם השחקן אסי דיין, בנו של שר הביטחון לשעבר, משה דיין ז"ל.

הנהלת הבנק הבינלאומי פירסמה אתמול חוזר בין סניפי הבנק, ובו הוראה למנהלי הסניפים לא לפתוח חשבונות ע"ש לאסי דיין בלי לקבל היתר מיוחד מאגף האשראי בהנהלת הבנק.

חוזרים מסוג זה שכיחים לגבי לקוחות שלבנק היה ניסיון שלילי לגביהם.

דובר הבנק הבינלאומי סירב להגיב על החוזר, בציינו שמדובר ביחסים שבין לקוח לבנק.

שחיקת רווחיות פוגעת ביציבות ענף הבשר ומאיימת על קיומו

מזהיר קורט גיבור, מנהל אגף המזון בהתאחדות התעשיינים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ענף מוצרי הבשר נמצא על סף התמוטטות בגלל שחיקה נמשכת של רווחיות, כך הזהיר אתמול קורט גיבור, מנהל אגף המזון בהתאחדות התעשיינים.

לדבריו, קיימת שחיקה מתמדת ברווחיות המפעלים בענף זה, וכיום היא בשפל חסר־תקדים.

גיבור תולה את האשמה בממשלה, אשר איננה מאפשרת ליברליזציה ברכישת חומרי־הגלם וכופה על המפעלים לרכוש את הבשר מגורמים מונופוליסטים — מינהל הסחר הממשלתי וענף הלול, תוך שהיא מכתיבה את תנאי הרכישה, המחירים והאיכויות.

הוא מוסיף, כי משרדי הממשלה אינם משכילים להתמודד עם בעיית המפעלים הפועלים ללא פיקוח סניטארי הולם. המתחרים בצורה לא־הוגנת במשרד הבריאות.

משלחת של אל על יוצאת בסוף החודש לבלגראד

מאת זוהר בלומנקרנץ

משלחת של חברת התעופה אל על אמורה לצאת בסוף החודש ליוגוסלוויה, לשיחות על הפעלת קו־תעופה ישיר וסדיר בין שתי המדינות.

מחר תפעיל חברת התעופה טיסה ישירה מיוחדת לבלגראד, עבור אוהדי קבוצת הכדורסל מכבי תל־אביב, המשחקת מול קבוצת "פרטיזן" המקומית. הטיסה תמריא בבוקר ישירות ליוגוסלוויה ותצא חזרה לישראל, שעתיים לאחר תום המשחק.

ועדה בין־משרדית תבדוק טענות על העלאת ארנונה בשיעורים גבוהים מדי

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדה בין־משרדית מיוחדת תבדוק את הטענות על העלאות חריגות בתעריפי הארנונות על־ידי הרשויות המקומיות. בוועדה ישתתפו נציגי משרדי האוצר והפנים ונציגי ענפי התעשיה, המלונאות, המסחר והבנקים.

גורמים המקורבים לוועדה אמרו אמש ל"הארץ", כי רשויות לא מבוססות, המצויות בגרעונות כספיים, יוכלו להעלות את שיעורי הארנונה בשיעור מסויים, לאיזון תקציבן, בתנאי שלא יפגע הדבר ביציבות המחירים.

ההערכה היא שרשויות מבוססות יוכו בערכן ששיעורו יהיה פונקציה של היקף המקורות הכולל של הרשויות הללו והתחשבות בקצב עליית המחירים בשנה האחרונה. הנושאים הללו ייבדקו על־ידי הוועדה המיוחדת.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) תבע אתמול משר האוצר, משה נסים, שלא להתיר העלאת תעריפי הארנונות על־ידי הרשויות המקומיות. תיכון אמר כי "עוד לא יבשה הדיו מעל החלטת הממשלה, שלא להעלאות השנה את תעריפי הארנונות, בהשוואה לשנת 87', וכבר הולכות הרשויות הגדולות לצפצף על האוצר והן מתכוונות להעלות את תעריפי הארנונה ב־16%, כשיעור עליית האינפלציה בשנת 87'.

לקוחות נואשים צובאים על המחסנים של חוות הרהיטים

בינתיים אין אף עו"ד מוכן להיות כונס הנכסים של המפעל והחנות משום שלא ברור אם נכסיה של החברה יספיקו לשלם את שכר הפרקליטים

מאת אבי גנאור

גם אתמול צבאו לקוחות נואשים על המחסנים הסגורים של "חוות הרהיטים" שבאזור התעשיה קריית אריה הסמוך לפ"ת. הבעלים, בני משפחת ליפסון, לא היו במקום, ולבד מכמה פועלים השומרים על המקום הנטוש, לא נמצא שם דבר. חוות הרהיטים ממוקמת מול הבניין הענק והנטוש של רהיטי רביש.

התפתחויות משמעותיות לא אירעו אתמול בנושא חוות הרהיטים. עורכת־הדין גלילה הורנשטיין, המייצגת את הפועלים לבקשת מועצת הפועלים המקומית, התייצבה אתמול בלשכתו של שופט בפ"ת וביקשה שימונה כונס נכסים ל"חווה", אבל בינתיים לא נמצא עורך־דין שיסכים לקבל עליו את המשימה, כיוון שקיים חשש שנכסיה של החברה לא יספיקו לשלם אפילו את שכר הפרקליטים.

ביום שני בלילה דיווח השומר שהוצב לשמור במקום, על נסיון פריצה למחסני ה"חווה". הפורצים הגיעו במכונית "אופל" לבנה, שלפי עדות השומר נשאה לוחית זיהוי מספר 7721182. המשטרה שהוזעקה למקום, התמהמהה והמכונית החשודה הסתלקה אחרי שהפורצים פרצו את חלון המחסן.

אתמול סיפר לי מנהל־עבודה של ה"חווה", שאחת ממכוניות החברה, "פורד" גדולה לבנה שהיתה עמוסה רהיטים, נעלמה כאילו בלעה אותה האדמה. מנהל־העבודה סיפר, כי בעלי העסק הם "אנשים טובים, שפשוט הסתבכו". גם לפועלים היו דברים טובים לומר על הבעלים, למרות שאחד מהם זעק: "אם הייתי מוצא את הליפסונים, הייתי שותה להם את הדם".

"שוק אפור" ו"שיק טובה" — מנהל־העבודה הסביר, כי מוטי ואברהם ליפסון, ואביהם מתתיהו, הסתבכו בחובות ל"שוק האפור" ופיזרו "שיק טובה", כלומר, אתה עושה טובה לאדם שאתה מכיר ונותן לו שיק תמורת שיק נגדי שנמסר לך כבטוחה, אבל בעוד שהשיק שלך מועבר לפרעון לאחרים (למלווים בריבית וכדומה), השיק שקיבלת לביטחון חוזר מהבנק ללא כיסוי.

זה אירע לזוג צעיר מפ"ת, שהזמין בחוות הרהיטים מערכת סלון ב־6,700 שקל שעבורו כבר שילמו בארבעה תשלומים. בני הזוג, שהיו אמורים לקבל את הרהיטים שלהם ביום ראשון, קיבלו מהליפסונים שיק נגדי כבטוחה, אבל השיק היה משוך לחשבון החברה בבנק דיסקונט — חשבון שנסגר לפני כשבועיים.

הכבאים מחריפים העיצומים

(ש). עיצומי הכבאים יוחרפו היום, מסר לכתב עת"ם, רחמים תשרא, יו"ר ארגון הכבאים המקצועיים. במסגרת החרפת העיצומים יחלו הכבאים לנסוע לפי חוקי התנועה גם במקרי־חירום, יעצרו ברמזור אדום ובתמרור עצור, וכך יגיעו ליעדם לאט יותר.

הכבאים, שהודיעו כי ימשיכו בעיצומים עד שיתאפשר להם להתדיין עם המשנה לשלטון המקומי גדעון לב, הודיעו גם כי במחאה על הדרישה מהם לעבוד 47 שעות שבועיות במקום 45, יעברו את ההתנעות לשעתיים ביום ו'.

ערך את העמוד: יצחק לאור

מחירי האשראי בבנק לאומי
ליום 20/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60,000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	עד ה־31.3.88	1.0%	
	עד ה־30.6.88	0.75%	
הלוואה בשקלים צמודים לדולר	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	1.0%	

* עמלת הקצאה לתקופה: עד ה־31.3.88 - 3%. עד ה־30.6.88 - 4 5%
פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

בנק הפועלים מפעיל תוכנית חסכון לנופש

מאת אריה לביא

בנק הפועלים מפעיל מסלול חיסכון חדש לנופש בשם "נופש 88", המיועד למבקשים לצאת לנופש בארץ או בחו"ל ב־1988.

ב"נופש 88" אפשר לחסוך בהפקדות חודשיות לתקופה של 6—9 חודשים, לפי בחירת החוסך. החיסכון הוא בהפקדות חודשיות שוות בנות 150 ש"ח ומעלה, כאשר בתום התקופה החוסך מקבל את מלוא סכום החיסכון, בתוספת ריבית.

החוסך בתוכנית זו ייהנה מריבית קבועה בשיעור של 15% לשנה (ריבית "פריים"), או מריבית משתנה בשיעור של "פריים" בתוספת 2% לשנה (כיום: 17% לשנה), כאשר בתום תקופת החסכון הוא יזכה אוטומטית בגבוהה מבין שתיהן.

בנוסף לכך, ייהנה החוסך בתום תקופת החסכון מזכות לקבלת הלוואה בגובה סכום החסכון, כאשר תקופת הפרעון זהה לתקופת החסכון. ההלוואה מיועדת להגדיל את האמצעים הכספיים העומדים לרשות החוסך לצורך מימון הנופש המתוכנן. הריבית שתחול על הלוואה זו תהיה בשיעור נמוך יחסית, של "פריים" בתוספת 1% לחודש (כלומר, 2.25% לחודש).

מחלקת העליה בסוכנות רוצה לגייס עולים חדשים לעבודה בקטיף

מאת סופר "הארץ"

בעקבות שביתת תושבי השטחים, יוזמת מחלקת העליה והקליטה בהסתדרות הציונית מבצע התערבות של עולים חדשים לעבודה בענף הקטיף. העולים אמורים לבוא במקום הפועלים השובתים.

על־פי נתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, יש לפועלי השטחים משקל ניכר בענף החקלאות (17.6%), והענף נמצא במקום השני בקטגוריה זו, לאחר ענף הבנייה (42.4%).

ראש מחלקת העליה, חיים אהרן, נפגש אתמול עם שר העבודה משה קצב, והעלה בפניו את ההצעה. השר הגיב לרעיון בחיוב, ואמר כי יבדוק עם הגורמים המתאימים אפשרויות ליישומו.

אהרן אמר כי במרכזי הקליטה של המחלקה שוהים אלפי עולים חדשים, שימלים לבוא במקומם של "תושבי השטחים השובתים". כן ציין כי הוא רואה בכך מבצע התערבות לאומי וכי רבים מקרב העולים ישמחו לקחת בו חלק.

לליאורה ומיקי גבאי
ברכות לבביות
להולדת הבת
נופר
הארץ

עיריית תל־אביב־יפו

הזמנה לבונים ומפתחים להגיש הצעות להשתתף בהקמת

מרכז השלום

מרכז המסחר והמשרדים הגדול בישראל

עיריית תל־אביב־יפו, מזמינה בזה יזמים בעלי נסיון ויכולת פיננסית מוכחת, לספק מידע על עצמם, נסיונם וכשרם הפיננסי במגמה להשתתף בסופו של דבר ברכישת זכויות בפרויקט מרכז השלום.

השטח:
חטיבת קרקע מלבנית בשטח של כ־34,000 מ"ר במרכז אזור העסקים הצפוני המתפתח של תל־אביב; בסמוך לצומת שבין דרך השלום - רח' קפלן ולבין כביש נתיבי איילון ודרך פתח־תקוה.

הפרוייקט:
תכנית בנין ערים (הנמצאת בשלבי אישור) מאפשרת לבנות על חטיבת הקרקע כ־150,000 מ"ר של שטח רצפות שימושי; מזה כ־120,000 מ"ר של משרדים (כ־50,000 מ"ר מיועדים לבעלי מקצועות חופשיים שיעברו מאזורי מגורים בתל־אביב), וכ־30,000 מ"ר למסחר ושירותים.

הבעלים:
הקרקע מצויה בבעלות מלאה של עיריית תל־אביב־יפו.

עיריית תל־אביב שוקלת להתקשר בסופו של דבר בחוזה עם יזם מתאים, שירכוש זכויות בפרוייקט, יתכנן, יפתח ויבנה את הפרוייקט ברמה גבוהה ובתוך זמן סביר. יזמים שיש להם הנסיון והיכולת הטכנית והכלכלית להוציא לפועל ולנהל פרוייקט בהיקף ומסוג כזה ושיש להם ענין בכך, מתבקשים לפנות בכתב ולהמציא פרטים בדבר:
תיאור של היזם, המבנה הארגוני שלו ועיקר עסקיו.
נסיון קודם בתכנון, הקמה וניהול של מרכזי מסחר ומשרדים גדולים.
נתונים בדבר האיתנות והיכולת הפיננסית של היזם.

על האינפורמציה להגיע עד יום 31.3.1988 אל: עזרה ובצרון חברה לשיכון בע"מ, דרך פ"ת 105 תל־אביב, מיקוד: 67012 (טלפונים: 03-210785 ו־03-260357), טלקס: 361174/שלום; פקסימיליה: 260357 (תנתן מידע ותאור כללי של הפרוייקט, ניתן להשיג בכתובת הנ"ל).

עיריית תל־אביב־יפו שומרת לעצמה את הזכות לבחור מתוך הפונים מספר מוגבל של יזמים אשר יתבקשו להציע הצעות לרכישת זכויות, להכנון, לפתוח ולבניה של מרכז השלום.

שלמה להט
ראש עיריית תל־אביב־יפו

ציקטו - השקעה עם רווח נקי כל יום.
* צ'יקטו מכונת הרחיצה האוטומטית למכוניות – הטובה והאמינה ביותר.
* צ'יקטו מסתפקת בשטח קטן, ורוחצת בצורה מושלמת.
* צ'יקטו אינה דורשת מפעיל מיוחד.
* צ'יקטו עם הגב הרחב והשירות המצויין של "אל־אור"
CECCATO - צ'יקטו
מכונת רחיצה אוטומטית למכוניות הנמכרת ביותר!
אל־אור אספקה לישראל בע"מ
ז'בוטינסקי 10 בני־ברק, טל. 03)795127 ,706142-3)

הארץ

יום ד', א' בשבט תשמ"ח
20 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

"עטרת כוהנים" מציקה לשכניו הערבים של שרון

מיום ששר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, נכנס לדירה באחד הבתים ברובע המוסלמי בירושלים העתיקה — כך למד סופר "הארץ", מרדכי ארציאלי — מנסה אדם הקרוי בפי ערביי הסביבה "אבו יוסף", להקשות על האנשים הרוצים לבקר אצל דיירי הבית הערבים. הוא מעכבם בכל מיני טענות, מטריד אותם בשאלות, כופה עליהם לקצר את משך ביקורם ונוהג כאילו ניתנה לו סמכות הפיקוח מטעם הרשות. כלפי עיתונאי "הארץ", טען "אבו יוסף" בתחילה כי "אין כניסה" אל דירת אחת משכנותיו של שרון. בסופו של דבר, הניחו לו להיכנס, אבל רק אחרי שקיבל היתר מאדם היושב בישיבת "עטרת כוהנים", ברובע היהודי של העיר העתיקה. צלם שנלווה אל ארציאלי נאלץ להישאר בחוץ.

מי הציב את "אבו יוסף" ליד הכניסה לבית שאריאל שרון קנה אחת את הדירות בו? מי הסמיך את מתי דן, מישיבת "עטרת כוהנים", להכריע אם יוכל עיתונאי לבקר אצל פאטמה קואסמה, כדי לשמוע על התרשמותם של דיירי הבית הערבים מהשכן היהודי החדש שלהם — או אם עליו לוותר על העיסוק במקצועו?

שוטרי משמר הגבול, המאבטחים את דירת השר, לא מנעו מארציאלי את הכניסה. אלא הפנו אותו אל אדם לבוש אזרחית שמכשיר קשר בידו. הבירור העלה כי אותו אדם אינו כפוף לשירות הביטחון הכללי. אבל נראה כי שוטרי משמר הגבול, המוצבים בכניסה לבית מטעם השב"כ, ידעו בכל זאת כי האיש הלבוש אזרחית הוא בעל הסמכות. מה דעתו של ראש הממשלה, הממונה העליון על השב"כ, על מה שנראה כשיתוף־פעולה בין השירות הממלכתי לבין קבוצה של אנשים פרטיים, אברכי ישיבת "עטרת כוהנים"?

גורם בכיר במשטרת ירושלים אמר לסופר "הארץ" כי המשטרה אינה עוסקת בפיקוח על הנכנסים לבניין ששר התעשייה והמסחר גר באחת מדירותיו. האדם שניסה למנוע את כניסת העיתונאי "אינו פועל מטעם המשטרה או בתיאום אתה". כיצד יתכן כי אדם שלא נשלח מטעם המשטרה ולא מטעם השב"כ, לוקח לו סמכות לפקח בראות עיניו על כניסת אנשים לבית פרטי ולהציק בדרכים שונות לדייריו הערבים? שר המשטרה, חיים בר־לב, חייב לענות על שאלה זו.

הבית שאריאל שרון קנה את אחת הדירות בו, דינו כדין כל בית משותף. על הצבת שומר פרטי בכניסה לבתים משותפים רשאית להחליט רק האסיפה הכללית של כל דיירי הבית, ולא התקיימה אסיפה כזאת. על היועץ המשפטי לממשלה לבדוק אם אין עליו להורות לפרקליטות המדינה כי תגיש תביעה פלילית נגד אנשי ישיבת "עטרת כוהנים": נגד אותו "אבו יוסף" המציק באופן שיטתי לקרוביה וידידיה של הגב' קואסמה; נגד אותו "מתי דן", שלגבי העיתונאי היהודי, התיר ככל הנראה את האיסור; ואולי גם נגד אברכים אחרים מאותה ישיבה. הרי אין להניח כי רק "אבו יוסף" פועל שם יום־יום וכל שעות היום.

אם יצחק שמיר, חיים בר־לב ויוסף חריש מדברים על יחסי שכנות טובה בין יהודים וערבים לא רק מן השפה ולחוץ, עליהם לפעול כדי לשים קץ לשערוריית השמירה הפרטית ליד דירתו של אריאל שרון.

קולונל ריקו כתסמונת

כניעתו של הקולונל אלדו ריקו לחיילים הנאמנים לממשלה [illegible], בארגנטינה היא ניצחון לנשיא אלפונסין. [illegible] להודיע כי המשמעת הוחזרה לצבא. אך הכניעה עדיין אינה מבטיחה סוף פסוק בסדרת המרידות המקומיות המפקפקות את ארגנטינה, מאז ויתרו הגנרלים על השלטון, בעקבות כישלון מלחמת פוקלנד, לפני ארבע שנים. על רקע זה פרצה גם התמרדותו האחרונה של הקולונל ריקו.

שני עניינים שלובים עומדים מאחורי ההתקוממויות הצבאיות החוזרות ונשנות נגד המשטר הדמוקרטי החדש: ראשית, מעמדו הנחות של הצבא, שחלק מקציניו עדיין משוכנעים כי ב"מלחמה המלוכלכת", בימי המשטר הצבאי, הצילו את ארגנטינה מהשתלטות קומוניסטית. ושנית, ההתנגדות להעמדת הקצינים האשמים במעשי העינויים והרצח הנודעים במשך "המלחמה המלוכלכת".

בתקווה לבצר את הדמוקרטיה, נסוג הנשיא ומוותר בעניין שפיטתם של פושעי השלטון הצבאי. בלחץ הצבא, שיחרר הנשיא ממעצר את הקצינים שהשתתפו ב"מרד חג הפסחא", ובחודש שעבר נאלץ לאשר העלאה בדרגה לסגן אלפרדו אסטיז שנאשם, בין השאר, ברצח שתי נזירות צרפתיות ואשה שוודית, ב־1977.

סדרת הוויתורים אין בה לבטל לחלוטין את הישגי הנשיא אלפונסין. ביחוד בנסיבות הקשות שבהן הוא פועל. אחרי ככלות הכל, הן הגנרלים והן הקצינים הזוטרים מתייצבים לצדו של השלטון האזרחי. יש בכך לעודד את התקווה שבהדרגה ייחלשו הגורמים המורדניים בצבא והדמוקרטיה תכה שורשים גם בארגנטינה.

סדקים בהיכל הצדק (ג')

אדם ללא הגנה

בישראל יש עשרות אלפים עורכי דין, אך 70 אחוזים מהעבריינים מתייצבים לפני שופטי השלום ללא סניגור

מאת רומן פריסטר

איש אינו יכול לקבוע בוודאות כמה זמן יבלה ד.ב. בכלא עד שייפתח משפטו. הוא נאשם ברצח ועצור עד תום ההליכים. אך בינתיים אין רואים באופק אפילו את תחילתם. הפעם לא עומס העבודה בבית־המשפט המחוזי גורם לסחבת, אלא היעדרו של עורך דין שיטול על עצמו את מלאכת הסניגוריה. אילו היה המדובר באחת מאותן פרשיות פליליות העולות לכותרות ומוסיפות ברק לשמו של הפרקליט, ייתכן שלא היו חסרים מועמדים להגן עליו. אילו היה הנאשם אדם שהשקל מצוי בכיסו בשפע, בוודאי לא היה מתקשה לשכור את שירותיו של אחד מאותם עורכי־דין ששמם הולך לפניהם כמיטיבים לטפל בתיקים "כבדים". אבל העצור ד.ב. אינו מקרה "מעניין", ואין לו גרוש על הנשמה. המדינה מוכנה לשלם לסניגור כ־35 ש"ח להופעה. "כבר חיר כזה", אומר ראש לשכת עורכי הדין יעקב רובין, "קשה לדרוש מעמיתי שיתלהבו וימהרו להתנדב".

בעייתו של ד.ב. אינה ייחודית. בעיית ההגנה המשפטית על נאשמים חסרי יכולת מטרידה את העומדים בראש המערכת המשפטית מזה קרוב לעשרים שנה. אך דבר לא נעשה עדיין לשיפור המצב. ראשיתה של הבעיה בחוק עצמו. החוק קובע חובה למנות סניגור לנאשם בפלילים אך ורק כאשר העונש הצפוי לו הוא 10 שנות מאסר או יותר (או כאשר העומד לדין הוא קטין, עיוור או חרש). ומה על נאשמים שהעבירה שעברו עונשה חמש שנות מאסר "בלבד"? במקרים כאלה נתונה ההחלטה לשיקולו של בית־המשפט. אך השופטים אינם ממהרים לנצל את זכותם זו ואלפי אנשים מתייצבים כל שנה לפני כס המשפט בלי עורך־דין שיעמוד לצדם.

בשנת 1981 מינה משרד המשפטים ועדה ציבורית בראשותו של השופט בדימוס דוד בכור כדי לבחון את המצב ולהעריך את הצורך בשינויים. זמן קצר לאחר מכן הטיל משרד המשפטים על הפרופ' אליהו הרנון מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית עריכת מחקר שישווה את המצב בתחום מינוי סניגורים בארץ עם המקובל בארצות המערב החופשי. שני המסמכים סקרו את המצב השורר במערכת המשפטית הישראלית בביקורתיות רבה.

הוועדה הציבורית, שמסקנותיה הוגשו ב־1985, סיכמה את ממצאיה בהדגשת המשאבים המועטים המוקדשים לייצוג נאשמים במשפטים פליליים: "כשני סנטים לנפש, לעומת סכומים גבוהים פי 50 ופי 100 במדינות החשובות מדינות סעד", כתבו חבריה. לפני כשנה פעלה ועדה נוספת, הפעם בראשותו של השופט אליעזר גולדברג. "גיבשנו הצעות מעשיות לפתרון הבעיה הכאובה, אך לצערי הרב אף לא אחת מהן יצאה מן הכוח אל הפועל", אמר לנו השבוע שופט שנמנה עם מנסחי ההצעות.

ד"ר קנת מן מהפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב, המסיים בימים אלה מחקר בנושא הייצוג, גילה כי בשנה שאותה החליט לבדוק (1983), 70 אחוז מהנאשמים התייצבו לפני שופטי שלום בתל־אביב, בשלב ההקראה, ללא סניגור. בבית־המשפט המחוזי, שבו נידונות עבירות חמורות, הופיעו בפתיחת ההליכים 23 אחוז מהנאשמים ללא ייצוג. לחלק מהנאשמים היו האמצעים לשכור עורך דין, אך הם ויתרו על עזרתו מתוך תחושה שיסתדרו גם בלי ייעוץ משפטי מקצועי. אם נכרוך את הנתונים המדהימים האלה עם העובדה שבבית־המשפט המחוזי בת"א, לפי ממצאי מחקרו של ד"ר מן, זכו כ־20 אחוז מהנאשמים שהיה להם עורך־דין לעומת 5.8 אחוזים מאלה שנשפטו בלי ייצוג — לא נתקשה לקבוע כי לפנינו בעיה יסודית מאוד של היעדר צדק שווה לכל במערכת השיפוטית של מדינת ישראל.

דגם באר־שבע

השבוע העלה ראש לשכת עורכי הדין, יעקב רובין, באוזני נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, הצעה להקים קרן משותפת ללשכה ולהנהלת בתי־המשפט אשר תשלם את שכרם של עורכי הדין שילמדו סניגוריה על נאשמים חסרי אמצעים. "הצעתי שללשכת עורכי הדין יהיה מעמד של 'סניגור ציבורי' והיא תמנה סניגורים בהתאם לצורך, כאשר ברור שמובטח להם שכר מתקבל על הדעת".

מה שהציע ראש לשכת עורכי הדין אינו אלא יישום בקנה מידה ארצי של ניסיון שעלה יפה בבאר־שבע. מספר התיקים הפליליים המובאים לפני דן יחיד בבית־המשפט המחוזי בבירת הנגב עולה בהרבה על הממוצע הארצי ומכיוון שבעיר עובדים בסך הכל כמאה עורכי־דין — ולא כולם עוסקים במשפטים פליליים — היתה בעיית מינוי סניגורים לנאשמים מיעוטי יכולת חמורה במיוחד.

כל העומס נפל בחלקה של קבוצה קטנה מאוד של עורכי־דין. רבים מהם ראו במינויים שנכפו עליהם, על ידי בית־המשפט, בתיאום עם לשכת עורכי־הדין, כעין שירות מילואים הגוזל מזמנם ונוגס בפרנסתם. לבסוף הוגשה עתירה לבג"ץ נגד נשיא בית־המשפט המחוזי השופט יעקב סירקל ואחרים מעמיתיו. השופט סירקל ראה את העתירה בעין יפה, מתוך ציפייה שהכרעת הבג"ץ תפתור סוף־סוף את הבעיה. אבל בית־המשפט העליון לא דן בה בכלל; מכיוון שבינתיים הגיעו הצדדים להסדר מקומי: נמצאו שני עורכי דין בבאר־שבע שהסכימו לסנגר על נאשמים חסרי יכולת תמורת אלף דולר לחודש, לכל אחד מהם. הסכומים משתלמים להם מקופה משותפת של הנהלת בתי־המשפט ולשכת עורכי הדין בבירת הנגב. אלא שככל ההסדרים שאינם ממוסדים ומעוגנים בחוק או בתקנות, גם להסדר הזה, הנכון בעיקרו, צפויים קשיים. אחד משני עורכי הדין מבקש לפרוש מטעמי בריאות ואילו השני מתכוון לוותר על פרקטיקה פרטית ולקבל עבודה כמשפטן בכיר.

גם אם יתבטל לבסוף ההסדר הקיים בבאר־שבע, אין ספק שהוא יכול לשמש דגם להסדר ארצי. ההגיון וכללי הצדק הטבעי מחייבים כי לכל אדם, גם אם הוא חסר פרוטה, תהיה הגנה נאותה בבית המשפט. החוק מטיל על לשכת עורכי הדין את החובה למנות סניגורים. מה שנחוץ עכשיו, זו יוזמה למימוש החוק — ויפה שעה אחת קודם.

(הכתבה הבאה בסדרה ביום ו')

הסיכוי האחרון של פרס

הוא אומר את הדברים הנכונים, אבל אין להם ערך אם מפלגתו (כן, גם רבין) לא תתייצב מאחוריו

מאת גדעון סאמט

זה לא מגיע לנו: אל החזיות הקשות השוברות עלינו בימים אלה מוסיף המערך עוד מצוקה. שוב הוא מבכיר עלינו לדעת אם הוא כן או לא, אם אפשר לסמוך עליו שינהג את מדיניותו לאיזה כיוון ברור, או שישקע בערפלי היסוסיו אי־שם בין שמעון פרס ויצחק רבין, בין "הזרם המרכזי" הזורם ימינה ובין מה שפרס מציג כקו של מפלגתו. איך, למשל, אפשר להתייחס אליהם ברצינות כאשר פרס מזמין אליו את חנא סניורה כאישיות בולטת ומתונה־יחסית בגדה, ולפני שאתה מספיק לנשום, רבין מכנה אותו (את סניורה, בינתיים) "סוכן אש"ף" ומאפשר לעצור אותו.

מה חושבים על המערך הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב. הם הבהירו, בתצלפה תמורה, כאשר הפכו שלושם את הקערה בבחירות שלהם והקטינו את כוח המערך לפחות מחצי. אנחנו לא יכולים לדעת לבטח אם התוצאות האלה הן בשורה מבאידה למערך גם מחוץ לקאמפוס. במקום ראשי המפלגה, שחולמת לשוב ולהיות הכוח הפוליטי המוביל, הייתי מודאג מאוד.

הדאגה אינה מתוך חשש לגורל המערך. הסיבה נוגעת קודם כל לנו: מה שלא תאמר עליו ועל מוביליו, הוא מצדיק היום יותר מבעבר, בגלל חומרת המצב שאליו נקלענו, את סיסמתו הישנה "התקווה היחידה". המחנה של המערך ושותפיו הטבעיים נושא עכשיו את הסיכוי היחיד להנהגת הקו הפוליטי, שעשוי לטפל בצורה מתקבלת על הדעת באחד המשברים הקשים של ישראל מאז הקמתה.

***

אין סיבה להתרשם מהרחשים האלה של מתנגדי־הליכוד. איזה משקל יש לחצי תריסר משה עמירב, בליווי מטושטש של שניים־שלושה אהוד אולמרטים, כאשר הלקח של ראשי הליכוד מביא אותם לאמר לנו, אחרי כל מה שקורה, את הדברים הסרי־השחר על חידוש תרבית האוטונומיה. רק מי שחותר לסיכול פתרון של שלום תמורת שטחים, מי שממשיך להיאחז בשטחים מתוך עיוורון הרסני, מסוגל להגשים את הגוויה המרקיבה ההיא. אבל מה שאינה לא פותח, התחושה שגם במערך — מפלגה שצריך לצפות ממנה להתפכחות מהירה יותר — לא שוררת ההכרה הקריטית הנדרשת מחומרתם של המאורעות.

יש לכך יותר מדי הוכחות מהזמן האחרון. לאחר היסוסים מיותרים, שהוליטו כמובן את עמדתו, החליט פרס סוף סוף לחתור לבחירות חדשות. שום דבר לא ישפר את מצב המערך לקראת נובמבר, ואולי יקרה ההיפך אם ימשיך להיגרר אל אסון יחד עם שותפו הזרה. אלא שגם הפעם החלטת פרס אינה כנראה נחושה די הצורך, אם הוא התנגד בתחילה (ועכשיו נמלכים כנראה בדעתם) לתמוך בהצעת התחיה להקדמת הבחירות.

ההתנגדות נתלתה בשיקולי התחיה, כאילו יש להם חשיבות כלשהי כאשר המטרה הנחוצה צריכה להיות רוב לפיזור הכנסת, אפילו יושג בעזרת קולות התחיה. אם בחירות חשובות פחות מאיזה חישוב פרלמנטארי קטן, איזה פרצוף יש לאמירות של פרס על חומרת המצב, לדבריו בישיבת הממשלה השבוע: "אנו הולכים באופן תמוה... אין להשלים עם שיתוק מדיני"?

פרס לא יצליח — כפי שהוא מנסה עכשיו — להמחיש לציבור עד כמה מסוכן קיפאון ובאיזו מידה דרושה תנופה פוליטית, אם לא יתנער וישליט תחילה את מרותו על מפלגתו. לליכוד טוב אולי להצטייר בימים אלה כמפלגה שמתחילים להישמע בה קולות שונים. לא כך המערך: זה לא זמן לסופרמארקט, לחילוקי דעות ומדנים של קמצא ובר־קמצא בין אישי. פרס חותר להזדמנות האפשרית האחרונה שלו לעמוד בראש ממשלה שתוריד את המדינה מהמרשטן של השטחים. מהם סיכוייו קשה עדיין לדעת. אבל הם יקטנו עד מאוד אם המערך ינהג כמו בימי 73' ו־82', תקופה של מנהיגות טועה ומטעה.

הוא אומר את הדברים הנכונים. הוא אמר אותם גם בשנה שעברה, אבל נכשל במאמצו להמחיש את הצורך הדחוף בתזוזה מדינית נוכח תרגילי ההכשלה של יצחק שמיר שעלו כה יפה. כבר היו לנו בעבר ימים כאלה: הנסיבות הצביעו על אסון מתרגש ובא, על הכרח בשינוי אמיץ של קונספציה. רובנו, והפוליטיקאים בראש, תפסו את העניין מאוחר מדי. הצגה מאוחרת של הצמרת והרחוב היא הסיפור של יום הכיפורים, ואין שום גוזמה בהשוואה בין המתרחש עכשיו לבין המחדלים הקולוסאליים של משגי הזמן ההוא.

***

מה שאז, לפני המלחמה, אמרו רבים וטובים, נקרא היום כקטלוג נורא של אטימות וקוצר ראייה. ולא יישכח, כמובן, התפקיד המרכזי שמילא המערך באותו חיזיון תעתועים. לכאורה, אנחנו נבונים עכשיו ולמודי־ניסיון יותר, ובכל זאת כאילו צועדים, פקוחי־עין, אל תוך רעידת־אדמה חדשה. הדמיון לאירועי השטחים היום אינו רק בהפתעה: אנחנו נמצאים במשבר חמור מבלי שדמות פוליטית מרכזית תצליח להוביל את הכנסת והממשלה בכיוון הנכון.

ההבדל הבולט הוא שיש כיום גוף פוליטי גדול, המערך, שהעומד בראשו אומר על הכיוון הזה דברים נכונים בעיקרם: ללכת למשא ומתן ללא דיחוי, ולמעשה אפילו עם אש"ף מוסווה, במסגרת ועידה בין־לאומית; ומכיוון שאי־אפשר להסכים על כך בממשלה, אזי לעשות הכל להקדמת הבחירות.

כדי שיהיה לדברים אלה המשקל הראוי, פרס חייב לקבל במפלגתו — אם היא מסוגלת להכיר בהיקף המשבר — את מלוא התמיכה: עליו להביא לכך שרבין יבלע את הסתייגותו הבלתי־מוסברת מוועידה בין־לאומית; שיימנע מתקיעת מקלות בגלגלי עמיתו כפי שעשה בעניין סניורה ובמעצרו; שיתיישר לפי הקו שרק אתו יכולה המפלגה להציג פרופיל מתקבל על הדעת ולתבוע לו תמיכה ציבורית. את הסדר הזה במערך צריך פרס להשליט גם על הדיסידנטים שלו ב"זרם המרכזי", נוטים ימינה כדוגמת שלמה הלל.

יתכן שזה הסיכוי הפוליטי האחרון של פרס. אם הוא לא יהיה מסוגל — לאחר שינסה בכל התוקף — להשליט את מרותו על המפלגה שלו, היא תשלם את המחיר הכבד. המערך יהיה אולי ראוי לעונש. לא אנחנו.

פרס: ייתכן שזה הסיכוי הפוליטי האחרון שלו

לומר דברים ברורים

מאת אמנון רובינשטיין

א. לומר דברים ברורים על עזה

אם ממשלת ישראל רוצה לצרף לאוכלוסייתה מאות אלפי פליטים חסרי נתינות המתגוררים ברצועה צפופה, דלה ולהעניק להם זכות בחירה לכנסת — שתאמר. אם אין היא רוצה, אם צריך — כפי שאני מאמין — להיפרד מעזה ולמסור לכל המעוניינים במחיר, חייבים לומר דברים ברורים וגם להיות מוכנים לעשותם. דברים אלה צריכים לכלול את המרכיבים האלה:

* ישראל אינה רואה ברצועה ובאוכלוסייתה חלק מישראל אלא איזור שיוסדר בעתיד, במסגרת הסדר שלום, לריבונות ערבית.

* עד להסדר של קבע תהיה ישראל מוכנה להעביר את השלטון המינהלי ברצועה למצרים, או לירדן, תחת משטר נאמנות זמני. הרצועה תפורז [illegible] מהסוג המותר גם לפי הסכם השלום עם מצרים — יהיו בה.

* תרומתה של ישראל להסדר זמני מסוג זה תהיה החזרת כל האדמות שהופקעו והפיכתן לרזרבה קרקעית לשיכון ולשיקום. יציאת ישראל מעזה תכלול גם את ההתנחלויות הבודדות הקיימות שם למטרה שאיש אינו יודע להגדירה.

* ישראל תשתתף במבצע סיוע בין־לאומי לשיקום ויישוב מחדש של הפליטים — אם במסגרת הסדר זמני, אם במסגרת עתידית של שלום קבע.

* תישמר זכות מעבר לעובדים המתפרנסים בישראל, אך ישראל תהיה זכאית לחסום מעבר זה לפי צורכי הביטחון שלה.

* ההסדר הזמני לא יפגע בעתידה המדיני של הרצועה ובאפשרות שילובה כמחוז במסגרת ירדנית־פלשתינאית, אם זו תוקם.

* ישראל תשמור לעצמה את הזכות להגיב על מעשי תוקפנות נגדה ונגד אנשיה, אם הרצועה תהפוך בסיס לתוקפנות כזו.

אנשי א"י השלמה, כמובן, יפסלו הצעה זו מכל וכל. הם מאוהבים בגבולים המפוארים המאיימים על גרפנו הפוליטי (משום שיש לנו "זכות היסטורית" עליהם). אך, למרבית הפלא, גם אלה התומכים בפשרה מתנגדים להצעה זו. הטענה היא כי המצרים או הירדנים לא יקבלו אותה. ייתכן וכך הדבר, אם כי לא יהיה קל למצרים — בעיקר לה — לסרב להצעה שפירושה שחרור מאות אלפי פלשתינאים משלטון ישראלי. אך הבה נניח כי מצרים וירדן אכן יסרבו להצעה מסוג זה. האם לא ישנה סירוב כזה במידה ניכרת את מעמדה של ישראל כלפי העולם, כלפי מדינות ערב וכלפי ערביי עזה? סירוב ערבי כזה יעביר את נטל האחריות אל שכמן של מדינות ערב. מה יש לנו לסכן? האמת היא כמובן אחרת. הממשלה חוששת להציע הצעה כזו בשל החשש שהיא אכן תתקבל.

ב. לומר דברים ברורים על המו"מ

אם יש סיכוי לצאת מהקיפאון המדיני ולשתף את ירדן במו"מ — וסיכוי זה הולך ואוזל ככל שחולף הזמן — הרי כרוך הדבר בעמדה ישראלית נבונה ופתוחה. עמדה כזו עושה הבחנה בין התנאים לפתיחת המו"מ ובין התנאים להסדר עצמו: דווקא כדי לאפשר למלך חוסיין לתפוס מעמד מכריע בשיחות, אסור להעמיד את ירדן כשותפה יחידה וכבוגדת בפלשתינאים. אחד הפלשתינאים המתונים והפרו־ירדנים הבולטים בגדה אומר: מי שרוצה בהסדר פשרה שבו ירדן נוטלת לעצמה את הבכורה, חייב להיות מוכן לשתף כל גורם פלשתינאי בשיחות עתידיות.

התנאים לשיתוף כזה של אישים וגופים פלשתינאיים צריכים להיות ברורים: ראשית, הכרה בישראל כמדינה יהודית — דהיינו שלילת האמנה הפלשתינאית הגזענית — והנכונות להגיע עמה להסדר שלום וביטחון; שנית, הפסקה מוחלטת של אלימות וטרור כלפי יהודים וערבים כאחד, כתנאי לפתיחת השיחות.

כל השאר — כולל התנגדות מוחלטת, שאני שותף לה, למדינה פלשתינאית נפרדת מירדן — אין צורך ואין תועלת בהצבתם כתנאי מוקדם.

ושוב: ישראל לא תסכן דבר אם תדבק בעמדה חד־משמעית מסוג זה. איני מאמין שאש"ף מסוגל לעמוד בתנאים אלה — נוסחת [illegible] — ואנו מכירים את כפל הלשון שלו ואת כזביו ושקריו משכבר הימים. אך יתרונם של דברים גלויים מסוג זה הוא בכך שהם יכולים להביא רק תועלת לישראל ואולי גם לקדם את המו"מ לשלום.

מי שמתבונן סביבו, מי שמכיר תהליכים מסוג זה, מי שלמד מעט היסטוריה, יודע כי אסור להחמיץ היום שום הזדמנות ליציאה ממעגל האלימות. מה שנראה בעינינו קשה היום — ואלה הם ימים קשים מנשוא — [illegible] לעומת [illegible] העתיד הקרוב.

הרע ביותר במיעוטו

מצבנו בדעת הקהל האמריקאית כה עגום שכדאי להזכיר למבקרים, כהגנה, כי השטחים הם שטח כבוש

מאת צבי בראל

ואשינגטון

על השולחן הנמוך התקרובת הרגילה, אגוזים בצלוחיות כסף קטנות, חריץ גבינה בתוך מגש של קרייקרים מלוחים, זיתים שבהם נעצו קיסמי עץ כפגיונות ושני בקבוקי יין אדום. החבורה מסביב לשולחן גם היא איננה חשודה בהתעניינות פוליטית אובססיווית: סוכן נכסי דלא ניידי, מנהל למחשבים, מורה, חבר מועצת העיר ועוד אחד שלא בדיוק קלטתי את מקצועו.

השיחה היתה א־פוליטית לחלוטין. יום מותו של מרטין לותר קינג, שנחגג בחופשה פדראלית ובמסע־קניות, כלל לא הוזכר. המוקד היה הצלחתה של קבוצת ה"רד סקינס" מוואשינגטון על "ויקינגס" ממינסוטה, ומכאן גלשה השיחה כמעט באופן טבעי למשחקים האולימפיים. לא היה בה דבר שיעיד או יזהיר מפני השאלה הבאה: "דרך אגב" (פנה אלי איש המחשבים תוך שהוא מניח ריבוע גבינה על הקרייקר) "האם מותר עדיין לישראל להשתתף במשחקים האולימפיים, כי הרי על דרום אפריקה אסורה ההשתתפות". לא התפתח חלילה דיון. הנוכחים הסתפקו בתשובה החיובית וביקשו לדעת באלו תחומי ספורט מצטיינת ישראל. אני מסופק גם אם חזו בכתבה המיוחדת ששידרה רשת איי־בי־סי שעתיים קודם לכן, שבה נעשה ניסיון "כדיפי" להשוות סעיף אחר סעיף בין מצב הפלשתינאים בשטחים לבין זה של השחורים בדרום אפריקה. על־פי השאלה, נראה כי הם לא נזקקו עוד לתדריך הטלוויזיוני — עבורם הבבואה הישראלית של דרום אפריקה אינה מצריכה עוד הוכחה.

זהות במדיניות

כאשר נשאלים דוברים של הממשל מדוע אין הממשל מסוגל להטיל סנקציות על ישראל כפי שהוא נוקט כלפי דרום אפריקה, אין התשובה "משום שהמצב בישראל שונה מזה שבדרום אפריקה", אלא "ישראל היא מדינה ידידותית ויש להפריד בין מערכת היחסים הכללית לבין האירועים הנוכחיים". בשיחות רקע, במיוחד באלה המוגדרות "עמוקות", שבהן אסור אף לציין דברים מפיו של "פקיד בממשל", מוכנים אותם מתדרכים להנהן בראשם כאשר הם נשאלים על ההשוואה בין ישראל לדרום אפריקה, ולומר: "כן, אבל למי זה יעזור אם נאמר בפומבי שאמנם קיים מקום להשוואה ולעתים אף לזהות בין שתי המדינות?"

דרום אפריקה היא מילת גנאי באה"ב, ועליה ענו עד כה נציגים ישראליים בבלבול או בהסברים מגוחכים. שר הביטחון יצחק רבין, למשל, דחה את ההשוואה בנימוק שבדרום אפריקה השחורים הם הרוב ובישראל היהודים הם רוב. כאילו שיטת האפרטהייד ראויה לגנאי כאשר היא מופעלת כלפי רוב אבל לא נגד מיעוט. יוסי ביילין, המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, אמר השבוע לרשת איי־בי־סי כי ההשוואה בין ישראל לדרום אפריקה היא "הדבר הכי פחות הוגן שניתן לעשות לישראל". הוא לא הסביר מדוע. אולי עורך הכתבה פשוט חתך את ההסבר. נציגת הארגון האפרו־אמריקאי שהשתתפה בתוכנית ששודרה ברשת הטלוויזיה הציבורית פטרה את ההסברים הללו במשפט אחד: "אותי הם לא שכנעו, ובעיני קיימת זהות בין מדיניותה של ישראל לזו של פי. וו. בוטה".

המכשלה שעליה מועדים הנציגים הישראלים טמונה בניסיון להסביר שישראל [illegible] יותר ל"פלשתינאיה" מאשר דרום אפריקה לשחורה, ובכך לנסות למוטט את ההשוואה. זוהי שיטה בלתי־אפשרית היום נוכח התמונות והדיווחים שבהם חוזה האזרח האמריקאי. ניתן אף לומר שכלי התקשורת האמריקאיים משתמשים באירועים בשטחים כדי להזכיר שעדיין יש על מה להילחם בדרום אפריקה, והיה מי שאמר השבוע שישראל מתחילה להחליף בדעת הקהל את דרום אפריקה כסמל לשלטון עושק.

לשנות ההגדרה

המפלט ההסברתי היחיד למצב זה, אם בכלל קיים עדיין, הוא להצביע על כך שבשטחים מדובר בכיבוש ובדרום אפריקה מדובר במצב שבו אזרחי אותה מדינה מקופחים. הצגת ההפרדה בין השטח הכבוש לבין מדינת ישראל כמדינה דמוקראטית נחוצה כדי להוריד את רמת הציפיות ממדיניותה של ישראל בשטחים. שהרי "מקובל" הוא שמצב זכויות האזרח בשטח כבוש נחות מזה האזרח במדינה דמוקראטית, גם אם היא מכובשת. לפחות כך ניתן יהיה להסביר ב"יתר נחת" את ההבדל שבין ישראל לדרום אפריקה. הוכחה לכך ניתן למצוא בשאלות הרבות המוטחות בישראל את ההכבשה שהיא, כמדינה דמוקראטית, אינה מיישמת את עקרונותיה הדמוקראטיים בשטחים.

השואלים, כך נראה, חדלו להבחין בגבול שבין שטח כבוש לבין מדינת ישראל, ונציגי ישראל אינם עושים מאמץ להציג את הגבול הזה, הנותן בידי ישראל לפחות אצטלה חוקית כדי לגרוע מזכויות האזרח של הפלשתינאים. אך כדי שישראל תוכל להיאבק בניבוק זה ולנסות להיחלץ מהפניית הקטנה והקיימת נגד דרום אפריקה כלפיה, קיים הכרח לשנות את הגדרת מעמדם של השטחים מזו של שטחים מוחזקים לזו של שטחים כבושים, ובכך לפורר את הדעה המגובשת שעל־פיה השטחים הם חלק אינטגראלי ממדינת ישראל וראויים לכן לזכויות אזרח שוות לאלה של אזרחי המדינה.

שינוי הגדרה כזה אינו יכול לבוא כעלון של מחלקת ההסברה. הוא מחייב החלטה מדינית שתוכיח שהממשלה אמנם מתכוונת להפרדה הזאת. קשה לתאר שהממשלה הנוכחית אמנם תקבל החלטה כזאת, משום שהיא תחייב לא רק ליישם במלואם את הפרוטוקולים של אמנת ז'נווה, האוסרים על גירוש או העברת אוכלוסין, אלא גם לעקור התנחלויות ולהכיר בכך שהשטחים אמנם נכבשו מידי ירדן. אבל ללא החלטה כזאת עלולה שאלת התם, שנשאלתי באותה מסיבת רעים, להפוך ליותר ויותר רלוונטית ומושרשת בדעת הקהל האמריקאית.

בסוגריים / מתי גולן

אידיאולוגיה למכירה

מצד אחר אנו שומעים כי אדם התומך בפשרה טריטוריאלית כלשהי בגדה המערבית, אינו יכול להיות חבר הליכוד. מצד שני מסתבר שזה לא כל־כך החלטי; תלוי במחיר.

משה עמירב הוא בעד הידברות עם הפלשתינאים, אפילו עם אש"ף. לעומת זאת, הוא מתנגד לוויתור על כל שעל של הגדה; את משה עמירב מתכוונים לסלק מן הליכוד בגלל דעותיו אלה.

שלמה להט, לעומת זאת, הדגיש כי הוא תומך בהחזרת הגדה לירדן, כולה, ואפילו ללא הידברות. מה עושים בעניינו? הוא נקרא אל יו"ר מזכירות התנועה, משה ארנס, שביקשו להפסיק להשמיע את דעותיו. יש להדגיש: לא לחזור בו מהן, לא להתנער מהן — רק לא להשמיען.

כלומר: לא שאסור לחבר הליכוד לתמוך בהחזרת השטחים; מה שאסור לו זה לומר זאת בקול רם. אבל גם האידיאולוגיה הזאת היא לא נחלת כל חברי הליכוד. כאמור — זה תלוי. אם אתה משה עמירב, כלומר אם אינך בחזקת נכס אלקטורלי לליכוד, יש להניח כי תסולק — אפילו אתה רק בעד הידברות. אם לעומת זאת אתה שלמה להט — כלומר, [illegible] הליכוד עלולה לגרום להפסד בבחירות בתל־אביב — במקרה זה ישאירו אותך על כנך, אפילו אתה בעד מסירת כל הגדה.

מה שמעורר את השאלה: אף שעל איפה? כלומר איפה יותר? בשטחי הגדה ועזה, או במרומי העסקנות הפוליטית בתל־אביב?

עמירב: אסור לומר בקול רם

هكذا عن الأصل

לא רק גנים תלויים

אדריכל הגנים הילל עומר שהצליח לפני 20 שנה לתכנן גן תלוי, פורס את תוכניותיו לשיפור מראה העיר תל־אביב ● בין השאר הוא מציע נטיעת פרדס במשטח הכניסה של העירייה, שוק חיות־בית וציפורים בגן־מאיר והרבה בתי־קפה קטנים בכל מקום

מאת יהודית קנולר

אדריכל הגנים הילל עומר, הידוע גם בשמו הספרותי ע. הילל, שקיבל באחרונה את פרס רוקח על תכנון גן צ'רלס קלור, הוא אולי אדריכל הגנים הראשון שזוכה לממש חלום קולקטיווי של יצירת גן תלוי — בדוגמת הגנים התלויים של בבל שהם זיכרון גנני היסטורי, לכל מתכנן גנים.

רקונסטרוקציה חזותית של הגנים הללו לא נותרה, רק שיחזורים משוערים, אך דבר אחד ברור: הגנים התלויים של או היו קשורים לארמונה של המלכה סמירמיס, ואילו הגן התלוי שתיכנן עומר, לפני 20 שנה, ניטע על גג פלבאי בחולון. העובדה שעומר תיכנן גינת גג ובגגרה פארקים, ממחישה יותר מכל את הטווח הגדול של מקצוע אדריכלות הנוף. הלל מתיכנון תוארי־ביש ויערות וכלה בגינה הקטנה השכונתית או גינת הבית.

אדריכלות, ובמקרה שלנו אדריכלות גנים, היא מקצוע פרובלמטי. עם היד על הלב, כמה מאיתנו נוע־צים במתכנן מקצועי, בתכנון הגינה, הגג או המרפסת, או אפילו העצי־ציה שבסלון? עוברים ליד המשתלה הראשונה, קונים משהו מהוכן ושות־לים. ובכל זאת, יש כיום התפתחות חיובית בתחום קישוטי בתים באר־ביות, עציצים וגנים פורחים על גגות הבתים. ראה הבית באלגבי פינת רמב"ם, בתי רובינשטיין ברחוב דוד המלך וקישוט היכל התרבות.

לדעתו של עומר נובע הדבר לא כל כך משינוי ערכים אלא מהת־פתחות טכנולוגית.

כשהוקמה המדינה, לא היתה הבנה גדולה אצל המוסדים, היזמים או גורמים ציבוריים לצרכים הנפשיים של חובבי יופי וגוי. כך גם בשנות ה־50 וה־60 קופסאות בעליים למגורים, "לבר התייחסו גם לתכנון הנוף. התמורה חלה כאמור, רק באחרו־נה, לפני כ־10 שנים, כאשר גילו כי בשיטת הספספות אפשר ליצור דברים יפים במעט מאד עבודה והשקעה.

עומר אינו סבור כי היעדר תרבות הגנים הוא תולדה של חלוציות ופוריטניות, שכן, לדבריו, הגנים הכי יפים החלו לפרוח בקיבוצים שבהם היה גינון מתוכנן כבר בשנות ה־30 עד ה־40. הוא עצמו היה "גיננק", בקיבוץ שבו נולד — משמר העמק.

גודש ובוטה

עומר רואה את תפקידו של האדריכל כשילוב של הפונ־קציונאלי והאסתטי, כאשר הדרך הטובה ביותר היא דרך האיזון. לפני שנים אחדות שלטה באדריכלות הגישה המעשית, ועוכים אסתטיים טהורים נדחו הצידה. כיום יש יותר עניין גם ביופי לשמו וכך עלתה גם קרנם של אדריכלי הנוף.

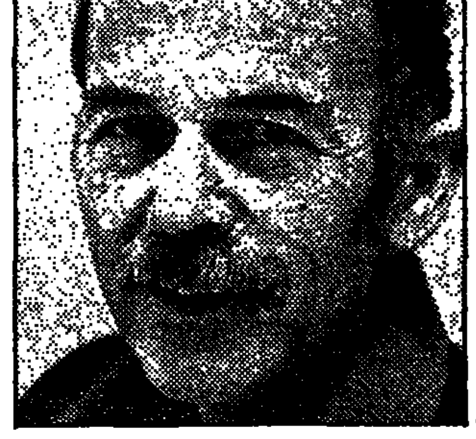

אדריכל הילל עומר: במקום להלחם בהם יש לבוא לקראתם. הוא מתכוון לתנועת המנגל.

בגינון של בית משותף, השילוב בין האסתטי לפונקציונאלי הוא חשוב לאין ערוך, לדברי עומר. משטחי ירק בשילוב נכון עם עצים שיחים ופרחים, עונים על הדרישו־תיהם של כל הדיירים. גודש הכולל גינון בתוך דשא ובו צמח קוצני מוקף ורדים, ומסביב גידור של אבנים משונות, פוגם לדעתו בהר־מוניה האסתטית ואין בו כל היגיון. "אדריכל גנים לא היה עושה זאת", סבור עומר. אבל מסכים שגם עמי־תיו למקצוע אינם נקיים מהצט־עצעות ותערובות חומרים: סלעיות, מפל מים, דשא, עצים, ריצות, תחר־מיות גרנוליט, פנסים על כל מטר וכל זה בשטח קטן, בגינות שהודשו לאחרונה בעיר. היה שם הרבה בי־זבוז, הוא מעיד בצער.

כששאל עומר על הריאות הירוקות של העיר, הוא מדבר על גינות קטנות של 2 על 2 דונמים המשותפות לדיירי כמה בתים או רחובות, והכוללות מתקני משחק, ספסלים לאימהות־זוקנים, דשא־קטן ואולי מזרקה, מעגה לצורך היום־יומי של התושבים־בשכונה כמו רמת־אביב. הגינות הללו נמצאות בתוך המבנים. גן של רובע צריך להשתרע, לדבריו, על 20 עד 30 דונם וחייב להיות עשיר ומגוון יותר בצמחייה. שם אפשר גם לטייל ולע־סוק בספורט. אחר כך בא הגן הגדול או הפארק, המשתרע על מאות דונם, כמו פארק הירקון, פארק הדרום, הפארק הלאומי ואפילו גן צ'רלס קלור, שהם מעין תהליך לטבע מבחינת גודלם והנוף המש־תנה שלהם.

צמחייה ומזרקות על הגשר

בתופעת המנגל אי אפשר להלחם, אומר עומר. הציבור צמא לפיסת הטבע הללו ורוצה לבלות בהם את יום המנוחה שלו. במקום להלחם בהם יש לבוא לקראתם. ואכן, לגבי גן צ'רלס קלור הפיקו לקחים ועתה מתכננים הרחבת השירותים שם כולל התקנת אסכלות ומנגלים. אך יאסרו לינה במקום, כדי לאפשר טי־פול בגן בלילה.

בכלל, בעיר תל־אביב יש עתה תנופת גינון אדירה, הוא אומר, בשביעות רצון. בקרוב עומדים לבצע פרוייקט שלו שייקרא "שער העיר" ובמסגרתו יקושט גשר רוקח בצמחייה, וישולבו בו מזרקות וכ־תובת המברכת את הנכנסים וה־יוצאים מהעיר. עם זאת לדעתו, יש שגיאות רציניות בתכנון. עץ הזית, שהפך לעץ הדומיננטי בנוף העיר־וני, זר לדעתו לנוף ואין לו הצדקה: אינו נותן צל. פירותיו מלכלכים, צמחייתו ופריחתו מסוכנים לחולי אסתמה, וכך גם הדקל האהוד כל כך על פרנסי העיר.

מפריע לו הריצוף שגוניו וצורו־תיו מתחלפים כל הזמן, ויוצרים אי שקט. את הגיוון הוא מחפש בנ־טיעות דווקא. מפריעים לו הפנסים המרובים התקועים במקומות ובמר־ווחים לא הגיוניים, כמו למשל פנ־סים בסיגנון עתיק בגינת שיינקין שעיצובה מודרני לחלוטין. הוא אינו אוהב שימוש מופרז במסלעות הזרות לנוף המקומי ואת התחמיות הגורמות לטירדה להולכי הרגל בר־חוב אבן גבירול. הוא היה מעדיף לראות יותר פיתוח, תוך שמירת האופי המקורי, בשדרות ובגינות קיימות שהוזנחו והתיישנו, כמו "גן מאיר" וגן "דובנוב".

תוכניות וחלומות יש לרוב. חלקם הוצעו והוגשו לעירייה: גינון חזית בית העירייה והפיכת משטח הכניסה לבניין לגן פורח ואפילו פרדס (העץ הנכון, לדעתו, לנוף של תל־אביב הוא עץ ההדר). עיצוב מחדש של כיכר ביאליק תוך הזזת הקיר של נחום גוטמן; טיפוח עצי הדר ברחוב ביאליק ורחוב הס, שייהפכו למרכז תרבות; טיפול שורש לשדרות של תל־אביב: קיוסקים, פינות ישיבה, בנוסף לספסלים; שוק אמנות ב"שדרות חן". בגן־מאיר הוא היה עושה שוק לחיות בית וציפורים, [illegible] — אולי קופים, ובכל מקום הרבה בתי־קפה־קטנים.

חלק מההצעות כבר הוצעו לגור־מים הקובעים בעירייה, ושם שמעו והתלהבו. אולם עומר אינו משלה את עצמו: הוא יודע כי מכאן ועד לביצוע עוד רחוקה הדרך.

נוסטלגיה

את מי מזכירות לכם שתי הדמויות? נכון, את גרטה גרבו האלוהית והאמפרי בוגרט הנהדר. פתאום כולם מתגעגעים אל העבר הרומנטי. כמו האופנאי האיטלקי ג'ורג'יו ארמני שהלביש את הדוגמנים שלו כמו פעם: פרוות אסטרחן—לה, וחולצה לבנה עם פפיון וחליפת טוקסידו—לו. (שולמית קיסרי)

מי מפחד מחומוס?

מאת שלומית סמיש

חומוס, המאכל הלאומי שלנו ושל שכנינו הערבים, הוא מחית העשויה מגרגירי חימצה, טחינה ותבלינים. החימצה נמנית עם משפחת ה־קטניות. וגרגיריה משמשים למאכל אדם מזה אלפי שנים. מקור החימצה באיזור המזרח התיכון וצפון מזרח אפריקה. משם התפשט הגידול גם לאיזורים אחרים, כמו הודו ודרום אמריקה.

כמו קטניות אחרות, כעדשים, אפונה, שעועית וסויה, גם החימצה מהווה מקור חשוב לאבות מזון. [illegible] גרגירי חימצה מבושלים מכילים כ־7% חלבון, 1.6% שומן והם מספקים כ־120 קלוריות ל־100 גרם. הם מהווים מקור טוב לברזל ולסידן, לוויטאמינים כגון ב־1 וסיבים תזונתיים.

חלבוני החימצה דלים בחומצות אמיניות גפריתיות — ציסטין ומ־תיונין, אך על ידי השלמה עם זרעוני שומשום (טחינה) או עם תבואות כגון חיטה או אורז, מתקבל חלבון מלא המספק את כל החומצות האמיניות ההכרחיות.

בארצות רבות, כמו במזרח התיכון והודו, משמשים גרגירי החימצה בה־כנת מאכלים רבים בנוסף לחומוס ש"מנגבים", המקובל אצלנו. בגלל הערך התזונתי הגבוה והמחיר הנמוך משמשת החימצה בארצות שונות להזנת תינוקות לאחר גמילה מחלב אם. מגרגירי חימצה קלויים טוחנים קמח שמשמש להכנת דייסה עם בננה, סוכר ומים, או להכנת בצק לפנקייק או עוגיות וכן למאכלים נוספים בשילוב עם חיטה, שהבריאו ילדים שהיו בתת־תזונה.

כשמנביטים את גרגירי החימצה (ראו להלן) חל פירוק חומרים מסוי־מים, שהיו חומרי תשמורת, וכמו כן חלה סינתיזה מחדש של חומרים הדרושים לגידולו של הנבט. עמילן מתפרק לסוכרים פשוטים, חלבון מתפרק לחומצות אמיניות וחלה סינתיזה של אנזימים כמו פיטאזה, המפרק חומצה פיטית. עקב הנביטה חלה עלייה בערך התזונתי של החי־מצה ובזמינות מרכיבי מזון שונים.

מחקרים רבים מראים שלחימצה גם השפעה חיובית על רמת השו־מנים בדם ובעיקר על הכולסטרול. להשפעה ההיפוכולסטרולמית (יו־רדה ברמת כולסטרול בדם) תורמים בעיקר הסיבים התזונתיים. ולסיכום, בגלל מעלותיה של החימצה כמקור חלבון זול (שאינו מלווה ב־כולסטרול), סיבים תזונתיים ואבות מזון שונים כגון סידן וברזל (שת־כונתו עולה בנבטות ויטאמין סי), מומלץ לכלול את החימצה במזוננו, ולא רק בצורת חומוס.

להלן דוגמאות אחרות למאכלי חימצה. לפני כן יש לזכור מספר כללים:

1. לברור את הגרגירים ולהרחיק גופים זרים.
2. לשים את הגרגירים בקערה עם פי 2־3 כמות של מים ולהשהות כ־12 שעות.
3. לסנן את המים ולהשאיר את הגרגירים בטמפרטורת החדר כיומיי־מיים לנביטה. פעם־פעמים ביום לשטוף אותם ולסנן כך שיישארו לחים מעט.
4. לבשל כ־1/2־1 שעה בסיר רגיל עד להתרככות, או בסיר לחץ כ־20 דקות.

חימצה אחרי השרייה, אך לא מונבטת, יש לבשל קצת יותר זמן. מכוס חימצה יבשה מתקבלות שתיים עד שתיים וחצי כוסות חי־מצה מבושלת.

במתכונים הבאים עדיף להשתמש בחימצה שעברה הנבטה, אך לא הכרחי.

חטיף גרגירי חימצה

המצרכים: גרגירי חימצה מבוש־לים, מלח, פלפל, פפריקה לפי הטעם.

אופן ההכנה: לערבב ולהגיש חם או קר (כפיצוחים). כ־180 קלוריות לכוס.

חומוס (4 מנות)

המצרכים: 2 כוסות גרגירי חימצה מבושלים, 2 כפות טחינה גולמית, כ־1/2 כוס מים, מיץ לימון, מלח ופפריקה לפי הטעם, 2־3 שיני שום מעוכות, פטרוסלינון, שמן זית.

אופן ההכנה: מריסקים במעבד מזון את החימצה, ביחד עם הטחינה והמים. מתבלים במיץ לימון, מלח, פפריקה והשום. מקשטים את המחית המוגשת בצלחות בפטרוסלינון ושמן זית.

כ־140 קלוריות במנה.

בזיד חימצה בפטריות (3 מנות)

המצרכים: 2 כוסות חימצה מ־בושלת, 1 כוס רוטב פטריות, 3 כפות פטרוסלינון קצוץ, 1 כפית רוטב סויה או תבלינים אחרים לפי הטעם.

אופן ההכנה: לבשל את כל החומרים על אש נמוכה כ־20 דקות. להוסיף מים במידת הצורך. כ־180 קלוריות למנה.

תאבולי (5־6 מנות)

זהו סלט פיקנטי שמקורו בלבנון. הוא מרענן, מזין ומשביע. החימצה והבורגול משלימים זה את זה בחו־מצות האמיניות ומעשירים את הסלט בסיבים תזונתיים.

המצרכים: 1 כוס בורגול דק, 3 כוסות מים רותחים, 1 כוס גרגירי חימצה מבושלים, 1 כוס פטרוסלינון, 1/2 כוס נענע, 1 בצל ירוק, 2 עגבניות גדולות, 1/2 כוס מיץ לי־מון, 2 כפות שמן זית, קורט מלח, קורט פלפל שחור.

אופן ההכנה: משרים את הבורגול כשעתיים במים הרותחים. מסננים וסוחטים. מקצצים את החימצה, הפטרוסלינון, הנענע, הבצל והע־גבניות ומוסיפים לבורגול. מערבבים היטב את מיץ הלימון, שמן הזית, המלח והפלפל ויוצקים על הסלט ומערבבים. מגישים את התאבולי על עלי חסה או כרוב סיני. רצוי להכ־ין אותו בקירור זמן מה לפני ההגשה.

כ־200 קלוריות למנה.

עוגיות קוואקר וחימצה
(כ־60 עוגיות קטנות)

המצרכים: 1/2 חבילה מרגרינה, 1/4 כוס סוכר, 1/4 כוס דבש, 2 ביצים, 1/2 כוס חלב, 1 כף תמצית וניל, 1 כוס קמח מלא, 1 כוס קמח חומוס (להשיג בחנויות טבע), 1 כפית סודה לשתייה, 1 כף קינמון, 1/2 כפית ציפורן, 2 כפיות אגוז מוסקט, 2 כוסות קוואקר, 100 גרם צימוקים.

אופן ההכנה: מערבלים היטב במ־עבד מזון את המרגרינה, הסוכר, הדבש, הביצים, החלב ותמצית הוניל. מערבבים את כל החומרים היבשים (החל מן הקמח המלא ואילך) ומוסיפים לתערובת הלחה. מערבבים לעיסה אחידה ומעבירים בעזרת כפית לתבנית אפייה משו־מנת. אופים בחום של 170 מעלות צלזיוס כ־15 דקות.

כל עוגייה מכילה כ־50 קלוריות.

(הכותבת היא דיאטנית מוסמכת, מורה בבי"ס למורי התזונה, הפקולטה לחקלאות של האוניברסי־טה העברית, רחובות)

מסתרי מתקן הגז

חור בכיס

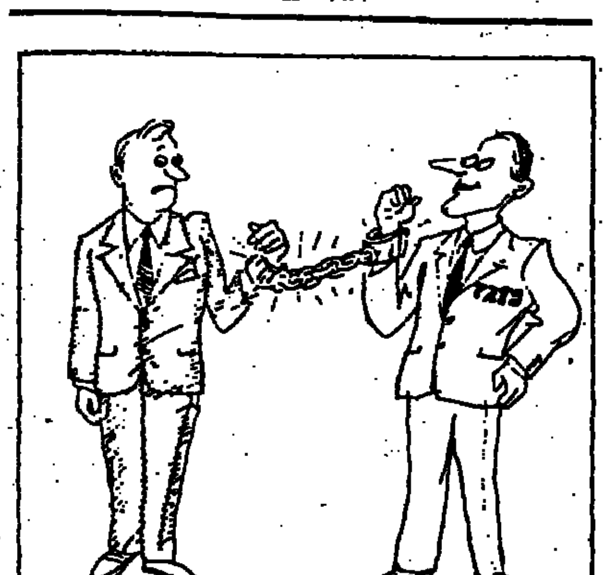

מאת אברהם טל

לא מכבר תיארתי בטור זה את שיטת הגביה המוזרה של חברת גז בעד שיפוץ מתקן הגז בבית משותף ("תלך־תבוא כפר גז", 16.12.87). לאחר פירסום הרשימה קרו שני דברים: א. החברה החזירה ללקוחות, ששי־למו את מלוא עלות השיפוץ שהשיתה עליהם, את מחצית הסכום, והודיעה כי תגבה אותה מחדש במסגרת החשבון הדו־חו־דשי הבא; ב. המהנדס מיכאל מילוא, המבצע בהתנדבות, ב־מסגרת הרשות להגנת הצרכן, בדיקות בנושא הגז, ביקש וקיבל את הסכמת ועד הבית לבדוק את עבודת השיפוץ שביצעה החברה בבניין שלנו.

בעקבות הבדיקה כתב לי מילוא מכתב, שתוכנו נוגע לכל צרכן גז במדינה, בעוד שאני עוררתי תמיהות לגבי שיטת התשלום בעד השיפוץ — שם מילוא את המלה "שיפוץ" בין מרכאות, כלומר, מטיל ספק בעצם קיומו, ולפחות — ב־הצדקת התשלום בעדו.

"בבנין הנ"ל", כתב מילוא, "כמו בהרבה בניינים אחרים, התקנת מתקן הגז נעשתה בני־גוד לדרישות התקן הישראלי ת"י 158—1962, סעיף 8, המחייב שלכל וסת־לחץ הנמצא בבניין יהיה מחובר צינור לניקוז הגז ישירות אל מחוץ לבנין. השי־פוץ שבוצע על־ידי חברת הגז התבטא בחיבור צינור לניקוז גז מהווסתים. שלא בוצע בעת ההתקנה המקורית לפני כ־20 שנה. עקב ההתקנה הלקויה היו דיירי הבניין במצב של חוסר בטיחות".

להלן כתב מילוא: "לפי צו של משרד התעשיה והמסחר מלפני יותר מ־10 שנים, חייבת חברת הגז לבצע בדיקה תקופ־תית של כל מתקן גז אחת לחמש שנים, ללא תשלום. עלות הבדיקה נכללת במחיר הגז שמשלם הצרכן... באוקטובר 1987 פורסמה מהדורה חדשה של התקן הישראלי, ת"י 158, הקובע שהבדיקה התקופתית תתבצע לפי טופס מפורט, המתווה תמונת מצב של כל חלקי המתקן. החברה חייבת למסור לכל צרכן את העתק הדו"ח, ולקבל את חתימתו. רק אחרי שהצרכן מקבל את הדו"ח והצעה מפורטת של שיפוץ, התיקון או השלמת המתקן שיש לבצע, ורק אחרי שדיירי הבניין אישרו בכתב את הביצוע, ואחרי שהמתקן תקין, מותר לחברת הגז לחייב את הצרכנים עבור מה שמגיע לה — אם מגיע".

הערת המלבה"ד: לא זוכר שראיתי מימי טופס כזה, ולא חתמתי על כלום.

להלן כתב מילוא: "אני ממליץ לכל צרכן גז, שמתקנו לא נבדק בחמש השנים ה־אחרונות, לדרוש את הדבר בהקדם מחברת הגז, ולקבל את טופס הבדיקה. אין הצרכן צריך לשלם בעד הבדיקה (העלות כלולה במחיר הגז), ואין הוא חייב להסכים לכל 'שיפוץ', עד שהצורך בו הוכח מדו"ח הב־דיקה".

התקשרתי לחברת "פזגז" ו־שוחחתי עם מר אברון, איש התפעול. כן, אישר אברון, בעבר לא הוקפד על התקנת צינור ניקוז, למרות שהדבר צויין בתקן, משום שהתקן לא חייב. בשנים האחרונות מקפידים על ביצוע התקן. ולכן החליטה החברה להתקין צינורות ניקוז במתקנים. כשהדבר אפשרי, הו־פכת החברה את הצינור המוביל (הישן) לצינור ניקוז, ומתקינה צינור מוביל חדש (בניגוד לצינור המוביל, צינור הניקוז אינו חייב לעמוד בלחץ). עוד אמר אברון, שהצרכן היה חייב לשלם מלכתחילה בעד צינור הניקוז, ולכן גבתה החברה עכשיו מה שגבתה, משהתקין אותו צינור.

הבניין שלנו נבנה לפני כ־20 שנה, ואין לי שום אפשרות לוודא שהדיירים הראשונים לא שילמו בעד צינור ניקוז, שהיה צריך להתקינו לפי התקן, ולא הותקן. תמוהה גם התייחסותה הגמישה של החברה לתקן: אם צינור גז הוא עניין בטיחותי — מדוע לא התקין מלכתחילה, או במשך כ־20 שנה. עם או בלי תקן מחייב כאמור. גם לא ראיתי טופס בדיקה, שלכאורה עלי לאשרו בטרם תבוצע עבודה על חשבוני. למעשה אין לי כל ברירה, כי לפי החלטה קדמונית אני נשוי בנישואים קתוליים עם "פזגז", וגירושין לא באים בחשבון.

חוץ מזה הכל בסדר.

לבקר, בלי לפגוע

מומחית ליחסי־אנוש מייעצת לבוס כיצד עליו להתנהג עם עובדיו ● גם לאחרים לא יזיק לקרוא

מאת [illegible]

אנשים רבים באירופה ובקנדה מביטים על האמריקאים מלמעלה למטה, משום שהם רואים באחרונים בוגרים שלא הצליחו לצאת מגיל ההתבגרות. יש בזה משהו: דוד סם שופע אמונה כנה ותמימה, שלכל שאלה יש תשובה ולכל בעיה יש פתרון. מכאן הנטייה לתשובות שט־חיות ולפתרונות פשטניים בשיטת ה"אינסטנט". מצד שני, לא קשה לגלות אצל הדוד המגודל וטוב הלב הזה, גישה מציאותית ותכליתית מאין כמוה.

קחו למשל, את אותה הסוגיה הבעייתית תמיד ביחסי אנוש: כיצד למתוח ביקורת על אנשים בלי לפגוע בהם מצד אחד, אבל תוך השגת השינוי הרצוי בהתנהגותם מצד שני. בעניין זה הגיעה לידינו רשימתה של סוזיה המלין, מומחית ליחסי אנוש ולתקשורת, העוסקת בהדרכת בעלי עסק, משפטנים ופו־ליטיקאים. בספרה האחרון היא עוסקת בבעיה מעניינת: שיכנוע חברי־המשפטנים לקבל את עמדתו של עורך הדין, בישיבה אמריקאית למהדרין: משפטית, מעשית, וה־גיונית.

ביקורתו של מעביד איננה חייבת להיות מכאיבה, גורסת המלין. הכלל הראשון שיש לזכור הוא, שצריך לתקוף את הבעיה ולא את הא־דם. בוס הגון שואף לתקן את הטעון תיקון, ולא להשפיל את השוגה, לחבל במעמדו במקום העבודה או לפגוע בתדמיתו העצמית. ד"ר חיים גינות המנוח, הישראלי שעשה בארה"ב קריירה מזהירה בפסיכולו־גיה התפתחותית, ביסס את כל התאוריה שלו על הכלל הזה. כשילדך לא נוהג, טען גינות, אין לומר לו "שפכת את החלב איזה רשלן" אלא בפשטות: "החלב נשפך. קח בבקשה את המטלית". ברוחה לכך, אין להדביק תווית על עובד כמו "רשלן", "עצלן", "חסר אחריות" וכו'. גם אנשים מבוגרים מתקשים לקבל ביקורת המתחילה בנוסח "שוב עשית את זה", או "תמיד אתה עושה אותו הדבר" וכו'. המלין מציעה לפתוח כל ביקורת בשבח, משום שפתיחה כזאת איננה "בר עלת" מייד את המבקר ומאפשרת לו להתייחס להערות ללא התנגדות.

אם למשל, הדפיסה המזכירה את המכתב בשגיאות, אפשר תחילה לשבח אותה על כך שהדפיסה אותו בזמן.

אמרתי לך כבר חמש פעמים

כאשר מסבירים תקלות ושגיאות, יש לעשות מאמץ מיוחד לא להתחיל במילה "את" או "אתה". חובה הכללת גוף שני יחיד, הופכת באופן בלתי־נמנע להתקפה אישית: "הדפסת עם המון שגיאות". "עשית בדיוק ההיפך ממה שאמרתי לך" וכו'. הנוסח הרצוי הוא: "יש לי פה בעיה". גם האשמה על־ידי התנהגות אל־מילולית אינה רצויה. בראש ובראשונה אין להצביע על המבוקר. יש־צורך בביטוי: "הוא כיוון אצבע מאשימה אל..." כאשר נוקטים בגישה חיובית צריך לשאול מייד לאחר הצגת השגיאה: "או מה אתה מציע לעשות?", ובכך מביע מותח הביקורת אמון באדם ששגה. הוא יוצא מנקודה הנחה, שהעובד מסוגל ומעוניין לתקן את טעויות. כמעט בכל המקרים ינסה העובד להוכיח שהוא ראוי לאמון שהוכע בו.

ומה קורה כאשר העובד חוזר על אותה הטעות פעם אחר פעם? כאן אפשר להיות קצת בוטה יותר, אבל עדיין להימנע מפגיעה: "אמרתי לך כבר חמש פעמים. אני בטוח שנמאס לך לשמוע, ותוכל להיות בטוח שלי גם נמאס להעיר". המלין טוענת שהניסיון מוכיח, שמעבידים רבים הינם מורים גרועים. הם מסתפקים בהסבר כללי בעל־פה למרות שברוב המקרים אפשר לעשות הרבה יותר מזה להדרכת העובד. אם הטעות חוזרת תכופות, יש לגשת אל המקום שבו מתבצעת העבודה בפועל ולע־קוב אחרי תהליך העבודה מראשיתו ועד סופו. בצורה כזאת קל לאתר איך נוצרת השגיאה, ואז אין להסתפק בהסבר מילולי, אלא להראות הלכה למעשה את הדרך הנכונה. כאשר המעביד אינו מסוגל להפעיל בעצמו את המכונה או המכשיר, ניתן להסתייע בעובד אחר.

אחרון אחרון חביב: על מעביד המוצא תקלה אצל העובד לטפל בעניין ללא דיחוי. דחיית הטיפול גוררת תקלות נוספות, ואלה נעשות בדרך־כלל בתחילה ניתנות לתי־קון. בכל שיחת הבירור, כולל הסיכויים שסבלנותו של הבוס ת־פקע, הוא הוא עלול לנצל לרעה את מעמדו, להתמרמר על העובד בצורה מכוערת ותוקפנית או אף לפטר את העובד ללא צידוק.

לדבר יפה, ללא אלימות

לקט

זה באמת מה שחסר לנו. ברצינות. הקרן החדשה לישראל הכריזה על הענקת מענק ליחיד או לארגון עבור פרוייקט יישומי או מחקרי בקידום תרבות הויכוח או הפחתת האלימות המילולית בכתב או בעל פה. או אולי הח"כים לא ישתתפו. אבל כל השאר יכולים לנסות ולזכות בתקציב עד 10,000 דולר. הכתובת לפניות: הקרן החדשה לישראל, ת"ד 6514, ירושלים. ●●●

אשתקד הוענקו מענקים ל־54 ארגונים שונים, אשר פעלו ומפעלים לקידום הדמוקרטיה והשוויוניות בארץ בנושאי דו־קיום יהודי־ערבי, זכויות האזרח, זכויות האשה, אר־גונים לעזרה עצמית בשכונות ובעי־ירות פיתוח, פלורליזם ד־תי וסובלנות. ●●●

עיצב את הסמל. המעצב החיפאי חיים שטייר זכה בפרס הראשון והשלישי בתחרות לעיצוב סמל היובל שנים לבית החולים רמב"ם. התחרות נעשתה במסגרת שיתוף הפעולה של המכללה לעיצוב "הדסה ויצו קנדה" על שם נ' בלומפילד בחיפה ומוסדות חיפאים. בפרס השני זכה בוגר המכללה גי אלמלית. חיים שטייר עיצב בעבר את סמל האודיטוריום בחיפה. היכל הספורט, הסינמטק, מוזיאון מנה כץ ואת הברזות. הקטלוגים והתערוכות של "בית התפוצות" ו"הבימה". כן עיצב פרסומים רבים של המוזיאון לאמנות מודרנית חיפה. ●●●

חשיפה ראשונה. הצילומים המו־פיעים בלוח השנה המסורתי של מועצת הפירות, והמוקדשים לחג־יגות ה־40 לעצמאות המדינה. נחשפו רק באחרונה בארכיון הפרטי של מרדכי זמני ז"ל, צלם מקצועי שפעל לפני 40—50 שנה. שנהג להנציח במצלמתו אביבים, מקומות ואירועים מכל רחבי הארץ. הלוח מבטא בהדרת התמונות את הקשר של עם ישראל לארצנו, מימי המאבק למען הקלאות עברית ותוצרת הארץ. ●●●

אמנות למען מוגבלים. ביתן אמנות ובו 140 ליטוגרפיות, אקוור־לים וציורי שמן יעמוד במרכז הבזאר השנתי של אקי"ם בתל־אביב. שיתקיים ביום ראשון ה־24 בחודש במלון הילטון בתל־אביב. בין האמנים שיצירותיהם יימכרו: גוטמן, סטמצקי, ברנשטיין, זריצקי, לישנסקי, קסטנר ושור. המחירים ינועו בין 60 ל־400 שקל. במהלך הבזאר יימכרו גם מוצרי התעשייה הקיבוצית המושבים ומוצרים ש־נתרמו על־ידי שגרירויות שונות. כן יהיו שני דוכנים שבהם תימכרנה עבודות של מפגרים ועיוורים. מטרת הבזאר לגייס כ־100 אלף שקל להקמת הוסטל למפגרים בתל־אביב. ●●●

הם לא כל כך יודעים לכתוב. קריאה, כתיבה וחשבון הם שלושה גורמים חשובים בדרך להצלחה עסקית, ולא צריך לשם כך סקרים מדעיים. ובכל זאת החברה, לפי סקר של חברה הלף, חברה להשמת כוח אדם, כי רק 17% מהמנהלים הב־כירים בארצות הברית יודעים לאיית מצוין, 37% מצטיינים בחשבון ו־46% קוראים מצוין. הלף מאשים בתוצאות המבוכות את הלימודים הבסיסיים בכיתות היסוד של בית הספר, ואת הצפייה המרובה בטלוויזיה במקום בקריאת ספרים, טלפון במקום כתיבת מכתבים, ומחשבים במקום עריכת חישובים בראש. מה שהמודרניזציה עושה לנו. ●●●

איסוף לחורף. החברה הסיעודית "אדם לשירות אדם" נרתמה למבצע לטובת ציבור הקשישים בארץ בתיאום עם שירותי הרווחה בעיריית תל־אביב ועם מוסדות גריאטריים באזור גוש־דן. החברה תטפל באיסוף ציוד לחורף כמו ביגוד, שמיכות ותנורי חימום. את הציוד ניתן למסור במשרדי החברה בתל־אביב, רחוב ידידיה 7, טלפון 5461727, ובחדרה ברחוב הרברט סמואל 59, טל: 06)322699). ●●●

אידיאלי לקשישים ונכים. במוז־יאון ישראל בירושלים נפתחה תערוכת עיצוב של בוגרי בצלאל. בין המוצגים הרבים בלטה עבודתו של המעצב אריק בקר, שהביא עמו לתערוכה את "הקלנועית", כלי רכב להחזרתם של הקשישים והנכים למעגל המשפחתי הבריא. ●●●

הצילום: מתוך לוח השנה של מועצת הפירות. המקום — "לוחמי הגטאות".

כותבים לנו

נפגעי M.B.D. אינם מפגרים

באחרונה מזהה בטעות שמם של ילדים הצעירים נפגעי M.B.D. (בעלי פגיעה מוחית מזערית) עם מפגרים או עם קבוצות חריגות אחרות. שכי־חות של אוכלוסיה זו היא 2—3 אחו־זים בתוך האוכלוסיה הכללית. הנפ־געים במחלה אינם מפגרים. הם לוקים בעיקר בהקשבה ובריכוז, בתנועתיות יתר או באדישות הם מוגבלים בהפשטה, בשיפוט, ביכולת אלתור, בלמידה ובקריאה. לרוב אין להם תחביבים ואין הם מסוגלים לפרנס את עצמם ולהשתלב בנור־מות חברתיות. ובהגיעם לגיל 18, רובם אינם מתגייסים לצה"ל ומצבם מתחיל להידרדר בשל חוסר מסגרות מקצועיות ובעיקר חברתיות. אז הם הופכים טרף קל לעבריינים. הפתרון הטוב ביותר עבורם הוא הדיור המוגן והמשולב במסגרת הקהילה. כך יוכ־לו חיים עצמאיים וחיי חברה.

[illegible]
תל־אביב

שושנה כהן פורעת חוב

52,000 אביזרי עזר ובהם 11,600 כסאות גלגלים, רכשה אגודת "יד שרה", ב־11 שנות קיומה ● המטרה: להשאיל ציוד רפואי לנזקקים תמורת עירבון סמלי ● מחר פותחת האגודה לראשונה במבצע התרמה

מאת אסתר בלוה

לשושנה כהן, אם ל־5, סבתא ל־23, יש יעוד בחיים. שלוש פעמים בשבוע בשעות הבוקר ופעם אחת בשעות אחר הצהריים, היא הולכת לקרון המוצב ברחוב הנ־ביאים בירושלים, שבו נמצאת המחלקה להשאלת ציוד רפואי של אגודת "יד שרה". היא עובדת שם בהתנדבות.

שושנה פורעת חוב, לדבריה. לפני שנים אחדות אושפזה בשל בעיות של קוצר נשימה. הגיע ערב חג והיא ביקשה לשוב הביתה. אבל מה עושים כאשר בבית אין הציוד הרפואי הדרוש? מישהו זרק את השם "יד שרה". בני משפחתה התקשרו לאגודה ותוך זמן קצר הביאו לה הביתה אינהלטור ומיכל חמצן. כך התאפשר לה להיות בחג במחיצת המשפחה.

כשהתאוששה החליטה שושנה להתנדב לאגודה והיא עושה זאת ללא ליאות. שום דבר אינו מרתיע אותה מלמלא את התפקיד שקיבלה עליה — לא חובות משפחתיות, לא מזג אוויר סוער ולא 48 תפרים, כתוצאה מהחלקה ברחוב. "מפעל כזה אין באף מקום בעולם", היא אומרת. "עוברים כאן עניים וע־שירים, אח"מים ועמך, קשישים וצעירים, אמהות עם תינוקות, יהו־דים ולא יהודים. ואני, בתפקיד הקטן שאני עושה, רושמת את הבקשה, נותנת את המכשיר תמורת סכום סמלי, המוחזר בתום תקופת ההשאלה ומרגישה שאני עושה משהו למען הזולת. שאני שייכת. האווירה במקום משכיחה כאבים, הזמן עובר מהר. יש לי היום שתי משפחות, זו המקורית וזו שאימצה אותי, משפחת הקרון".

אגודת "יד שרה", שהיא עמותה התנדבותית להשאלת ציוד רפואי ושיקום החולה הקשיש בישראל, מציינת 11 שנים לקיומה. מחר תצא לראשונה במבצע התרמה שבו ישתתפו עשרות תלמידי בתי־ספר תיכוניים בארץ. מטרת המבצע: לשלם את יתרת החוב על רכישת אלף כסאות גלגלים.

האגודה שלנו, מספרים ב"יד שרה", הולדה בחלום של איש צעיר אחד. אורי לופוליאנסקי ועצותה אתגר לשלושה אלפי מתנדבים. אלה מריצים 60 סניפים בכל רחבי הארץ בתקציב שנתי של 1.25 מי־ליון דולר המבוסס כולו על תרומות וללא תמיכה ממשלתית. בניגוד לארגונים וולונטריים אחרים, 70% מהתרומות מגיעות מהארץ ולא מהתפוצות. זאת בשל העובדה ש"פ־עולות הארגון נוגעות בנו ועלינו לעשות את המקסימום", מדגישים באגודה.

מתנדבת שושנה כהן: גם 48 תפרים לא ירתיעו אותה

הרקורד מרשים. בשנה האחרונה פנו אל סניפי האגודה 160,000 אנשים שביקשו וקיבלו סיוע. הסיוע חובק תחומים רבים. החל בהשאלת ציוד רפואי שיקומי, עבור דרך שירות כביסה לחולים וקשישים, שאינם שולטים על צרכיהם, רכישת משדרי מצוקה לקשישים והפעלת מוקד אלחוטי. הסעות לנכים ומוגב־לים, ביקור־בית לחולים ובודדים, הקמת מוקד טלפוני לסיוע נפשי ופיסי לקשישים, מרכזי הדרכה ובתי־מלאכה שיקומיים.

"יום אשפוז בביה"ח", אומרים באגודה, "עולה 180 דולר מינימום. יום בבית־אבות 45 דולר. יום סעוד שלנו — 80 סנט. זהו חיסכון עצום למדינה. אנחנו מהווים מסגרת שמ־אפשרת לרבים בארץ לתפקד כרגיל בסביבתם הטבעית על אף מוגבלותם הפיזית. יש לנו כ־380 סוגי ציוד. 52,000 אביזרי עזר, ובהם 11,600 כסאות גלגלים. אלה מיועדים לכל הנזקק ללא הבדל דת וגזע". ומעבר לעזרה במספרים, ישנם המתנד־בים העושים מלאכתם ביעילות, אהבה ומסירות ללא גבול, כמו שושנה כהן.

בדין ובצדק / צבי הראל

ההחמצה הגדולה של בג"ץ

בגיליון האחרון של "עיוני משפט", כתב העת של הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל אביב, נמתחה ביקורת חריפה על נשיא המדינה חיים הרצוג, על נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר ועל ממלאת-מקומו השופטת מרים בן פורת. הביקורת נוגעת לחנינה שהעניק נשיא המדינה לראש שירות הביטחון הכללי ולשלושה מעובדיו ופרשת "אוטובוס 300" וביקורת על דעת הרוב בפסק-הדין שאישר את החנינה.

הביקורת נמתחה במאמר שפרסם ד"ר מרדכי קרמניצר, מרצה בכיר במשפט פלילי, בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים. המחבר, שזכה לא מכבר בפרס על-שם פנחס רוזן על אותם מפרסומיו המדעיים, חרג מהמקובל בשלושה היבטים:

א. מחבר המאמר היה אחד מ-12 מרצים למשפטים ומהפקולטות למשפטים בתל-אביב (ובירושלים) שעתרו לבג"ץ בעניין תקפות החנינה, באמצעות עו"ד מיכל שקד. ביקורת אקדמית על פסק-דין של בית המשפט העליון, על-ידי אחד מבעלי הדין באותו עניין עצמו, היא דבר נדיר למדי, אולי חסר-תקדים.

ב. מאמרו של קרמניצר גולש לתחומים שבמוסר ולבעיות מצפוניות. הדבר בא לידי ביטוי כאשר המחבר כתב בפתח מאמרו את הדברים הבאים: "המאמר מוקדש לרפי מלכה, איש ישר ואמיץ לב, שסולק משירות הביטחון הכללי בעקבות תלונת-אמת שהגיש לרשויות המוסמכות על מעשי עבירה".

ג. חריפותה של הביקורת על פסק-הדין היא חריגה למדי.

רוב המאמר, המשתרע על 26 עמודים, מוקדש לתקיפתה של מסקנת שופטי הרוב, שלפיה מוסמך נשיא המדינה להעניק חנינה גם למי שטרם נידון בבית המשפט. המחבר מצטרף לדעתו של השופט ברק ומוסיף הנמקות נוספות משלו, שאין לנשיא סמכות לחון בטרם משפט.

הביקורת על הנשיא הרצוג

על נשיא המדינה כתב המחבר במאמרו כי פעל על-פי מידע לא-בדוק ולא-מהימן, "עקב הצורה המהירה שבה נוהלו העניינים" באותה חנינה לילית חפוזה. המחבר מוסיף באותו הקשר כי נשיא המדינה לא נפגש עם המתלוננים בפרשה, אלא רק עם אחד ממקבלי החנינה, ושמקור המידע היחיד שלו היה ראש השב"כ. באותו הקשר נכתב במאמר: "כאשר מסתפקים במידע ממקור יחיד, מעוניין ומפוקפק, אין לתמוה על כך שמידע זה אינו אמין והוא אף מטעה. הדברים אמורים בעיקר בסמכות הנשיא, שעליה נשען ראש השב"כ לפני הנשיא ואשר התברר כי הן משענת של קנה רצוץ".

עוד כתב המחבר כי הנשיא הרצוג הוטעה בעניין נוסף: נאמר לו כי עמדת פרופ' יצחק זמיר, היועץ המשפטי לממשלה, בקבינט היתה שאין מנוס מחקירה משטרתית; בעוד שלאמיתו של דבר הביע היועץ את דעתו לטובת הקמת ועדת-חקירה ממלכתית. באשר לדבריו של נשיא המדינה, שנימק את החנינה כי ראה "בראש ובראשונה את הכורח להגן על טובת הציבור וביטחון המדינה", כתב המחבר בזה הלשון: "לא רק שאין כאן אינטרס ציבורי עליון, שצפוי לו נזק כבד... אלא שלא היה כלל אינטרס ציבורי ראוי שהועמד בסכנה, וממילא לא היה לחנינה על מה להגן, והיא לא שירתה את טובת הציבור. במלים אחרות: היא נועדה להשיג תכלית פסולה".

הביקורת על הנשיא שמגר

המחבר מסכים לדעתו של הנשיא שמגר, שכתב כי "יש דרכים שונות לחקירה ולבדיקה מבוקרת ומסודרת של נושא, ואף לנקיטתו במקרה הצורך של מהלך משפטי, בבלי לפגוע בביטחון המדינה, וכבר היו דברים מעולם", כלשונו של השופט שמגר. המחבר שואל ומקשה מדוע נמנע הנשיא שמגר מהסקת המסקנות המתבקשות ומיישומן. לדעת המחבר, הרי אפילו צדק הנשיא שמגר בקובעו כי היתה לנשיא המדינה סמכות לחון בטרם משפט, מן הראוי היה שיפסול את החנינה, בשל הנמקתה, על-ידי הנשיא הרצוג, אינה עולה בקנה אחד עם השקפתו של השופט שמגר עצמו בדבר אפשרויות החקירה וניהול הליך משפטי שניתן לנהלם מבלי לגרום נזק כלשהו לאינטרס הציבורי.

הביקורת על השופטת בן-פורת

הביקורת על השופטת בן-פורת היא, אולי, הביקורת החריפה ביותר במאמר. המחבר מתייחס לדברים שכתבה השופטת, שסברה כי הפעלת סמכות החנינה של נשיא המדינה היא פרי איזון אינטרסים בין האינטרס של ביטחון המדינה לבין הערך של שוויון לפני החוק, שבו גבר הראשון (ביטחון המדינה) על השני (ערך השוויון בפני החוק). על כך כתב המחבר: "הענקת החנינה מן הטעם של שמירת סודות עלולה להתפרש כהענקת חסינות לשב"כ ביחס למעשי עבירה המתבצעים בקשר עם פעילותו, שהם בהגדרה סודיים, וסודיותם גדולה ככל שהם חמורים יותר ומהווים חלק מן שיטה... אין גם להתעלם מכך כי בהענקת החנינה נפגעה קשות תדמית המדינה, שכן ניתן אישור במשתמע על-ידי הדרג הרם ביותר לכך שמעשים מעין אלה הם בבחינת שיטה נוהגת, וכי המדינה עוברת עליהם לסדר-היום. נוסף לכך, קיבלה בעקיפין גושפנקה גישת ראש השב"כ, שבאמצעותה הדיח את אנשיו לשקר, לפיה עליהם לשקר על-מנת לשמור על סודות מדינה כמוסים. שכן, אם יש בכך כדי להצדיק הימנעות מחקירה ומגילוי-האמת (על-ידי מתן חנינה), אולי יש בכך גם כדי להצדיק אמירת שקר, ואוי לאוזניים השומעות".

באשר לדעתה של השופטת בן-פורת, שלפיה במקרה של מחלוקת בין הממשלה לבין היועץ המשפטי שלה יכולה הממשלה להמליץ בפני נשיא המדינה על מתן החנינה כאשר היועץ סבור שיש לחקור או להעמיד לדין, רואה המחבר כי השקפה מסוכנת. "השקפה זו של השופטת בן-פורת", נכתב במאמר, "נראית בעינינו מסוכנת לשלטון החוק. אחד ממאפייניו החיוניים של שלטון החוק הוא שליטה של רשות כמו-שיפוטית, מקצועית, א-פוליטית, עצמאית ובלתי-תלויה בהחלטה, אם להעמיד לדין מאן-דהוא אם לאו... יש בגישתה של השופטת בן-פורת כבוד רב — כפי שצריך להיות — כלפי הרשות המבצעת, אך גם אמון בלתי-מסויג, העדר כליל של היסוד של חשד, שגם הוא חייב להתקיים. הסרה להלוטין הגישה הספקנית-החשדנית, כלפי כל רשויות השלטון, שהיא מהותה של הדמוקרטיה המודרנית..."

מבקשי נפשו של שלטון החוק

בסוף המאמר כתב המחבר כי "בפרשת השב"כ הועמד שלטון החוק במבחן חמור, שספק אם היה כמותו בעבר. בלשון בוטה יותר: השלטון בישראל קרא בפרשה זו תגר על שלטון החוק, שכן הפנייה לנשיא המדינה להענקת החנינה, כאקט למנוע חקירה, היא בבחינת חסימת החוק בשערי שירות הביטחון הכללי".

"העתירה לבית המשפט הגבוה לצדק", מסיים המחבר את מאמרו, "היתה זעקה להצלת שלטון החוק מפני רודפיו, מבקשי-נפשו. זו יכלה להיות שעתו היפה ביותר של בית המשפט הגבוה לצדק, אילו נעתר לעתירה; אף כי זו שעה קצרה בלבד, וזאת בשל תגובה אפשרית של השלטון. אולם ההזדמנות הוחמצה. מלות הסיום של השופט ברק 'כן יהי' — אחרי שהוא מביא את דבריו של השופט קוק באוזני ג'ימס הראשון: 'המלך אינו כפוף לאדם, הוא כפוף לאל ולחוק' — לא התקיימו. לכל היותר ניתן לומר: 'לו יהי', וכך אנו אומרים".

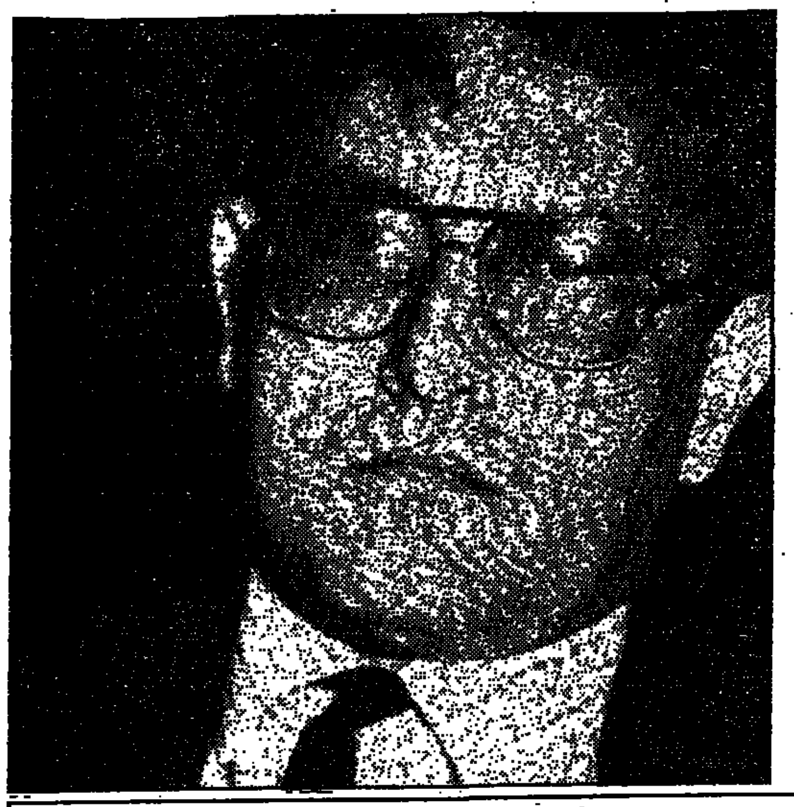

ד"ר קרמניצר: המאמר מוקדש לרפי מלכה, "איש ישר ואמיץ לב"

לא כתמול שלשום

האירועים בשטחים מקשים מאוד על המחנכים במגזר הערבי. רשמים מביקורו של שר החינוך בבקה אל גרבייה

מאת נילי מנדלר

"התלמידים אמרו לי ששמעו שהיהודים יורים בילדים ברחובות", סיפר מורה להיסטוריה בתיכון המקיף בבקה אל גרבייה. זה היה שלשום, במהלך סיור שערך שר החינוך יצחק נבון במוסדות החינוך בכפר. בדברים שאמרו מורים ומחנכים לנבון ובדברים שאמרו אחר כך, במסגרת מצומצמת יותר, לכתבי החינוך שהתלוו לסיור, באה לביטוי המהפיכה המתחוללת בימים אלה בבתי הספר של ערביי ישראל.

אלה הם כבר לא התלמידים הצייתנים, הכנועים, חסרי המודעות הלאומית הפוליטית, שלא שואלים שאלות ולא דורשים תשובות. אלה גם לא אותם מורים, המפחדים להביע בגלוי את עמדותיהם. בית הספר הערבי הוא כיום סיר לחץ מבעבע ורותח. המורה להיסטוריה, שסיפר מה אמרו לו תלמידיו, התלונן: "בבית הספר הערבי לומדים היסטוריה של התנועה הציונית, לומדים על עלייה ראשונה ושנייה של ביאליק ושקד, אבל לא על התנועה הפלסטינית. לא לומדים בכלל על הסכסוך הישראלי—ערבי".

התבטאויות של מורים נוספים שהושמעו במהלך הסיור:

● "מורים נתקלים בזמן האחרון בשאלות של ילדים על המתרחש בעזה וביהודה ושומרון. מצד אחד, צריך לחנך אותם לאחווה ולדו-קיום בשלום, ומצד שני, בערב, בחדשות, הם רואים המון דברים שאנחנו כמחנכים צריכים להתמודד אתם אחר כך. קשה לנו לענות על השאלות שלהם".

● "אני יודע כמה גדול ההבדל בין מעמדי כמורה ערבי ובין מעמדו של המורה היהודי. יש יחס של איפה ואיפה. כמה קשה לי כאן לדבר על נושאים כאובים. מורה יהודי יכול להרשות לעצמו לדבר על בעיית פלשתין, ואילו המורה הערבי מוצא את עצמו בכבלים מדומים או אמיתיים".

● "איך אפשר לתת חינוך פוליטי מתון כשאני רואה את הסבל שסובלים בעזה. את ההרג. העינויים יום יום. המסר שלי הוא שהעם הפלסטיני הוא בהנהגתו של אש"ף וערפאת הוא היחיד שיכול לשבת עם היהודים למשא ומתן. עד מתי המצב הזה יימשך? ולאן מובילה הדרך. פעם רחשנו כבוד לשר, כשהיה נשיא. היום הוא יושב בממשלה עם אנשים פאשיסטים ממש. יושב ושומע".

הנחיה יוצאת-דופן

אחמד מג'דלי, ראש מחלקת החינוך במועצת בקה אל גרבייה, סיפר שהמחנכים בכפר קיבלו הנחיה מהמועצה לקראת "יום השלום", בחודש שעבר, לשוחח עם התלמידים על האירועים בשטחים. "אמרנו להם: תסבירו לתלמידים שאנחנו בני מדינה עם אנשי הגדה ועזה, אבל בלי אלימות. ולכן גם שבתנו ביום השלום, בכפר".

הנחיה לדון בכיתות בנושאים פוליטיים ברורים היא יוצאת דופן במגזר הישראלי-ערבי. אמנם משרד החינוך התיר זה מכבר למחנכים הערבים לקיים שיעורים בנושא החינוך הפוליטי, אך מורים חששו לדבר, תלמידים לא הקשו יותר מדי ופקידי החינוך הערבים לא פילסו להם הדרך. "במקום שהילד יהיה ניזון בדעותיו מכלי התקשורת הרעים, של ירדן, דמשק ומצרים, ומהמיתנות הערבית הקיצונית, עדיף שהמחנכים ישוחחו אתו", הסביר מג'דלי את התפנית.

"אנחנו חיים בקונפליקט. נכון שהמסר שהתלמידים מקבלים הוא כפול: נאמנות למדינה ולחוק ותמיכה באחיהם הערבים בשטחים. זו הבעיה של ערביי ישראל. לשני שליש מהתושבים יש שם משפחות. וכולם שכנים. זה מאוד קשה לנו כמחנכים. עד עכשיו הצלחנו להשתלט על הקונפליקט", אמר מג'דלי.

ראש מועצת בקה אל גרבייה, סמיר דרוויש: "קהילת המחנכים הערבים מתוסכלת מהנושא של דו-קיום. מול רצונם להתקרב למחנכים יהודים, אין אותה מרבות, אותה פתיחות ואותו רצון בצד השני. הייתי שותף לניסיונות של המחנכים כאן לשכנע ועדי הורים בחדרה שישלחו את ילדיהם אלינו, לביקור. אחרי שילדינו היו שם".

המתעה בתקרובת

בכניסה לבית הספר המקיף, סיפרו כמה נערים מכיתות י"ב שחלק מהתלמידים אינם רוצים לנסוע לביקור בתיכון בקרית אונו, העומד להיערך בחודש הבא. אחד התלמידים הסביר את תחושתו ותחושת חבריו: "כל הזמן אני מתקרב ליהודים ופתאום קורה משהו בעזה או בקרית ארבע, או יש פיצוץ. מה שקורה עכשיו בעזה מזיק למפגש עם התלמידים מקרית אונו. היהודים הורגים אותנו ואנחנו הורגים אותם. או לא כראוי. אין טעם להיפגש".

בתוך התמונה המעיקה שהצטיירה מהסיור היו כמה איים מעודדים. קודם כל, נבון הודיע על הולדתו להקים מכללה ללימוד דת האסלאם במסגרת של כת הדרוזים בבקה אל גרבייה. תהיה זו המכללה האסלאמית הראשונה שתוקם במגזר הערבי מאז הקמת המדינה. והיא תפתח שעריה לתלמידים לשנת הלימודים הבאה. עד היום נאלצו תלמידי האסלאם הישראלים שביקשו ללמוד בצורה מסודרת את דתם לנסוע למכללות הקיימות בגדה.

נקודת אור שנייה בביקור היתה העובדה שהכפר משקיע 72 אחוז מתקציב המועצה במערכת החינוך שלו. זה נתון ייחודי, לא רק במגזר הערבי, אלא במדינת ישראל כולה. אין עוד עירייה שמשקיעה את רוב משאביה בחינוך.

נקודת אור שלישית: הערבית הרהוטה של שר החינוך עוררה התפעלות בקרב מורי התיכון. ועוד נקודה, אולי המעודדת ביותר: את התקרובת לאורח, לפמלייתו ולאנשי המועצה הערבים, הגיש יהודי, חובש כיפה, בעל שירותי "קייטרינג", שהוזמן במיוחד.

הטור שלי / נתן דונביץ

מוות הבא מן העורף

שלשום, בבוקר, היו מונחים על שולחני עתונים אחדים וספר אחד. בעתונים נכתב, בכותרות הראשיות, על התקריות האלימות בין תושבי השטחים ובין חיילי צה"ל ושוטרים. בעמוד פנימי דווח על עונש כבד, 11 שנות מאסר, שהוטל על יוסי מנור, מכפר-סבא, שהודה והורשע בהברחת הרואין לארץ. הספר, עב-כרס, הוא ספרו של העיתונאי האמריקאי ג'יימס מילס, "האמפריה המחתרתית". על הסחר האדיר בסמים, ברחבי העולם. יותר משש שנים חקר מילס את הנגע הזה, נעזר בשפע מסמכים רגישים וחסויים, ונפגש עם ראשי היחידות הסמויות הנלחמות במסחר הזה. באחת הפגישות, ראה מיסמך, ובו חשדות כבדים על חלקו של ראש אש"ף, יאסר ערפאת, בסחר הרואין, כנראה לצורך מימון פעולות האירגון.

יש מכנה משותף בין המתח הגדול בשטחים, העונש שהטיל בית המשפט המחוזי בתל-אביב, והגילויים הרבים בספרו של מילס. גם מילס מציין שסחר הסמים הבין-לאומי אינו על רקע עשיית-כסף בלבד. הוא נועד גם לטרפד ממשלים ולפגוע באוכלוסייה, בתוכנית מדינית. על רקע זה, גדולה התמיהה על אוזלת-היד והאדישות של ממשלות ברחבי העולם. יותר משלושים ממשלות, וארה"ב בתוכן, הן יודעות מה משמעות הנזק הכבד הנגרם לחברה ולאזרחים ובמעט שאינן עושות דבר.

נשיא ארצות-הברית רונאלד רייגן הכריז מלחמה על הסמים והסוחרים בהם. מילס מכנה את המלחמה הזאת "בדיחה". התקציב שלה, בשנת 1984, היה 50.2 מיליון דולאר, פחות ממחירו של מיטען אחד של קוקאין, שהגיע לחופי אמריקה. ארה"ב מימנה כלים ופעילויות במדינות אחרות, והתוצאות, לעתים, היו מגוחכות. המחבר טוען כי ללא העזרה, הפעילה או הסבילה, של משטרים ברחבי העולם, לא היה הסחר יכול להתקיים.

קולומביה קיבלה מארה"ב ספינת משמר, שמחירה שני מיליוני דולרים, כדי שתסייר במים שסוחרים בהם יותר כלי-שיט נושאי סמים מאשר בכל מקום אחר בעולם. התברר שבמשך שנתיים ערך צוות הספינה חיפושים ב-15 כלי שיט בלבד. התפיסות שלה הסתכמו בקילוגרם אחד של קוקאין, קצת מריחואנה וסכום קטן של מטבע אמריקאי. נקודה.

מכיוון שהוא, לעתים, שיתוף הפעולה של מדינות ידידותיות עם שלטונות ארה"ב, הקימו האמריקאים יחידות-עלית, סמויות, לאיסוף מידע ולתפיסת משלוחים. התשובה שבתן, "סנטאק", מונה 50 סוכנים. סוכנים של "סנטאק" יושבים גם בתחנה של היחידה בפריס, סנטאק 23, אשר את כתובתה הוא מפרסם. היא עוקבת מקרוב אחר סחר הסמים מן המזרח התיכון ופיזורו על פני העולם. במשרד יש, על פי מילס, תיק שעטיפתו תכלת, והמכיל פרופילים של גדולי הסוחרים באזורנו. יש שם גם פרופיל של יאסר ערפאת ופרטים על פעילותו בנושא זה, בעיקר בסחר ההרואין.

זעקת השופט

סוחרים ובלדרים ישראלים אינם יכולים לדעת מי העומד מאחורי המשלוחים שהם מבקשים להעביר לארץ. יש סוחרים רבים, ויש מיליארדרים המושכים בחוטים. אבל מעשית, יתכן מאוד שהם מביאים לכאן סמים בשליחות אש"ף. זוהי מסקנה שהגיעו אליה גם בזרועות אכיפת-החוק והמודיעין בישראל, עוד לפני שנים.

סוחר-סמים כמוהו כשכיר-חרב. נשכר להביא מוות. הסוחר והבלדר עושים מעשה מסוכן בהרבה מזה של שכיר-החרב, המוציא לפועל "חוזה" שהוצא על פלוני. הורג אחד, אולי שניים. המביא הרואין או "קראק" לארץ מרסס אוכלוסייה שלמה של צרכנים, במוות אטי, מענה ומשפיל. אבל בטוח. לא חיסול חשבונות בין כנופיות של פושעים. מביאים את המוות על צעירים מעורערים נפשית. זה כל "פשעם".

מדי פעם מתעורר שופט בישראל לזעוק חמס על המצב. וזה מה שעשה שופט בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, איתמר פלפל, השבוע, כאשר גזר על יוסי מנור (31), 11 שנות מאסר. למרות שמנור הודה ולמרות שניסו לומר עליו קצת מלים טובות, קבע השופט פלפל: "אין ספק, שהקלות היחסית שבה ניתן להבריח סמים ארצה, באמצעות בלדרים או בלדריות תמימות-למראה, והרווח הכספי הגדול הכרוך ביבוא והפצת הסם — גורמים לכך שלמרות העונשים הכבדים שכבר הוטלו בתי-המשפט על עבריינים מסוג זה, ממשיכות להתארגן קבוצות-פשע בקשרים עם פושעים מעבר לים, כדי להחדיר כמויות גדולות של סמים לישראל".

השופט קבע כי יש לנסות ולהרתיע ולהפריע בצע הסדר בצפון מלהמשיך ולהרעיל בסמים מסוכנים מספר גדל והולך של נעורים המתמכרים להם.

ג'יימס מילס, בספרו, מביא דעתם של מומחים, האומרים, פה אחד, כי מלחמה יעילה יכולה להיעשות באמצעות מכות על המקורות. אבל, חובה גם להקצב ולצייד יחידות מעולות לפריקות ולעיקוב בתוך גבולות-היעד. בישראל לא ניתנה מעולם עדיפות עליונה למלחמה בסמים. מדי פעם הועידה, לתקופות זמן קצרות, קצת יותר שוטרים וכלי-רכב לנושא זה. אבל אינני זוכר שממשלת ישראל עשתה אפילו את המעט שעשו עשרות ממשלות ברחבי העולם: לא הכריזה — בפי העומד בראשה — מלחמה בסמים.

עתה, כאשר שוטרים מרחבי הארץ נקראים למשימות המיוחדות שגרמו והביאו המתחים בשטחים ובמזרח-ירושלים, אומרים קציני משטרה בכירים, בגלוי, כי גם המאמץ שנעשה בנושא המלחמה בסמים נפגע עקב העברתם של שוטרים לשמירה על הסדר במוקדי ההתפרעויות. הם חוששים שסוחרי סמים, בדרגים השונים, יחגגו כאן חגיגה גדולה. גדולה מתמיד.

המעגל נסגר. כוחות הביטחון עומדים עם הפנים מול גלי העירנות הפעילה בשטחים. בעורפם, סוחרים יהודים בסמי-המוות, שחלק מהם, ככל הנראה, ביוזמת אש"ף, מן המדינות השכנות. שופט, בתל-אביב, מרים קולו, קורא לפעולה. הממשלה — אדישה. אינה רואה את העורף, אינה יודעת על הפעילות הענפה כאן: פיזור מוות תמורת בצע כסף.

תיק תיירות / זוהר בלומנקרנץ

גל ביטולים בהזמנות לישראל

סוכני התיירות מדווחים על גל גואה הולך של ביטולים בהגעתן של קבוצות תיירים מחו"ל לישראל, בשל האירועים בשטחים, בניגוד לפרסומים רשמיים בנושא זה של משרד התיירות. לסוכנות תיירות אחת בירושלים בלבד — "אומגא טורס", הגיעו במהלך השבוע האחרון 14 ביטולים של קבוצות שונות מצרפת, איטליה וארה"ב. בקבוצות אלה תוכננו להיות 900 תיירים. מספר הודעות הביטול של קבוצות תיירים מחו"ל, המגיעות לסוכני התיירות בישראל, גבוה ממספר הביטולים הנרשם היום בבתי המלון. שכן סוכני התיירות לא ממהרים עדיין בשלב זה לדווח ולבצע את הביטולים בבתי המלון מחשש כי יצטרכו לשאת כבר עתה בהוצאות הביטול, והמקומות לא יישמרו להם בעתיד.

סוכני התיירות רשאים על פי חוזי ההתקשרות עם בתי המלון, למסור חודש ימים מראש על ביטולן של הזמנות. לכן, צפוי גל הביטולים הגדול לבוא לידי ביטוי בבתי המלון, רק בחודשים פברואר ומארס. במקביל הגבירו סוכני התיירות את מאמצי השכנוע בחו"ל למנוע את המשך הביטולים. כך לדוגמא יצא בסוף השבוע שעבר לארה"ב, נציג חברת נסיעות גדולה מתל-אביב, בניסיון לשכנע קבוצות צליינים, שלא לבטל את בואם ארצה. לאותו גורם מתוכננות 32 הרצאות במדינות המכונות "חגורת התנ"ך" בדרום ארה"ב כמו: אלבמה, לואיזינה, טקסס ואוקלהומה. בידי משרד התיירות הניזון במיוחד מנתוניהם של בתי המלון על ביטולים, תמונה לא מדויקת על היקפי המצב.

במקביל מנסה ככל הנראה המשרד להצניע את התופעה, כדי לא ליצור תגובת שרשרת שתחמיר עוד יותר את המצב. לדברי מנכ"ל התאחדות המלונות משה עמיר, "אין ספק שהאירועים בשטחים עשויים להשפיע על תנועת התיירות, באם לא תהיה רגיעה. אולם עד היום ההשפעה היא מיזערית. אינני מניח שסוכני התיירות מסתירים מאתנו איזה שהוא מידע על היקף תופעת הביטולים. אנו עובדים אתם בשיתוף פעולה מלא ונמצאים אתם בקשר יום יומי רצוף".

סוכני התיירות דורשים להיות יצואנים

בדרישה ליישם את החלטות הממשלה והכנסת להכיר במגזר סוכני התיירות הנכנסת לישראל כענף יצוא, יצא איגוד סוכני תיירות. ההנהלה הורשה בראשותו של אבי פרידמן, מנכ"ל חברת "דיזנהויז", נפגשה בשבוע שעבר עם מנכ"ל משרד התיירות רפאל פרבר ואנשי משרדו וביקשה, כי המשרד הממונה יפעיל את השפעתו על משרד האוצר, כדי להביא ליישומה המעשי של ההכרה במגזר, כענף יצוא לכל דבר. נציגי סוכני התיירות הנכנסת לישראל, דרשו ליישם את ההכרה במגזר כענף יצוא במיוחד בתחום קבלת ביטוח השער וביטול מס המעסיקים. על פי חישובים כלכליים שנערכו בארגון עלה, כי היקף התשלומים ממס מעסיקים הגיע ל-720 אלף ש"ח. עוד דרשו נציגי המגזר בפגישה עם נציגי המשרד הממשלתי, לבטל את המע"מ על ארוחות לתיירים מחו"ל, במסגרת ובילות הסיור בישראל. נציגי מגזר סוכני התיירות מסרו למנכ"ל משרד התיירות על שינוי שם ארגונם שייקרא מעתה לשכת מארגני תיירות לישראל. הארגון המהווה גוף אוטונומי בהתאחדות סוכני הנסיעות והתיירות בישראל, עומד לעבור בראשית החודש הבא לבנין משרדים חדש בתל-אביב.

כממלא מקום מנכ"ל חדש לארגון נבחר עדי צוקרמן שבא על מקומו של המנכ"ל היוצא אברהם רייס.

בעלי רכב "אשכול" כמעלימי מס

מורי הדרך בעלי רכב "אשכול" של ארבע מהחברות הגדולות בענף התיירות התאחדו והקימו מרכז הזמנות ארצי חדש, כדי להתמודד בין השאר עם המצב הכלכלי הקשה הפוקד לטענתם את מגזרם. זאת על אף שבמסמך חסוי של משרד האוצר הסתכם הפדיון השנתי מהסעה בלבד של מורי דרך בעלי רכב "אשכול", לצורך גביית מס ב-48,800 אלף ש"ח, לרכב עד ארבעה נוסעים ו-55,400 אלף ש"ח ברכב להסעת 7 נוסעים, בשנת 86'.

כ-140 מורי דרך בעלי רכב "אשכול" השתתפו בכנס חירום שהתקיים בשבוע שעבר בכפר המכביה ברמת גן. לדברי מנכ"ל חברת "חמור", משה יעקובי, ודרישת אגף מס ההכנסה ומס רכוש מהמגזר הן אבסורדיות, במיוחד חישוביו לגבי ההכנסות מלינות וארוחות בזמנם של מורי הדרך בעלי רכב "אשכול". לדבריו חישוב גובה הגבייה של מס ההכנסה ממורי הדרך בעלי רכב "אשכול", המבוסס על 220 עד 260 ימי עבודה בשנה, הוא מגוחך. שכן בפועל אין מגיעים בממוצע לכדי מחצית מאותו מספר.

לדברי יעקובי הוראות הבדיקה של משרד האוצר בבתיהם של מורי הדרך בעלי רכב "אשכול", גובלת "בחדירה גסה לתחום הפרט". לדברי נציג אחר של מורי הדרך בעלי רכב "אשכול" מוני רביד, הסתכם לדוגמא ממוצע ימי העבודה בחודש אוקטובר האחרון, שנחשב לחודש עבודה פורה, של מורה דרך בעל רכב "אשכול", ב-15 יום בלבד. לדבריו ניצב המגזר בפני בעיה ייחודית כאשר חברים רבים הגיעו לדבריו למצב קשה מבחינת התפעול. בעשרת השנים האחרונות לא ניתנו לדבריו הלוואות שיאפשרו את החלפת צי כלי הרכב תוצר כצב לפיז מכוניות מדגם "סובארו" לדוגמא, בהחלפות את מכוניות "המרצדס".

פירוש הדבר לדבריו, ירידה ברמת התנאים לאורחים מחו"ל, שמשלמים במיטב כספם עבור השירות. לדברי רביד נועדה אף ההתארגנות החדשה ליצור קבוצת לחץ לשם קבלת תנאי אשראי ומימון נוחים מהחברה המייצרת מכוניות בגרמניה המערבית. לדבריו אף יפתור מרכז ההזמנות החדש את בעיית התחרות הפרועה במגזר ו"שבירת המחירים", מצד מורי דרך בעלי רכב "אשכול" שנקלעו למצב כלכלי קשה והם חייבים לעבוד בכל מחיר. כבר היום ישנה לדבריו רשימה של 60 נהגים הממתינים בסידור העבודה. ארבעת מסיעי רכב "אשכול" לתיירים שהקימו את המרכז החדש הם: חמר, תר, שכטי ישראל ואשכולות יהודה.

מרכז הזמנות חדש "להולידיי אין" בישראל

רשת בתי המלון "הולידיי אין" הגדולה בעולם, הודיעה בשבוע שעבר על פתיחת משרד הזמנות מרכזי בישראל. במסיבת עיתונאים שהתקיימה בבית סוקולוב בתל-אביב נמסר, כי המרכז החדש יופעל על ידי אגף הנציגויות של חברת התעופה "ארקיע". לדברי מנהל האגף, רפי הראון, מנכ"לה לשעבר של חברת התעופה "טאואר אייר", יוכל בעתה ציבור הנוסעים, באמצעות סוכני הנסיעות והתיירות, להזמין באופן ישיר מקומות בכל אחד מ-1,700 בתי המלון הכלולים ברשת הפרושה על פני 50 מדינות בכל רחבי תבל. בישראל אין עדיין לרשת בתי מלון בהפעלה.

סין האלימה

המשטרה הסינית מוחה נמרצות כל אימת שארגון אמנסטי מאשים אותה בשימוש בשיטות העונשין שלה ובסמכויותיה הנרחבות מעל ומעבר ● עם זאת פקינג מודה שקיימות "חריגות" רבות על אף מאמציה לאכוף את כיבוד החוקים המבטיחים את זכויות האזרחים

מאת פראנסיס דארטון

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

פקינג

נהרג במכות אגרוף על שלקח בהשאלה מהצבא כדורסל... רצח הסטודנט בידי שני חיילים היה אחד מני רבים בסין שבה מפעפעת האלימות מתחת לפני השטח. צ'יאנג גאחוי, סטודנט למכניקה בצ'אנגשה במחוז הולדתו של מאו טסה טונג, עבר ב-21 בספטמבר ליד בסיס חיל האוויר. הוא ראה כדור, תפס אותו, שמע מייד פקודה של איש צבא להחזירו ועזב את הכדור מרחק 100 מטר מהמקום בו לקח אותו. מאנג יאנגפאנג, חייל בהגנה האווירית שבמהרה הצטרף אליו חייל נוסף, היכה את הסטודנט עד שהותיר אותו מת על האדמה. שני החיילים נידונו ב-8 בינואר. האחד לעונש מוות על תנאי במשך שנתיים מאסר בתנאים חמורים, השני — לחמש שנות מאסר בתנאים חמורים (על פי החוק הסיני ניתן לדון אדם לעונש מוות על תנאי למשך שנתיים. אם הוא "מתנהג כיאות", מומתק עונשו למאסר עולם).

אלימות בסין יכולה לפרוץ לפתע בגלל כל סיבה של שטות, בצורה חסרת רסן. במקומות שבהם אפשר היה להאמין שהפחד מפני כוחות הסדר הכל יכולים יצנן את הרוחות. אבל בלב פקינג אפשר לראות רוכב אופניים בגיל העמידה מתכתש עם כמה שוטרים, כיוון שהמשיך לנסוע כאשר כל התחבורה נעצרה כדי להניח לתהלוכה רשמית לעבור. במקום לסגת הוא העדיף תחת מבטיהם הנדהמים של כ-100 עוברים ושבים ונוסעי אופניים אחרים שלא עשו דבר כדי למנוע אותו מכך, לתלוש כפתור מחליפת השוטר שאמר לו בקשיחות לבוא אחריו. שלושה שוטרים נדרשו כדי לגרור אותו לתחנת המשטרה הקרובה. המשטרה הסינית מוחה נמרצות כל אימת שארגון אמנסטי מאשים אותה בשימוש בשיטות העונשין שלה וסמכויותיה הנרחבות מעל ומעבר. אך פקינג מודה שקיימות "חריגות" רבות, על אף מאמציה לאכוף את כיבוד החוקים המבטיחים את זכויות האזרחים.

"נפל כי היה שיכור"

רצח הסטודנט בצ'אנגשה ופסק הדין שהוטל על רוצחיו — שפורסם לפתע ביומן העם אף גם בעמוד הראשון של "יומן הצבא" לידיעת כל החיילים — אינם אלא דוגמא אחת בין רבות. פרשת הסטודנט המכסיקני פראנציסקו רייאס — שהוכה וקרוב לוודאי יישאר נכה לכל חייו — בידי משטרת פקינג ב-29 בדצמבר היתה קרובה ליהפך לתקרית דיפלומטית. שלטונות סין כפרו מכל וכל בדבריו של רייאס ויעצו לעיתונאים להאמין לדבוק בגרסה הרשמית: הוא לא נדחף מגג על ידי שוטר שרדף אחריו כאשר יצא את ביתו של חבר סיני. אלא נפל בעצמו כיוון שהיה שיכור לאחר מסיבה.

פרשה זו אינה יחידה במינה. בשנים האחרונות ניתו סטודנטים מהעולם השלישי, בעיקר אפריקאים, אפליה ואלימות מסיבות גזעניות. לא אחת פועלות השגרירויות הזרות, שאינן להטות להרע את יחסיהן עם הממשלה הסינית הרגישה מאד להאשמות בנושאים אלה, להעלים בצנעה את "מסירותה" הרבה של המשטרה הסינית לתפקידה.

גישתה של הממשלה לנושא האלימות אינה עוזרת לה לבלום משטרה שלא בדיוק מורגלת למסור דין וחשבון על מעשיה. הוצאתו להורג "למען יראו וייראו" ב-28 בדצמבר של צעיר בן 22 שהואשם ברקיחה למוות של סטודנט סיני שלושה שבועות קודם לכן, הפרה את עקרונות הצדק כפי שהוגדרו בידי משפטנים סיניים חודש קודם לכן: התהליך המשפטי בו צפוי הנאשם לעונש מוות חייב להימשך עד ל-12 שבועות, שבעקבותיהם עומדת לרשות הנידון ארכה בת 10 ימים כדי להגיש ערעור.

קרדות הוצאות להורג

אולם צעיר זה הוצא להורג — כרגיל במקרים אלו בכדור אקדח בעורפו — חמישה ימים לאחר המשפט. במקרה ספציפי זה רצו השלטונות להפיס את דעת הבריה של הסטודנט הנרצח מחשש פן שוב תתפשט התסיסה באוניברסיטאות. כך איפוא, בשם "התעמולה למען המערכת הליגאלית" ו"חינוך ההמונים", צפתה סין בשבועות האחרונים בקדרות חדשה של הוצאות להורג לאחר משפטים פומביים להם הירבתה הטלוויזיה להקדיש מזמנה. לנוכח המהירות שבה מתבצעות הוצאות להורג אלו, מתבקשת השאלה אם אין כאן כישלון נוסף של המערכת המשפטית לבלום את טקסי העונשין המסורתיים השגרתיים.

יומון העם בעצמו הביע את תדהמתו בתחילת דצמבר לנוכח העובדה שמנהיגי אזור במחוז האנהוי יכלו לארגן תהלוכת משאיות של נידונים למוות ברחבי כל העיר כמו בתקופת "המהפכה התרבותית". הכיתוב של הצילום שפורסם בעיתון אמר: "האם האנשים שאירגנו תהלוכה זו מכירים את החוק או שמה הם עשו זאת בכוונה?"

השלטונות הודיעו כי הם מכינים טיוטה של חוקים חדשים המיועדים להשלים חוק פלילי שעדיין צנום למדי: חוקים על הפגנות ואסיפות פומביות (שעקרונית מותרים על פי החוקה אך למעשה אסורים), על "חינוך מחדש" ו"התיקון" באמצעות עבודה. על המשטרה וזה הניסיון השלישי מסוגו שתמיד נמסר לידי ...מיניסטריון הביטחון הציבורי) וכן יוצע חוק על "הפרת חובת שמירת סודות מדינה", המועלות לעיתים כה קרובות כדי להצדיק עונשים כבדים המוטלים על אנשים האשמים בהפצת מידע שאינו מופיע בעיתונות הרשמית לזרים.

דבר זה לא מנע בעד שר הביטחון הציבורי, ואנג פאנג, מלפתוח את השנה בקריאה מהודהדת "להעניש בצורה חמורה את מפירי הסדר הציבורי" ולהציג, לא בלי גאווה, את המאזן שלו ל-11 החודשים הראשונים של השנה שעברה: 102 מיליון הפרות של תקנות שהתנהגו ב-1 בינואר 1987. 186 מיליון עבירות ש"הועברו" ש-9.340 במבצעיהם הגישו ערעור. רק ב-2.605 מקרים צומצם העונש או בוטל. ולפי-סק "כמעט" 100 שוטרים קיבלו "עונשים משמעתיים".

חדשות מבית המלוכה האיטלקי

מאת חולדה ליברנומה

המלכה שהודחה ב-1946 חוזרת הביתה, המלך היה בנו של קצב והנסיך מוכר יין

פירנצה

מריה ג'וזה, שמלכה באיטליה מאמצע מאי ועד ראשית יוני 1946, רשאית לחזור הביתה. כך קבע בית המשפט ברומא, כך הסכים ראש הממשלה, כך הריעו העיתונים; ומשפחות האצולה כבר מתחרות ביניהן מי יהיה הראשון שיארח את המלכה.

מים רבים זרמו תחת גשרי הטיבר, מאז גורשה המלכה יחד עם בעלה אומברטו השני, בעקבות משאל-עם שקבע, בהפרש זעום אמנם, את כשלון המלוכה.

מריה ג'וזה — שמוסוליני ראה בה את "אויבתו בארמון המלוכה", זו שהתנגדה לפשיזם, לברית עם היטלר, לכניסה למלחמה — יצאה לגלות יחד עם בעלה, מפני שכך קבעה החוקה הרפובליקאית. עוול בלתי-נמנע שנעשה למלכה מבית המלוכה הבלגי. רק עכשיו, משנתאלמנה, ראתה איטליה הרפובליקאית אפשרות להתיר לה לשוב הביתה, מבלי לשנות את החוקה (שינוי כזה מצריך רוב של שני-שלישים).

בנה, יורש העצר ויטוריו עמנואלה הרביעי, ובנו שלו, ימשיכו לשלם על שגיאותיו של הסבא, אף שהמפלגות המלוכניות נעלמו עוד לפני שנים, ולחסידי המלוכה באיטליה אין כיום כל השפעה, שיש בה כדי לעורר חשש אצל הרפובליקאים. שובה של המלכה הוא יותר קוריוז חברתי מאשר מאורע פוליטי, אף ששני דורות של איטלקים גדלו על ברכי הרפובליקה, ואינם זוכרים את המלוכה.

שבעים שנה בלבד ישבו מלכי איטליה בארמונם ברומא. לפנים היה זה ארמון האפיפיורים, ובארבעים השנה האחרונות מתגוררים שם נשיאי הרפובליקה.

ראש הממשלה, ג'ובאני גוריה, שהודיע לממשלה על ההיתר שניתן למלכה לחזור הביתה, עבר מיד לסדר היום. לא כן קוראי ספרו החדש של איש תיאטרון והסופר פאלאי (שכמו אינו מהידועים בעולם הספרות האיטלקית), "בן פירנצה על כס מלכות סבויה". הספר, שהפך מיד רב-מכר, מקורו במחקר שנמשך עשר שנים, והוכיח, לדעת מחברו, שהמלך שאיחד את איטליה במאה שעברה, ויטוריו עמנואלה השני, אינו אלא בנו של קצב, בעל דוכן בשוק באחת מרחובות העיר הדרומית של נהר הארנו, החוצה את פירנצה.

בן המלך והקצב

הראיות לכך, לדעתו, רבות. בין היתר — המלך כלל לא דמה לאביו הגבוה, הצנום ובהיר השער. ויטוריו עמנואלה, לעומת זאת, היה בעל כרס, אוהב נשים מבנות העם, יין, מזון עממי וציד. הוא גם לא דמה לאחיו הצעיר ממנו בשנתיים. ואכן, טוען פאלאי, יורש העצר נודע במלוכה נשרף חיים יחד עם אומנתו הצעירה, בדליקה שפרצה בארמון בית המלוכה בפירנצה, וגופתו נקברה בסוד, שאילולי הגירסה הרשמית המופיעה בכל ספרי ההיסטוריה, בית המלוכה לא רצה להודות בפומבי לאומנת (שאכן נשרפה חיים) על שהצילה את יורש העצר.

לפי פאלאי, בתוך שעות מעטות ובסודי סודות נקנה פעוט בגיל דומה מידיו של קצב פירנטיני. הקצב אכן התעשר בתום תקופה קצרה (עובדה שאין חולקים עליה), רכש לעצמו לא רק חנות נאה, אלא גם כמה בתי-דירות גדולים, ובהם 43 דירות להשכרה. בני פירנצה אכן מספרים את הסיפור כבר למעלה ממאה שנה.

הספר, שיצא לאור במהדורת דצמבר, עורר עניין בכל אמצעי התקשורת. בית סבויה דחה את הסיפור בטענות שונות. את הפעוט, הם אומרים, הכירו המשרתות הרבות, שבוודאי היו עומדות על ההבדלים בין יורש העצר בן השנתיים למחליפו, בן הקצב. אולנם הפעוט הפצוע היה זמן מה בהשגחתה האישית של המלכה, הרחק מארמון פירנצה. ובכל זאת כשחזר הביתה כעבור שישה חודשים, הוא דיבר באופן שוטף (לגבי גילו) צרפתית, בנוסף לאיטלקית. האם יתכן שבן הקצב העני למד במהירות רבה כל כך לשון שנייה?

ההיסטוריונים המלומדים דוחים את גירסתו של פאלאי בביטול גמור. איזה עניין היה למלך להעלים את מות בנו, כשבן אחיו יכול היה לשמש יורש עצר למשך החודשים שבין הדליקה להולדת בנו השני, שאיש אינו חולק על זהות הוריו?

העובדה להיסטוריונים

אבל הסיפור יפה: הדליקה שפרצה בארמון כשהאומנת ביקשה לגרש בעזרת נר יתוש שהציק לפעוט המלכותי. העלבת גורמת התרוצצות. קנייתו של בן קצבים באישון לילה, הבאתו מבית עני ברובע דל לארמון המלך, העלתו לכס המלוכה. עד שהיה לאחד המלכים הזכורים בדברי ימיה של איטליה.

וכך נותרו העובדות היבשות מנת-חלקם של ההיסטוריונים ובית סבויה. בעוד הספר הפך לרב-מכר. שכבר מפיקים הציעו לפאלאי להופכו לסרט.

דברי ימיה של איטליה לא ישתנו במאומה גם אם יתגלה שויטוריו עמנואלה השני היה בנו של קצב; אך חייו של הסופר הבלתי-ידוע, בן השבעים, כבר השתנו מן הקצה.

ובעוד בית המלוכה חוזר לעניין את האיטלקי הממוצע, התחדשו חיכוכים קטנטנים בין שני בני דודים: יורש העצר, ויטוריו עמנואלה הרביעי, היושב בגלות בז'נבה, והנסיך אמדאו, באחוזתו הגדולה סמוכה לפירנצה, המוכר את יינות "יקבין" כשהוא משתמש בשם בית המלוכה.

ראשית, טוען אמדאו, היינות האלה (אמנם בכמות קטנה) נמכרו כך עוד בימי המלוכה הבנית, לא רק הוא "מלכלך" את ידיו במסחר — גם בן דודו השוב העוסק במכירת מסוקים, יורש העצר. לא זו בלבד שנשא לאשה נוגעת עשירה, בתו של אחד מבעלי הרשת הבנקים באיטליה הוא אף חשוד במותו של תייר גרמני צעיר שנה על סיפונה של יאכטה סמוכה ליאכטה של הנסיך, שירה בשגגה. אכן, תומכי המלוכה באיטליה אינם רואים הרבה נחת בנסיכי בית סבויה.

דרוש לך מחקר שוק, יסודי, ברור ומהיר?

אינפורמרקטינג - דמוגרפיה עיסקית ומידע שיווקי בע"מ שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.
דרך חיפה 13 תל-אביב - טלפון: 252967 פקס: 268020.

מאגרי מידע, מחקרי שוק, חקר ישימות, נתונים לביצוע

هكذا عن الأصل

هكذا عن الأصل

תסמונת הקודמים הפרטיים

תקנות התעבורה, האמורות להנחות את הנהג ב"עשה" ו"אל תעשה" מנוסחות לא אחת בלשון כה בלתי מובנת, עד שגם שומרי החוק המובהקים מקרב הנהגים מוצאים עצמם לא פעם נאשמים, בבתי־משפט לתעבורה, מבלי לדעת במה חטאו.

תחת הכותרת "המבואה", יצאתי בביקורת נגד התמרור החדש, א־45, בטענה שההנחיות הנלוות לו הן לאקוניות העלולות להכשיל נהגים הן בכבישים הן בבתי־המשפט לתעבורה, אם יגיעו לשם. וכל זאת, מכיוון שההנחיות אינן חד־משמעיות דיין, ואינן מכסות את כל האפשרויות. באותה רשימה הגיב העוזר לדובר משרד התחבורה. הוא הסביר כי התמרור בא להנחות נהג כאשר לפני מעבר לפנייה, שאליה מורה החץ. הוא הביא כדוגמה מסילת רכבת שעלולה להימצא מיד לאחר סיבוב, ואשר חשוב להתריע על הימצאותה מבעוד מועד. אני הבאתי כדוגמה מקרה אחר, שבו יוצב התמרור החדש מתחת לתמרור אין כניסה. ואז לא יידע הנהג אם הכניסה אסורה ישר, או רק לאחר הפנייה. גם העוזר לדובר לא ידע.

להלן עיקרי תגובתו של ד"ר לינק:

א. התמרור א־45 בא להזהיר מפני מצב ביזור במקום שקשה לראותו, כי הוא מאחורי פנייה. ורצוי להזהיר את הפונה מפניו עוד לפני הפנייה. מטבע הדברים נחוץ התמרור כדי להתריע מראש, וגם כדי שאזהרה מסויימת בדרך לא תחול אלא על הפונים לאותו כיוון.

ב. התמרורים מצטברים, בהכרח, זה על זה. ועל כן הם מוצבים אחד מעל השני.

ג. ההגינות מחייבת, לדעתי, שעד תנאי הידוע את האמת ואת ההסבר הנכון לא יתחבא מאחורי הסבר פחות מוצלח שקיבל, אולי, מפי העוזר לדובר. במקרה של מסילת ברזל, לדוגמה, הסלולה במקביל לכביש, ושמייד פנים חוצים אותה, התמרור החדש הוא הדרך הטובה ביותר לאזהרה מפניה. התמרור מועיל גם במקרה שפסי־האטה נמצאים אחרי הפנייה. זה לא שווה אזהרה מראש?

ד. את כותבת: "נהג סביר יחשוב שלפניו פשוט תמרור אין־כניסה חדש". לדעתי את טועה גם כאן: נהג סביר לא יימנע מלנסוע ישר מעבר לתמרורים ב־2, א־45, המוצבים זה מעל זה בקטע דרך.

ה. את כותבת על "העבירה החדשה שהמציא לעם ישראל היועץ המשפטי של משרד התחבורה" וגם כאן את טועה ומטעה: התמרור החדש נותן מידע נוסף שאינו מחייב כלום ואינו אוסר כלום, ואין כל עבירה חדשה. חובה על כל עתונאי לבדוק היטב את הנושא שבו הוא מטפל לפני הפרסום, וכל עתונאי יודע היטב איפה צריך לבדוק ואיפה לקבל את התשובות המוסמכות ביותר. מי שעושה ביודעין אחרת מטעה את ציבור קוראיו, ולמשתגו כי שכותב דברים לא נכונים שלא ביודעין ראוי שילמד.

ו. הכל שהחמצת הזדמנות להסביר לקוראי "הארץ" שהפעם דווקא הלך המחוקק לקראתם במקום להטיל עליהם גזירות חדשות ב"ממלכת הלס" החביבה עליך כל כך.

ז. תכופות אני מזדהה בהסכמה למקרא תקיפותך המעודנת והצינית המרעננת שלך. לעתים אני גם כותב כף ל"באמאסאזה" השנון שלך על מחוללי רשויות, טעויות מבחינים וכיו"ב פנים. אבל הפעם, כלשון הנוער, "ליכלכת": אין כל פסול בהוקעת טעויות אבל במקרה זה יצאת למלחמה בתמרור נכון ומוצדק אף אם לך הוא נראה אחרת. לדעתי המאמר הנ"ל קנטרני, מוטעה ומטעה וההגינות העיתונאית (שלה ראוי הקורא) בולטת בהיעדרה ממנו.

ח. כדי להיווכח שאפשר גם אחרת, ראי נא את גיליון 45 של הירחון "דף לנהג" שממנו את מצטטת תכופות: גם שם יש הסבר על א־45, וגם על 46־א וא־47 וגם על ג־50 וג־51 החדשים. ההסבר אולי יבש במקצת ואינו עוקצני ומפולפל כשלך, אבל לעומת זאת הוא ענייני ומכובד.

ט. אני מכבד את מעורבותך בשיפור התנועה בדרכים ואשמח על המשך שיתוף הפעולה.

דברים כדורבנות. אלא ששום קרבן של בתי־המשפט לתעבורה, ושום אזרח הגון שמצא עצמו, בתום לב, מואשם כעובר עבירה של אי־ציות לתמרור חדש, לא ימצא נחמה באצבע המאשימה של ד"ר לינק כלפי עתונאי סביר או בלתי סביר. שוטרי ישראל פועלים על פי החוק הכתוב, וגם בתי־המשפט כך. וכאשר תקנה או תמרור מזמינים מלכודת — ועל כך הצבעתי באותה רשימה — יש הצדקה להתריע על כך.

אילו ביקר ד"ר לינק הנכבד בבתי־המשפט לתעבורה, היה נוכח לדעת עד כמה חוקי התעבורה שלנו כתובים בסירבול עד שנהג סביר מתקשה להבינם. אפילו המפקח הארצי על התעבורה התריע בזמנו, במדור זה, על שחוקי התעבורה כתובים כדי להאשים, ולא כדי להבהיר, ולא פעם סותרים החוקים זה את זה. גם שופט בית־המשפט העליון דב לוין טען לא אחת שיש לפשט את חוקי התעבורה כדי שיובנו לציבור הרחב. שוטרי אותו הם באים לשרת, ולא את מנסחי החוקים, התקנות והתמרורים, ושאר המקורבים לקודים הסמויים.

לאחר כל אלה, לא פלא שד"ר לינק מפנה את העתונות להסברים של "דף לנהג" של חברת "נתיבים".

האם הוא סבור שגם את שופטי ישראל ושוטריה יש להפנות ל"דף לנהג"? יתכן שהרעיון הזה הוא אחד היותר מוצלחים שהועלו במשרד התחבורה. זה גם עשוי לחסוך לעם ישראל כסף רב באחזקת כל אותן מחלקות ואגפים במשרד, משיובהר כי שלושת אנשי חברת נתיבים לבדם, מסוגלים לעשות את המלאכה טוב יותר.

רכבת תחתית בפריסת שבשבת

תושב יבנה שיזדקק באחד הימים להגיע לפתח תקווה יוכל לעשות זאת בנסיעה אחת ויחידה, בחלקה ישרה, בחלקה מעגלית. הנסיעה, למעשה, לא תהיה כולה על טהרת הגלגלים. פרקים מתוכה יוכלו לענות גם על ההגדרה "הליכה ממונעת". מכל מקום, מאז שיתחיל במסע אל יעדו, הוא לא יפסיק לנוע. ובדרך משולבת זו הוא יוכל להגיע מכפר סבא לאשדוד, או מרמת גן לחולון או מרחובות לבני ברק. ובכל קווי התנועה הללו הוא יעשה את דרכו מבלי לראות את אור השמש.

התוכנית, חדשנית מכל בחינה שהיא, מדברת על רכבת תחתית סיבובית, המבוססת על קרוניות. הללו יוצאות מכל אחת מתחנות המוצא בערי הפרבר של אזור המרכז, ומשתלבות לתוך מעגל, הנע בתוך אזור תל אביב. במבט מלמעלה אמורה רשת המסילות לצייר מעין פרח, שמרכזו הוא מעגל הסובב את תל אביב וסביבתה הקרובה, ואילו "עלי הכותרת" של הפרח יוצאים מהמעגל המרכזי (או נכנסים אליו) כאשר בקצה השני של "העלה" נמצאת העיר הפרברית.

שיטת התנועה צריכה להיות פשוטה מאד, מבחינת הנוסע: הוא עולה בעיר המוצא על קרונית. זו נוסעת, במהירות שבין 42 קמ"ש (כאשר המרחק בין התחנות הוא 500 מטרים) ל־66 קמ"ש, כאשר המרחק בין התחנות הוא 5,000 מטרים. זאת, כאשר המהירות הממוצעת כיום בתחבורה מסורית עלית בגוש דן קטנה בחצי עד שליש מזה. בכל קרונית נמסר מידע על עיר המוצא ועיר היעד. עם הגיעו למעגל המרכזי, ממשיך הנוסע לנסוע בה בקרונית הראשונית כל עוד הדבר נחוץ לו. באותה קרונית הוא ימצא מידע המתייחס לקרונית שתסיע אותו אל עיר היעד שלו. המידע יינתן על גבי מפה מצויירת בקירות או במפה שאותה יקבל מראש בתחנה. דרך זו של קבלת מידע פועלת כיום בצורה מוצלחת מאד בכל רכבות התחתית באירופה המערבית.

מצוייד במידע על קרונית היעד שלו, הוא ילך, רגלית, דרך הקרוניות הנוספות מעגלית, עד שיגיע אל הקרונית המבוקשת. גם אם החמיץ קרונית אחת, חזקה עליו שיגיע בזמן קצר אל הקרונית הבאה היוצאת לאותו יעד. בכל אותו זמן הוא ימשיך לנסוע — או לנסוע וללכת גם יחד — בתוך המעגל המרכזי.

יתרונה הגדול של התוכנית הוא שאין היא נזקקת לטרנספרים. כלומר, הנוסע כמעט ולא יזדקק להחלפת קו מנקודת המוצא עד נקודת היעד. אם נשווה היום את המאמץ, הזמן המבוזבז והכסף הנדרש לנוסע הנזקק להחלפת שלושה קווי אוטובוס, נקל להבין כמה תתבטא ההקלה כאשר הוא יוכל להגיע בהינף תנועה רצופה אחת אל יעדו. בתי התוכנית מדגישים כי גם מבחינה תכנונית יש לתוכנית יתרון רציני. המסילה התחתית תעבור במקומות הנחוצים מההיבט התנועתי, ולא במקום שבו אפשר להעבירה בשל אילוצים של קרקע פנויה, רעשים וכדומה. כפי שהדברים תופסים כאשר מדובר במסילת רכבת עלית או בכבישים.

זכות היוצרים לתוכנית שייכת לקואופרטיב אגד. מנהל אגף התנועה באגד, מנחם גוזביץ, מספר כי היא הועלתה בפני אנשי משרד התחבורה כבר לפני שנתיים, ועד כמה שהדברים נבחנו באגד בחינה ראשונית מההיבט הכלכלי, היא עשויה להיות כדאית בהרבה מזו של רכבת פרברית.

גוזביץ מדגיש כי הטכנולוגיה המוצעת קיימת בעולם, אם כי טרם נוסתה במודל הסיבובי דמוי השבשבת, הכולל נסיעה עם טרנספרים משולבים. אשר לכדאיות הכלכלית של הרעיון, הוא מאמין שהנתונים הראשונים מצביעים כי בירור על כך שהנושא ראוי להתייחסות רצינית.

קביעתו מסתמכת על תחזית ביקוש ל־1995 לשירותי רכבת פרברית לנסיעות במטרופולין. על פי הממצאים, מספר נסיעות של נוסע יומי יגיע באותה שנה ל־3.76 מיליון, מזה 39% בתחבורה הציבורית. לעומת זאת, מספר הנסיעות לגלעין המטרופולין באותה שנה יהיה, על־פי אותה תחזית, כ־630 אלף ליום, מזה 49% בתחבורה הציבורית. למרות ששיעור המשתמשים בתחבורה הציבורית על־פי התחזית נמוך בהרבה מאלה של 1972, הרי שפוטנציאל הנוסעים ברשת הזו כולל גם חלק מהנוסעים שיעדיפו רכבת תחתית על פני נסיעה ברכבם הפרטי, בתנאי שכלי זה יהיה מזמן, יעניק להם נוחות נסיעה ויאפשר להם ניידות מרבית במטרופולין כולה.

כדי להגיע לרמת עלות ממוצעת סבירה לנוסע, דרושים כ־200 אלף נוסעים ליום. המספר החזוי ל־1995 מגיע כאמור ל־3.76 מיליון, כמעט פי 20 יותר מהדרוש. להבטחת ההכנסה השוטפת הבסיסית לקיום הפרוייקט מבחינה כלכלית, לטענת המתכננים.

להערכתם, ברכבת מעין זו דרוש נהג לכל קרונית, ובסך הכל יידרשו 352 משמרות נהגים. עלות התפעול הכוללת למשמרת של נהג היא 60 אלף דולר, וזה כולל שכר נהג, שכר עובדים אחרים, אנרגיה, אחזקה, חלקי חילוף וכדומה. המתכננים מעריכים את ההשקעה בתשתית ב־182.8 מיליון דולר ואת ההשקעה בקרוניות ב־141.4 מיליון דולר, על מספר נוסעים מרבי של 280 אלף ליום, שהם 48 מיליון נוסעים לשנה.

מי יממן פרוייקט גרנדיוזי כזה? גוזביץ אומר כי אגד מוכן להירתם לכך, וגם יזמים אחרים בעולם לא יחסרו. כיצד יוכל קואופרטיב, הנתון בחובות לבנקים כי קופתו ריקה, להיכנס להרפתקה עתירת כספים כזו? "חברי אגד יכולים לגייס מכספם הפרטי כגיוס, בדומה לדרך שבה הוקמה חברת מפעלי תחנות שלנו. גם ניצב"א, ארגון הגג של ההסתדרות־הבנות של אגד, יוכל להשקיע בפרוייקט כזה", אומר מנהל אגף התנועה.

במשרד התחבורה מבטלים את התוכנית על הסף, אף מבלי שניסו להציץ בה. דובר המשרד אמר כי הכדאיות של רכבת תחתית קיימת רק כאשר יש כמה מיליוני נוסעים ליום, בעוד שבגוש דן יש כמיליון יומי אחד, בלבד. "במשרד התחבורה מונחות תוכניות רבות לרכבת תחתית. הבעיה איננה מחסור בתוכניות, אלא במשאבים. יש במגירה תוכניות יותר צנועות מבחינת המשאבים, וגם עבורן אין למדינה מימון", אמר הדובר.

אונו PENNY החדשה

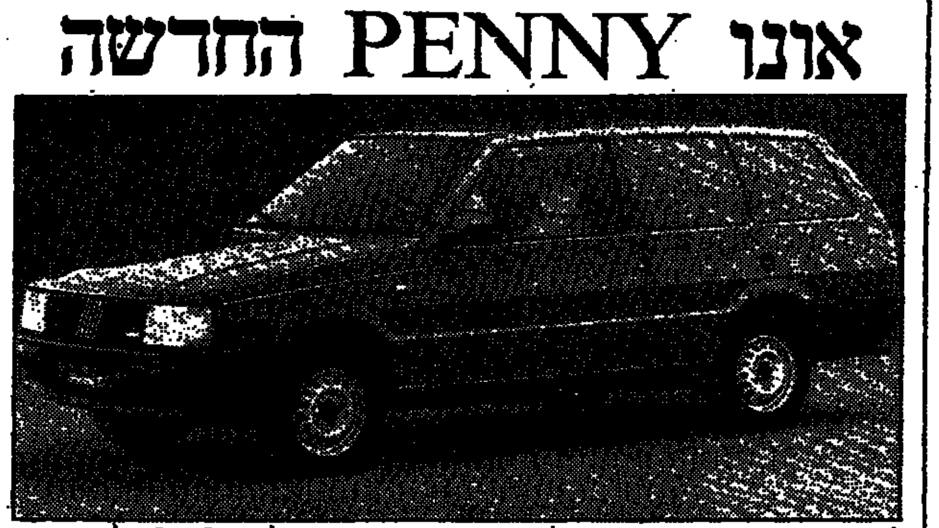

לפני כחודש הוציאה חברת פיאט לשוק גרסה מסחרית חדשה לדגמי "אונו" שלה. הגרסה החדשה, הנושאת את השם PENNY, היא בנפח מנוע של 1100 סמ"ק, והיא נוספה על הדגמים המסחריים פיורינו ודוקאטו. יבואן פיאט בישראל מסר, כי בשלב זה טרם הוחלט אם ומתי תיובא הגירסה החדשה לישראל.

האינפלציה הפרטית של שיעורי הנהיגה

הנהלת אגף הרישוי במשרד התחבורה נערכת לנקוט באמצעים חוקיים נגד אותם מורי נהיגה שהפקיעו את מחיר השיעורים מעבר למותר על־פי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים, המסתכם ב־23 ש"ח (כולל מע"מ). ההערכות מתבטאת בזימון מורי נהיגה, שנגדם הגיעו תלונות על הפקעת מחירים, לחקירה במשרד התחבורה. כמו כן טופלו התלונות באמצעות פקחים שבדקו את תביעות המחירים של בתי הספר לנהיגה, וגם ממצאיהם שימשו בסיס לזימון מורי הנהיגה החשודים לחקירה, לקראת הגשת תביעה נגד מפקיעי המחירים.

חלקם של מורי הנהיגה העלו את מחיר שיעורי הנהיגה מ־23 ש"ח (כולל מע"מ) ל־30 ואף ל־35 ש"ח, בניגוד לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים.

בית הספר לנהיגה "אבנר", לדוגמה, דורש 30 ש"ח לשיעור ברכב רגיל ו־35 ש"ח ברכב אוטומטי. המורה, אבנר, מבטיח כי תלמיד יכול לגשת למבחן הנהיגה המעשי (טסט) אפילו אחרי שמונה שיעורים, ואפילו אחרי שיעור אחד, לפי כישורי הנהיגה שלו. לעומת זאת, משרד התחבורה מחייב כיום לקחת לפחות 20 שיעורים לפני המבחן.

בבית הספר לנהיגה "אלטר" אומרים לפונים כי כדי לעבור את הטסט יש לקחת 50 שיעורי נהיגה על רכב רגיל ו־30 שיעורים על רכב אוטומטי. לשאלה, האם אין משרד התחבורה מחייב מינימום מסוים של שיעורים, משיב המורה כי המינימום של 20 שיעורים חל על "בחורים צעירים או קיבוצניקים שיש להם ניסיון קודם על טרקטור". זהו מידע לא נכון, מכיוון שמשרד התחבורה אינו מפלה בין בחורים לבחורות ובין בעלי ידע קודם בטרקטור לבאלה שאין להם, ואינו מבחין בין קיבוצניקים לכשאינם כאלה. בית הספר דורש 23 ש"ח לשיעור ברכב רגיל ו־28 ש"ח ברכב אוטומטי.

תרגיל בשיווק חושי

מונטגו אוסטין־רובר סטיישן 1600

השיטה האמריקאית בשיווק אומרת שככל שיש לך יותר נקודות מכירה, כך תמכור יותר. יאיר פילד, מנהל השיווק של אוסטין־רובר, מאמין בה בכל לב. כל־כך מאמין, עד ש"חברת המזרח למכוניות", יבואנית מכוניות אוסטין, הלכה בעניין זה אל רשת השקם, ועשתה חיל.

הכיצד דווקא עם השקם? משום שכם יכלו להראות את הסחורה, וגם את מחירה, והלקוח היה יכול להזין במכונית את מירב חושיו, החל מן העין וכלה בחוש המישוש.

השידוך בין אוסטין לשקם החל עוד ב־1983, אלא שהפיחותים והאינפלציה לא איפשרו לעמוד במחירים יציבים. כידוע, כל העניין בנוי על כך שהמכונית מוצגת בחנות, כשעל גגה מוצב המחיר. וזה חייב להיות מושך בבנין המינורים. כשהאינפלציה משתוללת, האיש אינו יודע מה זול ומה יקר, העסק מאבד מהמגנטיות שלו. או נתוק הקשר. שביולי 1986 התייצבו המחירים, והקשר חודש.

מאז קרו כמה דברים מעניינים. פילד מספר כי מבחינתו אין לשקם עדיפות על פני רשת שיווק אחרת או סוכנויות. כל המרבה הרי זה משובח. על־פי עקרון זה, לא נרתע היבואן מלמכור את מכוניותיו בחנויות השקם של חיפה וקריית־מוצקין, למרות שיש לו סוכנויות בחיפה ובקריית־ביאליק הסמוכה [illegible]

כמה יתרונות, הוא אומר. ראשית, זו רשת בעלת אמינות; נוסף לכך, מחזור העוברים ושבים בה הוא עצום, כך שההיחשפות ללקוח פוטנציאלי גדולה בהרבה במקום כזה מאשר בסוכנות מוצבעת. מבחינת חברי מועדון השקם, יש ברכישה שם יתרון אחר: הם נהנים מן האפשרות לשלם בחמישה תשלומים, ללא ריבית וללא הצמדה, את 2,000 השקל האחרונים.

למעשה, מהבחינה החושית, לא [illegible] הרשת, רק בארבע מתוך שבע חנויות השקם, שבהן מכרו את מכוניות אוסטין, התקיימה גם תצוגה של המכונית. "המחיר הוא, שדווקא חנות השקם ברחוב אבן גבירול בתל־אביב, שם אין פשוט מקום להציג את המכונית, מכרו הכי הרבה מכולם, והוא עושה זאת רק לפי שילוט ופרוספקטים", מספר פילד.

השיטה הצליחה, ומאז יולי '86 נמכרו באמצעות השקם כ־400 מכוניות, מתוך למעלה מ־5,000 מכוניות אוסטין שנמכרו באותה תקופה. אם לבחון את התפלגות ההצלחה, הניכוס החושית בכל זאת הוכיחה עצמה יותר מזו של השילוט והפרסום. ההתפלגות נוצרה בנובמבר האחרון, כאשר הנהלת השקם ביקשה מהיבואן להוציא את מכוניותיו מהחנויות, בטענה שהמקום נחוץ לצרכים אחרים. עד אותו זמן נמכרו בחנויות השקם 30—50 מכוניות בחודש, ואילו חודש לאחר מכן ירדו המכירות בצורה תלולה. הגיעו לכל היותר ל־20 מכוניות בחודש בלבד.

מפת דרכי ישראל

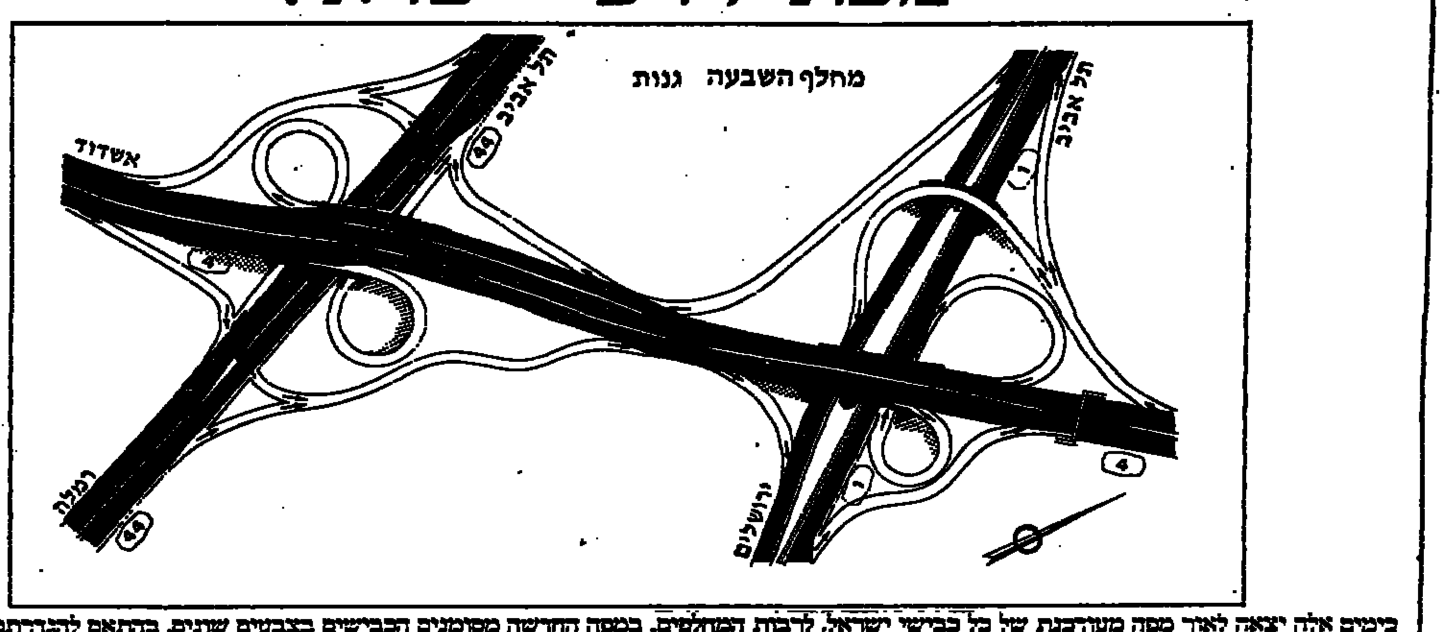

בימים אלה יצאה לאור מפה מעודכנת של כל כבישי ישראל, לרבות המחלפים. במפה החדשה מסומנים הכבישים בצבעים שונים, בהתאם להדרתם: כביש מהיר — בכחול, כביש ראשי — באדום, כביש אזורי — בירוק, כביש מקומי — בחום, וכביש אחר (בדרך כלל כביש פנימי בתוך היישוב) — בצהוב. חידוש חשוב נוסף במפה: מצדה האחורי ניתנות מפות של כל המחלפים, בסמוך למפת הדרך אליה הם שייכים. בצד מפת כביש תל־אביב ירושלים ניתנו 8 מפות כאלה. בתוספת למפת צומת הכניסה לעיר. ליד מפת כביש תל־אביב נתניה ניתנו 8 מפות־מחלף נוספות. בסמוך למפת כביש נתניה־חיפה ניתנו מפות של חמישה מחלפים. השאר משבצות ריקות למחלף יגאל ולמחלף חבצלת שבתכנון. בצמוד למפת כביש אשדוד־רעננה משורטטות תשע מפות המחלפים של כביש זה. בשער ניתנה מפה, שהיא מבחינת הבטחה שריבובובי מצפים לה: שילוב המחלפים אלוף שדה ובר־אילן בכביש גהה.

המפה, בהוצאת מע"ץ, ניתנת לרכישה בכל משרדי אגף המדידות של משרד הבינוי והשיכון בערים הגדולות.

או שאתה מזריק לו או שאתה "מיישן" אותו

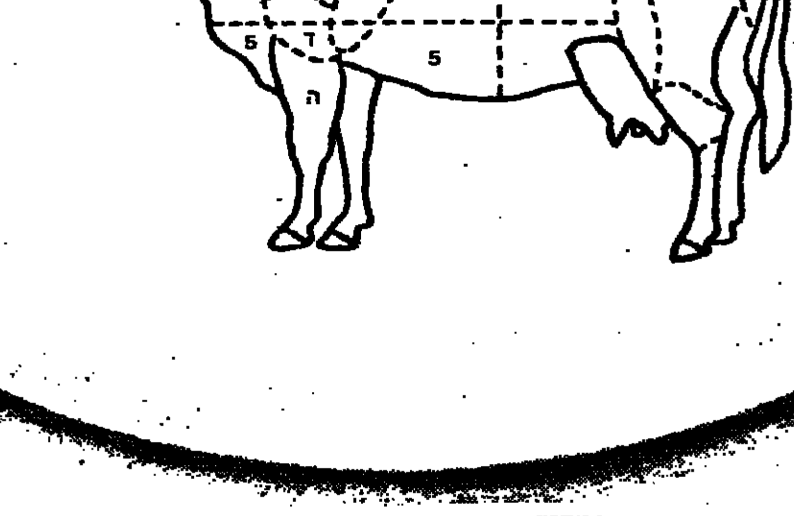

אין דרך אחרת. חייבים לעבד את הבשר כדי שיהיה רך ומוכן לאכילה.
אפשר כמובן להזריק לבשר, כפי שנהוג ברוב המקומות. זה זול יותר, מהר יותר. קל יותר. אבל...
אתה יודע מה זה. כימיקלים וכאלה.
וישנה דרך נוספת: ל"יישן" את הבשר.
שיטת טיפול מיוחדת שנהוגה במקומות מסויימים שבהם יש יחס רציני לבשר.
ועוד יותר רציני לאלה שאוכלים אותו.

ב"ווייט הול" בחרנו בשיטת ה"יישון".
את הבשר אנחנו תולים במקרר מיוחד השומר על טמפ' קבועה של 5°.
לתקופה של שבועיים עד חודש.
בהתאם לנתח ולחלק המסויים של הבשר.
וכך, חומצת החלב הנמצאת בבשר, מתפרקת ומרככת את הבשר בתהליך טבעי לחלוטין.
זהו אמנם תהליך ארוך ויקר. אבל...
את ההבדל בטעם מרגישים כבר מהנגיסה הראשונה.

steak hOuse WHITE HALL
רח' מנדלי 6 תל-אביב. טל. 03-249282

נגיסה אחת תשכנע אותך

קול הפרסום

הצדק מאחורי המשפט

להישען — ולעוף בסיבוב

המידות של הדלת האחורית באוטובוס מפתה רבים מנוסעי רכב ציבורי זה להצטופף לתוכו, תוך הישענות על הדלת. מפסק הדין שנתן השופט משה שמאי, מבית משפט השלום לתעבורה בטבריה, עולה, כי הנטייה הזו להישען עלולה לעלות בתאונה קשה.

על מהלכי האירוע שהביאו לפציעתה של עליזה אזולאי, אז נערה בת 15, לא היו חילוקי דעות בין התביעה להגנה. הנאשם, אברהם דריי, נהג בחודש יולי 1983 באוטובוס אגד מתחנת המוצא של טבריה, הנפגעת עלתה לאוטובוס בתחנה שליד המשטרה, ופניה לעבר רובע ד' בעיר. האוטובוס היה מלא ולא היו בו מקומות ישיבה. אי לכך היא העדיפה לעמוד במרכז הרכב, תוך שהיא נשענת על הדלת. בדרך ירדו נוסעים, ועליזה אזולאי אף שרה להם לרדת, אחר כך עלתה חזרה, ושבה ונשענה על הדלת.

"פתאום, ליד בית הכימונים, נפתחה דלת האוטובוס. אך לא לגמרי, הנפגעת הושלכה החוצה מהאוטובוס ונחבטה כתוצאה מהנפילה נפצעה בראשה ובידה הימנית. זאת, בבלי שאיש מנוסעי האוטובוס דחף אותה או נשען עליה". כותב השופט שמאי בהכרעת הדין. הנופעה במחברת "פסקי דין" — תעבורה, בהוצאת לשכת עורכי הדין.

לפני השופט העידו שני מומחים: האחד היה בוחן טאגום, פקח מרכבים של אוטובוסי אגד באזור הצפון. השני היה בוחן התנועה המשטרתי, רס"ר אפרגן מאיר. הבוחן המשטרתי העיד, כי ניתן לבדוק את תקינותה של דלת האוטובוס על ידי הפעלת כוח פיזי עליה מבפנים כלפי חוץ. כאשר המנגנון אינו מכוון כראוי, או אינו תקין, הדלת נוטה להיפתח על ידי לחץ בכוח בינוני. גם אחרי סגירתה הרגילה. "לוא הנאשם היה נוהג כך, היה נוכח באי תקינותה של הדלת", טען הבוחן המשטרתי בעדותו. הוא הוסיף, כי בדק, בדרך מקרה, ומצא עוד שני אוטובוסים שבהם הדלתות לא היו תקינות.

העד המומחה השני העיד, כי בבדיקה שערך בדלתות האוטובוס שבו אירעה התאונה, מצא, כי בורג האבטחה לא היה מכוון כראוי. הוא סיפר, כי באגד נהוג לבדוק את המנגנון בדלתות האוטובוסים כל 10 אלפים ק"מ או כל חודשיים. כמו כן העיד, כי באגד לא מחייבים את הנהגים לוודא את תקינות מערכת האבטחה של הדלתות. למרות שקיימת חובת בדיקה לגבי סגירתן ופתיחתן התקינה של הדלתות.

נהג האוטובוס העיד, כי הוא נוהג את האוטובוס הזה כשנה וחצי ולא היו לו בעיות עם הדלתות. יתר על כן, הוא ציין, כי לפני שהחל בנסיעתו באותו יום הוא בדק את תקינות פתיחתן וסגירתן של הדלתות. כאשר נשאל, אם הוא מתייחס לנוסעים הנשענים על הדלת, אמר, כי כאשר הוא מבחין בכך הוא מעיר לנוסעים שלא להישען. אשר למקרה המסוים, השיב הנהג, כי לא שם לב שהילדה נשענה על הדלת.

השופט שמאי החליט לזכות את הנהג מעבירה על תקנה 425 (א) (ד), המחייבת נהג אוטובוס לבדוק את פעולת הסגירה והפתיחה של הדלתות והחלון לשעת חירום לפני שהחל בנסיעה. זאת, משום שהשופט מצא שהנהג, כאדם סביר, לא יכול היה לצפות, כי למרות פתיחה וסגירה תקינות, דלת האוטובוס תיפתח מאליה. "הפגם בבעילה נעוץ בבורג ריסות פנימי הנחבא בקופסה שמול הדלת הנוסתרת מעיני הנהג, ושאינו ניתן לראייה" הבהיר השופט את החלטתו. עם זאת, הוא החליט להרשיע את הנהג בסעיף האשמה השני: נהיגה ללא זהירות, שגרמה נזק לאדם. "חוסר ראייתו של הנאשם את הנוסעת הנשענת על הדלת, מקום המועד לפורענות, ואינו בטוח, אינו עולה בקנה אחד עם הציור של התקנה האמורה", כתב השופט. הוא ציין, כי "הנאשם כתור נהג רכב ציבורי אחראי לשלומם וביטחונם של הנוסעים באוטובוס, ואסור היה לו להתעלם מן העובדה שנוסעת עומדת על המדרגות ונשענת על הדלת".

אלא שהשופט שמאי לא הסתפק בכך. הוא מצא לנכון להעיר כמה הערות, הנוגעות לתחום "הרפואה המונעת". ראשית, העיר השופט, לא הובאו בפניו הוכחות לרישום הבדיקה האחרונה שנערכה לאוטובוס שממנו הושלכה הילדה. כאחר שכך, אין ביטחון כי אותן בדיקות תקופתיות אמנם נערכות אחת ל־10 אלפים ק"מ או חודשיים. אבל גם אם הדברים אמנם מבוצעים בתדירות זאת, העלה השופט ספקות לגבי יעילותן. הוא העיר, כי המומחים הביזו, שהפגימה במנגנון האבטחה של הדלת יכולה להיגרם עקב חדירת לכלוך או תנודות. כאשר שכיוון בורג האבטחה הוא עניין עדין והר, הרי שהוא יכול להשתנות מעצמו. "אם אכן יש רגליים לסברה, כי הפגם אירע בשל לכלוך, כפי שטען המומחה מטעם אגד, או אולי יש צורך בבדיקה של הדלת לאו דווקא כל 10,000 ק"מ או כל חודשיים. כך, למשל, אם אוטובוס יצא לנסיעה לאיזור הנגב או למדבר יהודה עם מטיילים — וקרוב לוודאי שאבק רב ייכנס למערכת האבטחה — האם לא מן הראוי לבדוק את המערכת אחרי נסיעה כזו ולא להמתין חודשיים או עד לסיום 10,000 ק"מ?" כתב השופט.

כמו כן מצא השופט לנכון להמשיך ולהתייחס לנושא הטכני בהעירה: "אם המערכת עדינה באחד ובורג הכיוון של האבטחה עלול לזוז ממקומו עקב תנודות האוטובוס, האם לא מן הראוי היה לבדוק את המערכת באוטובוס המסיע חיילים בשטח הררי תכנם לדרכים [illegible] (מהמורות וסלעים הגורמים זעזועים של כל המרכב) — ולא להמתין חודשיים או עד להכלכת 10,000 ק"מ?" הוא תבע מרשויות הפיקוח של משרד התחבורה להקים, יחד עם אגד, צוות מומחים לבדיקת העניין, כדי להפיק מפסק הדין את המסקנות הדרושות ולמנוע תופעה כזו בעתיד.

משפטני השב"כ, הדין המשמעתי ואמון הציבור

לשכת עורכי הדין ראויה לתמיכה על החלטתה לבדוק את האפשרות להעמיד את היועצים המשפטיים לשעבר של השב"כ לדין משמעתי

מאת ד"ר זאב סגל

לא בלב קל נימתה "ועדת לנדוי" שבוקה את שיטות החקירה של השב"כ את המלצתה שלא להעמיד לדין פלילי את חוקרי השירות על הפעלת לחץ בבמהלך חקירות, ועל מתן עדויות שקר בקשר לכך לפני בתי-המשפט ובתי-הדין. רק הסכנות שעליהן הצביעה הוועדה, לגריעת תפקוד בשירות כולו, עד שתיפגע יכולתו להתפקד ביעילות לשם סיכול מעשי פח"ע, הובילו לדו"ח הוועדה בעניין זה להתקבל על דעתם של רבים. עם זאת לא סוד הוא שגישת הוועדה שוללת מנקיטת הליכים פליליים, שאומצה, כך נראה, בידי היועץ המשפטי לממשלה, זכתה גם לביקורת לא מעטה בגין ההשלכה שיכולה להיות לה על אורחות שלטון החוק במדינה שהביטחון הלאומי אמור להיות חוליה מחוליותיה.

היועצים המשפטיים לשעבר של השב"כ, שהיו כדברי הוועדה, מודעים לשיטה של מתן עדויות שקר בבתי-המשפט, לא היו אמורים ליהנות מכלל ההמלצה שלא לנקוט הליכים פליליים. מקום שראשי השב"כ וחוקריו מצאו עצמם פטורים מעולו של הדין הפלילי, לא יימצא מי שיבקש את הפעלת דין זה נגד משפטני השב"כ, אפילו עבורם אמירה אבת בבית המשפט, "חייבת להיות עד עליון", כהערתה של הוועדה עצמה.

עם זאת לא ייפלא שאין לשכת עורכי הדין רואה עצמה פטורה מלהתייחס לדברי "ועדת לנדוי", לפיהם "הוועדה, סבורה שהיועצים המשפטיים של השירות, שהיו מודעים לשיטה הנהוגה, היו חייבים להזהיר, להתריע ולהעמיק שמים וארץ, בכך שלא עשו כן והשלימו עם המצב, עשו עצמם שותפים לאחריות במידה לא פחותה מזו של ראשי השירות". כשדו"ח הוועדה מתייחס למשפטנים שכיהנו בתפקידיהם שנים רבות "בידיעה ברורה על השיטה הנקוטה בידי החוקרים, לשקר בבית-המשפט, ולא הגיבו", כנו מתבקשת מעצמה תגובתה של לשכת עורכי הדין החייבת לשאול את עצמה את השאלה הבלתי נמנעת: האם ראויים אלה להימנות עם שורותיה?

מסורת ההליך המשמעתי

על רקע הצורך בהבטחת אמון הציבור בבעלי מקצוע מסויימים (למשל: רואי חשבון ועורכי דין), ראה המחוקק להפקיד בידי הגופים המקצועיים המוסמכים את הסמכות לשפוט שיפוט משמעתי את חבריה. הבטחת אמון הציבור היא העומדת ביסוד הגישה המקובלת לפיה אין הנשיא למשל, מוסמך לחון אנשי מקצועות חופשיים שהוטלו עליהם סנקציות בשל עבירות מקצועיות על-ידי בתי-דין משמעתיים המורכבים מאנשי המקצוע. כך, הצעה שהעלה משרד המשפטים בשנות השישים, לפיה יוכל הנשיא לחון נידונים בבתי-דין משמעתיים, נגנזה. הנשיא מצדו אינו מבקש לראות את סמכותו הקיימת כחלה גם על אלה שהורשעו בבית-דין משמעתי.

"טעם שוללי ההצעה", הבהיר היועץ המשפטי דאז, מאיר שמגר, בהנחייה שפירסם בשנת 1968, "היה בראש ובראשונה כי מטרת העונש המוטל על-ידי בית-דין משמעתי היא ההגנה על הציבור ושמירה על רמת המקצוע, וכדי שלא יתערער אמון הציבור במקצוע כולו. מטרה זו שונה היא לחלוטין ממטרת הענישה הרגילה של עבריין בכוח וחינוך העבריין".

מכל הדברים האלה ברור שלא הרי ההליך הפלילי ומטרתו כהרי ההליך המשמעתי ומטרתו. יכול אדם שלא לעמוד לדין פלילי, כיוון ש"טובת הציבור" אינה מחייבת את מיצוי הדין הפלילי עמו, בגין אינטרסים אחרים שבטובת המדינה, אלא שעדיין "טובת הציבור" היא שאותו אדם לא יוכל להמשיך ולעבוד במקצועו, משום שבהמשכת עבודתו ייפגע ביוקר אמון הציבור, בכללו, במקצוע.

הזכות לקבל חומר

על פי כל זאת חייבת להיבחן לעומקה שאלת האפשרות להעמיד לדין משמעתי את משפטני השב"כ לשעבר, אפילו ניתן לומר שיש בשאלה זו פנים לכאן ולכאן. כדי שתוכל לעשות בדיקה בנושא, אין לשכת עורכי הדין יכולה לפעול בלא סיוע שלם ומקיף מצד היועץ המשפטי לממשלה. דו"ח לנדוי עצמו כולל דברים מעטים בלבד בשאלת אחריותם של המשפטנים, ואין הדו"ח כולל את כל הראיות העשויות להצדיק את הדברים שנאמרו באשר לחלקם של המשפטנים בעיצוב "השיטה" של מתן עדויות שקר בבתי-המשפט. אמנם חזקה על הוועדה שלא הייתה קובעת את שקבעה בלא ממצאים מבוססים, שיתווסף על מעט הדברים המובאים מפי המשפטנים עצמם. אך אלה נעלמים מן החלק הגלוי. כך שלא ייפלא גם אם משפטני השב"כ עצמם היו רואים בדיון משמעתי פורום אפשרי להבהרת גירסתם שלהם.

ניתן להניח כי היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, עומד איתן מאחורי תגובתו לגדעון אלון, "הארץ", 15.1, לפיה "לא יתעלם מפנייתה של לשכת עורכי הדין לקבל לידיה את כל החומר הנוגע לעניין, אפילו פנייה זו "איננה פשוטה". סמכויות בית-הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, המקבלות מכוח החוק לסמכויות ועדת חקירה כדבר הכוח לחייב הופעת עדים ולכפות הצגת מסמכים, אינן יכולות אלא להתפרש ככוללות גם את זכותם של גופים מוסמכים שב-לשכה לקבל לידיהם חומר חקירה רלוונטי. היועץ המשפטי לממשלה, שהוא בעל מעמד מיוחד בחוק לשכת עורכי הדין, מוסמך לסייע ללשכה בבדיקת האפשרות להגיש קובלנה לבית-הדין המשמעתי, קובלנה שאף היועץ המשפטי מוסמך להגישה בעצמו.

לא למותר להניח שהשב"כ, גם עתה, בתקופה קשה ביותר שהוא עומד בה, פועל לחיזוק יסודותיו של הייעוץ המשפטי בו. מתוך הנחה שמה שהיה — אסור שיישנה. אם נמצא בשורות השב"כ מי שסובר שראוי למנות שם משפטן בעל ניסיון משפטי ובטחוני כאחד, אשר ייתנן לו מעמד ראוי להבטחת פעולת השב"כ במסגרת החוק, הרי שסברה זו היא המתבקשת מדו"ח לנדוי. עיקרו ואמיתו של הדו"ח הוא בהעלאת השב"כ על דרך המלך של ציות לחוק, בלא התעלמות מצרכים מיוחדים שיסודם במציאות הבטחונית שבה אנו חיים.

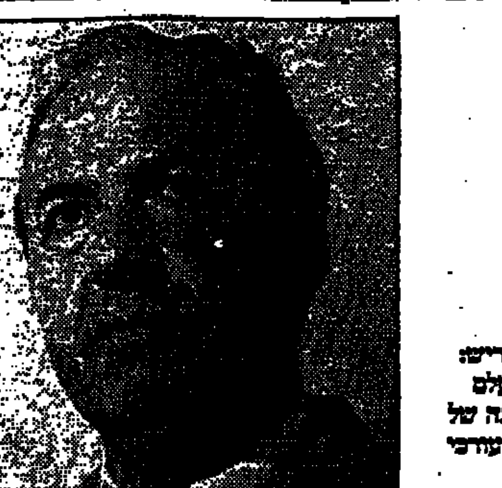

יוסף חריש: לא יתעלם מפנייתה של לשכת עורכי הדין

המהומות בשטחים כמפנה הסלמתי

ההתפרעויות הן תוצאה של הרגשת כוח ולא של תסכול ● נתק בין הממשל לאוכלוסיה בתחום הדו-שיח הפוליטי

מאת ד"ר משה שמש

הכותב מרצה בלימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן גוריון וחוקר במרכז למורשת בן-גוריון

הוויכוח כיצד להגדיר את האירועים — "מרי אזרחי" או סתם "גל" נוסף של התפרעויות, הוא מהותי ולא רק אידיאולוגי. הוא קשור בסוגיית הערכת המצב הפוליטי בשטחים לטווח הקצר והטווח הארוך. זאת בבחינה אובייקטיבית ומציאותית וללא קשירתה למדיניות זו או אחרת או צביעתה בגוונים ורודים כדי להצדיק את המדיניות.

כיום, יותר מאשר בעבר, דרושה הערכה נכונה הן של המידע השוטף על המתרחש בשטחים והן של התהליכים החברתיים הפוליטיים המתפתחים בשטחים. הערכה נכונה של תהליכים אלה תבטיח לפחות שלא ייעשו שגיאות ותמנע הדרדרות נוספת במצב בשטחים כתוצאה מצעדים בלתי נבונים של הממשל. וכן האטת תהליך ההדרדרות בשטחים. יחד עם זאת יש להדגיש כי בשטחים מתפתחים תהליכים אשר לממשל הישראלי אין שליטה עליהם. לעתים רחוקא אלה הם היותר משפיעים על המתרחש.

מי שבוחן את התהליכים הפוליטיים-חברתיים בגדה ורצועת עזה וכן התנהגות התושבים כלפי הממשל הישראלי מאז יוני 1967, אינו יכול שלא לראות באירועי השבועות האחרונים מפנה בתהליך ההסלמתי של ביטויי ההתנגדות לממשל הישראלי. מפנה זה מתבטא בכמה תחומים. קודם כל בהיקף האירועים וחריפותם: במספר הגדול של המשתתפים בהם שהגיע למאות רבות ולא נגזים אם נאמר אלפים; באמצעים בהם השתמשו, כולל עשיית בקבוקי תבערה שהושלכו בים אחד, וכן בשימוש במכשירים חדים. הסולידריות של כלל הפלשתינים תחת שלטון ישראלי טרם נראתה כזו מאז יוני 67.

***

אין פלא לכן כי תושבי השטחים וכלי התקשורת של אש"ף קראו למהומות האלה בשם "אינתיפאצ'ה", דהיינו "התקוממות" או "התעוררות כללית". היתה זו בפעם הראשונה שבה ניתן כינוי כזה למהומות בשטחים. אין ספק כי הפלשתינים ירשמו אירועים אלה כנקודת מפנה במאבק תושבי השטחים נגד הממשל הישראלי. כינוי זה מצביע גם כי תושבי השטחים חשים ומודעים לאופיין ולמגמתן של ההתפרעויות.

המאפיינים של האירועים האחרונים, הם תוצאה של הרגשת כוח מול הממשל וכוחות הביטחון יותר מאשר תוצאה של ייאוש ותסכול מהמשך הכיבוש. הרגשת כוח זו היא נחלת אותה קבוצה או שכבת אוכלוסיה מההנהגה והמארגנת את ההתפרעויות בשטחים, ואשר מורכבת מסטודנטים ובוגרי אוניברסיטאות, אשר גדלו תחת הכיבוש ועל ברכי תפיסת המאבק המזוין של ארגוני המחבלים. הרגשת כוח זו מוקרנת על ידם לציבור רחב ביותר של קאדרים צעירים, לרבות תלמידים ומגילא גם לשכבות אחרות של האוכלוסיה. מובן שהרגשה זו הינה סובייקטיבית בהחלט ואינה בהכרח מבוססת על הערכת אמת.

השתלטותה האקטיבית של רצועת עזה במהומות, שלעתים התבטאה בצורה חריפה יותר מזו בגדה ראויה לציון. בעבר היינו עדים להגררות הרצועה אחרי הגדה בפעולות ההתנגדות לממשל. הפעם האירועים החלו ברצועה. עברו לגדה ומשם הקרינו חזרה ובצורה חריפה לרצועה. כך נוצרה הנה הדדית וסביר גם תיאום בין שני האזורים. בהשוואה למצב ברצועה בעבר הרי המפנה בתהליך האסקלציה היה חריף יותר ברצועה מאשר בגדה. ההעזה לפגוע בחיילי צה"ל ובאזרחים ישראליים, בנשק חם וקר, היתה תופעה אופיינית לרצועה בשנה האחרונה. מפנה זה במצב הבטחוני ברצועה מחייב תשומת לב מיוחדת בהערכת המצב לגבי אזור זה לטווח רחוק.

הגורם האיסלאמי, או התעוררות האיסלאמית, משפיע אף הוא על תהליך האסקלציה בשטחים וביחוד ברצועת עזה. אין ספק כי חלק מהמתפרעים ברצועה, וסביר גם באזור חברון, מונעים ע"י דחפים דתיים לאומניים, או שייכים להתארגנויות איסלאמיות מקומיות. תופעת התארגנות הפלשתינית-איסלאמית הולכת ומתרחבת בשטחים. התארגנות "הג'יהאד האיסלאמי" ברצועה וגם בגדה הינה ראשיתו של תהליך ה"איסלאמיזציה" של המרד בשטחים.

אוכלוסיית השטחים הינה הריכוז הפלשתיני הגדול ביותר בעולם כיום. היא המוקד של הפעילות הלאומית - והבסיס העממי של התנועה הלאומית הפלשתינית המיוצגת ע"י אש"ף כמסגרת גג לארגוני המחבלים. דור הכיבוש, ההולך ומתרחב ומקיף כיום קרוב לשני שליש מאוכלוסיית השטחים, מהווה קרקע פורייה לפעילות לאומנית זו. ציבור זה הוא בעל תודעה פוליטית פלשתינית מפותחת מאוד. במשך 20 שנות הכיבוש עבר תהליך אינטנסיבי של פלשתיניזציה בכוון של חיזוק התודעה והזהות הלאומית הפלשתינית. ציבור זה חייב היה לחפש לו סמל וביטוי לשאיפותיו הלאומיים. הוא מצא זאת באש"ף שהוכר על ידי העולם הערבי כמייצג החוקי הבלעדי של העם הפלשתיני. בפניהם לא עמדה שום אלטרנטיבה פלשתינית אחרת.

***

ראשי הערים כיום, כולל ה' מרכזיות (שכם, חברון, רמאללה, אשר נתמנו על ידי הממשל הישראלי כמחליפים של קודמיהם הלאומנים, הם חסרי כל השפעה פוליטית. הם אינם מעוניינים להיות מעורבים בפוליטיקה ומסתפקים בניהול חיי יומיום של התושבים. הם אינם יכולים להשפיע גם לו רצו בכך. בפגישותיהם עם נציגי הממשל, מודים כי אין הם מסוגלים לפעול להרגעת הרוחות.

אישים בעלי מעמד פוליטי כגון עיתונאים, ראשי ערים לשעבר או אינטלקטואלים, המפגשים עם פוליטיקאים ישראליים או אורחים מחו"ל, מדקלמים את עמדות אש"ף המוכרות, תוך עטיפתן בגוון של מתינות המתחייבת מהמעמד. בכך הם מצביעים על זיקתם הפוליטית הברורה למוסד הפלשתיני. במצב כזה הרי הדו-שיח המשמעותי היחידי שנותר לארגעת הרוחות ולסיום ההתפרעויות הוא זה בשפה שבין כוחות צה"ל לבין המתפרעים ומנהיגיהם.

הוכח כי המודד למצב הפוליטי הבטחוני בשטחים איננו מספר הפיגועים, ההפגנות או הפרות הסדר של תקופה מסוימת בהשוואה לקודמתה. מה שחשוב הוא אופי הפעילות ועוצמתה, מוקדה, רמת הביצוע ומוקדם הסיכון שלה. מבחינה זו התהליך בהחלט בכיוון של החרפה. אם הערכה זו נכונה, נשאלת השאלה, באיזה שלב של מפנה הסלמתי נוסף במצב הבטחוני בשטחים, עלולים לאומנים קיצוניים לעבור לשימוש בנשק חם בעימות עם כוחות צה"ל.

המצב בשטחים יירגע בשלב כלשהו בעתיד לתקופה מסוימת. אך השאלה תישאר בעינה — האם יופקו הלקחים הנבונים והמתחייבים מן הערכה נכונה של הרקע למהומות, זאת מבלי לזקוף אותן רק לגורמים מיידיים אלו ואחרים.

אדריכלות עכשווית — חזרה לפשיזם

מאת נילי פורטוגלי

הכותבת היא אדריכלית וחברת הוועדה המקצועית של קרן ת"א לאמנות

הדרך ותפיסת העולם המונחים ביסוד הארכיטקטורה המשוייכת לזרם "המודרני" ו"הפוסט-מודרני", הם ביטוי מובהק לשבירת הקשר שבין האדם לסביבתו. תחושת חוסר הסדר והגודל, האגרסיה והניכור הקיים בסביבה הפיסית היא המאפיינת את האדריכלות כ-50 השנים האחרונות.

אך עם זאת, הכוח הטמון ברעיונות הזרם הקרוי "מודרני" ו"פוסט-מודרני" הוא כה חזק, עד שרבים פוחדים להודות שאין הם אוהבים את מה שקורה שמא ייראו כנמצאים מחוץ לאופנה.

הויכוח בין תפיסת העולם שמאחורי אה לאדריכלות ה"מודרנית" ובין זו שאני מציגה כאן, זו שהביאה לאדריכלות האורגנית, היא למעשה ויכוח עתיק יומין בין שתי מערכות סדר שונות. האחת — הסדר המכאניסטי-פרגמנטרי, השנייה — הסדר ההוליסטי-אורגני.

הגישה המכאניסטית, הדומיננטית בחשיבה המערבית בכלל, זו העומדת מאחורי האדריכלות המודרנית, מפרידה בין מרכיבי הסביבה ויוצרת מקום בעל סדר מכאני, שבו כל חלק בסביבה חי בנפרד. בתחום החברתי בא הדבר לידי ביטוי בניכור ההולך וגובר במערכת היחסים האנושיים. כשהסביבה הפיסית היא ביטוי מובהק לאותו ניכור. התוצאה: בניינים שאינם שייכים לסביבה, בניינים שהאדם החי בתוכם אינו מרגיש קשר עמוק אליהם. זו הסביבה המנוכרת השוררת בכל שכונות המגורים החדשות שנבנו בארץ ובעולם, ובבנייני הציבור שהמבנה המונומנטלי האגרסיבי שלהם הורס את ההרמוניה שבסביבה.

הסדר הבונה סביבה מסוג זה הוא פרי חזונו הפרטי-מושגי של המתכנן ואינו קשור בשום דרך שהיא למציאות של המקום. הסדר הוא כפייתי, לא אנושי ומכאן — פשיסטי במהותו. הרגשתו של האדם בסביבה אינה עוד קריטריון מרכזי לתכנון.

האדריכלות העכשווית היא מושגית משום ששאלה צורות ממבנים אחרים. צורות אלו בקונטקסט שונה איבדו את תוכנן והמבנה החדש שנוצר אינו עוד פרי הרמוניה של צורה ותוכן.

דרך על-זמנית אל היפה

האדריכלות העכשווית אינה אנושית משום שהקשר המהותי שנוצר בין הבניין והמשתמש בו הוא קשר אינטלקטואלי ונטול כל בסיס רגשי. השהייה בשכונה חדשה או במבנה ציבור חדש אינה עוד חוויה רוחנית, חוויה הנותנת את המשמעות האמיתית לקשר שבין אדם למקום. פיטר אייזנמן, האדריכל הפוסט-מודרני הנודע, אמר כי לגבי בניין טוב הוא זה המרוחק אותו מבחינה שכלתנית. ואכן, זהו אותו קשר (חוסר קשר) הקיים בין הצופה ובין האמנות המושגית בכלל.

אין ספק שאותם בניינים שיש הסכמה לגבי הערך הרוחני-נצחי שלהם הם אלה המביאים אותנו למגע עם עולם הרגשות. המקומות שאנחנו באמת אוהבים הם אותם מקומות שיש להם הכוח לחשוף בנו את עולם הרגש.

האדריכלות העכשווית היא פשיסטית, משום שהיא יוצרת סביבה בעלת מורפולוגיה נוקשה המשתלטת עלינו בכפייה; העניין המרכזי ביצירת הבניין או המקום אינו האנשים שישתמשו בו אלא שאיפותיו הגרנדיוזיות של היוצר.

הגישה ההוליסטית-אורגנית, לעומת זאת, כפי שהיא מיוצגת כיום בתחום האדריכלות ע"י כריסטופר אלכסנדר, ראש "המרכז למבנה סביבתי" בברקלי שבקליפורניה, רואה את הסביבה הפיסית-חברתית כמערכת, כשלם שקיומו מותנה ביחסי גומלין הדוקים בין מרכיביו. בהקדמה לספרו "THE WAY OF BUILDING TIMELESS"* כותב אלכסנדר: "ישנה דרך אחת לבנייה שהיא מעבר לזמן וקיימת מזה אלפי שנים. אותם בתים נפלאים מהעבר, נוצרו בידי אנשים שהיו קרובים לטבורה של דרך זו, אותם האנשים ששאבו את ה"סדר" שבעולם מהמהות הפנימית שלהם שהיא מעבר לזמן. דרך זו תוביל את כל המחפש אותה ליצירת בניינים בעלי אותה. איכות אוניברסלית הקיימת בעצים, בגבעות ובחוצות של ערים עתיקות. זאת — באמצעים מתוחכמים וחדשים יותר מאלה הקיימים ב-50 השנים האחרונות באדריכלות המודרנית".

הדעה הרווחת כיום היא שיופי, נחות והרמוניה הם מושגים סובייקטיביים ולכן יש לפסול על הסף כל אפשרות לדיון קולקטיבי שיעסוק בשאלה "מהי ארכיטקטורה יפה"?

תגובת היסוד המובאת כאן היא כי אותם מקומות בעלי סדר אורגני שלכאורה נראים כלא מתוכננים וחסרי סדר, הם ביטוי מובהק לסדר במישור העמוק יותר, המבוסס וקשור לחוקים ועובדות שקבעו מאז ומעולם מה מקנה למקום את איכותו ויופיו.

מדובר באותו סדר טבעי העומד מאחורי מבנה העולם הפיסי בכלל והמושתת על חוקי יסוד אוניברסליים אשר יוצרים, בסופו של דבר, את התחושה הטובה בשהייה במקום.

האדריכלות העכשווית התכחשה ביודעין לאותם חוקי יסוד והביאה ליצירת סביבה פשטנית בצורתה ודלה באיכותה.

לסיום אומר כי אותו דיון הקיים כיום לגבי שיפוט אמנותי בכלל (עדי צמת, מוקד וכו') ושאותו מקיים כריסטופר אלכסנדר בתחום האדריכלות בפרט, הוא תחילת הדרך שאולי בסופה תחזיר לנו את אותן איכויות שהיו קיימות בבניינים שהם ראי אמיתי לעולם הפנימי שלנו כבני-אדם. אלו הן איכויות שהיו מעבר לזמן וכשם שהיו קיימות בעבר כך הן יכולות להתקיים גם היום, בארכיטקטורה סביבתית ובטכנולוגיה חדשה.

* WAY OF BUILDING THE TIMELESS / C.ALEXander. oxford University press 1979

עם תרמיל בבולגריה

ביקור של יחיד בארץ המורגלת לקבוצות תיירים והדרכה "מאורגנת"

מאת רון סלפטר

סופיה

"איפה הקבוצה שלך?" שאלה זו חזרה על עצמה, באנגלית משובשת, פעמים רבות מדי יום במרוצת שבוע של ביקור בבולגריה. התשובה "זו הקבוצה של איש אחד" התקבלה בקריצה. הבולגרים, כעמיתיהם בגוש המזרחי, אינם מורגלים — וכפי שתבורר, גם אינם ערוכים כלל — לתיירות של יחידים, מסיבות שונות. נראה כי הממשלה שבכך היא מדיניות המעדיפה תיירות קבוצתית, שעל מסלולה ניתן לשקוד, תוך הספקת מדריכים בולגרים היודעים היטב מה ובאיזה אור יש להראות.

סיבה נוספת היא זהותם של התיירים בבולגריה, רובם רוסים המגיעים בקבוצות גדולות לביקור ב"ריוויירה" של הגוש המזרחי. ביקורם מאורגן ומתוכנן מראש, ובדרך כלל יכלול תוכנית "מאוזנת" של ביקורים במפעלי תעשייה ובערים תאומות, מפגשים עם האוכלוסיה המקומית "לגילוי רחשי הידידות ההדדיים", וכמובן גם מעט נוף, היסטוריה ו"שופינג". כך, גם אורחיה של הגדולה ברפובליקות הסוציאליסטיות רואים במסע קניות חלק חשוב מחופשתם. אגב, הרוסים מתגלים כתיירים אמידים למדי. בקבוצה של פועלי תעשייה מאוקראינה, המבלה עשרה ימי ביקור בבולגריה, ואשר כל הוצאותיה שולמו מראש, עדיין מחזיק כל רוסי כ-500 לבה (360 דולר) לקניות.

סכום זה במט"ח מעניק לתייר הרוסי כוח קנייה רב בבולגריה, שבה השכר הממוצע הוא כ-250 לבה לחודש.

סיבה שלישית למבנה המיוחד של מערך התיירות הבולגרי היא סוג התיירים המערביים המגיעים לארץ זו: אלה הם כמעט אך ורק אנשי עסקים הבאים להרחיב עסקים גדלים והולכים בתחומה המקיפה את המשק של ארצות הברית הכלכלית קומקון. התייר מהשורה, איטלקי, צרפתי או גרמני, יבקר במסגרת קבוצתית כדי לחסוך לעצמו את הביורוקרטיה המתישה.

כבר בתחנת הגבול אפשר לחוש כי אין מדובר בעוד מעבר גבול אירופי שגרתי. את מקומו של קצין ההגירה המנומנם תתפוס גדרות תייל ומגדלי פיקוח, ביקורת דרכונים חמורה ביותר ובדיקת מכס יסודית. אלה נותנים את התחושה שאולי היה כדאי "לחשוב פעמיים לפני שנכנסים". תחושה קודרנית זו רק עתידה להתעצם בהמשך הביקור.

לאחר שקצין ההגירה הסוציאליסטי בדק את הפספורט הישראלי מכל צדיו הגיע תורו של שלב המשא ומתן על ה"ואוצ'רים". התייר הבודד חייב לקנות תלושי שירות של "בלקן טוריסט", עבור אכילה ולינה, בסכומים המשתווים כמעט למחיריהם של שירותים אלה במערב. העובדה שסטודנט מטייל על-תרמילו מתקשה להוציא מאות רבות של דולרים בשבוע לצורכי לינה בלבד נתפסה במוזרה ביותר באוזני פקיד הבנק הבולגרי הלאומי בגבול הטורקי. כתוצאת פשרה הציע הפקיד להמיר כ-350 דולר במטבע מקומי, על-פי שער החליפין הבנקאי (1.3 לבה לדולר). השער השחור הוא 4.50-4 לדולר). לשבחו של הפקיד ייאמר שהוכיח גמישות הבנת אורחים ראויה והתפשר על "המרה סמלית" של 30 דולר בלבד.

מתגעגעים ללימודים

משהושלמו הליכי הכניסה התייר כבר נמצא על קרקע סוציאליסטית טהורה. האכזבה הראשונה המודרקת לעין היא דלותה של תנועת כלי הרכב הפרטיים בכבישים הבין-עירוניים. את התופעה אפשר להסביר, לפחות חלקית, ביעילותה של התחבורה הציבורית. אך גם בעלות האחזקה הגבוהה של רכב פרטי.

קשייו של הבולגרי בתחום הצריכה מתחלקים בין היכולת לממן את המוצר ובין האפשרות הפיסית להשיגו. תורים, לעתים ארוכים ביותר, לפני כמעט כל מסעדה, בית קפה או חנות ירקות, הוא מראה יומיומי, גם באזור "השוק החופשי", לא רחוק מבית הכנסת הגדול של סופיה. אך נראה כי באיכות החיים פוגעת יותר, לפחות בעיני מבקר מערבי, רמת השירות — חוסר אדיבות צנון מצד פקיד הדואר, מלצר או מוכר הכרטיסים בתחנת הרכבת. הקריאה-צעקה "נ'יאמה" ("אין") היא כנראה מן הביטויים היותר שגורים בשפה הבולגרית. נראה כי השכר הנמוך לעובדי השירותים אינו מעודד מאמץ.

בשיחות עם סטודנטים מתברר כי בוגרי האוניברסיטאות בגוש המזרחי נוטים, להביט לאחור על תקופת הלימודים בערגה, שאינה נופלת מזו של עמיתיהם במערב. בתקופה זו לא רק שהשלטונות אינם גובים מהם שכר לימוד כלשהו, אלא אף מעניקים לכל סטודנט מלגת מחיה של 100 לבות לחודש. המצליחים שבהם: לאחר שעמדו בבחינות המתאימות, נשלחים ללמוד בארצות האחיות ב"בתי ספר מתמחים", שבדרך כלל בכל מדינות הגוש יש לפחות סוג אחד מהם. כך, למשל, בית הספר הגבוה למדעי התחבורה מצוי בדרזדן שבמזרח גרמניה, ומי הוזה מפגש לצעירים מכל המדינות הסוציאליסטיות, וכן לנציגים מארצות סולידריות כמו דרום תימן, קובה, אתיופיה, קבוצות פלשתינאים ואפילו מספר יפאנים.

היהודים מבקשים לא לבלוט

קרוב לוודאי כי חוסר הרצון להתמודד ולשאת אינו נובע רק מהפחד מפני אמצעי הענישה השלטוניים, אלא גם ממגבלות פטריוטית להסתפק במועט, שאותה השכילו השלטונות להשריש בקרב רובה של האוכלוסיה. לדוגמה, במרבית הבתים מצוי מכשיר טלוויזיה, בדרך כלל "צבעוני", אך מסעדה עדיין נחשבת כמקום לעריכת עסקים ולא כמקום בילוי משפחתי.

למרות האבטלה הסמויה, מעודד השלטון את הילודה. ברוב מדינות הגוש המזרחי מקובל שזוג צעיר שזה עתה נישא מקבל מידית הלוואה של מספר אלפי דולרים, ללא ריבית, למשך כעשר שנים. הולדתו של כל ילד נוסף במשפחה תבטל את הצורך להחזיר אחוזים גדלים והולכים מסכום ההלוואה.

ואי-אפשר ללא הנקודה היהודית. במעמד הנשיא של יום הכיפורים, לפני תקיעת השופר בבית הכנסת הגדול בסופיה. נכחו באולם התפילה המאולתר (האולם המרכזי בשיפוצים) עשרות מתפללים, רובם נשים. הגיל הממוצע של המתפללים נע בסביבות 60, ומשיחה עם מזכירת הקהילה התברר כי מלבד ציון החגים השונים בתפילה, "סדר" משותף, וסוכה בחצר בית הכנסת, אין הקהילה מקיימת פעילות יהודית תרבותית נוספת.

בבולגריה כולה גרים כיום כ-5,000 יהודים, מתוכם כ-3,000 בסופיה. משיחות עם אנשי הקהילה ניכר כי הם מעוניינים בחיים שקטים ולא-בולטים עד כמה שאפשר. מעניין לציין כי מסביב לבית הכנסת לא ניכרה כל תכונה מיוחדת של סידורי אבטחה, להם אנו מורגלים במערב. נראה כי השלטונות בטוחים כי ארגוני הטרור ייזהרו מלנשוך את היד המכוונת שממנה הם ניזונים.

מרוב עצים לא רואים את הפנסיה

מאת אברהם זקס

הכותב הוא מרצה במכללה למתמטיקה של הביטוח

לפני כשנתיים פרסם ד"ר וינטר, המפקח על הביטוח, דו"ח על בעיות הפנסיה הצפויות תוך תקופת דור. הדו"ח חמור הן בממצאיו בנושא הפנסיה בכלל, הן בממצאיו באשר לקופות הפנסיה ואפשרותן לעמוד בהתחייבויותיהן בעתיד הקרוב. דו"ח מקצועי חשוב זה זכה רק לאזכורה להתייחסות כלשהי.

ביחסם של אנשי ציבור בכלל, וחברי כנסת בפרט, לממצאי הדו"ח, יש יותר משמץ של ציניות. אני מסתכן לקבוע כי מעטים טרחו לקרוא את הדו"ח, ורק מתי מעט ניסו ללמוד ולבחון אותו לעומקו מבחינת משמעותו והשלכותיו.

כמו בדו"ח בייסקי, בנושא שמבחינות רבות דומה לנושא הנדון, נראה כאילו כל אחד קורא אותו עד למקום שבו התבטא בבדיקת עמדותיו הקודמת, והגיע בדרך שתנעם להערכתו, לקהל שומעיו הצידם. התייחסות כוכבת בהכותרות וכי הפרסום שניתן להשיג באמצעותו. הבעיות המכורות שעליהן מצביע דו"ח וינטר, מבחינת המהות, התכנית, ואפשרויות הטיפול בהם, זוכים במקרה הטוב ביותר לזלזול, ובמקרים האחרים להתעלמות מכוון או מחוסר הבנה.

אך למה להם, למומחים ולראשי קרנות הפנסיה ההסתדרותיות, להיכוות עקר בשולי הנושאים המרכזיים? דו"ח וינטר מצביע על מקור הבעיה ועל הצורך בטיפול המונע המתחייב. בבחינת הקדמת תרופה למכה. המשבר קרוב מאוד, תוך מספר שנים לא רב. אי ירידה אל שורשן של הבעיות סוממת כחובה את הדורים ל"ועדת בייסקי" עתידית בנושא מפלת קרנות הפנסיה.

מבלי להמעיט מערכן ההיסטורי של הקרנות, שהקמתן וקיומן תורמים לבטחונו של העובד, ולציבורנו של המשק, קיימות בהן בעיות מבניות חמורות, שהגיע הזמן לגשת ולטפל בבעיות. מבלי לפגוע בהישגים ובמסגרות בצורתם הכללית.

התייחסותם של מנהלי קרנות הפנסיה, ושל העומדים בראש מערך הביטחון הסוציאלי, חייבת להיות מקצועית ועניינית. כי מי שסבור כי איחוד קרנות הפנסיה יפתור את הבעיה המרכזית — אינו ראוי לשמש בתפקידו. ייתכן מאוד שיש מקום לאיחוד הקרנות, אך האם זה יפתור את הבעיות? המומחים שם אף שלא שמעו על עזרה הדדית ו"עקרון דור לדור", או שהם מעדיפים היום להתעלם מהעקרונות המנחים את הקרנות מאז ועד עתה. לפי עקרונות אלה, אין לבחון את מצבן האקטוארי בדרך המקובלת בחברות הביטוח, למשל. קרנות פנסיה, כפי שהן נהוגות עד היום, משרתות גם פונקציות חברתיות. הפנסיה מתקדמת מדי פעם, וכל קשר אקטוארי בין צבירת העובד בהפקדותיו ובין הזכויות שהוא צובר בקרן הוא כמעט מקרי.

וזהו אחת ההצדקות לכך שאין חבר יכול למשוך צבירתו מהקרנות ללא הפסד ניכר ובצדק, מבחינת הקרנות: אלו הן קרנות לצבירת זכויות פנסיה, ולא קרנות לחיסכון הוני.

תעריפי הפנסיה כפי שנקבעו, אין בהם, ולא היה בהם, בסיס אקטוארי. אחרת היה מתחייב תעריף לנשים הגבוה בהרבה מהתעריף לגברים.

איחוד קרנות הפנסיה יקטין אולי את עלות ניהול הקרנות, מכאן ועד לביסוס האקטוארי רב הדרך. הצבת הקרנות לבסיס אקטוארי תחייב העלאת תעריפים והחזרת גיל הפרישה. שינויים אלו יעמידו בספק את יכולתן של הקרנות להתמודד עם האלטרנטיבות בתחומי הביטוח וקופות הגמל.

הגירעון האקטוארי מקורו בהצמדת כספים שיועדו לפנסיה לאפיקים בלתי רווחיים מבחינה פנסיונית, ותשלומי פנסיה במנותק מהיקפי צבירת החבר. האם חסרות דוגמאות של הגדלת פנסיה לחברים בני-ותקים שונים ומשונים, כולל קידום בדרגה לקראת פרישה. והכרה בשירות קודם? בקרנות הפנסיה הולכת ומתחדדת הבעיה המרכזית: אין יצירת יש מאין. אפשר להבטיח זכויות בקרן רק כנגד כיסוי בהכנסות מהפקדות והשקעות.

מן הדו"ח עולה כי אין אפשרות להבטיח כל התחייבות שמעבר לצבירת החבר ולתשואה המובטחת באגרות החוב המשמשות כיסוי להתחייבויות. במלים אחרות, רמת הפנסיה שלה זכאי החבר חייבת לתאום את צבירתו בקרן ואת רווחיה.

הערות הדו"ח באשר לפנסיה התקציבית מתמיהות עוד פחות, זאת על אף השחיקה בבסיס הפנסיה שמקורה ביצירת רכיבים "לא פנסיוניים" השחיקה ברמת הפנסיה שמקורה בקידום אוטומטי. לעובדים הנוכחים בפנסיה תקציבית היתרון שבאי השתתפות בהפרשות לקרן.

האם זה אמנם יתרון? האם החיסרון של היעדר קרן השתתפות העובד בצבירתה שקולים כנגד השחיקה ברמת הפנסיה?

בהתחשב בכך שיודבר ראשון — אף כי נמוך — בביטוח הפנסיוני, מובטח על ידי הביטוח הלאומי, יש מקום לבחון מחדש את מיקומן והיקפן הרצוי של קרנות הפנסיה שהן כיום מסגרת של חיסכון בכפייה. במצבן, ובהמשך קיומן במתכונת הנוכחית, צפויות קרנות הפנסיה, להלאמה והפקעה, כמו הבנקים. אם זוהי המגמה הרצויה להם, מוטב לבחון כבר עתה דרכים לביטוח פנסיה ממלכתי. שהרי בסופו של דבר, הממשלה היא שתצטרך להבטיח את הפנסיה לחברי קרנות הפנסיה. וזוהי תבילה יותר מלגיטימית: העברת הנושא במרוכז ובמסודר, ללא לחץ זמן, ועל בסיס התחייבויות הקיימות, עם השינויים המתחייבים.

דו"ח וינטר מבהיר כי הבעיות לא תיפתרנה מאליהן, אם רק נתעלם מהן די זמן. הדו"ח מציע מסגרת לטיפול בבעיות היום כדי שלא נהיה מופתעים מחר.

מי שאינו עוסק למינוי ועדת חקירה להתמוטטות קרנות הפנסיה מחר חייב להבצע בתוקף טיפול ענייני ומיידי — היום.

מוכר את הדירה?

רק לוח העיר נותן לך

אחריות שתמכור

בשיטת הפרסום הבלעדית
לא מכרת - לא שילמת!

אם אתה גר בתל-אביב או בגוש דן ואתה רוצה למכור את הדירה או המכונית - חשוב מאוד שתדע: מודעת לוח תעלה לך שבועיים 80 שקלים! יקר מאוד... נכון? ואם אתה לא מצליח למכור - הפסדת את הכסף, ו...אתה צריך לשלם פעם נוספת.

זה לא חייב להיות כך!

יש לוח אחד שנותן לך אחריות שתמכור - לוח העיר.

בלוח העיר המודעה שלך מתפרסמת שוב ושוב ללא תשלום נוסף אפילו חודש ימים, ב-4 עיתונים: "העיר" - "הארץ" - "הרשות" - "רצועת הארץ" ומגיעה לכ-1,000,000 קוראים בגוש דן והשרון. אבל, אם בתוך חודש לא תמצא קונה מתאים - מלבן כ"לוח העיר" והכסף יוחזר לך במלואו!!

זוהי שיטת "אחריות שתמכור" - חידוש מהפכני שרק לוח שבאמת בטוח שתמכור יכול להציע.

מעכשיו - אל תסכים לשלם בכל תנאי!

מעכשיו - כדאי לך לפרסם רק במודעה באחריות.

לוח העיר

זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון 03-371261

صكذا عن الأصل

מכذا عن الاصل

כלכלה ועסקים

לומיר: משווי של 15 מיליון דולר לשווי של 6 מיליון

האסיפה הכללית היוצאת מן הכלל של חברת המקרקעין לומיר, שזומנה על־פי דרישת בעלי המיעוט, התפזרה אתמול מבלי שבוצעו כל שינויים ניהוליים בחברה. בעלי המיעוט ניסו ברגע האחרון לחזור בהם מדרישתם לקיום האסיפה, לאחר שהתברר להם כי אפסו הסיכויים לבצע מהפך ניהולי.

האסיפה מאתמול היא שיאו של מאבק כוח שהתחולל בחודשים האחרונים בין שתי קבוצות בעלי מניות: האחת בראשות קבלן הבניה יחזקאל אליעני, והאחרת ברשות אנשי העסקים אריה וידידיה כהן, בעלי אולמי ארגמן בחולון.

תוך כדי מאבק השליטה, נסקו שערי לומיר, ושווי השוק של מניותיה התקרב ל־15 מיליון דולר. במאבק השקיעו שני הצדדים מיליוני דולרים, ובסופו של דבר זכתה בשליטה קבוצת אליעני. בעלי המיעוט לא הרימו עדיין ידיים.

השבוע פנו באי־כוחם שלהם לבית המשפט, כדי שזה יורה ללומיר ולמנהליה לפתוח את ספריה בפניהם. בעלי המיעוט חוששים כי בעלי השליטה החדשים מעדיפים את האינטרס של עצמם על פני זה של החברה. כדי למנוע מצב זה, הם דורשים ייצוג בניהול החברה.

הקבוצה, בראשות הקבלן יחזקאל אליעני, מחזיקה כיום כ־50 אחוז מהשליטה בחברה. אליעני הגיע לאחזקה זו לאחר שבחודשים האחרונים רכש את מניות לומיר שהחזיקה גליה אלבין (העסקה בוצעה באמצעות מנהל תיקים שפעל באמצעות החברה המרכזית). כמו כן קיבל אופציה (וניצל אותה) לרכישת מניות לומיר שהחזיקו מנחם עצמון

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

ואחר ממנהלי התיקים שפעל באמצעות בנק עליה לאומי. חלק מהמניות רכש אליעני גם במהלך המסחר בבורסה.

מנגד, קבוצת כהן רכשה את מרבית המניות במהלך המסחר בבורסה, ואת מיעוטן בעסקות מחוץ לבורסה. בני המשפחה התחילו את הרכישות כדי להגיע לאחזקה מהותית בלומיר, ולא יותר מזה. עם האוכל בא התיאבון, ואז הם ביקשו גם להשתלט עליה. כאן הם עשו טעות מרה ושילמו על כך מחיר יקר.

אנשי כהן לא הביאו בחשבון את האפשרות שאליעני יקבל מעצמון אופציה לרכישת המניות שהחזיק, ולכן המשיכו ורכשו את המניות במחירי שיא. ידידיה כהן אמר השבוע כי אינו מבין מדוע ביצע עצמון את העסקה עם אליעני בשעה שהוא היה מוכן לשלם לו חצי מיליון דולר יותר מהצעת אליעני. שכר הלימוד הבורסאי של משפחת כהן עלה לה כ־3 מיליון דולר.

לומיר, הנרוניה נשוא המאבק, היא חברת מקרקעין שעסקה בפרוייקטים לבנייה ומחזיקה ב־49 אחוזים ממניות חברת המקרקעין קיסריה. קיסריה, במשותף עם קבוצת אייזנברג, משתתפת בפרוייקט מלון רמת אביב, שעם השלמתו יכניס לחברה כסף רב. בשנים האחרונות ספגה החברה הפסדים, שנבעו בעיקר מעסקיה הלא־רווחיים של קיסריה.

בבורסה מעריכים כי שווי השוק של מניות לומיר, העומד כיום על שישה מיליון דולר, משקף את שוויה האמיתי של החברה. לא מן הנמנע כי בעלי השליטה החדשים יחליטו לרענן את החברה, ואולי אף להוציא אל הפועל גיוס הון שיאפשר את המשך תנופת ההשקעות.

הגרף, שהוכן על־ידי "מיטב", מראה כי מניות החברה בנות 1 שקל עלו ממחיר של 32 דולר למניה בתחילת 1987 למחיר של 44 דולר למניה כיום.

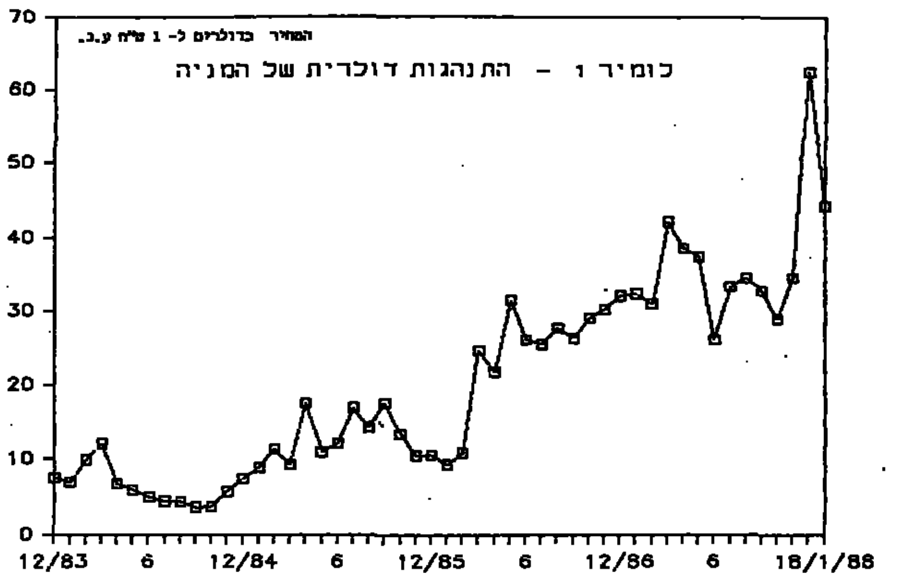

העורך: נחמיה שטרסלר

האם מפלים לרעה את רואי החשבון הקטנים?

הוועד המרכזי של לשכת רואי החשבון החליט בשבוע שעבר ברוב דעות גדול שלא להמליץ על העמדתו לדין של רואה החשבון יגאל ברייטמן, בגין פרסומת שלא בהתאם לתקנון האתיקה.

כנגד ברייטמן הוגשה תלונה, לאחר שעובדי חברת "ידיב נכסים" שיבחו את פעולותיו של ברייטמן כאחד ממפרקי החברה. ברייטמן הסביר כי עניין הפרסום אינו נוגע לו, והוא נעשה ללא ידיעתו. כדי לחזק את דבריו, הוא סיפק הצהרה של עובדי "ידיב" כי פרסום הודעת התמיכה נעשה ללא תיאום אתו.

ישראל שטראוס, אחד מהממליצים שלא להעמיד את ברייטמן לדין, הסביר כי במקרה הנוכחי לא היו כל הוכחות כי ברייטמן עמד מאחורי פרסום המודעה, ולכן לא היה כל טעם בהעמדתו לדין. שטראוס שלל מכל וכל את הטענות כי ההמלצה מפלה לטובה את משרדי רואי החשבון הגדולים, בעוד שבמקרים דומים בעבר, שנגעו למשרדים קטנים, הומלץ על העמדה לדין.

רואי חשבון העובדים במשרדים קטנים ממשיכים לתמוך בגרסתם זאת, והביאו לחיזוק טענתם את הדוגמה שגם רואה החשבון קוהוי ממשרד "קסלמן וקסלמן" לא הועמד לדין, בדיוק באותה האשמה, לאחר שקונצרן כור פרסם הודעת תמיכה בעבודתו הקשורה להנפקה. לעומת זאת, טוענים המשרדים הקטנים, הוחלט להעמיד לדין רואה חשבון במשרד קטן, שפורסמה לטובתו הודעת תודה על טיפולו בהנפקה.

יצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי החשבון, טען כי כל החלטות הלשכה מתקבלות לגופו של עניין, וההחלטה אם להעמיד או לא להעמיד לדין, מותנית בקיומן של הוכחות לביצוע העבירה.

יהודה שרוני

רו"ח שלמה זיו רכש את משרדי חברת טרומאסבסט

מאת אריה לביא

רואה החשבון שלמה זיו הוא הרוכש של המשרדים של חברת הבנייה טרומאסבסט בבית התעשייה בתל אביב. כך נודע לסופר "הארץ".

החברה מכרה את המשרדים, המשמשים כמשרדיה הראשיים, כדי להחזיר הלוואות לבנקים ולהקל בכך על קשיי הנזילות שהחברה סובלת מהם באחרונה.

רו"ח זיו אישר ל"הארץ" שהוא רכש את המשרדים, בשטח של 320 מ"ר בקומה ה־13 של הבניין. אך הוא טען שרכשם עבור חברה שהוא מטפל בה, ואשר בעליה אינם מוכנים להזדהות. לדבריו, אין הוא נמנה עם בעלי החברה שרכשה את המשרדים. המכירה בוצעה באמצעות המתווך ג'קי מוקמל מחברת "אינטר־ישראל".

המשרדים נרכשו תמורת 613 אלף שקל. חברת טרומאסבסט דיווחה על רווח הון של 255 אלף שקל כתוצאה מהמכירה.

טרומאסבסט תמשיך להשתמש במשרדים במשך חמישה החודשים הבאים. כיום מחפשים אנשיה משרדים חדשים לשכירה.

סופר "הארץ" מציין כי לאחר שהחל המשא והמתן על מכירת המשרדים, מכרה בבורסה חברת נכסי ספר, שהיא בעלת עניין בחברת טרומאסבסט, מקצת ממניותיה בטרומאסבסט.

הפסד הקיבוצים מפרשת בלאס יותר מ־40 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

שתי התנועות הקיבוציות והארגונים האזוריים הפסידו לפחות 40 מיליון דולר מפרשת השקעותיהם באמצעות איש העסקים דוד בלאס. כך עולה מסיכום ביניים שנערך בתנועות הקיבוציות.

הפסד זה גבוה יחסית לציפיות הראשונות של הקיבוצים, שקיוו כי לאחר מימוש הנכסים שהועברו לידיהם בעקבות הסדר הפשרה המשולש עם בנק דיסקונט, הם יצליחו לממש סכום גבוה יותר.

עד כה הצליחו הקיבוצים לממש סכום של 40 מיליון דולר בלבד בניירות ערך ועוד הטבה של כ־10 מיליון דולר באמצעות הלוואות זולות מבנק דיסקונט. ההערכות כיום הן שניתן לממש עוד 25–30 מיליון דולר במכירות נכסי נדל"ן, שעדיין מוחזקים על־ידי הקיבוצים, ובמספר חבילות של ניירות ערך, כולל חבילה ממניות בנק הספנות.

סך החוב של בלאס לאש"ת כספים (המסלקה של התק"ם, הקיבוץ הארצי והארגונים האזוריים) הגיע ל־112 מיליון דולר. מכאן ההערכה, שאפילו יגיעו התקבולים ממימוש הנכסים לסכום של 65–70 מיליון דולר, יגיע הפסד הקיבוצים בסיכומו של דבר ליותר מ־40 מיליון דולר.

שפל חמור בייצוא האבוקדו; הצלחה גדולה בייצוא הפרחים

מאת אבי גנאור

מזג האויר החורפי המקוסר בירדים עוברות לחקלאות בדרום הארץ גרמו למחסור בסלרי ולעיכובים ביצוא של ירק זה לבריטניה.

עמיעד צור, מנכ"ל אגרקסקו, מסר כי בשבוע שעבר נקטפו 200 טון של סלרי בלבד, לעומת 1,000 טון כנדרש. העיכובים בקטיף הסלרי והצורך לעמוד בהתחייבויות כלפי רשתות השיווק בבריטניה כפו על החברה לספק את הסלרי בטיסה, ולא באניה כמתוכנן, דבר שייקר את ההוצאות ופוגע ברווחי המגדלים.

המחסור הכבד ביותר ביצוא החקלאי נוצר השנה בפרי האבוקדו. בעונה הקודמת ייצאו המגדלים מישראל באמצעות אגרקסקו קרוב ל־90 אלף טון של אבוקדו, אלא שהשנה צפו באגרקסקו שהיבול יקטן לרמה של כ־65 אלף טון. לפני כמה שבועות עוד דיברו על אפשרות שהיבול יגיע לרמה של 50 אלף טון, אך כיום כבר ברור שהוא לא יעלה על 32 אלף טון בלבד.

יתר על כן, באגרקסקו מודאגים מכך שהפרי העונה קטן מהרגיל, ושיקשה להשיג עבורו מחירים גבוהים כבעבר.

ביצוא הירקות מדרום הארץ מרוויחים באגרקסקו על התמורות באות המתקבלות עבור יצוא אפרסמונים, עגבניות, חצילים, תות שדה ופרחים, שהתמורות עבורם יהיו גדולות השנה פי שניים מאשר בשנה שעברה. "אנו חוששים מאופוריה של מגדלי הפרחים", אומר עמיעד צור.

פותחה שיטה חדשה למעקב אחר מצב הלקוחות בבנקים

שיטה המאפשרת מעקב אחר מצבם העסקי של מקבלי אשראי בבנקים פותחה על־ידי ד"ר שמחה סרן מאוניברסיטת תל אביב. לדברי סרן, הבנקים מבססים כיום את החלטותיהם על בסיס הדו"חות הכספיים של החברה, ואלה רחוקים מלהיות מעודכנים. גם לגבי חברה ציבורית, המוסרת דוחות כספיים בזמן, ארבעה חודשים מסיום שנת הכספים, אין לבנקאי מידע מעודכן על המתרחש. הדוחות השנתיים גם אינם משקפים את שהתרחש בחודשים האחרונים של השנה אלא את הממוצע השנתי.

השיטה שפיתח ד"ר סרן מאפשרת למקבלי ההחלטות בתחום האשראי העסקי להעריך את האיתנות הפיננסית של עסק ולאמוד את המקורות הכספיים התפעוליים שיוצר העסק מפעולותיו הרגילות.

השיטה מתמקדת במשתנה מרכזי, עודף תפעולי נזיל. שהוא סך המקורות הכספיים שצובר העסק כתוצאה מפעילותו השוטפת: הכנסות בניכוי עלויות תפעוליות וכוח אדם. השיטה מבוססת על בדיקת דוחות המע"מ, דוחות הניכויים משכר העובדים והמצב העסקי בבנק.

לסופר "הארץ" נודע שבתוכנה החלו כבר להשתמש בנק דיסקונט, ברקליס דיסקונט והחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ. עם בנקים אחרים מתנהלים כעת דיונים על מכירת התוכנה. בשלב זה מעבירים גורמים אלה לבדיקת ד"ר סרן רק לקוחות עסקיים בעייתיים במיוחד.

הבדיקות נערכות במשרדו של ד"ר סרן, שהוחתם על סודיות בנקאית לגבי מצבם העסקי של הלקוחות. בשיחה עם "הארץ" אמר ד"ר סרן שהוא נמנע מלהשקיע במניות של חברות שאת מצבן הוא בדק במסגרת זו, בגלל מידע הפנים המצוי בידו.

רווח והפסד / אריה לביא

ירידה קלה בהיקף האשראי החופשי בשקלים

ירידה קלה נרשמה בשבוע שעב־ תיים ב־13 בינואר בהיקפו של האשראי החופשי בשקלים. כך מתברר מנתונים מעודכנים של בנק ישראל. במערכת הבנקאות סבורים שהירידה בהיקף האשראי, ב־120 מיליון שקל, היא בעלת "אופי טכני", לאחר שבשבוע הקודם עלה האשראי בסכום שיא של 860 מיליון שקל. כעת מגיע היקף האשראי החופשי בשקלים ל־12.09 מיליארד שקל.

הפח"ק ירד והפק"ם עלה עקב ירידה בציפיות לפיחות

הנתונים המעודכנים של בנק ישראל ל־13 בינואר מצביעים על ירידה בהפקדות בפח"ק על חשבון גידול בהשקעות בפק"ם, כנראה על רקע הערכה מחודשת שלא צפוי פיחות בזמן הקרוב.

הפח"ק ירד ב־250 מיליון שקל והגיע ל־3.62 מיליארד שקל, לעומת 3.87 מיליארד שקל בשבוע הקודם. לעומת זאת, ההפקדות בפק"ם עלו ל־3.23 מיליארד שקל, לעומת 3.09 מיליארד שקל — עלייה של 140 מיליון שקל.

פקדונות העו"ש ירדו ל־1.59 מיליארד שקל, לעומת 1.71 מיליארד שקל — ירידה של 120 מיליון שקל. הנובעת מהצמצום האופייני בפקדונות העו"ש לקראת סוף החודש.

מערכת הבנקאות בעודפי נזילות

למרות חששם של הבנקים שלאחר ה־15 בחודש, מועד העברת מע"מ וביטוח לאומי, יחזרו הבנקים למצב של גרעונות, הרי שהבנקים נמצאים עדיין בעודפי נזילות של 150–200 מיליון שקל.

הבנקים העבירו למע"מ ולמוסד לביטוח לאומי קרוב ל־500 מיליון שקל.

בזכות העודפים נמנעים חלק מהבנקים מלהשתמש במלוא ההלוואה המוניטרית בסך 360 מיליון שקל. עם זאת, מנצלים הבנקים את מלוא ההלוואה במכרז בסך 750 מיליון שקל.

הג'אמבו יציב ומגיע עד ל־16.4 אחוז

הריבית על פקדונות ג'אמבו יציבה פחות או יותר והגיעה לכ־16 אחוז, כמו בשבוע שעבר. עם זאת, בשוליים ניתן להשיג גם קצת יותר, עד 16.4 אחוז, בעיקר בבנקים שמשתדלים לצבור נזילות.

ריבית בפקדונות פק"מ על בסיס תקופתי — (באחוזים)

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
1,000—40	0.15	0.38	1.07	0.23	0.54	1.23	0.13	0.38	0.99	0.21	0.42	1.19	0.15	0.40	1.15
10,000—1,000	0.26	0.56	1.34	0.23	0.54	1.23	0.21	0.50	1.32	0.23	0.46	1.27	0.26	0.53	1.25
50,000—10,000	0.27	0.58	1.38	0.26	0.56	1.27	0.25	0.58	1.40	0.27	0.50	1.40	0.27	0.54	1.29
מעל 50,000	0.28	0.60	1.42	0.27	0.58	1.32	0.27	0.61	1.48	0.28	0.54	1.40	0.28	0.56	1.34
מעל 100,000	0.28	0.60	1.42	0.28	0.59	1.36	0.28	0.61	1.48	0.29	0.58	1.40	0.29	0.58	1.38

הריבית היומית בפיקדונות פח"ק — (באחוזים)

	לאומי	פועלים	דיסקונט	מזרחי	בינלאומי
מ־1,000 עד 10,000	0.033	0.330	0.030	0.033	0.036
מ־10,000 עד 50,000	0.038	0.037	0.036	0.038	0.039
מ־50,000 עד 100,000	0.040	0.038	0.038	0.040	0.040
מעל 100,000	0.040	0.040	0.041	0.040	0.041

טמבור מתכננת גידול בפעילות

מאת יונתן שרמן

"טמבור" מנהלת כיום מגעים מתקדמים למיזוגן של שתי חברות בנות שלה עם חברות פרטיות. המיזוגים אמורים להגדיל את פעילות "טמבור" בתחומי יצור שאינם צבעים.

תוכנית אחת, שפרטיה כבר הושלמו, היא למזג את החברה־הבת "אילוך" עם חברה פרטית, שאת שמה עדיין אי־אפשר להזהות. "אילוך" עוסקת בטיהור מים והיקף פעילותה מגיע ל־2.5 מיליון דולר בשנה. המיזוג המתוכנן יביא להכפלת היקף המכירות שלה.

המיזוג השני המתוכנן הוא של החברה־הבת "כימתכת" עם חברה ישראלית מתחום דומה, הפועלת על־פי ידע מיובא. "כימתכת" עוסקת בטיפול שטח במתכות. המיזוג יהיה עם מפעל בחדרה.

באמצעות הרחבת הפעילות בשני תחומים אלה מקווה "טמבור" להגיע למכירות של 15 אחוזים בתחום שאינו צבעים. היקף המכירות של "טמבור" אשתקד הגיע ל־68 מיליון דולר — גידול של 24 אחוזים ביחס למכירות השנה הקודמת, שהסתכמו ב־55 מיליון דולר.

"טמבור" היא בבעלות "כור כימיה" ו"דיסקונט השקעות". בחלקים שווים.

עמנואל סקל ימונה למנכ"ל "פוספטים בנגב"

למרות לחצים כבדים למינוי מנכ"ל מתוך מערכת כי"ל

מאת יונתן שרמן

אלוף (מיל.) עמנואל סקל ימונה למנכ"ל "פוספטים בנגב" במקומו של דן יקיר, העובר לנהל את חברת "דשנים וחומרים כימיים".

ההחלטה על מינויו של סקל מסיימת תקופה של אי־הודאות שנמשכה מספר חודשים, שבהם חיפשו בכי"ל מועמד לתפקיד זה. במסגרת המאמצים למצוא מועמד מתאים לתפקיד מנכ"ל "פוספטים בנגב" הפעילו אנשי מתנהו של שר התעשייה והמסחר אריאל שרון לחצים רבים למינויו של מועמד המקורב לליכוד. בעוד עובדי כי"ל מבקשים כי ימונה עובד מתוך המערכת. כזכור, "פוספטים בנגב" היא בבעלות מלאה של "כימיקלים לישראל".

אישור מינויו של סקל הובא אתמול לאישור מועצת המנהלים של חברת "פוספטים בנגב". סקל שימש בעבר בתפקידים בכירים בצה"ל, בעיקר במערך השריון. בין השאר שימש כסגן מפקד המפח"ש ויועץ מיוחד לתעשייה האווירית.

את ההחלטה למנות את סקל קיבל חיים ארז, המנכ"ל החדש של כי"ל, שנכנס לתפקידו רק השבוע. ההחלטה זכתה לתמיכתו של רפי איתן, יו"ר מועצת המנהלים של "כימיקלים לישראל".

חברת "פוספטים בנגב", שהיתה בעבר החברה השלישית בגודלה במערך "כימיקלים לישראל", צפויה להצטמצם בעתיד, עקב החלטת כי"ל שלא להתמקד עוד בכרייה ובשיווק של פוספטים, אלא להפנות משאבים רבים יותר לעיבוד מוצרים מוגמרים, בעלי ערך מוסף גבוה יותר.

מכירות "פוספטים בנגב" הגיעו אשתקד ל־140 מיליון דולר. היא סיימה את שנת העסקים 86/7 בהפסד של כ־2 מיליון דולר.

בתי הזיקוק ודור כימיקלים יקימו פרוייקט ב־15 מ' ד'

מאת יונתן שרמן

בתי הזיקוק ו"דור כימיקלים" יקימו במשותף מתקן חדש בהשקעה של 15 מיליון דולר. מדובר בפרוייקט שכבר אושר במרכז ההשקעות, ובאחרונה זכה גם לאישור מועצת המנהלים של בתי הזיקוק.

המתקן החדש ייצר חומר כימי בשם מלאיק אנהידריד, מחומר לוואי הנפלט ממתקן האתילן. מוצר זה מיועד לתעשיית הפוליאסטר, המשמש, לדוגמה לייצור פגושים בתעשיית הרכב.

יוסי אבטורג, מנכ"ל "דור כימיקלים", מעריך כי הקמת המתקן החדש תחל בתוך כחצי שנה, ולכשהוא יושלם, יופנו 80% מתפוקתו לייצוא.

בתי הזיקוק ו"דור כימיקלים" יהיו שותפים בפרוייקט החדש בחלקים שווים.

"דור כימיקלים" מבקשת להשתלב גם בחברה המשותפת של בתי הזיקוק והמפעלים הפטרוכימיים. לכשתוקם בעתיד. בהרחבת מתקן הפוליפרופילן.

בתי הזיקוק אינם נדרשים לאישור של רשות החברות הממשלתיות להשתתפות בפרוייקט זה, כיוון שהוא מוגדר כהשקעה ולא כהקמת חברה חדשה — להבדיל מהמקרה של הקמת החברה המשותפת עם המפעלים הפטרוכימיים. שבה ישולבו מתקן האתילן של בתי הזיקוק ומתקן הפוליאתילן של המפעלים הפטרוכימיים.

עתידית
פרטים בטל: 03-629407, 629414
מערכת בנק המזרחי לעסקת עתידיות—שקל/דולר יציג

שערים שנקבעו ליום 19.1.88		
שער יציג ליום 19.1.88 — 1.5812		
שערי ביצוע־תכנית "מרץ" 31.3.88	קניה	1.627
	מכירה	1.623
שערי ביצוע־תכנית "יוני" 30.6.88	קניה	1.652
	מכירה	1.643
שערי ביצוע־תכנית "ספטמבר" 30.9.88	קניה	1.665
	מכירה	1.651

בנק המזרחי

מיכפל
התוכנה למשכורות ב־IBM/PC
03-333307/17
מיכפל השרות האישי ב־IBM/PC

פקסימיליה MURATA מורטה
קומפקטית גם במחיר!
נציגים מקבוצת כלל

יבואנים ויצואנים
המעוניינים בשירותים אישיים ומהירים של עמילות־מכס במסגרת חברה גדולה ואמינה נא להתקשר
טל' 03/375211 שלוחה 238

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ ב־19.1.88

המטבע	לאומי מזומנים קניה	לאומי מזומנים מכירה	לאומי העברות והמחאות קניה	לאומי העברות והמחאות מכירה	פועלים מזומנים קניה	פועלים מזומנים מכירה	פועלים העברות והמחאות קניה	פועלים העברות והמחאות מכירה	דיסקונט מזומנים קניה	דיסקונט מזומנים מכירה	דיסקונט העברות והמחאות קניה	דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.54	1.61	1.5722	1.5918	1.54	1.61	1.5722	1.5918	1.54	1.61	1.5717	1.5915	1.5812	-0.0028
1 ליש"ט	2.72	2.85	2.7859	2.8207	2.74	2.87	2.7859	2.8207	2.74	2.87	2.7932	2.8283	2.8035	0.0030
1 מארק גרמני	0.92	0.96	0.9353	0.4969	0.92	0.96	0.9332	0.9448	0.92	0.96	0.9359	0.9476	0.9391	0.0010
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.2773	0.2807	0.27	0.29	0.2773	0.2808	0.27	0.29	0.2770	0.2816	0.2785	0.0005
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.8314	0.8418	0.82	0.86	0.8327	0.8431	0.81	0.86	0.8315	0.8430	0.8363	0.0011
1 פרנק שוויצרי	1.12	1.17	1.1455	1.1598	1.13	1.18	1.1480	1.1623	1.12	1.18	1.1455	1.1599	1.1537	0.0036
1 כתר שוודי	0.25	0.27	0.2602	0.2634	0.25	0.27	0.2602	0.2635	0.25	0.27	0.2549	0.2632	0.2614	0.0005
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2450	0.2480	0.24	0.25	0.2445	0.2476	0.24	0.25	0.2447	0.2478	0.2461	0.0001
1 כתר דני	0.24	0.25	0.2437	0.2468	0.24	0.25	0.2437	0.2467	0.23	0.25	0.2437	0.2467	0.2449	0.0004
1 ברק פיני	0.38	0.39	0.3849	0.3897	0.38	0.40	0.3842	0.3890	0.37	0.40	0.3840	0.3889	0.3865	0.0003
1 דולר קנדי	1.20	1.25	1.2226	1.2378	1.20	1.26	1.2214	1.2366	1.19	1.26	1.2197	1.2351	1.2284	-0.0014
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.1142	1.1281	1.08	1.16	1.1146	1.1285	1.08	1.16	1.1133	1.1273	1.1307	0.0012
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7869	0.7967	0.47	0.80	0.7857	0.7955	0.50	0.70	0.7858	0.7957	0.7899	0.0010
10 פרנקים בלגיים	–	–	0.4479	0.4534	–	–	0.4479	0.4535	–	–	0.4482	0.4539	0.4497	0.0006
10 שילינג אוסטריים	1.30	1.36	1.3271	1.3436	1.30	1.37	1.3279	1.3444	1.30	1.37	1.3285	1.3452	1.3350	0.0011
1000 לירות איטלקיות	1.24	1.31	1.2741	1.2900	1.25	1.33	1.2749	1.2909	1.25	1.34	1.2746	1.2907	1.2798	0.0020
100 ינים יפאניים	1.19	1.24	1.2131	1.2282	1.19	1.25	1.2145	1.2297	1.19	1.25	1.2136	1.2269	1.2182	0.0053

190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם — יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.
אל על ELAL

חדש
הפתרון לבטחון במשרד

miniMAX
ארונית בטחון ממוחשבת
רק 4 X 380 ש"ח *
ארונית עשויה פלדה מסיבית (כמו כספת)
פתיחת הארונית נעשית בעזרת קוד אישי וסודי (1,000,000 צרופים אפשריים), הנבחר על ידי המשתמש, ואין צורך לשאת מפתח, הניתן להעתקה, לאיבוד וגניבה.
ניתן להשיג אצל המפיצים המורשים.
לפרטים נוספים נא להתקשר ל"מגה־מקס" הנדסה בע"מ טל: 03-5464276
* לדגם "מינימקס 2" לא כולל הובלה רמע"ם

אקדמדיה
קורות קבוצות ירושלים עד לו...

קבלת מודעות מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707

מכון התקנים הישראלי
הודעה על מתן היתר
לסמן מצרכים בתו־תקן
מכון התקנים הישראלי נתן ליצרן
אלקטרונתך בע"מ,
רח' הקישון 8,
בני ברק טל. 707963
היתר לסמן את מוצריו דלהלן בתו־תקן
המעיד על התאמתם לתקנים הישראליים:
תיבות ללוחות חיבורים למתקני חשמל פלסטיים להתקנת מפסקים
אינג' מרים מילר
מנכ"ל המכון
רשימת המוצרים בתו־תקן תמצא בחוברת "המוצר"
סמל המתוגה סמל האיכות

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מכה נוספת

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן מכת היצעים נוספת בכל אפיקי ההשקעה. ירידות שערים ב־300 ניירות ערך הביאו לירידת מדד המניות הכללי ללא בנקים ב־2.38 אחוזים. ההיצעים אתמול הורמו על־ידי מעגל חדש של מאוכזבים, אשר אינם רואים את האור בקצה המנהרה. פדיון בקרנות הנאמנות שנאמדו ב־3 מיליון שקל, גרמו להאצת תהליך הירידות. חלק מהמכירות שנעשו במהלך המסחר, הורמו באמצעות קרנות בנק הפועלים. אלה מכרו בעיקר בשביל קרן "אתגר". אך בפעילות קיזוז גם רכשו בשביל קרנות אחרות בניהול הבנק. הרוכשים היו קרנות "לאומי פיא", אך בעיקר מנהלי תיקים שפעלו באמצעות בנק כללי וחברי בורסה אחרים. כיום כולם תמימי דעים כי מניות רבות נסחרות במחיר המצדיק את רכישתן לטווח הארוך. עובדה כי בעלי עניין בחברות שונות מגדילים את אחזקותיהם, כי אולי בניגוד לאחרים, הם יודעים כמה שווה ה"סחורה" שבידם. ראוי לציין כי אותם בעלי עניין צימצמו את אחזקותיהם במחירי השיא שהיו באפריל, ועתה הם מקווים לעשות "סיבוב" נוסף. מחזור המסחר במניות חופשיות גדל לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־9 מיליוני שקלים.

עדיין קיצים בנקאיות

מגמת הרכישות של מניות הבנקים שבהסדר נמשכה גם אתמול, והביקושים סופקו בעליות שערים של עד מחצית האחוז. המחזור בבנקאיות ירד לעומת הימים האחרונים והסתכם ב־3.6 מיליון שקל. מניית הבנק הבינלאומי הנסחרת במסגרת הנסחרות, ממשיכה לרכז מחזורי מסחר גבוהים מהרגיל, ויש להניח כי מניות הבנק נרכשות על בסיס כלכלי.

תשואה שנתית דולרית ב־%		
	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
גליל 0.1	13.09	9.09
הפועלים ש	13.11	9.13
איי.די.בי. רג	13.07	9.22
דיסקונט א	13.01	9.59
המזרחי ש	13.28	9.32

ירידות חדות

בולות הסחירות

ניירות הערך דלי הסחירות הניתנים להמרה, היו קרבן לירידות שערים תלולות. המניות הבאות, שחלקן נסחרות במחיר כלכלי סביר, ירדו ב־10 אחוזים: תגל, לומיר 1, מגרב, אלקו, כנס, לאומי מסכל, דיקה, גלי זוהר, מלט 1, אגרין 1 ועיט 1. ירידות חדות ביותר נרשמו בכתבי האופציה של דסה, ים־סוף והאחים בולוס.

תמיכה באגרות

הירצים במניות ברטון 1 ו־5. דשנים 0.1 וארגים, נקלטו במחירות וללא שינוי שער. בלט במיוחד היצע הגדול מהרגיל שנקלט בבר־טון. בבורסה רווחות הערכות כי פעילות חברות אלה קשורה לתביעות ביום ההון שעליהן נמסר. ברטון מסרה לבורסה, בתגובה לידיעות בעיתונות, כי החברה בודקת אפשרות להעתקת המפעל ממקומו לאיזור פיתוח, במטרה להקים מבני משרדים להשכרה, בהשקעה של עד 5 מיליון דולר.

נטיה לירידות

בשוק אגרות החוב נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטיה לירידות שערים. ירידות של עד מחצית האחוז נרשמו באגרות החוב הדולריות. מחזור המסחר באגרות החוב הסתכם ב־7.2 מיליון שקל. מחזור המסחר במלוות קצרי המועד (מק"מ) עלה, והסתכם ב־55 מיליון שקל.

מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי 96.46	−0.65
כללי ללא בנקים 98.20	−2.38
מדד אג"ח כללי 101.36	+0.01
אג"ח צמוד מדד 101.31	+0.06
אג"ח צמוד מט"ח 102.31	−0.42

הודעות בורסה

● בנק המזרחי הודיע כי החליט למכור את מלוא אחזקותיו במניות חברת הבת יו.אם.בי. בניו־יורק על־ידי מכרז פנימי בין בעלי המניות.

● נפתלי ליבוביץ רכש במהלך המסחר בבורסה כ־15 אלף ע.נ. מניות מישנאל.

● ברנס אברהם רכש 6,000 ע.נ. מניות משאבות מלע.

● קיסריה מסרה על ביטול העסקה למכירת קיסרית בסך 850 אלף דולר, ובמקומו החליט על בניית מלון דירות ופיתוח השטח.

● ההסכם לבניית פרוייקט המקרקעין באיזור מבנה ה"אופרה" בתל־אביב, שיתבצע על־ידי אלרוב ואלרוב נכסים נכנס לתוקפו.

הרודה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
148	7	99.72	15.80
218	14	99.43	16.15
228	21	99.15	16.00
238	28	98.87	15.90
248	35	98.56	16.06
318	42	98.30	16.05
328	49	98.01	16.15
338	56	97.66	16.65
348	63	97.35	16.85
358	70	97.01	17.15
418	77	96.77	16.85
428	84	96.43	17.10
438	91	96.15	17.15
448	98	95.83	17.20
518	105	95.46	17.55
528	112	95.16	17.55
538	119	94.89	17.45
548	126	94.53	17.70
618	133	94.21	17.80
628	140	93.94	17.70

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך

הניהול באמצעות מקדונך בסניף הבנק שלך
ויפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע

מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ בניהול צבי סטופק ושלמה סימנובסקי, ר"ג ביאליק 22 טל 727067, 7524214 תל אביב מזמני 9 טלפון 290251

דחפון שרות הודעות מלוכני של דחפון הכוער כרטיס אשראי 03־611001

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יהירה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5246.59	5221.63	−53.71	−1.02
אבוקה	445.69	436.97	−10.02	−2.24
אגוז	262.97	257.95	−1.07	−0.41
אגם	103.07	101.04	−0.18	−0.18
אדיר	1751.42	1718.51	−5.16	−0.30
אדים	164.90	163.30	−2.88	−1.73
אופיר	160.64	159.59	0.09	0.06
אור	431.63	427.90	0.12	0.03
אוריון	139.43	136.71	−0.27	−0.20
אורלי	289.33	287.22	−0.40	−0.14
אורן	814.02	798.23	−2.41	−0.30
אייל	5265.60	5163.96	−25.82	−0.50
איריס	5527.88	5406.71	−8.30	−0.15
איתן	778.33	768.67	−0.20	−0.03
אילן	650.11	636.92	0.06	0.01
אלמת	689.88	681.51	0.64	0.09
אנליסט	100.54	98.13	−0.65	−0.66
אג"ח	101.61	100.76	0.02	0.02
מניות	93.38	91.16	−1.79	−1.93
ארז	319.11	315.23	−6.00	−1.87
אש	141.84	138.75	−3.57	−2.51
אשל	191.29	187.58	0.11	0.06
אתגר	88.81	87.75	−1.88	−2.10
אתרת	256.47	254.00	−0.24	−0.09
ברולח	161.23	159.70	−2.30	−1.42
ברוש	520.85	510.80	−5.43	−1.05
ברק	482.40	472.79	−5.72	−1.20
ברקת	316.41	314.15	0.27	0.09
גביש	1536.15	1526.13	−6.22	−0.41
גבע	115.23	113.53	−0.13	−0.11
גורן	452.45	447.24	−0.62	−0.14
גיא	104.18	102.62	−0.03	−0.03
גיל	3354.01	3288.90	−25.39	−0.77
גלית	650.36	642.46	0.00	0.00
דובדבן	351.50	348.03	−3.81	−1.08
דוכיפת	501.63	495.53	−2.71	−0.54
דולב	249.94	244.84	−0.33	−0.13
דורון	1570.92	1542.02	−0.71	−0.05
דוכן	269.73	264.82	−0.37	−0.14
דליה	601.12	590.96	−3.32	−0.56
דרור	338.37	332.17	−4.53	−1.35
דקל	370.50	363.53	−6.99	−1.89
הדס	386.57	381.10	−5.47	−1.42
הילה	409.01	406.23	−0.90	−0.22
ורד	560.70	551.38	−1.10	−0.20
זהבית	2316.81	2260.50	−54.52	−2.36
זוהר	109.81	108.18	−0.04	−0.04
זיו	135.72	133.71	−0.11	−0.08
זמיר	467.53	461.80	−8.12	−1.73
חוחית	162.83	160.63	−0.87	−0.54
חליפין	144.21	143.80	−0.06	−0.04
חלמיש	217.83	216.40	0.14	0.06
חן	150.07	149.77	0.01	0.01
טופז	113.63	112.60	−0.13	−0.12
טל	6422.85	6371.55	−24.40	−0.38
יובל	459.88	454.42	−0.52	−0.11
יהלום	168.71	167.12	−2.26	−1.33
ישורון	373.63	370.52	−2.93	−0.78
יערה	447.96	442.71	−0.74	−0.17
כוכב	311.89	308.11	−5.94	−1.89
כחל	134.08	132.46	0.12	0.09
כלנית	660.04	648.79	−4.37	−0.67
כספית	264.73	262.80	−0.05	−0.02
כרמל	146.92	144.54	−0.65	−0.45
כתר	1227.67	1210.28	−4.50	−0.37
להב	4871.91	4776.87	−29.65	−0.62
לטשקים	128.67	127.14	−0.06	−0.05
לפיד	369.01	361.79	−5.94	−1.62
לקט	1931.03	1892.88	−1.02	−0.05
לשם	379.61	377.11	0.62	0.16
מגדור	1376.75	1350.46	2.04	0.15
מבטח	3972.76	3937.73	14.97	0.38
מגן	259.18	255.47	1.76	0.69
מנוף	3765.17	3731.28	18.25	0.49
מור	1689.88	1665.86	−13.81	−0.82
מורן	880.94	872.67	−3.93	−0.45
מטה	25598.03	25206.45	−55.02	−0.22
מימר	1042.27	1022.26	1.84	0.18
מעוף	4661.55	4572.84	−13.51	−0.29
מעיין	773.38	758.68	0.40	0.05
מקשה	385.68	383.17	0.24	0.06
מרגלית	98.49	96.70	−1.28	−1.31
מרווח	125.33	124.82	0.08	0.06
מרום	1361.98	1336.53	1.20	0.09
נהה	148.38	146.19	−0.16	−0.11
נטיף	280.78	278.93	−5.84	−2.05
נטע	479.74	472.26	−5.85	−1.22
נילי	147.25	145.10	−2.86	−1.93
סביון	672.79	661.29	−5.77	−0.86
סגולה	139.23	138.20	−0.13	−0.09
סלע	374.57	372.10	0.32	0.09
סנונית	536.74	530.21	0.20	0.04
סער	383.35	378.91	−3.59	−0.94
ספיר	177.39	176.94	0.17	0.10
עדיף	363.69	359.51	−3.60	−0.99
עידית	755.08	749.87	−8.89	−1.17
עירין	490.08	482.99	−0.61	−0.13
ענבר	114.18	113.18	0.05	0.04
ענת	2482.49	2463.56	−23.60	−0.95
עפרוני	502.73	496.75	0.02	0.00
ערמון	134.09	131.59	−0.04	−0.03
פיא	1607.90	1597.25	−12.97	−0.81
צבר	557.07	550.00	−1.28	−0.23
צופית	480.15	474.28	−5.06	−1.06
צוק	127.09	126.59	−0.10	−0.08
צמיד	1122.09	1113.78	−0.09	−0.01
צמיחה	531.19	523.54	−3.09	−0.59
צמרת	146.43	145.38	0.03	0.02
קלע	168.67	168.25	−1.31	−0.77
קשת	103.71	102.45	−0.26	−0.25
רונית	18503.70	18356.51	−270.17	−1.45
רימון	133.55	133.32	0.01	0.01
רקפת	880.19	865.60	−7.22	−0.83
רשף	418.51	413.03	−1.17	−0.28
שבים	455.41	449.98	−0.24	−0.05
שחם	347.48	344.38	−1.45	−0.42
שחף	103.72	102.47	−0.15	−0.15
שידה	448.03	444.99	−1.84	−0.41
שמיר	406.71	404.05	−0.46	−0.11
שנהב	720.60	710.71	−9.15	−1.27
שסק	746.63	728.39	−21.26	−2.84
שקד	190.09	186.40	0.14	0.08
תאנה	247.44	245.11	−3.17	−1.28
תדהר	513.56	511.00	−7.16	−1.38
תירוש	551.83	545.12	0.11	−0.02
תנופה	103.60	102.88	−0.13	−0.13
תפוז	251.66	246.78	0.14	0.06
תמה	199.07	197.74	−0.50	−0.25
תרשיש	115.69	114.97	0.11	0.10
תשרי	536.51	532.26	−0.12	−0.02

שערי אגרות החוב

4.25% שגיא; 4.25% גליל; 3% מלווה מדינה (100% הצמדה); 7% ,6% ,4% פיתוח (80% הצמדה); 5% מלווה פיתוח (בריה כפולה); צמודות זהב; 100% מט"ח; מדד/מט"ח; גלבוע; רמון

מס'	שער	שינוי
4101	401.8	+0.2
4102	162.6	−0.8
4103	156.2	−0.8
4104	151.4	−0.8
4301	151.4	−0.8
4302	143.4	+0.3
4303	142.5	+0.3
4304	140.4	+0.3
4105	125.7	−0.2
4106	122.6	−0.1
4107	118.9	−0.2
4108	116.9	−0.1
4109	113.5	−−
4110	115.4	+0.1
4201	140.9	−−
4204	135	−−
4205	132.6	+0.1
4206	129.6	+0.3
4207	129.5	+0.3
4208	127.7	+0.4
4209	125	+0.4
4210	121.8	+0.3
4211	118.2	+0.4
4212	116.4	+0.1
4213	113.6	−−

[illegible]

שערי המניות 19.1.88

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול	המחזור שלח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש שלח ע"נ
אהבה ש	21489				
הספנות 0.1	1320	573	−30	−2.2	−1172
הספנות א 0.5	700	801			
כללי לא בהסדר	15000	77			−42
ט.ב.ב. 0.5	7020	1748	−150	−2.1	−2171

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 88

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה ל 89

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר

שירותים

מלונות ושירותי תיירות

מחשבים ושירותי מחשבים

נדל"ן, בינוי ופיתוח

חקלאות

מזון וטבק

טכסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות בתעשיה

חברות השקעה

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

נדל"ן בינוי חקלאות

תעשיה

השקעה

חיפושי נפט

משתנים

שערים בין־בנקאיים

אתמול, בצהריים, 19.1.1988 באירופה

מטבע	מכירה העברה (ממוצע)	
$ ארצות הברית	1.7762/1.7772	לי"ש לדולר
מרקים גרמניים	1.6793/1.6803	
גולדנים הולנדיים	1.8890/1.8900	
פרנקים שוויצריים	1.3710/1.3720	
פרנקים בלגיים	35.06/35.10	
פרנקים צרפתיים	5.6720/5.6760	
לירטות איטלקיות	1233.00/1234.00	
ייני יפאניים	129.50/129.60	
$ ארצות הברית	1.5331/1.5336	לי"ש

שער הזהב $ 476.75 אר"ב אונקיה לונדון מקסימום

	$/לי"ש	מר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.7736/1.7748	1.3644/1.3659	1.6738/1.6751
3 ח'	1.7687/1.7700	1.3545/1.3560	1.6637/1.6650
6 ח'	1.7608/1.7623	1.3410/1.3428	1.6485/1.6500

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שקף נאמנות בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות, ניהול קופות גמל.

"בוא ללגום מקורס יין משובח"

מועדון היין בחסות דיינרס קלוב מזמין אותך להעמיק את ידיעותיך בנושא היין, בקורס מיוחד בן 6 פגישות. הקורס בהדרכתו של מנהל המועדון אפי וינטר וטובי האנולוגים בישראל מתקיים ב־3 הערים הגדולות. חלקה הראשון של כל פגישה מוקדש להרצאה תיאורטית; חלקה השני ללימוד דרך הטעימה, חידוד חוש הטעם, הריח והזכרון. מחיר הקורס — 285 ש"ח+מ.ע.מ.

הקורסים הבאים יפתחו בתאריכים אלה:

ת"א — 21.1.88, מלון דן, מדי יום ה', שעה 20.00, בהדרכת ישראל פלאם ויעקב גת.

ירושלים — 26.1.88, 2 קורסים:
1. מסעדת "משכנות שאננים", מדי יום ג', שעה 15.00, בהדרכת פרופ' יאיר מרגלית.
2. מלון קינג דיוויד, מדי יום ג', שעה 20.00, בהדרכת ישראל פלאם ויעקב גת.

חיפה — 20.1.88, מלון דן פנורמה, מדי יום ד', שעה 20.00, בהדרכת פרופ' יאיר מרגלית.

הרשמה טלפונית: 03־295858 / גב' מזל.

מועדון היין
בחסות דיינרס קלוב.

هكذا عن الأصل

هكذا من الأرض

מכתבים למערכת הארץ

ליישר את הקו שלהם

למודעת "צריך ליישר את הקו" של חברת החשמל:

כאיפא עזות המצח? עד מתי חוסר ההגינות? הרי רק בשבוע שעבר התפרסם בכמה מסתכמת צריכת החשמל השנתית של עובדי חברת החשמל (והפנסיונרים שלהם). האר־ זניים נעמדו, ולא בפעם הראשונה. ואני משתתפת בצערם של עובדי החשמל על שאין ביכולתם, בינ־ תיים, להניע את רכבם בחשמל.

איפה יישור הקו שלהם? ונא לא להלעים אותי שוב בתשובות שהדי טבה הזו ניתנת להם שנות־דור ושאין ביכולתו של אף יו"ר מועצת מנהלים לגעת ולבטל הטבה זו או לפחות להקטינה באופן משמעותי. אם כולנו, צרכני החשמל, היינו משמיעים קולנו ביתר תקיפות וחד־ לים מהאפאתיה המרגיזה, אולי סוף סוף נכריח גם את עובדי חברת החשמל לאלפיהם "ליישר" את הקו שלהם ולרדת לרמת צריכה ממוצעת של אזרחים סוג ב' שאינם עובדים בחברה זו.

ערנה נשיא־אהרון
ירושלים

משרד הרווחה על כס הנאשמים

מוסף "הארץ" (15.1) העלה את הנושא הכאוב של הוצאת כליה ממפגר. נקודה אחת שלא עלתה במאמר, כמו בדיון המשפטי, היתה קביעתו של השופט "שבלעדי" האב יישלח הבן למוסד למפגרים וממילא מצבו ידרדר ולא יהיה לו סיכוי לחיים סבירים".

למרבה הצער, קביעה זו אכן נכונה — אין צורך להזכיר את פרשיית המוסד "דוחמה", "בית סיני" ואחרים. התמהה הוא שאיש מהמתדיינים לא התריע על כך שבן 39 מקומו לחיות בין בני גילו ולא עם הורים קשישים וחולים, ושלב־ זור כזה אין דרך במדינת ישראל לחיות חיים סגורים במוסדות ל־ מפגרים.

על כס הנאשמים חייבים היו לשבת משרדי הרווחה והאחראים לגורל המפגר, שהקימו מוסדות שבהם נמחק הכבוד האנושי וצלם האנוש של המטפלים, שסיפורי זוועה על התעללות והתאכזרות במוכי גורל מתגלים לפרקים ב־ עיתונות.

מסקנתו של השופט, שעדיף להוצא כליה מגופו של כותר מפגר מאשר להכניס אותו למוסד, מהווה כתם מוסרי כבד לא רק על משרד הרווחה אלא על המדינה כולה.

רבקה סבה
אגודת ית"ד
(ילדי תסמונת דאון)
ירושלים

שינון פסוקים מהתנ"ך: בחזרה לילדות העשוקה

באמצעות גילי מגדלך התבשרנו ("הארץ", 10.1) על ההחלטה החדשה של שר החינוך יצחק נבון כי החל מהשנה הבאה יצטרכו ילדינו לשנן מכסה נכבדה של פסוקים מהתנ"ך בעל פה.

ילדי כבר הספיקו להודיע לי־תג־ גית כי החל מהשנה הבאה לא ילכו לבית הספר. גם חבריהם אמרו אותו דבר. אני, בעלי, חברי וחברותי בסופרמרקט, ברחוב ובמקומות הלי־ מוד והעבודה, ירדנו אוטומטית במדרגות המוראל: כל הזיכרונות המיותרים של ילדותינו העשוקה במקצוע זה שבו לתחיה. ועכשיו לא ניתן לעודד את הסיוט מחדש בבשרם הטרי של ילדינו.

אין דרך בדוקה יותר להשניא את הפסוקים (הנפלאים באמת) של התנ"ך, שמציע שר החינוך.

רעננה רות שער־קלריך

נוהלי ירי

לפני כשנה, בשעת חשיכה, שעה שנסענו במכונית, נקלענו לי התפרעות אלימה של אספסוף מש־ תולל: מאות צעירים משולהבים חסמו את הדרך הצרה, לא איפשרו למכונית להתקדם ורגמו אותה על יושביה במטר של אבנים. תוך דקות ספורות התנפצו כל שמשות ה־ מכונית ושכבי למושב, איש ציבור נכבד ושקול, נפצע בראשו ולא ניתן היה לאבחן עד כמה קשה פציעתו בשל שטף הדם. ה"שבאב" לא התרגשו מפציעת היושבים במכונית, ורגימת המכונית ויושביה נמשכה כ־ 15 דקות, כאשר חלק מהאבנים מגיע בגודלו לגודלו ולמשקלו של אבטיח בינוני. אין כל ספק כי נשקפה סכנת חיים ליושבי ה־ מכונית.

האם היה עלי לצאת ולירות באקוּרח, תחילה באוויר ולאחר מכן ברגליהם, או בכל איבר אחר, שהרי קשה היה לכוון את הנשק כדי לפגוע ואף להרוג? ולו אכן פגעתי באחד המתפרעים, כלום הייתי גם אני זוכה לשחרור מהיר?

האירוע המתואר אירע בשכונת שמואל הנביא בירושלים, המתוקפים היו ה"כ רן כהן וחה"מ. תמיהתי מה היתה תגובת הציבור, בעיקר ציבור המתנחלים, לו אכן נקטתי ב"נוהל הירי" כמו זה המקובל על האלוף מצנע, כהתבטאותו בעקבות הריגת הנער בן ה־16 בידי ראש המועצה האזורית מטה בנימין.

אודה: קשה לי מאד להסביר לבני — אף הוא בן 16 — מה ההבל בין שני המקרים.

ירושלים אברהם גל, עו"ד

שאלה לשר הביטחון

יצחק רבין מסביר את המהומות בשטחים כנובעות מייאוש מועידת הפסגה ברבת־עמון.

בוועידת הפסגה הגדירו שהבעיה הפלשתינית היא המרכזית לכל הערבים, וללא תקדים קיבלו את עקרון האיחוד האסטרטגי הסורי בעיקרון כל־ערבי, שפירושו כי יש להתכונן להתמודדות אלימה כל־ ערבית עם ישראל. זו אינה החלטה על מלחמה, אבל החלטה להתכונן למלחמה, כמגמה, ועל מגמות יש לעמוד לפני שהפכו עובדות.

מתי היו החלטות פסגה תומכות יותר בעניין הפלשתיני?

ירושלים יהושפט הרכבי

תקליטים ומופעים / רפי קינן

להקה ישראלית ברמה עולמית

אנסמבל מזרח־מערב: ויקטור עודה (קאנון), אבי אגבבא (כלי הקשה), יעקב מירון (סקסופון, קלרינט, חליל), יובל מסנר (צ'לו) וישראל בורוכוב (הולצימר, קונ־ טרבאס, גיטארה באס); תל־אביב, בית לסין (המרתף העליון), יום ראשון, 17.1, שעה 22:00.

התחושה שחשתי כששמעתי או־ תם בראשונה, בפסטיבאל ישראל אשתקד, שבה אלי לשמע הצליל הראשון של אנסמבל מזרח–מערב, ביום ראשון במרתף העליון. צלילי הקאנון של ויקטור עודה פתחו את הקטע "שוויה שוויה" ("זאת מלה גם בערבית וגם באידיש", יאמר אחר כך ישראל בורוכוב) ונתנו את הסולם.

אט אט הצטרפו הכלים האחרים: הדולצימר של בורוכוב, הצ'לו של מסנר וכלי ההקשה של אגבבא. נוצר מוטיב חוזר, המזכיר מוסיקה בל־ קנית, שעליו החל יעקב מירון לנגן נעימה מאולתרת בסקסופון. כשהוא מפיק ממנו צליל המזכיר מאוד כלי־ נשיפה עתיק ששימש בימי הביניים ובמוסיקת פולקלור של עמים רבים.

אחר כך יהיה זה תור הצ'לו של יובל מסנר לאלתר, בסגנון ייחודי מאוד, שמעורבים בו יחד ובנפרד כתמי סגנון שונים, מהמזרח ועד מו־ סיקה מערבית בת ימינו ודרך אנרגיה רוקית. סיים ויקטור עודה באילתור מזרחי על הקאנון.

היצירות הארוכות, כ־20 דקות כל אחת בממוצע, מורכבות. מפיקים בעלי מקצבים ואווירה שונים אלה מאלה. ניגון המוטיבים החוזרים על־ ידי כל הלהקה, בעוד אחד הנגנים מאלתר, תוחזר על עצמה בכל היצירות. היצירות כולן יפהפיות, מרגשות מאוד. "זיכרונות סיני" הוא קטע ארוך תוגה בעל מאפיינים אימפרסיוניסטיים (למרות הנגינה האקספרסיוניסטית מאוד של הנ־ גנים). גם "סריו לכלי קשת וקאנון" הוא בעיקרו כזה, בעוד "ברוקלין אמריקה" הוא קטע "חם" יותר.

כל אחד מהנגנים שולט שליטה טכנית מצוינת בכלי נגינתו, מפיק ממנו את הרגש הנכון, קשוב לעצמו ולאחרים. מירון ומסנר מנגנים את רוב קטעי הסולו, מטבע כלי הנגינה שלהם, בעוד בורוכוב בדולצימר ובבאס, ואגבבא הקושה נפלאות בכלי ההקשה, מספקים מסד וצבע. היצירות של האנסמבל, הצבעים, המקצבים, המרקם המוסיקאלי נש־ זרים לכלל אחדות מוסיקאלית מקורית וייחודית, אולי בגלל שאין הן נסמכות על קצבות, אלא גם על מנגינות ביניים שבין מזרח למערב.

לדעתי, אנסמבל מזרח־מערב הוא הדבר הטוב ביותר שקרה למוסיקה העממית בישראל, והשגריר המו־ סיקאלי הטוב והמעניין ביותר שאנ־ חנו יכולים לשלוח לחו"ל בגאווה, לתשומת לבם של המוסדות ה־ ממלכתיים המפיצים את תרבותנו. תקליט של האנסמבל יכול להימנות בהצלחה בקטלוג של חברות כמו אי־סי־אם או וינדהאם־היל, וטוב יעשו חברי מזרח־מערב אם ינסו לעניין חברות אלו. רק שימשיכו בדרכם באותו רוח וברבקות — ההצלחה חייבת לבוא. והזמן שנדרש את המרתף העליון בישיבה ובעמידה ונהנה מכל רגע הוא ההוכחה לכך.

"עלובי החיים": יש גם תקליט

"עלובי החיים" — תקליט ה־ מחזמר בהפקת תיאטרון הקאמרי בשיתוף עם קאמרון מקינטוש; מאת אלן בובליל וקלוד מישל שנברג, עליפי ויקטור הוגו, מו־ סיקה: קלוד מישל שנברג. תמליל: הרברט קרצמר, תרגום: אהוד מנור. תיזמור: ג'ון קאמרון, ניהול והפקה המוסיקה: אלדד שרים, מו־ לנים: דיקי גל, דודו פישר, אלברט כהן, תיקי דיין, אליאור יינר, יובל דור, אבי טולדנו, טל אמיר, שלו־ מית אהרון; עם תזמורת ובו משתתפי ההפקה; הוקלט באולפני קולינור על־ידי קובי אושרת, תקליט הד־ארצי CAN 15292.

"עלובי החיים", המחזמר של הקאמרי, שאם אינכם עדיין, הוא לבטח בדרך להיות, הלהיט הגדול ביותר של הבימה הישראלית, קיבל בימים אלה ביטוי גם על גבי תקליט המכיל 12 משירי ההצגה.

ההפקה על הבמה היא כה משלמת והצד החזותי כה מרהיב, שהיה זה מסקרן להיווכח לצד המו־ סיקאלי שלה בלבד. רבות נאמר ונכתב על ההפקה, בין היתר שהביצוע עולה לאין ערוך על התוכן. נדמה לי שבמחזמר אין להפריד בין השניים: הביצוע הוא המסר. אם הוא נעשה על ריק, הוא לא ירגש, והריגוש הוא העיקר במ־ דיום ביטוי זה.

אמנם מבחינה מוסיקאלית אין "עלובי החיים" ברמה של "אביתה" או "ווסט סייד סטורי", וקלוד מישל שנברג אינו ברנשטיין, אך המוסיקה שלו משרתת היטב את העלילה ואת התפקידים, והתזמורים של ג'ון קאמרון הם לעילא ולעילא, עשויים במקצועיות ובטעם. הוסיפו לזה את הביצוע המצויין של סולני ההפקה ומשתתפיה ושל התזמורת בניהולו של אלדד שרים, והרי לפניכם תקליט מצוין, שאמנם אינו תחליף לאירוע אבל יכול להיות מקור להנאה רבה למי שהיה בהצגה, ולמי שעדיין לא השיג כרטיס.

יש בתקליט פער בין קטעי הסולו לבין אלה שבהם שרים כמה סולנים יחדיו. אלה האחרונים מוצגים הרבה יותר, אם בגלל העיבודים או בגלל האיכות המוסיקאלית. מבין אלה נהניתי משלוש רצועות במיוחד: "בעל הפונדק", בביצועם של אל־ ברט כהן ותיקי דיין יחד עם הלהקה. קטע ש"גונב" במידה רבה את ההצגה, עושה זאת באותה מידה גם בתקליט. זהו הקטע הקומי היחיד בתקליט (אם זיכרוני אינו מטעני, גם בהצגה). המוסיקה והעיבוד משר־ תים היטב את התכלית הזאת. זהו גם הקטע התיאטרלי ביותר בתקליט, והוא מבוצע בכישרון הקולי וה־ תיאטרוני של תיקי דיין ואלברט כהן, שני שועלי במה ותיקים, הטוד קים היחידים בהצגה של זמרים.

שני הקטעים האחרים הם "רק עוד יום", קולאז' מוסיקאלי של כל שירי החלק הראשון של המחזמר, בעיבוד מבריק והביצוע יוצא מ־ הכלל של הסולנים והלהקה, ו"שוחר הארום", שיר המהפיכה, בביצוע מלהיב של יובל דור, אבי טולדנו והלהקה. עם שלושת אלה ראוי לציין "בלב מאוהב", מריו ביגוד ועד־ דין בביצועם של טולדנו, טל אמיר ושלומית אהרון.

מבין קטעי הסולו, ריגש אותי רק אחד, אבל מאוד: "בשלום", בביצוע מהמם בעוצמתו ובשליטתו הקולית הנפלאה של דודו פישר, התגלית של המחזמר, שעוד נשמע עליו רבות — ולא רק בארץ. הוא מצליח להביא את המאזין משיא לשיא, גם כשנדמה לך שיותר מזה אי־אפשר. יכולת זאת חסרה לדיקי גל בביצועה המצויין של "חלום זר למתי". בסוף השיר היא מתקשה להגיע לעוצמה שהיא מנסה להפיק, והמאמץ ניכר בקולה.

איכות ההקלטה טובה מאוד. תקליט מומלץ.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר עכו
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה • 1965
הודעה עפ"י 149 לחוק
נמסרת בזה הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה • 1965, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון עיר עכו לבתן הקלה בקו בניה אחורי, עד 30% וללא פתחים (2.11 מ' במקום 3 מטר), ת.ב.ע. 4574 • "כנה כיתוף" רחב רטוה. הבקשה על שם כאווה כרזכי במגרש 5214 בגוש 18051 חלקה 20 מגרש 105.
ניתן לעיין בבקשה הנ"ל במחלקת רישוי הבניה באגף ההנדסה, שבעירית עכו בימים ובשעות לקבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע מאישור הבקשה ויש לו התנגדות יוכל להגישה בכתב, בכיון כמשמעו המודיעה, תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו.
צביה קסטנר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה העיר עכו

הרצאות פומביות מאת ישעיהו בן אהרן

חיפה, בית הרופא

יום א' 24.1.88 מוצא האדם, התפתחותו ויעודו בבריאה. תורת האבולוציה ע"פ מדעי הטבע ומדע הרוח והאנתרופוסופי

צוותא, חיפה

יום ב' 25.1.88 המקורות הרוחניים של היצירה הפוליטית. ההרצאות מתחילות בשעה 20.30 • כרטיסים במקום • נא לדייק

Lotus®
123 GAASH® 123

לבדיקות תוכנת 123 & GAASH
מחשש לפגיעת הוירוס ודוא שקבצי
ה־COM המקוריים הינם בגודל:
123 COM 2304/2000
GAASH COM 6134
תוכנה מקורית ערובה לבריאות המחשב.

משווק לוטוס בישראל
גאש שרותי תוכנה בע"מ
רח' ארבע ארצות 15, ת"א 62486
טל: 234976, 03-237055

עיריית חיפה —
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון במספר — 04-640775

פר־516
הודעה עליפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ ידי:
מר דן אלכסנדר — לאשר שינוי יעוד המבנה שימוש חורג במגורים לעסק ברחוב תל־חי מס' 4 חלקה 284 בגוש 10861. הדר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורי־ ישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות: 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעובין
מהנדס העיר

הועדה המחוזית [illegible]
לבית כמשפט לשוק העבודה
בית הכשפט המחוזי
בתל־אביב - יפו
ת.א. 2716/87

בעניין: פרק הכבנה בשם מכה לוירות בע"מ
המבקשה: בית הכוהה [illegible]
מבנקה מהלית הממשלתית
הולנות בישראל, הר
רחוב 29 תל־אביב 61500
נמסרת בזה הודעה כי ביום 20.10.87 הוגשה לבית המשפט המחוזי בת"א, בקשה לפרק את החברה הנ"ל וכי הבקשה תתבקש בבית המשפט ביום 25.4.88 בשעה 8.30.
כל נושה או בעלותי של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו, או באמצעות עורך־דינו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.
את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידי של המבקש לפי הכתובת הנ"ל: רח' הבוד 29 תל־אביב 61500 [illegible] לא יאוחר מהשעה 10.00 ביום 17.4.88.
לנושה או לבעלותי שיבקש זאת ימסור המבקש העתק הבקשה תמורת תשלום מבוקשה לצורך.
מבקשת ב"כ עו"ד
ב"כ המבקש

האוניברסיטה העברית בירושלים

האוניברסיטה העברית בירושלים
המרכז לחקר תולדות יהודי פולין ותרבותם
מודיע כי

הכינוס הבינלאומי לתולדות יהודי פולין ותרבותם
יתקיים באוניברסיטה העברית, בגבעת־רם, מיום שני, י"ג שבט ועד יום חמישי, ט"ז שבט תשמ"ח (4.2.1988 • 1.2.1988)
בכינוס ישתתפו כ־150 חוקרים מכל רחבי העולם. הוא ידון במגוון רחב של נושאים הקשורים בעברם של יהודי פולין ובמורשתם.
טקס הפתיחה יתקיים באולם וייז, גבעת־רם, ביום שני בשעה 09.30 בבוקר.
באותו יום בשעה 20.15 יערך באולם וייז רב־שיח בנושא: היבטים מוסריים של השואה בפולין — בהשתתפות חוקרים והוגי דעות מפולין, מארה"ב מאנגליה ומישראל. ביום רביעי יערכו הדיונים בנושא שואת יהודי פולין ב"יד ושם".
פרטים והרשמה במרכז לחקר תולדות יהודי פולין ותרבותם, האוניברסיטה העברית, בגבעת־רם, ירושלים (בניין שפרינצק, חדר 212), טלפון: 02-584679, או בחברת "כנס", מלון הילטון, ירושלים. טלפון: 02-627335.

הארץ ממליץ

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכודת", "יער האיד מרגד").

ילדה גדולה וערביב (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של נירית ערוניך ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

מלאכים בשמי ברלין (ת"א, חיפה, ירושלים) — שני מלאכים מבטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפור מיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש ובאפשרות לשנות ולהשתנות.

מטמפו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יוצא בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הכוורות שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלו־ פולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטל־ קית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני אַרדאן.

שמעתי את בנות הים שרות (ת"א) — רווקה בודדה מגלה כי המציאות אינה דומה לחלומותיה, בסרט קאנאדי עדין.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — החלק הראשון של "מי הגבעות", לפי מרסל פניול, מספר על מאבק על מי מעיין בפרובנס. בכיכובו של איב מונטן.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, חיפה) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע בדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 20.1
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי: 17.30, 20.00
אנביס קשים: 20.30

התיאטרון הקאמרי:
רכוש נטוש — בצוותא
נוצות — באודיטוריום רוהל.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסעת רופאים במקרים דחופים ב"ה בעיר עד למחרת ב־7 בבקר בתנועת מ"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
לוד/רמלה 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03-433300
שירי"ן - שירות רפואי בית
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום: 460585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752
ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
"שקמ" — שרות רפואי לקט (ת"א)
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19:
טל' 03-5549111 "שקמ" קוד מנוי 222
של"ח — שרות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24־19 ימי ששי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04-380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר, שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 24.00 ימי ו' וערבי חג ב' 18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית —
שרות מיניים לרפואה, שיקום ופיקוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052-548575
7549111 אינתרית 1580
שי"ן - עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222-3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־שבע 08-223958
מרכז מידע לקורבנות אונס
(24 שעות ביממה)
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למשבר להורן
מטעם "מטבליב"
א' ד' 11.00־13.00
ב' ד' 16.00־18.00
טל: 220031
רח' באר 13 תל־אביב
ער ביד - ארגון קשבת לילד ולהורים
תל־אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732
ירושלים - 245358
חיפה והגדה - 229488 מ־11.00־20.00
הגליל המערבי - 04-922222
קו אל"י - האגודה להגנת הילד
עזרה במשבר אלימות כלפי ילדים
א'־ה' 16.00־20.00 261070
ארגון לשירות אדם — חברה טיקורית לשירות הציבור בטוש רק 24 שעות ביממה
03-5461727/8
של"ל - שירות טיורות סיפל צעירים להעלי לב בגוש דן 338848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03-5461153, 08-550506
היעוד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים, בירוע כחול 24 שעות בטלפון: 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30—23.00 ת.ד. 33602 ת"א

תורנות מוקדת במלונות — דחופן ת"א 611011, 246363, 239952
דחופן ירושלים 226335
דחופן חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — ילדים, פנימית, כירורגית
ירושלים הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, עיניים)
הדסה ה"צ — (אורטופדית)
ש"צ — (ילדים)
ביקור חולים — (א.א.ג)
ה"צ — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בן מייסכן 66 237326
קופ"ח כללית אבן גבירול 7 232385
ירושלים ביהיה הדסה הר הצופים 818111
חיפה הגיבה הגיבה 22 231905
חולון אהוה הפיין 52 589153
בת ים גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן וון לבוטינסקי 99 7514434
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
נתניה תרופה הרצל 2 28656
הקריות ניצן מרכזי נמיר כיכר ניצן ק' ים 751680
חדרה קופ"ח כללית רוטשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבוות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00
דמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' 19.00־16.00 רח' המסדים 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגד

02-504304 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 גאוגרפיה של א"י
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע יסודי
09.20 אנגלית ז'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה'־ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 השכון ו'
11.15 אנגלית י"א־י"ב
11.30 קשת ועבן
12.00 אנגלית ה'
12.25 אנגלית י'
15.00 מדעי הטבע על־יסודי
13.30 גאוגרפיה של א"י
14.00 עד כאן
14.05 עם אדם
15.00 טוב טוב הגמד
15.25 ארגר אלן פו
15.40 שעת כושר
15.55 גברת פלפלת
16.05 שביל באמצע שביל
16.20 פיצוחים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) תקלאות היום
19.00 (ע) בקר הבריאות
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משהו מהסרטים
20.30 בין הכיסאות
21.00 מבט חדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 סרט. "הקונספרטיסט"
23.50 סמוקר של יום החדשות

ערוץ 2

18.30 בוא אתי
19.00 על כל הוושה
19.05 איזה קטע
20.00 תולדות צלום הקר
לנוע (תיעודי)
20.30 לילה הרשמי
21.10 פול יאנג
21.45 קסרט וולטר

ירדן ערוץ 6

17.30 תכנית בידור
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 צ'ארלס אחראי
21.00 בקר הבריאות
21.35 אלפרד היצ'קוק מגיש
22.00 חדשות באנגלית

22.20 "וורדים הינם לעשירים"

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי ההבובות
15.30 סופ־בוק
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "לילות דקאמרון"
18.00 תרדו ממני
18.30 משפחת קבבל
19.00 חדשות בערבית
19.03 חדשות באנגלית
20.00 רצח במשיכת קולמוס
21.00 מלך הכיתה
21.30 נירהאיים
22.00 המשוה
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ביתוה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה ביתוה
15.00 מוסיקה ויווה
16.00 מקלטות התזמורת הסימפונית ר"ם רשה"ש
18.00 שעה עם...
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
23.00 מחוזרי יצירות

רשת א'

16.05 מושגים
17.10 צבעי הקשת, שירים
18.06 מבות ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מבט לעניני צבא וביטחון
20.05 ציפורים ושקרים
22.05 מתמשים את המבטן
00.05 יומן חדשות
00.15 בא ועבר

רשת ג'

18.06 הבעקה האחרונה
20.05 כוכב באכונים
21.05 צליל מבחן

גלי צה"ל

23.05 הלילה הוא שירים
18.05 יעד משודר
18.45 מעבר לגבול
19.05 שירים מבכון
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע
23.55 שירות הצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 דרך־צל, עבית קלה
08.05 הצגה חגה
09.05 סלודיה, שירות בוקר
10.05 שיקוף, מחולות ושירים
11.05 מינוי בוקר
12.05 מעורב יהוחימי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר, מגוון לילדים
15.30 האוניברסיטה המשודרת

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ששים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף בב'. עם אהוד מנור
13.05 כוכבי היום, חדשות ושמונים
14.06 לראות או לא לראות, תרבות ואמנות
14.30 בת־צעוק, חדי חמשי
15.05 שירים מעורבים
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על ספרים ואנשים
17.05 רגע־קסם

רשת ג'

06.04 בקורה לאמשי. להיטים
07.07 שירי בוקר־בוקר
09.05 מה כבר תשמע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שמירה איסור
11.05 שבעים מי יודע שיר שבת השבעים
12.05 אהבה יומונית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר ומרבה
15.05 תרש חיים וביחור
16.05 הבנה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילהבוקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 נבון לעכשיו
13.05 זהו זה
13.55 40 לאשור. סיפור היום מוקע"ח
14.05 מרביה יומית. עם יצחק קוגר
15.05 שירים לחג. עם ארז טל
16.05 ארבע אחר־הצהריים ימים ב'־ה'

שידורי צה"ל 2

19.05 ודויל, ודיו
20.05 8 צ
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הוה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — אני נבגעת, אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — שוויות בגדול 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — המפיקים 11.15
בן יהודה — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — רבבת תחתית 4.30, 7.15, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6—9
דיזנגוף 1 — דאן דהפלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקווה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — נאריו, אהבה משתרית 7.15, 9.30
דרייב אין — שיגעון בחלל 7.15, 9.30
סקס 12.00 חצות
הקולנוע בית ציוני אמריקה — הערב אין הקרנת סרטים וזה — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — הנסיכה מבכורלי הילס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — בתלון הוד המיכות 5.00, 7.30, 9.55
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11—2—5, 7.25, 9.50
חן 5 — החטת מעבר לפינה 11—2—5, 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
שבוזון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 2 — סמפטו 2.00—5, 7.30, 9.50
לב 3 — המסמר 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 4 — מגדל הדבורים 5, 7.30, 9.30
מוזיאון — ילדה גדולה + ערבים 4.30, 7.30, 9.30
מקסים — הבלתי משוחדים 7.15, 9.30
הבזוה הישראלית — רוביקופ 10.00
סינמה 2 — שיגעון בחלל 5, 7.15, 9.30
פאר — חכמת רחוב 5.00, 7.30, 9.40
ורים 11.45 בלילה
סינמטק ישראלי — חוגת הנענעים
הקסוסה 7.00 מלאריס 9.00
פאר — יופי של הוסא 4.30, 7.15, 9.30
פריז — גדול מהחיים 12—2—4, 7.15, 9.30
מופע הקולנוע של ריקי 11.30
צפון המתרחש — מגון 4.30—7, 9.30
שחף — עבוד הבארים 4.30, 7.15, 9.30
תבור — סרט מתוק 7.30, 9.40
תכלת — גן הפרים 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — זעקת הנורים 4.30, 7.15, 9.30
פלב (רמת־אביב) — הבוסר מבבורלי הילס 7.30, הבוסר מבבורלי הילס מס' 2 9.30
שני סרטים בכרטיס אחד

ירושלים

אריסון ריקוד מושחת 4.30—7—9
אורגיל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45—9
בית אגרון — הימונית היוצון 4.30
מאהבה של ליידי צ'טרלי 7.45
ביקור חורק הוא האפיפיור מגריניץ
חילב' 9.30
מאיר — עבור הבארים 4.30, 7, 9.15
מיטשל — ללא מוצא 7.00, 9.15
רון — נאריו, אהבה משתרית 4.30—7—9
תיאטרון ירושלים — מאגון 7.00, 9.30
דאן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — אבא גנוב 4.30—7—9
סמדר — מלאכים בשמי ברלין 7.00, 9.15
סינמטק 1 — הליצנים 7.00, יומנו של גבר סינמטק 16.9.30 איזבי. — חגר
סינמטק 2 — גרמניה, אם חיוורת 20.00
אהבה אחר הצהרים 22.15

עפולה

היכל התרבות — אבא גנוב 7.00, 9.15
מוטרון — גדודי האפק 9.00

נתניה

סמדר — יום במלכודת 5, 7.15, 9.30
דור — בייבי אריזונה 7.15, 9.30

חולון

סבוי — אני נבגעת אתה נבגע 4.30, 7.15, 9.30
ריגה — ללא מוצא 7.15, 9.30
מגדל — יום במלכודת 7.15, 9.50
ארמון — אבא גנוב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד מושחת 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — בשים בעורף 8.30
חוד — דאן דהפלורט 7.15, 9.30
חן — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.15

באר שבע

היכל התרבות — יום במלכודת 7.15, 9.30

רמלה

היכל התרבות — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30

רמת־השרון

כוכב — אני 4.15 פרטים, בובמל וילדה קטנה 7.00, הכשפה מאיסטוויק 9.30

טבריה

יד שבטיות — מאגון 6.45, 9.15

קריית אונו

מרכז קולנוע — הלבגל
הבנתי מתושר 4.30, מי הגיעה הזאת 6.30, ילדים הורגים לאלוהים 9.00

כפר סבא

חן — חתיך אמריקאי 7.00, לב של אגבל' 9.15
עתל — בתלון הוד המיכות 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אחוה — ריקוד מושחת 4.30—7, 9.15
אורלי — תקווה ותהילה 6.45—9
בית העם — מלתעות 4.00, 9.00
חן — דאן דהפלורט 6.30—9
סינמטק — כביצה 7.00
אישה בתולות 9.30
עצמון 1 — שיגעון בחלל 4.30, 7, 9.15
עצמון 2 — ללא מוצא 4.30—6.45, 9.10
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור המוויים — יופיו של הוסא 4.30, 7.00, 9.15
פנץ — אבא גנוב 7.00, 9.15
רון — אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 1 — הקיסר האחרון 5—8.30
רב גת 2 — הנסיכה מבבורלי הילס 4—7, 9.15
אורות — המכשפות מאיסטוויק 7.00, 9.15
סמיר — לה במבה 7.00, 9.15
מבחן — הבינוץ 6.30—9
שבים — מאגון 7.00, 9.15
היובל — סיפורו של שוטר 7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30

הרצליה

מלון דניאל — אנג'י והה 8.00
דוד — ריקוד מושחת 7.15, 9.30
היכל — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — לה במבה 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — תנות קטנה ומטריפה 7.15, 9.30
עצמאות — אני נבגעת אני נבגע 7.15, 9.30

רמת גן

אואזיס — יום במלכודת 7.25, 9.50
אורדע — אבא גנוב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — אני נבגעת אני נבגע 4.30, 7.15, 9.30
לילי — יופיו של הוסא 7.15, 9.30
סינמטק — הפתיחה בקרוב
רב גן 1 — הנסיכה מבבורלי הילס 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — בתלון הוד המיכות 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 3 — חתיך אמריקאי 5, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שבים — מי הנערה הזו 4.30, 7.15

חדרה

תפרה — מקסמת שלהר 7.00, 9.15
חן — הפרופיקל היבי 7.00, 9.15

בית שאן

כוכב — המכשפות מאיסטוויק 9.15

הקאמרי
קאמרי 2

נוצות

מאת שמואל הספרי ובבמויו
עפ"י ספרו של חיים באר
תפאורה ותלבושות: יעל פרדס, מוסיקה: אורי וידיסלבסקי, תאורה: חני ורדי,
משתתפים: עדנה פלידל, יוסי גרבר, יוסף כרמון, ראובן שפר, אסתר גרינברג שבק, סנדרה שדה, רמי ברוך, יוסי קאנץ, זהרה הרתניאן.

"פתיחה מצוינת לחג המחזה המקורי" (מעריב)
"שיא אמיתי בחג המחזה המקורי" (כותרת ראשית)
"הצגה רבת עוצמה" (ידיעות אחרונות)

"שמואל הספרי שומר על רוחו של הסיפור. מעברים מצוינים בין מציאות עכשווית לבין הזיכרונות. יוסי גרבר מצחיק ומפלצתי. מוסיקה נהדרת של אורי וידיסלבסקי. הצגה מקצועית מאד צחקנית וססגונית. פנינים של משחק. קשה לשכוח את עדנה פלידל. יוסי גרבר מהפנט. רמי ברוך מציג בכישרון רב דמות שקשה להסיר ממנה עין. ראובן שפר, אסתר גרינברג שבק, יוסי כרמון וסנדרה שדה יוצרים ותפקידים הנחרטים היטב בזיכרון". (מעריב)

"רגעי תיאטרון יפיפיים. כדאי לבוא ולראות את נוצות בחג המחזה המקורי". (גלי צה"ל)

"הצגת צוות העושה כולו עבודת צוות מצוינת. יוסי גרבר מצוין. עדנה פלידל בתפקיד אופי קשה שהיא מלאכת מחשבת. סנדרה שדה ב־5 תפקידים קטנים העשויים כולם לתלפיות. יעל פרדס והמוסיקאי אורי וידיסלבסקי זכאים למחמאות רבות. פתיחה מצוינת לחג המחזה המקורי". (קול ישראל)

"השחקנים בונים קריקטורות מעוצבות נפלא. יוסי גרבר מקסים, משחק נפלא, אסתר גרינברג שבק, מצחיקה עד דמעות. סנדרה שדה מצוינת. נהניתי מאד". (חדשות)

הולכים לתיאטרון טוב. הקאמרי.
שידה • מאיר • שוב־עמי • שקולניק

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000. טלפון 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2065

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים

הסעיף	שם הרכב	שנת היצור
1	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
2	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
3	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
4	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
5	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
6	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
7	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
8	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
9	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1982
10	דייהטסו פרטית – 993 סמ"ק	1983

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בתחה"כ חיפה טלפון 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון 03-5625326 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצגת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל ברח' רוקח 77 (מול פארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב, בשעות 09.00 עד שעה 11.30 בימים ג' ד'
בתאריכים 09.02.88 10.02.88
על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשעור של 10% מערך הצעתו כמכרז.
על ההצעות להגיע לשירותו בחיפה בהמעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 18.02.88 עד השעה 13.30
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

לוח העיר
זה עובד!